

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG26106	ImageGroup:	I1KG26333
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	མི་ཕམ་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བའི་གཏེར་གྱི་གསུང་ལུག་ཆེན་ཕྱོན་དངོས་གཉིས། mi pham 'jam dpal dpa' bo ye shes snang ba'i gter gyi gsung phyag chen sngon dngos gnyis/
Author:	འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་ 'jam dpal dpa' bo
Descriptor:	n/a
Original Publication:	khams sgar deb phreng /;6
Place:	[bir, h.p.]
Publisher:	khams sgar gsung rab nyams gso rgyun spel khang /
Date:	2014
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 3/2017

༨༡
D34203

ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་བྱེད་པ།

༡༡། །མི་པམ་འཇམ་དབལ་དབལ་བོ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བའི་
གཏེར་གྱི་གསུང་ཕྱག་ཆེན་ཆོན་དངོས་གཉིས་
བཞུགས་སོ། །

མཇུག་པ་ལ། ཡོངས་འཛིན་འཇམ་དབལ་དབལ་བོ།
1720-1780

ཐམས་ཅད་གསུང་པ་ལ་ཉམས་གསུང་ཆོན་ཆོང་ཁང་ནས་མཇུག་པ་བཞུགས།

ད་ལམ་འདིར་ཁམས་སྐར་མཐོ་སྒྲོབ་རྣམ་ཀ་རའི་མཁན་ལས་ལྷན་རྒྱས་
ནས་ཐུགས་བསྐྱེད་མད་དུ་བྱུང་བས་གསུང་རབ་ཉམས་གསལ་ཆེད་(དཔལ་
འབྱུག་པའི་གདམས་ཟབ་གཅེས་སྦྱོང་ཁང་) ཞེས་གསར་དུ་བཙུགས་གནང་
བ་ལ། སྦྱར་ཆོས་ཆེགས་ཀྱི་ཡུལ་དབྱུས་གངས་ཅན་སྒྲོངས་སུ་རྒྱལ་བསྟན་
རིན་པོ་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་མདོ་སྟགས་ཡོངས་རྫོགས་བཞུགས་བ་བོད་
ལྷ་བུ་ནི་གང་དུ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ནའང་། བར་ལམ་ནག་ཕྱོགས་ཁ་དར་
བའི་འཕྲོ་རྒྱུད་དཔག་པོས་རྒྱལ་བསྟན་ཅ་མེད་དུ་བཏང་ཡང་། དེར་སྐབས་
ཆོས་རྒྱན་འཛིན་པ་སོ་སོའི་ཁུངས་ལ་གཤམ་ཆེའི་དཔེ་ཆ་གང་ཐོབ་དཔར་
འགྲེམ་གནང་བཞིན་པ་ལ་ཁོ་བོས་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་དང་། རང་ཕྱོགས་
ལྷན་རྒྱས་ནས་ཀྱང་གཤམ་ཆེའི་དཔེ་ཆ་ཉེར་མཁོ་ལྷག་ལུས་རིགས་དཔར་
འགྲེམ་གནང་ན། རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་དར་རྒྱས་ཡུན་གནས་ཀྱི་བཅས་
སུ་འགྱུར་ངེས་ལ་དེ་བཞིན་མཁྱེན་འཆོལ། ༡ དཔལ་མདོ་ཁམས་པའི་
མཆན་ཅམ་ཐོད་དུ་འཆིང་བའི་འདུ་གསུམ་པ་ངེས་དོན་བཤད་སྟབས་ཉི་མས་
བོད་ཤིང་རྟ་ལོའི་རྒྱ་ ༩ ཆོས་ ༡༣ ལ།

༡༡། །མི་པམ་འཇམ་དཔལ་དཔལ་བོ་ཡེ་ཤེས་སྒྲུང་
བའི་གཏེར་གྱི་གསུང་ལྷག་ཆེན་ཚྭ་དངོས་གཉིས་
བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། ཡོངས་འཛིན་འཇམ་དཔལ་དཔལ་བོ།

1720-1780

ཁམས་སྐར་གསུང་རབ་ཉམས་གསུལ་ཐེང་ཁང་ནས་ཁམས་ཏུ་བཞུགས།

ཚུམ་སྒྲིག་པའི་གཏམ།

བསྟན་པའི་དབྱ་འཕང་མཐོ་ས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་བའི་འབྱུང་གནས་
 བོད་ཆེན་པོའི་ཡུལ་འདིར་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་བྱུང་སྒྲེལ་ལ་ཕྱག་རྒྱེས་ཆེ་
 བའི་པཎ་གྲུབ་ཆར་དུ་དངར་བ་ཞིག་ཕྱོན་དང་འཕྱོན་ཐུས་སུ་མཆིས་པའི་
 རང་ན། ལྷན་པོ་ལྟར་བརྗེད་ཅིང་། ཉི་ཟླ་བཞིན་གྲགས་ལ། འགྲན་པའི་ཟླ་
 དང་བལ་ཞིང་། ཀྱན་གྱི་གཙུག་ན་འགྱིང་བ། སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་གྱིས། མཁས་
 རྣམ་ཀྱན་དགར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་མཆོག་། རྟོགས་བརྒྱར་སྟོགས་
 པ་རྣོ་རྗེའི་གསུང་གསང་རེས། །ཆོས་ཀྱན་ཅིག་ཆར་སྟོན་ལ་མི་ངལ་
 བའི། །ངག་གི་དབང་ལྷག་དམ་པར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཅེས་བསྟགས་
 པའི་སྟན་དབྱངས་འཁོལ་ས། རྒྱལ་བསྟན་སྒྱི་དང་དོན་བརྒྱད་འབྲུག་པའི་
 རིང་ལུགས་ལ་བཀའ་འདུག་ལྟ་ཆེ་བ། ལྷ་ཅེ་ངག་དབང་བཟང་པོའི་
 ལྷའི་སྒྲེས་རབས་བཞི་པ་ཨ་མཁར་བདེ་ཆེན་རྣོ་རྗེའི་དངོས་སྟོབ་ཡོངས་
 འཛིན་འཇམ་དཔལ་དཔའ་པོ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བའི་གཏེར་ ༡༧༣༠ __ ༡༧༤༠
 ཞེས་སྟན་གྲགས་ཀྱི་བ་དན་དཀར་པོ་རྟོགས་ཀྱན་བྱུང་པའི་དམ་པ་གང་གི་
 ལེགས་བཤད་མང་དུ་མཆིས་པའི་ནང་ནས་ཕྱག་ཆེན་སྟོན་དངོས་གཉིས་
 ད་ལམ་དེད་ཚུམ་སྒྲིག་ཁང་ནས་“ཁམས་སྐར་དེབ་ཐེང”རྩག་པའི་དོ་པོ་
 ཏུ་པར་བསྟན་བཞིས་ཤིང་། དག་བཙས་སོགས་ཀྱི་ཆེ་མ་དཔེར་གཤེབ་
 བསྟར་དང་གང་ལུས་བཙས་ཁུལ་བྱས་ཤིང་། ལྷག་ཏུ་གཞུང་ལུགས་ལ་

ནང་བྱན་ཚུབ་པའི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་དབྱིངས་སྒྱུན་གྱུབ་མཆོག་གིས་
 གྲང་བྱགས་ཁྱར་ཆེས་ཆེར་གྱིས་རམ་འདེགས་སྒྲ་མེད་གནང་བར་ཉེན་
 ལས་དོན་ལེགས་བར་གྱུབ། འོན་ཀྱང་ད་དུང་ཅིས་གྲང་མ་འདང་བའི་ཆ་
 དང་། ཞོར་བ་སོགས་ཡོད་སྟེན་ན་དཔྱོད་ལྡན་ནམ་པའི་བཟོད་བཞེས་དང་།
 སྤྲད་མར་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་ལྷག་སྟོལ་ཡོང་བའི་རེ་བྱ་བཅས་དཔལ་
 འབྱུག་པའི་གདམས་ཟབ་གཅེས་སྐྱོང་ཁང་གི་ཚུམ་སྒྲིག་པས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ པའི་ཆེས་ ༡༡་ཉིན།

མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར།

ཡོངས་འཛིན་བཞི་པ་མི་པམ་འཇམ་དཔལ་དཔལ་པོ་མཆོག་ནི།
གཞུང་གནས་རབ་ཏུ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྷགས་གྱི་ ༡༢༣༠ལོར་
འབྱུངས། ཀར་འབྲུག་ཡལ་སྤུ་དགོངས་པ་གཅིག་མཐུན་གྱིས་གོང་མའི་
མཆོག་སྤུལ་འབྲུག་བྲལ་དུ་རོས་བཟུངས། གདན་ས་ཆེན་པོའི་ཆོས་གྱི་
ཁྲི་ལ་མངའ་གསོལ། བྱར་གསང་སྤྲུགས་ཆོས་སྤྱིང་དུ་དཔལ་འབྲུག་པ་
དཀར་བརྩུད་ཐུན་ལས་ཤིང་རྟེན་སྤྲན་སྤར། ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྐྱེན་
གྱི་བསྐྱབ་པ་བཞེས། མཆོན་དག་དབང་འཇམ་དཔལ་དཔལ་པོ་དགའ་བའི་
ཤེས་རབ་རྫོང་རྩི་མ་ཡེ་ཤེས་སྤང་བའི་གཏེར་གསོལ། གསང་བདག་བཞི་
པ་འཇམ་མགོན་དགེས་པའི་ཞལ་སྤྲ་ནས། རིམ་བཞིན་སྤྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་
བཀའ་བྲིན་མཛོམས། སྤྱིང་པོ་སྤྱོར་བའི་གདམས་ཟབ་རྒྱ་ཅན་ལྷ་པོས་ཐོག་
བྱངས་པའི་སྤྱོན་གྲོལ་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་གྲས་པ་གསན། ཀམ་པ་ཞུ་དམར་
ནག། སི་ཏུ་བཏ་ཆེན་རྣམ་ཀླ་ར། དཔལ་པོ་གཙུག་ལག་དགའ་བ། ཁམས་
རྒྱ་ཆོན་སྤྲ་མ་དག་དབང་མཐར་ཕྱིན། བྱ་རི་ཆོས་རྒྱལ་རྒྱ་མཆོ་ལ་སོགས་
མཆོན། རིས་སྤུ་མ་ཆད་པའི་མཁས་བྱུང་རི་སྤྱོད་པ་ཞིག་ལས། མདོ་རྒྱུད་
དགོངས་འགྲེལ་རིག་པའི་གནས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་གསན་ཏེ། རང་
དང་གཞན་གྱི་བྱུང་བའི་མཐའ་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་དུ་སོན་པར་མཛད། ལྷན་
སྤྱེས་བདེ་ཆེན་རྫོང་རིགས་གྱི་བདག་པོར་བསྐྱེན་ནས། རོ་པོ་རྣེ་རོ་པའི་
ཁྱད་ཆོས་བསྐྱེད་འཕོ་གནད་གྱི་མཆོམས་སྤྱོར། སྤན་བརྒྱུད་ཡིད་བཞིན་
ལོར་བུ་སོགས། བརྒྱུད་པ་འདི་ཉིད་གྱི་གདམས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་

གྱི་ལག་ལེན་དམར་ཁྲིད་དུ་གསན་ཅིང་། གདམས་དོན་ཉམས་བཞེས་སྟོང་
 པོར་མཛད་པས་བདེ་བློད་ལ་སོགས་པའི་ཉམས་ཉོགས་འབྱུངས་ཤིང་།
 ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས། རྟོག་གྲུར་མཁྱེན་
 པའི་མངོན་ཤེས་དང་། རྟོག་པ་ལ་བྱུག་ཞབས་ཀྱི་རྗེས། ཅ་གསུམ་སྟེང་ཞུས་
 གཟིགས་སོགས་ངོ་མཆར་མང་པོ་མངའ། འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་ལ་
 དབང་འཕྲོར་ཏེ། མཁས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་གྱིས་དུས་འདའ་བར་མཛད།
 ལེགས་བཤད་ཀྱི་གསུང་ཅོམ་ཡང་། བྱུག་ཆེན་སྟོན་དངོས། ཆོས་བྱུག་
 རྟོན་འབྲེལ་རབས་བདུན། ལམ་ཟབ་སྒྲ་སྒྲུབ་སྟུན་མོང་དང་སྟུན་མིན་གྱི་ཁྲིད་
 ཡིག། སྟུན་བརྒྱད་ཡང་འབྲེལ། སྟུན་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོམ་དོན་གསལ་བྱེད། བདེ་
 མཆོག་དུག་ཅུ་མའི་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གསལ། བཅུ་གསུམ་མའི་བསྟེན་ཡིག་
 རྟོལ་བ་མཆོག་སྟེར། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་མའི་རྣམ་བཤད་ཟག་མེད་བདེ་སྟུན་
 སོགས། སྟུན་མོང་དང་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟུན་བཅོས་དུ་མ་མཛད།
 བལ་པོད་ཀྱི་གནས་པལ་ཆེར་ཞབས་ཀྱི་བཅགས། ཁམས་ཕྱོགས་སུའང་
 ལན་མང་ཐེབས་ཤིང་། མོས་སྐལ་དང་འཆམས་པའི་སྟེན་རྟོལ་གྱི་གདམས་
 པ་མང་དུ་གནང་། དབྱང་ལོ་རེ་གཅིག་པ་ལྷགས་ཀྱི་༡༧༡༠ལོར་གཟུགས་
 སྟེང་བཀོད་པ་བསྟུས། ། སྟོབ་མའི་གཙོ་བོ་འབྲུག་ཆེན་བརྒྱད་པ། མཐུ་
 ཆེན་ལྷ་པ། ཁམས་སྟུལ་བཞི་བ་གསུམ་ཡིན། གཞན་ཡང་གྲུབ་དབང་ཀུ་
 ཡན་ལག། ལ་སྟོད་ཅུ་བཟང་སྟུལ་སྟུ་མི་པམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོ། ལ་དྲགས་
 རྒྱལ་སྐས་དག་དབང་རྟོ་རྟེ་འཛིན་པ་སོགས། སྟོད་སྟོད་བར་གསུམ་གྱི་
 འབྲུག་པའི་སྟོབ་བརྒྱད་མ་ལུས་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་
 གྲུབ་པལ་མོ་ཆེས་ཞབས་ལ་བདུད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་བཞེས་པའི་སྟོབ་
 མར་མ་གྲུར་པ་མེད་དོ། །

སྒྲིབ་འགྲོ།

མཆོད་པ་བརྗོད་པ། ཚེས་པ་དམ་བཅའ་བ།	1
ཚེས་ཉན་པའི་སྒྲིབ་པ་ཁུངས་དང་ལོ་རྒྱུས་སོགས་བསྟན་ ནས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ།	1

༡༽ དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ།

ཐུན་མོང་གི་སྒྲིབ་འགྲོས་རྒྱད་སྒྲུང་བའི་ཐབས་ཚུལ་སྟོན་པ།	15
ཐུན་མོང་གི་ཐུན་མོང་།	16
རྒྱུའི་སྟོན་པ་རྟེན་པར་དཀའ་བ།	20
རོ་ཐའི་སྟོན་པ་རྟེན་པར་དཀའ་བ།	23
གངས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྟེན་པར་དཀའ་བ།	29
དཔེའི་སྟོན་པ་རྟེན་པར་དཀའ་བ།	30
རྟེན་དོན་སྒྲུབ་པར་ནན་གྱིས་གདམས་པ།	32

༢༽ འཆི་བ་མི་ཉག་པ།

སྒྲིབ་ཀྱི་རྟེན་ལ་ངེས་པར་འཆི་བ།	35
ནམ་འཆི་ཆ་མེད།	36
འཆི་བའི་རྒྱུ་མང་བར་བསྟན་པ།	39
ཅེས་གྲུང་མི་བསྟོངས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ།	41

འཆི་བས་མི་འཛིགས་པའི་གནས།47

༣ ་ ལས་རྒྱ་འབྲས།

ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་དགོས་པར་གདམས་པ།49

མི་དགེ་བའི་ལས་འབྲས་བསྟན་པ།50

དགེ་བའི་ལས་འབྲས་བསྟན་པ།58

འབྲུག་ཕྱོག་གི་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པར་བསྟན་པ།62

སྤེལ་སྤྱད་སྤྱོགས་ཅམ་བཤད་པ།66

༤ ་ འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས།

སྤྱིར་འཁོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ།68

ཁྱེ་བླག་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་བཤད་པ།69

འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བཤད་པ།83

འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་བཤད་པ།84

སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་སྟོན་གྱི་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་ཐར་བའི་

ཐབས་ལ་འབད་པར་གདམས་པ།85

༥ ་ རྒྱ་སྤྱོད་དུ་རུང་བར་བྱེད་པ་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཁྱིད།

སྐྱབས་ལྷལ་ངོས་བཟུང་བ།88

རི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ།91

སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཆད།101

སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ།104

སྐབས་སོང་གི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ།	105
སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན།	106
ངོ་མོ་དང་དབྱེ་བ།	108
རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།	109
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ།	111
ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ།	111

༦ ་། འགལ་རྒྱུན་སྤྱི་བ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའི་བསྐྱོམ་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱེད།

སྦྱོང་བྱི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་།	113
ཐབས་འདིར་གཞུངས་ཀྱི་ཁུངས་བསྟན་པ།	115
དེ་རི་ལྟར་སྦྱོང་བའི་ཚུལ།	118
གཉེན་པོ་སྦྱོབས་བཞི་བཤད་པ།	129
སྤྱི་བ་སྦྱོང་དག་ཉགས་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་བཤད་པ་	130

༧ ་། ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་མཁལ་ཁྱེད།

སྦྱོང་ཚོགས་བསག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པར་བསྟན་པ།	133
བྱེ་བྲག་ཏུ་མཁལ་འབྱུང་བའི་ཁུངས་དང་།	135
ཚོགས་ཞིང་གི་མཁལ་བསྐྱེད་པ།	137
མཚོན་པའི་མཁལ་འབྱུང་ཚུལ།	138
ཉགས་དང་ཕན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།	150

༡ ་ གྱེན་སྒྲུབ་ས་འཇུག་པར་གྱེད་པ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁྱིད།	
དང་པོར་སྒྲ་མ་བསྟེན་དགོས་པའི་སྒྲ་མཆན།	153
བསྟེན་བྱར་འོས་པའི་སྒྲ་མའི་མཆན་ཉིད།	155
ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ།	157
དངོས་གཞི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་ཐབས།	164
འཇུག་ཉགས་དང་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ།	171

དངོས་གཞི།

མཆོད་པ་བརྗོད་པ། ཚུམ་པ་དམ་བཅའ་བ།	179
དང་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་འགོ་བསྟན་པ།	179
དཔེན་པ་གསུམ་བསྟན་པ།	182
གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒྲོན་ས་	
བཤད་པ།	198
སྒྲོམ་གྱི་ཅ་བ་ཞི་གནས་གྱི་ཉམས་བཅའ་ནས་ཅེ་གཅིག་	
གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པ་བཤད་པ།	204
གནས་འགྱུར་ཅ་བ་དབྱེད་ནས་ལྷག་མཐོང་ངོས་བཟུང་སྟེ་	
སྒྲོས་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པ་བཤད་པ།	256
གསུམ་པ་རྗེས་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ངོས་བཟུང་ཞིང་རང་ངོ་	
སྒྲོད་པ།	281

༡༡། །རེས་དོན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྱིད་རིམ་
གསལ་ཕྱེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་ཞལ་
མདོན་སྤུམ་སྤྱང་བའི་མེ་ལོང་
ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱགས་སོ། །

དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཆོས་ཅན་རྣམ་
 ཀྱན་ཆོས་ཉིད་བདེ་བ་ཆེར། །མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་དོན་གཅིག་གཟིགས་
 ཉིད་གྱིས། །ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ས་ལ་མངའ་མཛད་པ། །དོན་བརྒྱད་
 རྗེ་བཙུན་ཆོག་མཁས་ཕྱག་གི་གནས། །གང་རྣམས་བྱིན་རྒྱལ་ས་རྒྱ་བོའི་
 རྒྱུ། །མ་ཉམས་གདམས་པ་ཡིད་བཞིན་མཆོར། །སྐལ་བཟང་ངང་ལོ་རྣམ་
 ཅེན་ལ། །ལེགས་བཤད་སྟོན་ཀའི་དུས་བཟང་སྤྱོད། །འདིར་མདོ་རྒྱད་ཀྱན་
 གྱི་སྤྲོད་པའི་ངེས་གནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྤྲེས་སྦྱོར་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་
 ཀྱན་མཁུན་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་དཀར་པོའི་གསུང་གསང་སྟོན་
 འགྲོ་དངོས་གཞིའི་ཆོམས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་
 སྤེལ་བ་ཞིག་འགོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟོན་འགྲོ་དངོས་གཞི་རྗེས་གསུམ།
 དང་པོ་ལ། ཆོས་ཉན་པའི་སྦྱོར་བ་ཁྲུངས་དང་ལོ་རྒྱས་སོགས་བསྟན་ནས་
 ངེས་པ་བསྐྱེད་པ། ཐུན་མོང་གི་སྟོན་འགྲོས་རྒྱད་སྦྱང་བ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པ་དཔེན་པ་གསུམ་སྟོན་པ་རྣམས་ལས།

དང་པོ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་བརྒྱ་དཀར་པོ་ལས། །གཙང་ཞིང་ཡིད་
 དུ་འོང་བའི་ས་སྤྱོགས་སུ། །ཡངས་པའི་སྟན་ནི་རབ་དུ་བཤམས་བཏིང་
 རྟེ། །བཟང་པོའི་ཆོན་གྱིས་ལེགས་པར་ཁ་བསྐྱར་བའི། །ཆོས་གོས་གཙང་
 མ་དེ་ནི་རབ་བགོས་ནས། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་། དེ་ཉིད་ལས། གདོང་དང་
 བཞིན་གྱི་མདངས་ནི་རབ་སྦྱུང་ཞིང་། །ཆོས་ཀྱི་སྟན་ལ་དེ་ནི་རབ་འདུག་
 ནས། །སེམས་ཅན་ལྷགས་པ་ཅེ་གཅིག་གྱུར་རྣམས་ལ། །གཏམ་མང་
 རྣམ་པ་སྦྲ་ཆོག་ཉེ་བར་སྟོན། །ལེ་ལོ་དག་གྲང་རྣམ་པར་རབ་སྦྲངས་

ནས། །སྒྲིབ་པའི་རྣམས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་མི་བྱ། །མཁས་པ་མི་དགའ་
 ཐམས་ཅད་རྣམས་པར་སྤངས། །བྱམས་པའི་སྒྲིབས་ནི་འཁོར་ལ་བསྒྲུལ་པར་
 བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་བཞིན་སྒྲིབ་ཏུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་འབྱུར་མེད་ཅེང་
 འཁོར་ལ་བྱམས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་ནས་འདི་
 སྐད་ཅེས་སྐྱེད་བར་བྱའོ། །རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་བྱུང་བ་དག་དོན་རྒྱུ་བཞི་ཡི་ཤེས་ལྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་
 གྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་དེས་དོན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
 སྒྲིལ་རིམ་གྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་ཉན་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བགྱིའོ་སྒྲིལ་པའི་
 བསམ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསལ་གདབ་ཅིང་། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་ཕྱན་
 སུམ་ཆོགས་པ་བསམ་པའི་སྒྲིབ་ནས་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲིལ་བ། གསང་
 བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་མདོ་ལས། འཛིག་རྟེན་སངས་རྒྱས་འབྱུར་བ་
 བརྒྱལ་མ་སྟེ། །མི་ཡི་ལུས་ནི་ཆོགས་གྱིས་རྟེན་པ་ཡིན། །ཀྱེ་མ་དད་པ་དང་
 བྱི་ཆོས་ཉན་པ། །འདི་འདྲ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུར་ཡང་རྟེན་པར་དགའ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་རྒྱུ་སྒྲིབ་པ་དང་གཞན་ཡང་སྟོན་སྟོགས་ནས་བཤད་
 བ་ཆོས་ཉན་པའི་ཀྱང་དུ་སྒྲིབ་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་སྒྲིབ་གསུམ་དང་བྱི་མ་
 དུག་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་སྤངས་དགོས་པས་སྒྲིབ་གསུམ་ནི།

སྒྲིབ་ཁ་སྒྱུབ་གྱི་ནང་དུ་བརྟུང་ལུགས་(སྒྲིགས་)མི་སྒྱུབ་པ་ལྟར་
 ཆོག་དོན་ལ་སྒྲོ་མི་འཇུག་པ་དང་། སྒྲིབ་ཞབས་དོན་ནང་དུ་བརྟུང་མི་
 ཆགས་པར་འཛིག་པ་བཞིན་དུ་ཆོག་དོན་སྒྲོ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། སྒྲིབ་
 དུག་ཅན་ནང་དུ་བརྟུང་རྣམས་ཆུད་འཛིང་བ་ལྟར་ཐོས་བསམ་ཉོན་མོངས་

ཆོས་ཉན་པའི་སྐྱོད་པ་ཁུངས་དང་ལོ་རྒྱུས་སོགས་བསྟན་ནས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ།

གྱི་དབང་དུ་འགྲོ་བས་ཏེ། མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་བ་ཀྱང་ཆོས་མི་འཛིན་
པའི་སྐྱོན་གསུམ་སྟེ། རྣམ་གཤེད་དང་གཉིད་སྤྲུགས་ཀྱིས་མི་ཉན་པས་མི་
འབབ་པ་དང་། དན་པ་བརྟེན་ངེས་པས་བྱིས་མི་གནས་པ་དང་། ཚུལ་
བཞིན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་བབས་ཀྱང་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བོ། །ཞེས་
གསུངས། བྱི་མ་བྱུག་ནི། རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས། ང་རྒྱལ་དང་ནི་མ་དང་
དང་། འོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་ཉིད་དང་། བྱི་རོལ་རྣམ་གཤེད་ཡིད་བསྐྱུས་
དང་། སྐྱོ་བས་ཉན་པ་བྱི་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དག་གོ། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་སྐྱོད་འཇུག་ལས། མ་གྲས་པ་ལ་ཆོས་མི་བཤད། །མི་ན་
བཞིན་དུ་མགོ་དགྱིས་དང་། །གདུགས་དང་འཁར་བ་མཆོན་སོགས་
དང་། །མགོ་མོ་གཡོགས་པ་དག་ལའང་མིན། །ཞེས་ཆོས་བཤད་པར་མི་
རུང་བའི་སྐྱོད་ལམ་བསྟན་པ་དག་དང་། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པའི་
མདོར། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འོངས་ལ་ཟབ་མོའི་གཏམ་གྱིས་བར་བཅད་དེ།
གཏམ་སྣ་ཆོགས་སྐྱེད་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱབ་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་བཙོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་འཆད་ཉན་དང་བསམ་
པ་ལ་སོགས་པའི་བར་གཅོད་དུ་འགྱུར་བའི་གཏམ་སྐྱེད་བ་སོགས་ངེས་
པར་སྐྱོང་བ་གལ་ཆེ་ལ། ཀུན་སྐྱོད་ཚུལ་ལྟན་སྐྱབ་སྤྲོགས་ནས་བཤད་ན།
རྒྱལ་བ་ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་ལས། རབ་ཏུ་དམའ་བའི་སྟན་ལ་འདུག།
དུལ་བའི་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱེད། །དགའ་དང་ལྟན་པའི་མིག་གིས་
བཟླ། །ཆོག་གིས་བདུད་ཅི་འཐུང་བ་བཞིན། །རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་ཉོན་
ཅིག། ཅེས་དང་། གུས་པས་ཅེ་གཅིག་ཡིད་གྱིས་ཉོན། །རབ་ཏུ་དད་དང་

སྒྲིབ་པ་མེད། །ནད་ལ་སྦྲན་པའི་ཆེག་རི་བཞིན། །རིས་འགྲོ་བ་སྦྱེད་དེ་ཆོས་
 ཉན་ཅིག། ཅེས་སྒྲིབ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོད་པ་རྣམས་པར་དག་པ་དང་། རྫོང་
 ཅེ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱད་ལས། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བསྐྱུས་ནས་
 བེ། །ཤིན་ཏུ་བསམ་པ་བཟང་པོ་ལྡན་པས་ཉོན། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་ཡོན་
 ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱད་པ་ལས། དགའ་དང་གུས་དང་དད་པའི་སེམས་ནི་ཉེར་
 བཞག་སྟེ། །སྒྲིབ་པ་ཉོན་མོངས་བསལ་ནས་རི་མ་ལས་འདས་པ། །འགྲོ་
 རྟོན་མདོན་ཞུགས་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱེན། །གང་ལ་དཔའ་རྣམས་
 སྦྱོད་པ་འདི་ནི་ཉན་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་སྦྱོང་པོ་བཞོད་པའི་
 མདོ་ལས། དེགས་གྱི་བྱ། ཁྱོད་གྱིས་རང་ལ་ནི་ནད་པའི་འདུ་ཤེས། དག་
 བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ནི་སྦྲན་པའི་འདུ་ཤེས། རྗེས་སུ་བསྐྱན་པའི་ཆོས་ལ་
 བེ་སྦྲན་གྱི་འདུ་ཤེས། ཏན་ཏན་གྱིས་ཉམས་སུ་སྒྲང་བ་ལ་ནི་ནད་འཆོ་བའི་
 འདུ་ཤེས་བསྦྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་འདུ་ཤེས་བཞི་བསྦྱེད་པར་གསུངས་པ་
 སོགས་གཙོ་བོར་མོས་བསམ་འཆོས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱན་པ་དག་ལ་
 རང་རྒྱད་ནན་གྱིས་དགྱི་བར་བྱ་ཞིང་། ཞར་བྱང་ཐོས་པའི་པན་ཡོན་དག་
 གྱང་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བས་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། ཐོས་པའི་ཆོས་ལས། ཐོས་
 པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད། །ཐོས་པས་སྒྲིག་ལས་སྒྲོག་པར་
 བྱེད། །ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྦྱོང་། །ཐོས་པས་སྤང་ན་འདས་པ་
 ཐོབ། །ཅེས་དང་། སྦྱེས་རབས་ལས། གང་ཞིག་ཐོས་པས་ཡིད་ནི་དད་
 གྱུར་ན། །ལེགས་པར་དགའ་ལ་བརྟན་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་སྦྱེ་
 ཞིང་གཉི་ཐུག་མེད་པར་འགྱུར། །རང་གི་ཤེས་གྱང་དེ་ནི་ཉོ་བའི་

ཆོས་ཉན་པའི་སྒྲིབ་པ་ཁྱད་པ་ལོ་རྒྱུས་སོགས་བསྟན་ནས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ།

རིགས། །ཐོས་པ་གཏི་ཐུག་ཐུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་ཡིན། །རྒྱན་པོ་ལ་སོགས་
མི་ཁྱེར་ནོར་གྱི་མཆོག། ཀྱན་ཏུ་སྒོངས་པའི་དག་འཛོམས་མཆོན་ཆ་
ཡིན། །ཐབས་ཚུལ་མན་ངག་སྟོན་པ་ཁྲོགས་གྱི་མཆོག། ཐོངས་པར་གྱུར་
གྱང་མི་འགྱུར་མཛའ་པོ་ཡིན། །གཞོན་པ་མེད་པ་ཐུང་ན་ནད་གྱི་སྟོན། །ཉེས་
པ་ཆེན་པོའི་དབྱང་འཛོམས་དབྱང་གི་མཆོག། གྲགས་དང་དཔལ་གྱི་གཏེར་
གྱི་མཆོག་གྱང་ཡིན། །ཡ་རབས་རྣམས་དང་འབྲུང་ན་སྒྲིམ་གྱི་མཆོག།
ཆོགས་གྱི་ནང་ན་མཁས་པ་མགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་རྒྱུད་ཟླ་མར། གང་ཞིག་སྒྲིན་ལས་མོངས་སྒྱུད་དག་ནི་སྒྲུབ་ཤེད་
ཅིང་། །ཁྱིམས་གྱི་ཚུལ་ཁྱིམས་སྒྲོམ་པས་ཉོན་མོངས་སྒྲོང་ཤེད་ལ། །ཤེས་
རབ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཀྱན་སྒྲོང་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འདི་མཆོག་ཉིད་དེ་དེ་ཡི་
རྒྱ་ནི་འདི་ཐོས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། ལྷག་པར་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་
དགོངས་འབྲེལ་མན་ངག་སོགས་ཐོས་ནས་མི་སྒྲུབ་པར་གྱུས་པའི་ཕན་
ཡོན་ནི། མདོ་སྡེ་སྤལ་པ་བཟང་པོ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིའི་སེམས་
ཅན་གང་སུ་དག། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱུ་བཞོན་པ་བས། །གང་གིས་
བྱང་པོ་མེད་པའི་ཆོག་ཐོས་ནས། །སྒྲག་མེད་དེ་ཡི་བསོད་ནམས་བྱུང་པར་
འབགས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། མཆོན་ཉིད་མ་ཆང་ཡང་ཉན་ཅིང་
ཐོས་པ་ཅམ་ལའང་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་བཤད་དེ། བྱམས་པ་སེང་གི་སྒྲུབ་
ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བསྟན་བཅོས་སྟོན་པའི་དུས་དག་ལ། །རྩ་འམ་གཞིའི་
སྒྲ་བྱུང་བ། །ཐོས་པས་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་འགྱུར་ན། །ཉན་ཕྱིར་ལྷགས་པ་སྒྲོས་
ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པས་མཆོན་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བཅག་པར་བྱས་

ནས། གང་ཞིག་ཉན་པར་བྱ་རྒྱུ་འོ་ཆོས་དེ་ཡང་། སྟོན་པ་སྐྱ་ན་མེད་པའི་གོ་
འཕང་ལ་ཉེ་བར་དགྱི་བའི་ལམ་གྱི་ཆོས་བསམ་གྱི་མི་བྱུང་བའི་འཇུག་སྟོ་
རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེ་བར་མཛད་པ་ལྟར་སྤང་བ་ནི། དགོངས་པ་ལྟར་
སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱད་ལས། ཉོག་པ་མེད་པ་འབྲུགས་
མེད་པ། །ཡིད་འོང་རྩོམ་པའི་གསུང་གཅིག་ལ། །གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་
དབང་གིས་ནི། །བྱེ་བྲག་མང་པོར་འབྱར་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་གྱིས་ཡིན་
ལ། ཐེག་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་། རྩོམ་སྤྱོད་པའི་དགྲེས་རྩོར་འབྲེལ་བར།
ཉན་ཐོས་རང་སངས་རྒྱས་དང་ནི། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡིན་
ཏེ། །སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཞི་པ་དང་། །ལྷ་བ་བྱུང་བའི་དགོངས་པ་
མིན། །ཞེས་གསུངས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་གསུམ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་པ་བཞི་པ་སོགས་མེད་པར་
བཤད་མོད། དེ་ཉིད་དུ་འདུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་བྱར་ཡོད་
དེ། དང་པོའི་འཇུག་སྟོ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐེག་པ་དང་། དེའང་བསམ་
གཏན་གྱིས་ཟེན་པ་དང་མ་ཟེན་པ་ལས་ལྟའི་ཐེག་པ་དང་ཆངས་པའི་ཐེག་
པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་རྣམས་མཐའ་ཡས་པའི་ཐེག་པའི་བར་དུ་སྟེ། འཇམ་
དཔལ་སྐྱེ་འབྱུང་བྱ་བ་ལས། ཐེག་པ་སྐྱ་ཆོགས་ཐབས་ཚུལ་གྱིས། །འགྲོ་
བའི་དོན་ལ་རྟོགས་པ་པོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ཡིན་པས་ན། དེ་ཉིད་ལས།
ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དེས་འབྱུང་ལ། །ཐེག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་
གནས། །ཞེས་དང་། མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས། ཐར་པ་ཞེས་བྱ་གཅིག་ལུ་

ཆོས་ཉན་པའི་སྒྲིང་བ་ཁྱད་ས་དང་ལོ་རྒྱུས་སོགས་བསྟན་ནས་ངེས་བ་བསྐྱེད་པ།

དང། །མང་པོ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སྤྱིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གསུངས་པ། །སེམས་ཅན་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་ལགས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཡང་དབང་མདོར་བསྟན་པའི་རྒྱད་ལས། རྟོང་ཉིད་གཟུང་འཛིན་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །འབྲས་བུ་སྟོང་རྩེ་མི་འགྱུར་འཛིན། །རྟོང་ཉིད་སྟོང་རྩེ་དབྱེར་མེད་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། །ཅེས་རྒྱ་ནམ་བ་ཀྱན་གྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་རྟོང་ཉིད་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་པར་བྱིན་རྒྱུའི་ཐེག་པ་དང། །འབྲས་བུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་འབྲས་བུ་སྟགས་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། སྡེ་མ་ལས་མ་སྒྲོངས་པ་དང་། ཐབས་མང་བ་དང་། དཀའ་བ་མེད་པ་དང་། དབང་པོ་ཚོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་རྒྱལ་བཞིའམ། བདེ་བས་སྐྱོབས་པ་དང་སྤྱར་བས་སྐྱོབས་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་སོགས་གྱི་སྟོན་ནས་བྱི་མ་མཆོག་དུ་གྱུར་ལ། དེ་ལ་ཡང་རྒྱད་སྟེ་བཞིར་དབྱེ་བ་ལྟར་ན། བྱ་བའི་རྒྱད། སྤྱིད་པའི་རྒྱད། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱད། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱད་དེ། དེ་དག་གྱང་སྡེ་མ་ལས་བྱི་མ་རྣམས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་ཆོས་གྱི་ངེས་བ་ཡང་ཐེག་ཆེན་པར་བྱིན་ནི་སུ་ཏ་ཞེས་པ་མདོར་བསྐྱར་བར་བཀས་བཅད་དུ་བཤད་པས་མདོ་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། སྟགས་ནི་ཏུཾ་ཞེས་པ་རྒྱས་པའི་དབྱིངས་ལས་སྐྱབ་པས་ན་དོན་རྫོགས་པའམ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ལས་ཏེ། འདིའི་འཐད་པ་ཡང་། རྒྱ་ཆེ་རོལ་པའི་མདོ་ལས། ཆངས་པ་མི་རྣམས་ལ་ནི་གྲ་ནོམ་ཆོས། །ལྷན་ཀ་མི་བརྒྱལ་མདོ་ཅམ་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གི་དོན་གྱི་མཐིལ་ལམ་ངེས་

གནས་སམ་སྒྲིང་པོ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྲགས་པའི་གདམས་
 བ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་པར་ཐེག་གི་ཕྱོགས་ཅུང་ཟད་མི་གསལ་བ་ནི་ཕྱག་
 རྒྱ་ཞེས་པ་ཙམ་བསྟན་ཡང་ཆེན་པོའི་སྒྲས་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུས་
 མཆོན་ལ། སྒྲིང་སྒྲགས་དང་སྒྲོས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ནི། ཆེན་པོའི་སྒྲ་
 ཡང་མ་སྒྲས་པས་དེའི་དོན་ཐོབ་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། མཆོན་
 ཙམ་མདོར་བསྟན་ནས་བསྒྲས་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དེས་ན་
 རྒྱལ་བ་གོང་མ་དག་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་མདོར་ཡང་བཤད་ལ། དེ་ག་
 བཤད་པས་ཆེན་པོ་བཤད་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཆེན་པོ་དང་མ་སྒྲིང་བས་
 མདོའི་དེ་མི་གསལ་བར་མདོར་བསྟན་དུ་སོང་། སྒྲགས་སུ་དེ་གཉིས་སྒྲར་
 བས་ཤིན་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རྒྱས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།
 ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་མ་རྟེན་སྒྲ་འདི་སྒྲ་ལས་དངས་པའི་མཆོན་འདིའི་དོན་
 ནི་དེས་ཆོག་ལ་རྒྱས་བཏབ་པའི་དོན་གྱིས་ཕྱག་རྒྱར་བརྗོད་པ་འདི་ག་རྟེན་
 ན་ཐམ་ག་ལྟ་བུས་གཞན་ལ་འདེབས་བཤམ་བཏབ་པས་རྒྱ་ཞེས་པ་ལྟར།
 འདིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདེབས་བཤམ་བཏབ་པས་
 ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། གློ་བྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་པ་སྟེ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་
 ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་དང་། བྱ་མོ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་
 ལས། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། རྣམ་མཁའ་མཉམ་པའི་མཆོན་
 ཉིད་དོ། །མཆོན་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་དེ་འདྲ་བས། ཕྱག་རྒྱས་གང་གདབ་ཕྱིར་མི་
 ལྟོག། ཅེས་གསུངས་ལ། ཆེན་པོ་ནི་ཆོས་འདིའི་གོང་ན་གཞན་མེད་པའི་

ཆོས་ཉན་པའི་སྒྲིང་བ་ཁྱད་ས་དང་ལོ་རྒྱུས་སོགས་བསྟན་ནས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ།

དོན་ཏེ། གསང་བ་བྱུང་བར། བཞི་བ་གོང་ན་མེད་པའི་རྒྱད། །མདོན་པར་
བྱང་རྒྱུ་བྱེད་པ་སོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམ་བསྟོམ་པ། །དེ་ཡི་གོང་ན་གཞན་
མེད་པའོ། །ཞེས་བ་ལྟར་རོ། ཡང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐེག་ལེར། །འདི་ནི་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཕྱག་ནི་སྒྲིང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །རྒྱ་ནི་འཁོར་བའི་ཆོས་
ལས་གྲོལ། །ཆེན་པོ་བྱང་དུ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་ན། ཕྱག་
ནི་སྒྲིང་བ་ཉིད་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་ཏེ། །རིམ་ལྔར། །རང་གི་རང་
རིག་ཡེ་ཤེས་ནི། །ལེགས་མཐོང་གང་ཡིན་འདིར་ཕྱག་ཡིན། །ཞེས་སོ།
རྒྱ་ནི་འཁོར་བའི་ཆོས་གཟུང་འཛིན་ལས་གྲོལ་ཞིང་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་རྒྱས་བཏབ་པའམ་འདེབས་པའི་དོན་ཏེ། གསང་འདུས་ལས། །དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། །ཕྱང་པོ་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་རྣམས། །གཟུང་
དང་འཛིན་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །ཆོས་བདག་མེད་པ་མཉམ་ཉིད་
པས། །ཞེས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི་ཐབས་ཤེས་སོགས་བྱང་འཇུག་གམ་མཉམ་
པར་སྒྱུར་བ་དང་། །དེ་ནི་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཏེ།
མི་ཏི་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པར། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མཉམ་སྒྱུར་
བ། །སྟོམ་པ་མཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་པ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཉམ་སྒྱུར་
བ། །ཞེས་སོ། །མདོར་ན་རྗེ་སྤྲུལ་པོ་པས། །སྤང་སྲིད་འཁོར་འདས་རྣམས་
ཆོས་ཉིད་སྟེ་བ་མེད་པའི་རང་ལས་མི་འདའ་བར་རྟོགས་པ་ནི་ཕྱག་གོ།
ཅེར་སྤང་ཅེ་སྲིད་ཐམས་ཅད་གཉུག་མའི་དོན་ལས་མི་འདའ་བས་
རྒྱུའོ། །ཆོས་ཉིད་རང་གྲོལ་དུ་རྟོགས་པས་ན་ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་
བ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟའི་མཆོན་དོན་ཅན་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་རང་ལ་ཡང་ནང་གསལས།

བཤད་པ་ཆོག་གི་སྐོར། གདམས་ངག་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐོར། རྟོགས་པ་
 བྱིན་རྒྱལ་གྱི་སྐོར་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ། གསང་བ་བྱུང་བ་དང་།
 ཐབས་ཤེས་བྱུང་བ་སོགས་བྱུང་བ་སྟེ་བདུན། རྟོན་དང་བདག་བྱིན་རྒྱལ་
 བ་སོགས་སྟོང་པོ་སྐོར་བྱུག་དོ་ཉ་དེ་དང་། བདག་མེད་གསལ་བ་སོགས་
 ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་སྐོར་ཉེར་གཅིག་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་
 པའོ། །གདམས་ངག་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐོར་ནི། ཅིག་ཅར་བའི་ལམ་གཙོ་
 བོར་བཏོན་པ་ཐོག་བབས། ཐོད་ཀླུ་བའི་ལམ་གཙོ་བོར་བཏོན་པ་བསམ་
 གཏན་ཐུན་འཛིག་རིམ་གྱིས་པའི་ལམ་གཙོ་བོར་བཏོན་པ་རྟོགས་བརྗོད་
 གསེར་འབྲང་སོགས་སོ། །འདིར་ནི་བྱི་མ་རྟོགས་པ་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་སྐོར་
 ཉེ། འདི་ལ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱུར་དང་། དངོས་གཞི་དེ་ལ་ཐོག་མཐའི་ཉམས་
 ལེན་བསྟན་པ་ལྟ་ལྟ། རོ་སྟོད་ཐོག་མར་བྱས་ནས་རྒྱུན་སྐྱུར་བ་ཡི་གེ་བཞི་
 བ་སོགས་ཡོད་པ་ལས། གྲུན་གྱི་ཕྱི་མར་བྱར་བ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱུར་དུ་
 གྲགས་པ་ཉིད་འཆད་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་ལ། མཆོན་གྱི་བྲང་པར་དེའི་དོན་
 ཡང་། ཆོས་ཅན་བརྟན་གཡོས་བསྟུས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། རང་
 རང་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དག་སྟེ་ཕྱི་མེད་པར་གདོད་མ་ནས་དུས་
 མཚུངས་པར་གནས་པས་ན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བརྟག་གཉིས་
 སུ། ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པས་གང་སྐྱེས་པ། ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པར་དེ་བརྗོད་
 བྱ། ཞེས་དང་། རོ་སྟོ་པའི་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་བྱུང་ལས། ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་
 བྱར་དེ་ཡི་ཕྱིར། བརྗོད་བྲལ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པར་བཤད། ཅེས་དང་།
 ཡིན་པོ་རྟེན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་བྱུང་གི་གཞུང་འབྲེལ་ལས། གང་དང་མཚུངས་

ཆོས་ཉན་པའི་སྒྲིབ་བ་ཁྱདས་དང་ལོ་རྒྱུས་སོགས་བསྟན་ནས་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ།

བར་སྐྱེས་པ་ནི། །དེས་ན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པར་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར་དོ། །ལྟན་སྐྱེས་དེ་ལ་ཡང་གཙོ་བོར་ཁྱེད་ལྟན་སྐྱེས་དང་། རང་
བཞིན་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ལས་འདིར་བྱི་མ་སྟེ། དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ཆེ་འོད་
གཞོན་ལུས། སེམས་ཉིད་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། །སྤང་བ་ལྟན་ཅིག་
སྐྱེས་པ་ཆོས་སྒྲུའི་འོད། །དེ་བྱིར་སྤང་སེམས་དབྱེར་མེད་ལྟན་ཅིག་
སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གྲུབ་རིགས་ཀྱི་མཁས་མཆོག་འགའ་
ཞིག་གནས་ལུགས་ལྟག་སྒྲུ་ཆེན་པོ་སྤྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་རང་བཞིན་
ལྟན་སྐྱེས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་ཁྱེད་ལས་བྱུང་བའི་དཔེའི་འོད་
གསལ་ནི་ཁྱེད་ལྟན་སྐྱེས་བྱུང་འདྲུག་གི་རིམ་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
ནི་བདེ་སྤྱང་ལྟན་སྐྱེས་ཞེས་བཞེད་པ་ལྟར་ན་ཡང་འདིར་རེ་ཞིག་དང་པོ་
ལྟར་ཡིན་ལ། བྱིས་ནས་ནི་སྤྱི་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་དབྱེར་མེད་པར་འགྱུར་
བ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འདི་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མདོ་རྒྱད་མཐའ་དག་གི་
ངེས་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་འདི་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་དུ་
འགྱུར་མོད། གཙོ་བོར་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཅ་གཞུང་ནི། རྗེ་བཙུན་རྣམ་པའི་བྱུང་
ཆོས་བསྐྱེད་འཕྲོའི་གཞུང་གི་སེམས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་
དབབ་པའི་སྐབས་སུ། རི་སྐད་དུ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་
ནི། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེ་མི་ལུས་ཀྱི་སྟེ་བར་
གནས། །དེ་ཉིད་ལུས་གནས་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །རྣམ་རྟོག་ཀུན་སྤངས་དེ་ཉིད་
བྱུག། །ཅེས་གཞི་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ལས་དང་ནི། །ཡེ་ཤེས་
བྱུག་རྒྱུའི་རྣམ་རྟོག་བྲལ། །མི་མཛོ་མི་བསམ་མི་དབྱེད་ཅིང་། །མི་བསྐྱོམ་

མི་སེམས་རང་བབས་བཞག། ཅེས་ལམ་དང་། རི་ལྟར་ས་བོན་དེ་བཞིན་
 འིང་། །འིང་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་འབྲས། །འཛིག་རྟེན་ཀྱན་ལ་དེ་མཐོང་
 བ། །དེ་ཉིད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་པའི་གཞུང་
 དེ་དག་ལས་འཕྲོས་ནས། གྲུབ་ཆེན་ཉིལྲིས་མེ་བཙུན་རྒྱ་རོ་བ་ལ་ངོ་སྤྲོད་དུ་
 གསུངས་པའི་ཆོགས་བཅད་དང་། རྒྱ་རོའི་གཞུག་མ་ཆེག་ཆོད་དུ་ཁྱིད་པ་
 ཅིག་ཅར་བའི་ལམ། རྗེ་སྤམ་པོ་པའི་ཆོགས་རྟེན་གསུམ་མ་འདི་སོགས་
 ཐོད་ཀྱལ་བའི་ལམ། དཔལ་ལྷན་པག་གྲུའི་བྲག་ཆེན་ཆོགས་བཅད་མ་དང་།
 འགྲོ་མགོན་རྒྱ་རས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཆོགས་བཅད་མ་གཉིས་རིམ་གྱིས་
 པའི་ལམ། དེ་ལྟར་དོན་ཆོད་གསུམ་པོ་ལ་ལྷན་ཅིག་སྤྲེས་སྦྱར་སྤྲེས་བར་
 གསུམ་གྱི་ཐ་སྲད་མཛད་མོད། དོན་སྤྲོས་རིམ་བསྐྱས་འབྲིང་རྒྱས་པར་བྱེ་
 བ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་འཕྲོས་པ་པག་གྲུའི་ཁྱེས་ལན་དང་། ཆོས་རྗེ་
 རས་པ་དཔོན་སྤོབ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 བཞིའི་ཞལ་གདམས་གསུང་སྤྲོས་རྣམས་ལ་ཉམས་སྦྱོང་གི་སྤྱི་རིས་འབྱེད་
 པའི་སྒོར། སྤམ་པོ་བ་ཁྱད་པོན་ནས་ངོས་ཀྱི་འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་
 བྱུང་བ་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡིག་རིས་ཀྱན་ལམ་ཁྱེར་གྱི་སྒོར་ཞེས་བྲགས་པ་ཡིན།
 དེ་ལས་འདིར་ལམ་རིམ་རྒྱས་པ་ལྷན་ཅིག་སྤྲེས་སྦྱར་གྱི་མན་ངག་སྟོན་
 པར་བྱེད་པ་ལ། ཡིད་ཆེས་འིང་ཁུངས་བཙུན་པར་བྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་ཕོ་
 རྒྱས་དང་། བརྒྱད་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་གདམས་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།
 རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་བྲག་ཉིལ་བརྒྱུད་ཞབས་ཀྱིས་བྱང་དོན་དུ་བཀའ་བབས་
 བཞིའི་སྤྲོ་མ་སོགས་བསྟེན་ཀྱང་། དེས་དོན་དུ་མགུར་ལས། ང་ལ་མི་ཡི་

ཆོས་ཉན་པའི་སྒྲིང་པ་ཁྱདས་དང་ལོ་རྒྱུས་སོགས་བསྟན་ནས་དེས་པ་བསྐྱེད་པ།

སྒྲ་མ་མེད། །ང་ཡི་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །ཞེས་པ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྒྱུས་དེས་པ་ལྟ་ལྟན་གྱི་སྟོན་པ་ལས་ཡི་གེ་སྤངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་
ཡང་དག་པར་ལོན་ནས་བདེ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་གྱིས་མཆོན་པས་པཎ་
ཆེན་རྒྱ་རོ་པ་ལ་བཤད། དེ་ནས་དེམ་པར་རྩོམ་ཞེས་པའི་མངའ་བདག་མར་
བ་ལོ་རྣ། བྱུང་ཐོབ་ཀྱང་གྱི་སྤྱི་མེས་མི་ལ་རས་ཆེན། རྒྱལ་བས་ཀྱན་ཏུ་
བསྐྱུགས་པ་ཐུབ་བསྟན་འདིན་པའི་ཚད་པན་འཇམ་སྤིང་གྲགས་པ། བཙུ་
ལྟ་འདས་ཐུབ་ཆེན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་རོལ་འགྲོ་མགོན་པག་གྲ། བཅས་ཅན་
ཀྱི་མདའ་བསྟན་ཆེན་པོ་སྤིང་རས་པ། ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
མཚུངས་མེད་ཡེ་ཤེས་རྩོམ་ཞེ། ཉིད་ཀྱི་དཔོན་ཆེན་དར་མ་སེང་གོ། ཆོས་རྩེ་
གཞོན་ལུ་སེང་གོ། བྱང་སེམས་ཉི་མ་སེང་གོ། རྒྱལ་སྤྱས་སེང་གོ་ཤེས་
རབ། སྤོས་སྒྲུ་པ་སེང་གོ་རིན་ཆེན། བཅུ་གསུམ་པ་སེང་གོ་རྒྱལ་པོ། འཇམ་
དབྱངས་ཀྱན་དགའ་སེང་གོ། མཁན་ཆེན་རྩོམ་རིན་ཆེན། དཔལ་ལྷན་སྤོ་
གྲོས་སེང་གོ། མཉམ་མེད་མཁྱེན་བཙེ་རྟོགས་ལྷན། ཐུབ་ཆེན་སྤོ་གྲོས་
མཆོག་ལྷན། འཁྱུལ་ཞིག་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
རྒྱལ་དབང་རྩེ། འབྲུག་ཆེན་དག་དབང་ཆོས་རྒྱལ། བོང་མ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་
པ། ཀྱན་སྤངས་སྒྲུ་མའི་གར་མཁན། ཀྱན་མཁྱེན་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
པཎ་དཀར་པོ། ཐུབ་པའི་དབང་ལྷག་ལྷ་ཅེ་ཞབས། ཆོས་རྩེ་མི་པམ་སྤོ་
གྲོས། རྒྱལ་དབང་དཔག་བསམ་དབང་པོ། ཡོངས་འདིན་དམ་པ་ཀྱན་
དགའ་ལྷན་གྲུབ། གསང་བདག་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ འཇམ་མགོན་དགོ་
ཤེགས་བཞད་པ། རྩོམ་འཆང་དངོས་ཆོས་རྒྱལ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཆོའི་བཀའ་

འིན་སྒྲུབ་པོར་མོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་ནས། ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་
 པའི་མངའ་བདག་དག་དབང་ཀྱན་དགའ་བསྟན་འཛིན། རྗེ་བཙུན་སྤྲུགས་
 ཀྱི་རྗེ་རྗེའི་བདག་ཉིད་ལྟན་སྒྲུབ་བདེ་ཆེན་རྗེ་རྗེ། དེས་བདག་ལ་བཀའ་འིན་
 ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟའི་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་ཀྱན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་སྒྲིབ་
 སྤངས་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཁོ་ན་ལས། ལྷན་ཚུལ་ཏུ་
 ཡང་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཚུ་པོ་གཞུང་མ་ཉམས། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཁ་མ་
 གྲི། རྫོགས་པའི་མོར་བྱ་འོད་མ་ཡལ་བ་སོགས་མཛོན་པར་རྫོགས་པའི་
 ཡོན་ཏན་དབག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་ཤ་སྟག་སྟེ། དེ་བྱིར་རྫོགས་པ་དོན་
 ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱུད་པ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་པ་ཡིན།

གཉིས་པ་བརྒྱུད་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་གདམས་པ་ལ། ཐོག་མར་
 ཉན་པའི་སྒྲིབ་བ། བྱེད་རང་རྣམས་ཀྱི་མོས་པས། ས་སྤྲུགས་འདི་ཀྱན་
 བཞུགས་པའི་གཞི་ལ་གསེར་གྱིས་མིག་མང་རིས་སུ་བཀོད་བ། འདོད་དགྲ་
 འབྱུང་བའི་དཔག་བསམ་ཀྱི་ཤིང་དང་། མེ་རྟོག་རྣམ་པར་བཟ་བའི་ཁྲུས་
 ཀྱི་རིང་བྱ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་བཟང་ཡིད་ཏུ་མཆིས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
 རྒྱུ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་ལྟ་དང་ལྟ་མཉེ་ཚུལ་ཅན་ཏེ། དཔེར་ན་དག་པའི་ཞིང་
 བདེ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བཀོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་པོར་
 རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ལ་ཆོས་སྒྲོན་པ་པོ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་
 རྣམས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲིབ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཤིང་སྒྲིབ་པའི་སེམས་དཔའ་སེམས་
 མཉེ་རང་བཞིན། ལྟེད་གི་ནམ་མཁའ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་དང་ཡི་དམ་སངས་
 རྒྱས་བྱང་སེམས། དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་ཆོགས་སྒྲིབ་

གཉིས་པ་བཞིན་དུ་བཞུགས་ཡོད་སྟེ་མ་པ་གིས་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་
སྤར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ཞིང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་
ཐབས་ཆོགས་གཉིས་རྩོགས་པ་ལ་རག་ལས་པས་དེའི་སྤྱན་དུ་ཡན་ལག་
ཐད་པ་འདི་བཞིན་འབྲུལ་བར་འཆལ། ཇི་སྟེན་སུ་དག་སོགས་ཡན་ལག་
ཐད་པ་དང་མཐུལ་འབྲུལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་སྤྱན་འགྲོས་རྒྱུད་སྤྱོད་བའི་ཐབས་ཚུལ་
སྟོན་པ་རང་ལའང་ནང་གསེས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་
སུ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་དང་པོ་ལ་ཡང་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་སོགས་བཞིར་
(བཞི་)ཡོད་པ་དག་རིམ་གྱིས་འཆད་པ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པ་དང་སྟེལ་
ནས་འཆད་པའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་མོད། ཇི་ལྟར་ན་ཡང་མཐུལ་བྲུལ་
ཟེན་པ་དང་སྟོན་དཔོན་གྱིས་འདི་ལྟར་སྤྱོད་བར་བྱ་སྟེ། བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་
ཆེ་ལ་བྲུག་འཆལ་ལོ། འདིར་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་
སུ་རོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་བྲུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་སྟོར་གྱི་སྟོམ་རིམ་
ཉམས་སུ་བསྟར་བ་ལ། སྤྱན་འགྲོ་དངོས་གཞི་རྩེས་གསུམ་ལས། དང་པོ་
སྤྱན་དུ་འགྲོ་བ་ལ། བྲུག་ཆེན་གྱི་ཁྱིད་ལུགས་གཞན་དག་དུ་ཕྱིག་སྟོན་དག་
བྱེད་རྟོག་སེམས་སྟོམ་བརྒྱས། ཆོགས་གཉིས་རྩོགས་བྱེད་མཐུལ། དེ་ནས་
ཐབས་འབྲུག་བྱེད་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར། རང་རྒྱུད་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ལྟོག་
བྱེད་བཞིའི་བྱི་མ་ལ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སོགས་སྤྱན་པ་སྦྱབ་སྟེན་བཞིར་
བཤད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་དུ་མི་རྟག་པའི་སྟོར། རྟོག་བརྒྱས་མཐུལ། ལྷ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་སྤྱན་འགྲོ་བཞི་སྟོར་དུ་འཆད་པ་དང་། ཡེ་པོ་བརྒྱུག་

ཕྱིར་མི་རྟག་པ་བསམ་པ། བར་ཆད་སེལ་ཕྱིར་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད།
 ཆོགས་བསག་ཕྱིར་མཐུལ་དབུལ་བ། སྒྲིབ་པ་སྦྱངས་ཕྱིར་རྟོག་སེམས་ཀྱི་
 སྒྲོམ་བཞེས། ཕྱོད་སྐབས་འཇུག་ཕྱིར་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པ་བཞིར་
 བསྐྱེད་པ་སོགས་མང་ནའང་། རང་ལུགས་འདི་ཉིད་དུ་སྐྱུན་མོང་གི་སྐྱུན་
 མོང་དང་། སྐྱུན་མོང་གི་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་བཞེད་པའི་དང་པོ་
 ལ། ཆོས་རྗེ་རས་པའི་ཞལ་སྤྱོད་ནས། ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱོར་གདམས་དག་
 བློ། །ཕྱོད་འགྲོ་དངོས་གཞི་རྗེས་གསུམ་ལས། །དང་པོ་སྒྲ་བ་གཅིག་གི་
 བར། །སྐྱོ་གས་དག་པོ་བསྐྱེད་ནས་མྱོ། །ཞེས་པས། མི་རྟག་པ་བསྐྱོམ་པ་
 བསྐྱུན་ལ། དེ་ལ་ཡང་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་དང་། དེའི་མཐུ་མ་མཐོང་
 བ་འཇིག་པ་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་ཤེས་པས་དེ་ལས་འབྲོས་ནས་དང་པོར་དལ་
 འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བསྐྱུན། དེ་གཉིས་ཤེས་ཀྱང་ཆེ་བྱེ་མ་མ་ཤེས་ན་ཤི་ཡང་
 སྤྱོད་སྐྱུམ་པ་སྤིང་བས། ལས་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱུན། དེ་ལ་ཡང་འཁོར་བའི་ཉེས་
 དམིགས་མ་བསྐྱུན་ན་ལས་ངན་པ་མི་འདོར། ཐར་པའི་པན་ཡོན་མ་མཐོང་
 བ་དག་བ་དང་དུ་མི་ལེན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་འདིས་སྐྱུན་མོང་བ་རང་
 ཡང་སྐྱོན་འགྲོ་བཞི་སྐྱོར་དུ་སོང་བ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་
 པའི་ལྟ་བ་དང་དེ་ལས་གོང་དུ་འཕགས་པ་ཉན་རང་དང་སྐྱུན་མོང་དུ་གྱུར་
 བས་ཐ་སྐྱེད་དེ་ལྟར་གདགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཆོས་རྗེས། གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་མཐུལ་ལུལ། །ཡི་
 གོ་བརྒྱ་བ་བརྒྱ་ཅམ་བཞེས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་པར་
 རྟོན་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། རྩེ་བྲག་ཐེག་ཆེན་པར་འབྱུང་བ་

ལ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྡོད་ལྷན་དུ་བྱལ་བས་རྒྱ་
 སྡོད་དུ་རུང་བར་བྱེད་པ་སྐྱབས་འགོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་གསུངས།
 དེ་ཡང་བསགས་སྒྲུང་གི་སློན་སྐུལ་དགོས་པས། དང་པོར་ཕྱག་འཆའ་
 བ་གཙུག་པོར་འདོན། དེ་ནས་འགལ་རྒྱུ་ཕྱི་སྐྱོང་བ་ལ་རྩོམ་སེམས་
 དཔའི་སློམ་བཞུས། འདི་ཡང་། བྱ་སྡོད་བཞིན་ལྷ་རྩེ་པོར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་
 ཉེ་བདག་ཉིད་ངན་པར་བལྟས་ནས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་གསོལ་བའོ། །མཁུལ་
 འབྱུང་བ་ནི། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས། སྤྲེག་ཅན་གང་ཞིག་དཔལ་ལྷན་
 གླ་མའི་ཞབས་པད་བཟང་པོ་དག་ལ་དུས་གསུམ་དུ་ནི་ཕྱག་མི་བྱེད། །མི་
 ཤེས་གང་ཡིན་གང་ཞིག་རྣམ་མང་མེ་ཉོག་རྣམས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་དུ་ནི་
 མཁུལ་མི་བྱེད་པ། །ཞེས་འབྱུང་བས་ཉེས་པ་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་དང་། སློམ་
 འབྱུང་ལས། དེ་མཉེས་པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་པའོ། །ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནི་ཐོབ་
 པར་འབྱུང་། །ཞེས་བསྟན་པའི་དགོས་པས་སོ། །གསོལ་བ་གདབ་ཅེས་
 གསུངས་པ་ནི་བྱིན་རྒྱལ་འཇུག་བྱེད་གླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཉེ། མགོན་པོ་
 བྱམས་པས། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། །དད་པ་ཁོ་ནའི་རྟོགས་བྱ་
 ཡིན། །ཞེས་དང་། ཀྱི་རྩོམ་རྩེ། འདི་ནི་བྱིན་རྒྱལ་པའི་ཕྱིར། །ཀུན་
 མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྐད་དུ་སྟེ། དེ་བས་ན་ཐུན་
 མོང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདིར་ཡང་སྡོན་འགོ་བཞི་སྡོད་དུ་ཡོད་ལ།
 ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་ལེན་གས་ཆེ་བས་ཐུན་མོང་མིན་
 པར་བཞག་གོ། ཡང་དེ་དག་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་དང་སྐྱར་བའང་
 ཡིན་ལ། སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ངེས་པ་ཡང་། སློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་འགྲེལ་

ལས། ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པར་བྱ་བའི་གང་ཟག་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 རིགས་ཅན་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་རིགས་ཅན་དང་། རིགས་མེད་པའི་གང་ཟག་གོ། དེ་ལ་རིགས་ཅན་
 གསུམ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པར་བྱའོ། །རིགས་མེད་པའི་
 གང་ཟག་ཀྱང་ལྟ་དང་མེད་པའི་འཁྲོར་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་བཟང་པོ་རྟེན་དཀའ་
 བར་ཤེས། རྟེན་པའང་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་དུ་རིག་དེའི་འོག་ཏུ་ལས་འབྲས་
 ལ་ངེས་པ་འདྲོངས་པ་ཅམ་ནི་སྒྲིམ་བུ་རྒྱུ་དུའི་ལམ་རྒྱུར་མཐོང་བྱེས་
 པ་དག་ལ་འོས་པ་སྟེ། རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྟས། འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་
 མཐོང་ཞིང་། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་འང་རྟོག་བྱེད་ལ། །སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་མིན་པས་
 འདིར། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་འཁོར་བ་འདི་འདམ་ཐབ་དང་བཙོན་ར་
 དང་། མེ་འོབས་ལྟ་བུར་ཤེས་ནས་རང་ཉིད་ཁོ་ན་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་
 སྒྲེ་ཞིང་། དེ་ཡང་། སྐར་མ་རབ་རིབ་མར་མེ་དང་། །སྒྲུ་མ་ཐེལ་པ་རྒྱ་སྐར་
 དང་། །མི་ལམ་སྒྲོག་དང་སྒྲིན་ལྟ་བུ། །འདུས་བྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་ལྟར་
 བལྟ། །ཞེས་སྒྲུ་མའི་དཔེ་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་བུ་འབྲིང་
 པོ་སྟེ། སྒྲིམ་བུ་རྒྱུ་དུ་ལ་ཨ་འཐས་སུ་ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་བར་དུ་གྱུར་པས།
 འཛིག་རྟེན་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་ཙོང་། །འཛིག་རྟེན་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་གཞོད་
 ཅིང་། །ཞེས་གསུངས། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱབས་སེམས། རྟོར་བཟླས། མཐུལ།
 རྒྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་བཅམས་ཁྲིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཀྱི་བར་ནི་སྒྲིམ་
 བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟེ་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱིས་པ་རོལ་ཏུ་

ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པས་སོ། །དེ་དག་ལ་འདྲ་སྟོང་སྟོབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་
 བས། འཛིག་རྟེན་ནལ་འབྱོར་གྱིས་གཞོད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་བ་ཡང་སྒོ་
 བྱེད་གྱིས། ཤོང་མ་ཤོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད། ཅེས་གསུངས། རོན་དེ་
 དག་གྱང་། རོ་པོ་རྗེའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྟོན་མ་ལས། གང་ཞིག་ཐབས་ནི་
 གང་དག་གིས། །འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཅམ་དག་ལ། །རང་ཉིད་རོན་དུ་གཉེར་
 བྱེད་བའི། །སྦྱེས་བྱ་དེ་ནི་ཐ་མར་ཤེས། །སྲིད་བའི་བདེ་ལ་རྒྱལ་ཕྱགས་
 ཤིང་། །སྲིག་བའི་ལས་ལས་ལྟོག་བདག་ཉིད། །གང་ཞིག་རང་ཞི་ཅམ་
 རོན་གཉེར། །སྦྱེས་བྱ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྱ། །རང་རྒྱུད་རྟོགས་བའི་སྤྱག་
 བསྐྱེད་གྱིས། །གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱན། །ཡང་དག་ཟད་པར་
 ཀྱན་ནས་འདོད། །སྦྱེས་བྱ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དབང་སྤྱག་
 བཞད་པ་རྟོ་རྗེས་བཀྲ་ཤིས་ཆེ་རིང་མར་གསུངས་པའི་མགྱུར་ལས། དགེ་
 དང་མི་དགའི་ལས་རྣམས་ལ། །རྒྱ་འབྲས་ཡང་དག་མ་བསམས་ན། །རན་
 སོང་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་པས། །ཐ་ཞིང་ཐ་བའི་རྣམ་སྟོན་ལ། །བག་ཡོད་
 རྣམས་ཟེན་གྱང་འཆོལ། །འདོད་ཡོན་སྟོན་དུ་མ་བལྟས་ཤིང་། །ཞེན་བ་
 རང་ནས་མ་ལོག་ན། །འཁོར་བའི་བཙོན་ར་མི་སྟོལ་བས། །ཐམས་ཅད་རྒྱ་
 མར་ཤེས་བའི་སྒོས། །ཀྱན་འབྱུང་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཡང་འཆོལ། །འཁྱོ་བྱག་
 རིན་ཅན་པ་མ་ལ། །བྱས་པ་རིན་དུ་མི་བཟོན། །ཐེག་པ་དམན་པར་གོལ་
 བའི་སྟོན། །དེ་བྱིར་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་ལམ་ལ་བསྐྱབ་གྱང་
 འཆོལ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་པོ་རྒླ་འོད་གཞོན་ལུང་། ཆོས་བཞིའི་གཞུང་དུ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་

བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་ཡི། །སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི། །དུས་
གསུམ་འཕགས་པ་རྣམས་གྱི་གཞུང་ལམ་སྟེ། །ཆོས་བཞིས་རྒྱས་བཤད་
དེ་དག་རེ་རེའང་། །ལྟ་སྟོན་སྟོན་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་སུ་སྒྲུངས། །ཡང་
དག་ལྟ་བུ་ལས་འབྲས་སྟོན། །དགེ་ཕྱིག་འབྲུག་ཕྱིག་སྟོན་པ་སྟེ། །འབྲས་
བྱ་མཐོ་རིས་ལྟ་མི་གཉིས། །སྐྱེས་བྱ་རྒྱུ་རྒྱ་བསྐྱས་པ་ཡིན། །བདག་མེད་
ལྟ་བུ་ཉམས་དམིགས་སྟོན། །ངེས་འབྱུང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྟོན་པ། །འབྲས་
བྱ་ཉན་རང་བྱུང་རྒྱུ་གཉིས། །སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་པོ་བསྐྱས་པ་ཡིན། །བདེན་
གཉིས་ལྟ་བུ་རྒྱུ་འབྲུག་སྟོན། །པ་རོལ་བྱིན་བཅུ་སྟོན་པ་སྟེ། །འབྲས་བྱ་མི་
གནས་སྤྱང་འདས། །སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པ་འདིས་བསྟན་ལ། མདོར་ན་སྐྱེས་བྱ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟོན་ཞི་
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྤྱི་བབས་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། འདིར་
ཡང་ས་བཅད་ཀྱི་སྤྱིག་ཁྱེར་གྱི་བབས་དེ་མཐུན་དུ་བྱུང་བ་ནི་གཞན་ལས་
ཁྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྣམ་བཞག་ཡིན་པར་ངེས་དགོས་སོ། །

དེ་བས་ན་ཐོག་མར་ཐུན་མོང་གི་ཐུན་མོང་བ་ལ་བཞིར་ཡོད་པའི་
དང་པོ་དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ་ལ། རྒྱུ་ལྟོ་ནས་རྟེན་པར་
དཀའ་བ། རོ་བོའི་སྟོ་ནས་རྟེན་པར་དཀའ་བ། བྱངས་ཀྱི་སྟོ་ནས་རྟེན་པར་
དཀའ་བ། དཔའི་སྟོ་ནས་རྟེན་པར་དཀའ་བ། རྟེན་དོན་སྤྱབ་པར་ནན་གྱིས་
གདམས་པ་སྟེ་ལྟ་ལས། དང་པོ་རྒྱུ་ལྟོ་ནས་རྟེན་དཀའ་བར་བསྟན་པ་
ནི། རྒྱུ་རྒྱ་མེད་པའི་དངོས་པོ་རང་དབང་ཅན་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་བདེ་
བར་གཤེགས་པ་མི་བཞེད་པས་ན། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་རབ་

ཏུ་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས། རྒྱ་ཡང་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་ལས་མི་དགེ་བ་བསགས་པའི་འབྲས་བྱ་ངན་སོང་གསུམ་དང་། རྒྱ་
 དགེ་བ་བསགས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་མཐོ་རིས་རྣམས་གསུམ་འབྱུང་བ་ཡིན་
 ཉེ། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས། ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གཉི་ལྷག་གསུམ། །དེས་
 བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། །མི་དགེ་བ་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། །དེ་བཞིན་
 ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དེ། །མ་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཉི་ལྷག་མེད། །དེས་བསྐྱེད་
 ལས་ནི་དགེ་བ་ཡིན། །དགེ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་། །སྤྱི་བ་ཀྱན་
 ཏུ་བདེ་བ་དག། ཅེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དགེ་བ་
 དག་ཀྱང་མ་བྱས་ཤིང་། །སྤྱི་བ་དག་ཀྱང་ཉེར་བསགས་ན། །བསྐྱེད་པ་
 གྲེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །བདེ་འགྲོའི་སྤྱོད་ཡང་ཐོས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།
 རྒྱ་དང་པར་དགེ་བའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱ་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་ལས་སྤྱོད་
 མངོན་མཐོའི་རྟེན། གྲེ་བྲག་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་སྤྱོད་དགོས་པ་ལས།
 དེ་བསྐྱེད་མཁའ་ཆེས་ཉུང་བས་འབྲས་བྱ་མི་ལུས་རྣམས་དག་རྟེན་པར་
 དཀའ་སྟེ། འཕགས་པ་ནས་མཁའ་མཛོད་ཀྱིས་ཁྱེད་པའི་མདོ་ལས། ཚུལ་
 གྱིས་མི་སྤྱོད་དང་མེད་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་སྟེ། །ཞེས་དང་། ལས་རྣམས་པར་འབྱེད་
 པའི་མདོ་ལས། མི་ལུས་ཐོབ་པར་འདོད་པས། གསུང་རབ་སྟོག་པ་དང་།
 ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྩ་ཤིང་ལས། ཚུལ་
 གྱིས་ཀྱིས་ནི་བདེ་འགྲོ་ཐོབ། །འཇུག་པ་ལས། མངོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་
 གྱིས་ལས་གཞན་མེད། །ཅེས་དང་། སྤྱི་བོ་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་རྩ་བ་ཆག་གྱུར་
 བ། །སྤྱོད་པས་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་ཡང་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་།

རྟོ། །སྤྱན་པ་མཉམ་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་དོན་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་
དོན་རྟོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་མཉམ་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་དོན་ནི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པའི་དོན་རྟོ། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅམ་ལ་
མེད་པའི་བྱད་པར་གྱི་དོན་རྟོ། །ཡང་སྟོན་འཇུག་ལས། ཉ་ལ་སོགས་པ་གང་
ཞིག་ཏུ། །དེ་དག་གསོད་མི་འགྱུར་བར་བསྐྱད། །སྟོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་
པ་ལས། །ཚུལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་བྱིན་པར་བཤད། །ཅེས་མི་མཐུན་སྟེགས་དེ་
དེ་སྟོང་བའི་སེམས་ལ་པར་བྱིན་དུ་གསུངས་པ་ནི་པར་བྱིན་དངོས་ཀྱི་རྒྱར་
གྱུར་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། སྟོང་བའི་སེམས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་
པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་
གྲོགས་ཀྱིས་ཟིན་ཅིང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་རྫོགས་ན་པར་བྱིན་དངོས་
སུ་འགྱུར་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ངོ་བོའི་སྒྲིམ་ནས་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ནི། དལ་བ་བརྒྱད་
ཆར་བ་རྟེན་པར་དཀའ་སྟེ། མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་དུ་སྟེ་བ་ཆེས་སྤྲ་
བས་སོ། །དེ་ཡང་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ནི། དམ་པ་ཉེར་བཞག་ལས། དམུལ་
བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་དང་། །སྤྲ་སྟོ་ཆེ་རིང་ལྟ་དང་ནི། །ལོག་ལྟ་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་སྟོངས་པ། །སྤྱག་པ་འདི་དག་མི་ཁོམས་བརྒྱད། །ཅེས་གསུངས་
སོ། །འདི་དག་རི་ལྟར་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དམུལ་བ་ནི་རྟག་ཏུ་སྤྱག་
བསྐལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཡི་དྲགས་ནི་སེམས་ཆེག་
པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དུད་འགོ་ནི་ཀུན་ཏུ་སྟོངས་པ་ཤས་ཆེ་
པའི་བྱིར། དེ་དག་གསུམ་ཆར་ཡང་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་། ཞེལ་མེད་པ་དང་།

གཉི་ཐུག་པ་ལ་སོགས་པས་རྒྱད་མ་རུངས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཆོས་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་སྐབས་མེད་ལ། ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་ནི་སྤྱིར་གཟུགས་མེད་
 གྱི་ལྷ་དང་། རྒྱད་པར་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མེན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་
 འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྒྱན་ཆད་པས་ཆོར་བ་རགས་
 པ་འགག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་མི་རུང་བས་ན། སྤྱད་པ་རིན་པོ་ཆེར།
 བྱང་ཚུབ་ཡོན་ཏན་པ་རོལ་ཕྱིན་རྣམས་འགྱུར་འོང་ཞེས། གཟུགས་མེད་
 ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དང་།
 ཡང་ན་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་སྐྱེས་པའི་ལྷ་བ་
 ངན་པའི་གནས་ཡིན་པས་དང་། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ཡང་འདོད་པའི་ཡོན་
 ཏན་ལ་ཆགས་པས་གཡེངས་ནས་དགེ་བ་ལ་མི་འབད་བ་མང་བས་མི་ཁོ་མ་
 པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་ལ། མིར་གྱུར་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་སྐྱོ་མོ་ནི་དགེ་སྤྲིག་མི་
 ཤེས་པ་ལོག་པའི་སྒྲོན་པས་འཆོ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྷ་བ་ནི། རི་སྐད་དུ།
 ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ཏག་པར་ལྟ། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལྟར་ཏག་ཆད་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། དཔེར་མཆོན་ན། ལྷ་འི་བྱང་སྒྲོང་
 ལུང་བྱས་ལྷ་རྣམས་ལྷ་མེན་གྱི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆེ་
 སུ་བྱེད་དང་དགེ་སྤྲིག་མེད་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་བརྩམས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
 བས་བྱང་སྒྲོང་འཇུག་སྟོབས་སོགས་ཀྱིས་དར་བར་བྱས་པ་རྩུ་རོལ་མཛེས་
 པའམ་རྒྱང་འཕེན་པ་ཞེས་གྲགས་པ་ལྷ་བྱ་ཆད་ལྷ་དང་། སྟོན་པ་སེར་སྐྱའི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེ་ཉིད་ཉེར་ལྷ་ཁས་ལེན་ཅིང་། དེའི་རྩལ་ཤེས་ནས་
 སྟོལ་བར་འདོད་པ་གངས་ཅན་པ་དང་། ལྷ་ཆེན་དབང་ལྷུག་གིས་མཆོག་

སྒྲིན་པའི་བྱང་སྤོང་གཟིགས་ཟུན་ནས་རྒྱུ་མེད་གི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་ཤིང་
 ཤེས་བྱའི་ཆོག་དོན་དུག་སོགས་ཁས་ལེན་པ་དབང་སྤྱད་པ་དང་། རྒྱུ་
 འཇུག་སྒྱུར་འཛིན་ཅིང་སྒྲིན་པ་རྒྱལ་དཔོག་པ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་
 བ་རྒྱུ་འཇུག་པ་དང་། བྱང་སྤོང་རྒྱལ་བ་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་ནས་
 རྗེས་དུག་སོགས་ཁས་ལེན་པ་གཅེར་བུ་པ་སྟེ་རྟག་སྒྲིན་སྟེ་བཞེར་གྲགས་
 བ་སུ་སྟེགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལྟ་མིན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་བྱང་སྤོང་
 གིས་སྒྱུར་བའི་གཞུང་ལུགས་འཛིན་པ་ཏེ་ཐེག་པ་འཕམ་སྐྱེ་སྤོང་གྲགས་པ་
 རྣམས་དང་། བོད་དུ་གཤེན་རབ་མི་བོའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་གཡུང་དུར་བོན་དང་།
 རྒྱ་ཡུལ་དུ་བེད་ཤིང་གི་བྱུ་མཐའ་འཛིན་པ་སོགས་དེ་རྣམས་སུ་སྟེགས་
 དངོས་མིན་ཡང་། ཏེ་ཐེག་པ་ནི་སུ་སྟེགས་ཀྱི་དཔལ་ཡུང་མ་ཆད་ལ་སྟེ་མ་
 གཉིས་བདག་ཁས་མི་ལེན་པ་སོགས་དེ་བས་ཅུང་སྒྲིན་ཅུང་བ་ཡིན་ཡང་
 རྟག་པར་སྒྲིན་བའི་ཕྱོགས་སུ་འདུ་བ་ནི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆད་པར་བརྟ་བ་
 བྱི་མངོན་མཐོང་རྒྱུར་ཡང་མི་ཁོམ་ལ། རྟག་སྒྲིན་བ་པལ་ལ་མངོན་མཐོ་གྲུབ་
 སྐལ་ཅུམ་ཡོད་ཡང་། ཆོས་འདི་བ་པས་གཞན་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་ཐར་པ་དང་
 ཐར་ལམ་མི་ཤེས་པས་མི་ཁོམ་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པའོ། །སངས་
 རྒྱུས་ཀྱིས་སྟོངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ནི་སུན་པའི་བསྐྱལ་པར་སྒྲིས་པ་ལྟ་བུ་
 རྒྱ་ན་མེད་པའི་སྒྲིན་པ་དང་དེའི་བསྐྱལ་པ་འབྱུང་བ་མེད་པས་དང་། ཡང་ན་
 འཕགས་པ་སྐྱེ་སྤྱུང་གིས། ཉི་མ་རྒྱུ་བ་ཉིད་ཐོབ་རང་ལུས་ཀྱི། ཁོད་ཀྱིས་
 འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྤྱང་བྱས་ནས། །སྤར་ཡང་སུན་ནག་སྤྱག་ཏུ་ཕྱིན་
 གྱུར་ནས། །རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུང་བའང་མཐོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་ལས་

གྲིས་སྟོན་ནག་ཀྱན་ཏུ་འཕྲིབས་པས། རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུ་བསྐྱུ་ཅམ་
 ཡང་མི་མཐོང་ན། སྟོན་པ་དང་བསྟན་པའི་སྤང་བ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་
 བ་དག་གོ། ལྷག་པ་ནི་དབང་པོ་མི་གསལ་བས་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་མཚམས་
 མི་འབྲེད་ཅིང་མི་ཤེས་པས་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པར་མི་ཁྲིམས་(ཁྲིམ)པ་
 ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འབྱོར་བ་དང་ལྷན་པའང་ཉིད་པར་དཀའ་བ་ཡིན་
 ཉེ། འབྱོར་བ་བརྩ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། དག་སྟོང་
 དག་དལ་འབྱོར་ནི་རྣམ་པ་བརྩ་སྟེ། གཞན་གྱི་འབྱོར་བ་ལྟ་དང་། རང་གི་
 འབྱོར་བ་ལྟའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་། དུལ་གྱི་དབུས་སུ་མིར་སྐྱེས་
 ཤིང་། །དབང་པོ་ཆང་ཞིང་གནས་ལ་དད། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་མཐའ་
 ཏུ་ཕྱིན། །འདི་ལྟ་རང་གི་འབྱོར་བ་ཡིན། །ཞེས་སྤྱིར་གྲིས་མིར་སྐྱེས་པ།
 དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ་སྟེ། ས་བཅིས་ཀྱིས་བྱེ་བ་ལ།
 འཇམ་བུའི་གླིང་གི་སྟེ་བ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་
 གནས་རྟོ་རྟེའི་གདན་དང་ཉེ་བ། མ་རྩ་ཏུ་དང་། མཉན་ཡོད་ལ་སོགས་པ་
 ལྟ་བུ། ཆོས་ཅིས་ཀྱིས་བྱེ་བ་ནི་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་
 དུ་ཡོད་པ་སྟེ། དེར་གི་དུས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྟོངས་འདི་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་
 སོ། །དེ་ཡང་དབང་པོ་ལྟ་ཆང་ཞིང་གསལ་བ་སྟེ། སྟོན་ལྷགས་འོན་འོང་
 སོགས་ཀྱི་སྟོན་མེད་པའོ། །གནས་ལ་དད་པ་ནི། སྟོན་པས་གསུངས་པའི་
 དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་བ་
 ལ་དད་པ་སྟེ། ཁྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་
 གཞི་རྟེན་ལེགས་པར་གསུངས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་

པ་ནི། ཆེ་འདི་ལ་མཆམས་མེད་པ་ལྟ་དང་། ཉེ་བའི་མཆམས་མེད་སོགས་
 མ་བྱས་པ་ལོ། །འོ་ན་མཆམས་མེད་བྱས་པ་འབྱོར་ཆངས་དང་བཅས་པས་
 ཆོས་སྒྲིབ་འཇུག་ན་ཡང་ཁྱོལ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ཞིག་གས་སྟུང་ན། ཐེག་
 པ་སྟུན་མོང་དང་བསྟུན་ན་ཆེ་འདིར་བདེན་པ་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་གོགས་
 སྟུང་འགྱུར་བ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགའི་གཏམ་རྒྱུད་སོགས་ཀྱིས་གསལ་མོད།
 གཞན་དུ་ན་རྒྱུད་སྟུང་མར། གང་ཞིག་ཡང་ཡང་སྤྲིག་སྟོགས་བསྟེན་པས་
 སངས་རྒྱས་ངན་སེམས་ལྟན་གྱུར་དང་། །པ་མ་དག་བཅོམ་གསོད་པ་བྱ་
 བ་མེན་བྱེད་མཆོག་ཆོགས་འབྱེད་པའི་མི། །དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ངེས་པར་
 བསམ་ན་སྟུར་དུ་དེ་ལས་ཐར་འགྱུར་གྱི། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཁྱད་པར་
 སྟུགས་སྟུང་མེད་དུ་ནི། གདོལ་པ་སྤྲིག་མཁན་ལ་སོགས་པ། །མཆམས་མེད་
 ལྟ་ནི་བྱེད་པ་ནམས། །སྟུགས་ཀྱི་སྟོན་པས་རྗེས་དབྱེད་ན། །སྐྱེ་འདི་ཉིད་
 ལས་སངས་རྒྱས་འགྱུ་བ། །ཅེས་དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པས་
 སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་མི་བླ་བའི་སྤྲིག་པ་མ་བྱས་པ་ནི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་སྟུར་
 བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་ནི་རང་རྒྱུན་གཙོ་བོས་
 རང་འབྱོར་དུ་བཞག་ལ། གཞན་རྒྱུན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞན་འབྱོར་ལྟ་
 བྱི། སངས་རྒྱས་ཕྱོད་དང་དེས་ཆོས་གསུངས། །བསྟུན་པ་གནས་དང་དེ་
 རྗེས་འཇུག། གཞན་གྱི་སྤྱིར་ན་སྟོང་བཅེ་བ། །འདི་ལྟ་གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་
 ཡིན། །ཞེས་རྒྱགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཛིག་ཉེན་དུ་ཕྱོད་པ། ཕྱོད་ནས་དམ་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ། དེའི་བསྟུན་པ་ཡང་དག་པར་གནས་པ།
 དེའི་རྗེས་སྟུབ་པའི་གང་ཟག་སྟུང་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་སོགས་ཡོད་

ཅིང་། དེས་ཀྱང་སྒྲིབ་རྗེས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་ཅུས་པ་དང་། འཆོ་ཆས་
 ཀྱང་གཞན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་དང་ལྟན་གྱི་སྒྲིབ་བདག་ཡོད་པ་ལྟའོ། །འདིར་དེ་
 རྗེས་འཇུག་པའི་དོན་ལ། རང་བསྟན་པ་དེར་ཞུགས་པ་ཞེས་བཤད་པ་ནི།
 སྒྲིབ་གཞན་སྒྲིབ་ཏུ་མི་གསལ་ཡང་། རྗེ་པོ་དང་གཉེན་འདུན་སོགས་གྱིས་
 བཀག་འགོགས་པ་མེད་པས་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ཟེན་ནས་འཇུག་རུང་གི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་ནི་དེ་ཡང་གཞན་འཕྲོར་དུ་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
 དལ་འཕྲོར་གྱི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ཆང་བའི་མི་ལུས་དེ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དགའ་
 བར་ངེས་པ་འདྲན་པའི་ལུང་ཡང་། འཕགས་པ་སྤྲོད་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་
 ལས་ཀྱང་། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་བརྒྱུ་པ་ཡང་རྙེད་པར་དགའ། མིར་
 གྱུར་པ་ཡང་རྙེད་པར་དགའ། དལ་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྣམ་པར་དག་
 པ་ཡང་རྙེད་པར་དགའ། སངས་རྒྱུས་འབྱུང་བའང་རྙེད་པར་དགའ། དབང་
 པོ་མ་ཆང་བ་མེད་པའང་རྙེད་པར་དགའ། སངས་རྒྱུས་གྱི་ཆོས་ཉན་པ་ཡང་
 རྙེད་པར་དགའ། སྒྲིས་བྱ་དམ་པ་དང་འགྲོགས་པ་ཡང་རྙེད་པར་དགའ།
 ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱང་རྙེད་པར་དགའ། ཡང་
 དག་པའི་ཚུལ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཉི་བར་བསྐྱབ་པ་ཡང་རྙེད་པར་དགའ།
 ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་ཡང་རྙེད་པར་དགའ། མིའི་འཛིག་རྙེན་ན་ཆོས་དང་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་རྙེད་པར་དགའ། ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། སྒྲིབ་རྗེ་པ་སྤྲད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མིར་སྒྲིབ་ནི་
 རྙེད་པར་དགའ། དལ་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའང་རྙེད་པར་དགའ། སངས་
 རྒྱུས་འཛིག་རྙེན་ཏུ་འབྱུང་བའང་རྙེད་པར་དགའ། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་

པའང་རྟེན་པར་དཀའ། ཡང་དག་པའི་སྒོན་ལམ་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ་བ་
ལགས་སོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྒོན་ལས། མིར་གྱུར་
བ་ནི་དཀའ་བ་སྟེ། །མི་སྒོག་ཐོབ་པའང་དཀའ་བ་ཡིན། །དམ་པའི་ཆོས་
ཐོབ་དཀའ་བ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའང་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །

གསུམ་པ་གངས་གྱི་སྒོ་ནས་རྟེན་པར་དཀའ་བ་བསྟན་པ་ནི།
འགའ་ཞིག་འདི་སྟུང་དུ། འཁོ་བ་མིའི་ལུས་རྟེན་རྟེན་དཀའ་བ་མི་བདེན་
ཏེ། རྟོགས་མཐའ་དག་ན་མི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་འདྲག་པས་སོ་སྟུང་ན།
དེ་ནི་རྟོག་དཔྱད་ཞིབ་མོས་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པས་ལན་བ་སྟེ། སྤྱིར་
ལུས་མ་ཐོབ་པ་བར་དོའི་སྤྱིད་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་གསུང་རབ་
ལས་འབྱུང་ཞིང་། རྗེ་བཙུན་གོང་མ་ལྟའི་སྤྱན་དག་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་གྱིས་
ཀྱང་གསུངས་ལ། ལུས་ཐོབ་པ་རིགས་རྒྱག་གི་སེམས་ཅན་དེ་བས་ཉུང་དུ་
ཟེན་ཀྱང་། འཁོ་བ་གཞན་གྱི་ལུས་རྟེན་ནི་མི་ལུས་ལ་ལྟོས་ན་བགྱང་གིས་
མི་ལང་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ཅམ།
ཡི་དྲགས་ནི་ཁ་བ་བྱ་ལྷག་འཆུབ་པ་ཅམ། དུད་འཁོ་ནི་བྱིངས་ན་གནས་པ་
ནི་ཆང་དར་མའི་སྤང་མ་ཅམ་ཞེས་གྲགས་ལ། རན་སོང་གི་ནང་ནས་ཉུང་
ཤོས་དུད་འཁོ་དེ་ལའང་བྱིངས་ཆེ་བ་ནི་བྱིངས་ན་གནས་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚོ་
ཆེན་པོར་གནས་འཆའ་བ་སོགས་ཡིན་ལ། མི་ལྷལ་ན་ཡོད་པ་ནི་ཁ་འཐོར་
བ་སྟེ། སྤང་མ་ལ་ལྟོས་ན་ཁིན་རྒྱ་ཉུང་དུ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། མི་ལུས་ལ་ལྟོས་
ན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། དུད་འཁོའི་རིགས་མི་གཅིག་པ་བྱེ་བ་སྤྲག་བཙུང་

བརྒྱུད་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ནང་ཆོན་གྱི་སྤྱར་གཅིག་ཕྱི་ཡང་བཟང་གིས་
 མི་ལང་སྟེ། ར་བོ་ཆེད་མདོ་ལས། རྒྱ་གྲོག་གི་ཆང་ཆེ་བ་རེ་ལ་འབྲུམ་སྤྲུག་
 གསུམ། འབྲིང་ལ་ཁྲི་སྤྲུག་གསུམ། ཐ་མ་ལ་སྟོང་སྤྲུག་གསུམ་ཡོད་པར་
 བཤད་ལ། དེ་འབྲུག་པས་རི་སྒྲུང་པལ་ཆེར་བྲུབ་ཅིང་། མི་ལྷུས་ནི་ཡུལ་སྡེ་
 རེར་ཡང་འབྲུམ་སྤྲུག་གསུམ་པལ་ཆེར་མེད་པ་ཤེས་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་
 ལས། ས་རྩོ་རི་སྒྲུངས་(སྒྲུང་)་ཐམས་ཅད་དུད་འགྲོས་ཁེངས་གྲུར་ན། །ངན་
 འགྲོ་གཞན་གྱི་ཆད་ནི་སྤྱི་ཡིས་ཤེས། །ཞེས་དང་། གུ་རུ་བརྒྱའི་གསུངས་
 ལས། མི་ལྷུས་གངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྟེན་དཀའ་བ། །དཀའ་འམ་མི་དཀའ་
 སེམས་ཅན་གངས་ལ་སྟོས། །ཞེས་འབྲུང་། དེ་ཡང་འདུལ་བ་ལྟར་ལས།
 མཐོ་རིས་ནས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་ཅམ་མོ། །ངན་སོང་
 ནས་མཐོ་རིས་སྤྱི་འགྲོ་བ་ནི་སེན་མོའི་སྟེང་གི་རྩལ་ཅམ་མོ། །མཐོ་རིས་
 ནས་མཐོ་རིས་སྤྱི་འགྲོ་བ་ནི་སེན་མོའི་སྟེང་གི་རྩལ་ཅམ་མོ། །ངན་སོང་
 ནས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་ཅམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་དོན་གྱིས་སོ། །མི་ལྷུས་ཅམ་ཐོབ་པའི་ནང་ན་ཡང་དལ་འབྱོར་ཆང་
 བ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་གང་དལ་འབྱོར་དོན་ལྡན་དུ་སྦྱབ་པ་
 བློ་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུར་འདུག་པས། རྗེ་བཙུན་གྱིས། དལ་འབྱོར་མི་ལྷུས་
 དགོན་གསུངས་ཏེ། །ཁྱོད་འབྲུག་མཐོང་ན་དགོན་རྒྱ་མེད། །ཅེས་བྲི་ར་བར་
 གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་རྟེན་པར་དཀའ་བ་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་ན་
 རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གཉེན་ཤིང་བུ་ག་གཅིག་པ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་ནས་ཕྱོགས་

ཀུན་ཏུ་འབྱམས་པའི་ཆེ། རྒྱ་མཚོ་དེ་ན་རུས་སྤལ་ལོང་བ་ཞིག་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་
 ན་ཚུའི་སྤྱིང་དུ་ཐོན་པ་དང་། གཉའ་ཤིང་གི་བྱ་གར་མགྱེན་པ་ཚུད་པ་ཞིག་
 སྤྱིང་དབང་གིས་སྤྱིང་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སལ་ཆེར་མི་ཚུད་པ་ཤས་ཆེ། དེ་
 བཞིན་དུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱོད་དེ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་འཁོར་
 བ་ལས་ཅི་ཞིག་ན་དགེ་བའི་ལས་འགའ་ཞིག་གི་དབང་ལས་དལ་འཁྱོར་གྱི་
 ལུས་རྟེན་སྤྱིང་མཐའ་མ་བཀག་ཅམ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ཏུ། དེ་ཉིད་
 སྤྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེངས་གཉའ་ཤིང་གི། བྱ་གར་
 རུས་སྤལ་མགྱེན་ཚུད་ལྟར། །མི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་གསུངས། །ཞེས་
 བསྟན་ལ། གང་དུ་གསུངས་པ་ཡང་། དགའ་ཐོར་བ་དུ་བྱུང་བའི་མདོ་ལས།
 དགེ་སློང་དག་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱུར་
 བའི་ནང་ན་རུས་སྤལ་ལོང་བ་ཆེ་ཡུན་རིང་པོ་འཆོ་བ་ཞིག་གནས་ཤིང་།
 དེ་ལོ་བརྒྱ་འདས་པ་ན་ལན་གཅིག་གྱེན་དུ་འབྱུང་ལ། རྒྱ་མཚོ་དེ་ན་གཉའ་
 ཤིང་བྱ་གར་གཅིག་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ཤར་གྱི་རྒྱུད་གིས་བདས་ན་ནི་རུབ་
 གྱི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ། རུབ་གྱི་རྒྱུད་གིས་བདས་ན་ནི་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ།
 ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བཀའ་སྤྱད་ནས། དགེ་སློང་དག་རུས་སྤལ་ལོང་
 བ་དེ་གྱེན་དུ་བྱུང་བའི་མགྱེན་པ་གཉའ་ཤིང་དེའི་བྱ་གར་ཚུད་པར་འགྱུར་
 བའི་དུས་དེ་ནི་ཡོད་གྱི། དགེ་སློང་དག་མིར་སྐྱེ་བ་ཐོབ་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་
 ཆེས་དཀའ་བར་ང་སྤོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །བཤེས་སྤྱིང་ལས། རྒྱ་
 མཚོ་གཅིག་གནས་གཉའ་ཤིང་བྱ་གར་དང་། །རུས་སྤལ་འཕྲད་པ་བས་ཀྱང་
 དུད་འགྲོ་ལས། །མི་ཉིད་ཆེས་ཐོབ་དཀའ་བས་མི་དབང་གིས། །དམ་ཆོས་

སྒྲིབ་པས་དེ་འབྲས་མཆིས་པར་མངོད། །ཅེས་གསུངས། དཔེ་གཞན་ཡང་
མངལ་འཕྲུག་ལས། ཁབ་མིག་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་ནས་ཡུངས་ཀར་སྤར་
མོ་གང་གཏོར་ན་ཁབ་མིག་ནང་དུ་ཡུངས་ཀར་ཕྱེད་པ་ནི་སྤྲིད་ལ། མིའི་
ལུས་ནི་ཡིན་ཏུ་རྟེན་པར་དགའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་རྟེན་དོན་སྐྱབ་པར་ནན་གྱིས་གདམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་དལ་
འབྱོར་རྟེན་པར་དགའ་མོད། རྟེན་པ་ལ་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟུང་ན། དཔེར་
ན་དབུལ་པོ་ཞིག་གིས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རྟེན་པ་བྱི་དོར་བྱས་ཤིང་མཆོད་
ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ན། དེའི་མཐུས་དབུལ་བ་ལས་གྲོལ་བ་གཞིར་བཅས་
མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་ཆེ་འདི་ཁོ་ནར་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ཅུ་ཡིན།
དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་འདིས་ནི་ཆེ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་སྐྱབ་ཀྱས་པར་མ་ཟད། བྱི་
མ་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་ཀྱས་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐར་པ་ཞི་བ་ཉན་
རང་གི་མུང་འདས་ཀྱང་སྐྱབ་ཀྱས་པ་དང་། ལྷག་པར་མཐར་ཐུག་གི་མུང་
འདས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
སྐྱབ་ཀྱས་པའི་བྱིར་དོན་ཡིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རྟེན་པ་བས་
ཀྱང་བྱི་བ་བརྒྱའི་ཆར་མི་ཤོད་པ་སྟེ། སྒྲོབ་སྤྲིངས་ལས། གང་ཞིག་ཐོབ་
ན་སྦྱི་བའི་རྒྱ་མཆོ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ས་བོན་དག་
བའང་འདེབས་བྱེད་པ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆེས་ལྷག་
པའི། །མི་ཉིད་ཐོབ་ནས་སུ་ཞིག་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་
ཡིན། འགྲོ་བ་གཞན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། རན་
སོང་གསུམ་ནི་མི་དག་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་གཙོ་ཆེ། བདེ་འགྲོ་

ལྷ་སོགས་ཀྱང་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བ་སྟེ། ལས་གསར་བ་
 སོག་པའི་མཐུ་ཆེ་རྒྱ་མེད། སྤྱིང་བཞི་ལས་གཞན་གསུམ་པོ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་
 ས་བ་ཡིན་པས་ལས་གསར་དུ་སོག་པའི་མཐུ་ཆུང་ལ། འཛམ་བུ་སྤྱིང་བ་
 ལས་ཀྱི་ས་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་མི་དགའི་ལས་གང་བྱེད་ཀྱང་གཞན་ལས་
 སྟོབས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་དམ་པའི་ལམ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་བཟང་བས་ན།
 སྟོབས་སྤྱིང་གི་ལུང་འཕྲོར། བདེ་གཤེགས་ལམ་རྟེན་འཕྲོ་བ་འདྲིན་པར་ཆེས་
 གྲུང་བའི། །སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྟེན་པ་གང་ཡིན་པའི། །ལམ་
 དེ་ལྟ་དང་སྐྱ་ཡིས་མི་རྟེན་ལྟ་མིན་དང་། །མཁའ་ཕྱིང་རིག་འཛིན་མིའམ་
 ཅི་དང་རྟོ་འབྲེས་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱད་
 སྟོན་འབྲུང་ལས་ཀྱང་། འཛམ་བུ་སྤྱིང་བ་གཙོ་བོ་མཆོག་། ཡུལ་དབུས་སུ་
 བྱིསྤྱེས་བ་སྟེ། །ཞེས་དང་། འཛམ་བུ་སྤྱིང་དུ་ལེགས་སྦྱེས་པ། །ལས་ཀྱི་
 ས་བར་རབ་དུ་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་
 དོན་ཆེ་བའི་དལ་འབྱོར་ཀྱི་རྟེན་ནི་རྟེན། མཇལ་བར་དཀའ་བ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་བསྟན་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ། ཟེན་པར་དཀའ་བ་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཞེན་དམ་པའི་མགོན་གྱིས་ཟེན་པའི་དུས་འདིར། དལ་འབྱོར་ལ་སྤྱོད་པོ་
 ལེན་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པ་ཞིག་མི་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་
 འཇུག་ལས། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྟེན་པར་ཤིན་ཏུ་དཀའ། །སྦྱེས་བུའི་དོན་
 སྐྱབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཕན་པ་མ་བསྐྱབས་ན། །ཕྱིས་
 འདི་ཡང་དག་འབྱོར་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མི་ཡི་བྱ་ལ་བརྟེན་
 བས་ནི། །ཐུག་བསྐྱེད་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སྦྱོལ། །བྱ་འདི་ཕྱིས་ནས་རྟེན་དཀའ་

བས། །སྤྲོད་པ་དུས་འདིར་གཉིད་མ་ལོག། ཅེས་དང་། སྤྲོབ་སྤྲིང་ལས།
 མི་ཡི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་རྟེན་གྱུར་ནས། །དོན་དུ་བཞག་པ་གང་
 ཡིན་དེ་ནི་བརྟན་ཏེ་སྤྲུབ། །ཅེས་དང་། སྤྲོབ་དཔོན་བསྐྱེད་ཟེར་ལྟན་གྱིས།
 ཡང་ཡང་རྟེན་པ་ལྷ་དུས་འབར་བ་འབྲ། །རྟེན་པ་དོན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་
 བྱ་འབྲ། །ཞེས་དང་། དལ་འབྱོར་རྟེན་པ་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ལ། །ད་རེས་
 ལན་གཅིག་སྟོང་ཟད་བྱེད་དུ་འབངས། །ཕྱིས་ནས་གར་སྐྱེ་རང་དབང་ཅི་
 ཆ་མེད། །དེ་བས་སྤྲིང་པོ་དུས་འདིར་སྤྲང་ན་ལེགས། །ཞེས་དང་། ད་རེས་
 ལུན་ཆོག་ས་རྒྱུན་ཀུན་འབྱོར་དུས་འདིར། །བཙོན་འགྲུས་བྲག་པོས་སྤྲིང་
 ལས་འདའ་བར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། བ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་
 གྱིས། ད་རེས་མ་སྐྱབ་ཕྱི་ནས་ཅི་ཞིག་བྲ། །དུས་བརྒྱ་བ་མ་ལན་གཅིག་
 དིང་རི་བ། །ཞེས་དང་། རྗེ་པག་གྲུས། ཐམས་ཅད་མི་ཁོམ་རང་བཞིན་
 ལས། །དལ་འབྱོར་འཛོམ་པ་ཆེས་ཀྱང་དགོན། །དེ་བས་ཆོས་ལ་འདུན་པ་
 དགོན། །བྲ་སྐལ་ལྟན་ཀུན་དོན་མེད་མ་སོང་མཛོད། །ཅེས་སོགས་བདེན་
 པའི་སྤྲིང་པོ་ཅན་གྱི་གསུང་རག་ནམས་སྟོ་ལ་བཀོད་ནས་གཏན་གྱི་འདུན་
 མ་མ་ནོར་བར་སྐྱབ་པ་ལ་ཅིས་ཀྱང་འབད་པར་འཆལ་ལོ། །དེ་ལྟར་རྒྱན་
 དུ་བསམ་པ་འབྱོར་པའི་ཆད་ནི། རྒྱལ་བ་ཁོད་ཆང་པས། །དོན་མེད་བྲ་བ་
 མི་བྱེད་ཅིང་། །ཉིན་མཆན་ཆོས་ཀྱི་ལས་ལ་བཙོན། །སྤྲིག་པའི་སྤྲོགས་པོ་
 སྤང་བ་གསུམ། །དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བསྐྱོམས་ན་འོང་། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །

༥༥ ། གཉིས་པ་འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་ཁྱིད་འཆད་པ་ལ་ཡང་། སྐྱེས་
 གྱི་རྟིང་ལ་ངེས་པར་འཆི་བ། ཉམ་འཆི་ཆ་མེད། འཆི་བའི་སྐྱེན་མང་བར་
 བསྟན་པ། ཅེས་གྲང་མི་བསྟོངས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ། འཆི་བས་མི་
 འདིགས་པའི་གནས་བཤད་པ་ལྔ་ལས། དང་པོ། སྐྱེས་གྱི་རྟིང་ལ་ངེས་
 པར་འཆི་བ་བསམ་པ་ནི། སྤར་བསྟན་པའི་དོན་ལས། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་
 རྟེན་རྟེན་པར་དཀའ་བ་དང་པན་ཐོགས་ཆེ་བ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་གྲང་། ལྷན་
 བོ་འགའ་ཞིག་རྟེན་འདི་ལ་འཆི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མི་ཡོང་ངམ་
 སྟམ་པ་དང་། ཡང་པལ་ཆེར་ཞིག་འཆི་བ་ཡོང་མི་ཡོང་གི་རྟག་དཔྱོད་ཅམ་
 ཡང་མེད་པར་དལ་འབྱོར་ཚུད་ཐོས་ལ་གཏོང་བ་ཤིས་ལྟ་སྤང་བས། དེ་ལ་
 འདི་ལྟར་བསམ་དགོས་ཏེ། སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་རང་
 བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞལ་
 ཉས་གྲང་། དགེ་སྟོང་དག་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོམས་ལས། གྱེ་མ་འདུས་བྱས་ནམས་
 མི་རྟག། སྐྱེ་ཞིང་འདིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །སྐྱེས་ནས་འདིག་པར་འགྱུར་
 བ་སྟེ། །དེ་བས་ཉེ་བར་ཞི་བ་བདེ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ལུས་ཅན་
 རྣམས་གྲང་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་ལ། དེ་ཡང་དང་པོར་
 མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་འཆི་བདག་གི་བྱང་དུ་མགྱོགས་པའི་
 རྒྱགས་ཀྱིས་བསྟོད་(བསྟོད་)པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་ལས།
 དང་པོ་མངལ་དུ་ཞུགས་པའི་རྒྱལ་མོ་ནས། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་འདིག་རྟེན་
 འདི་དག་ནི། །ལམ་དེར་ཞུགས་ནས་ལམ་གཞན་མ་གྲོལ་བར། །འཆི་

བདག་ཕྱད་དུ་དེ་ནི་སྤྱར་མགྲོགས་འགྲོ། །ཞེས་དང་། རྟོགས་བརྗོད་དཔག་
བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། ལུས་ཅན་ཆེ་ནི་རྒྱག་ཆུ་བཞིན། །གཡོ་བ་རྣམས་
ཀྱི་སྤྱང་སྤྱག་གྲོགས། །བརྒྱ་གཡོ་བའི་འདབ་ཅེ་ན། །སྤྱེང་བའི་ཆུ་ཐེགས་
ལྷ་བྱ་ཡིན། །ཞེས་དང་། མདོ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་བ་ལས། སྤྱིད་གསུམ་མི་རྟག་
སྟོན་ཀའི་སྤྱན་དང་འབྲ། །འགྲོ་བའི་སྤྱེ་འཆི་གར་ལ་ལྷ་དང་མཚུངས། །སྤྱེ་
བའི་ཆེ་འགྲོ་ནས་མཁའི་སྤྱོག་འབྲ་སྟེ། །རི་གཟར་འབབ་ཆུ་བཞིན་དུ་སྤྱར་
མགྲོགས་འགྲོ། །ཞེས་དང་། ས་དམ་ས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། སྤྱེས་བའི་ནང་
བར་འཆི་བའི་བྱ་བྱང་བས། །ལོང་མེད་རྒྱུད་ལ་ཁོལ་ཅིག་དེང་རི་བ། །ཞེས་
གསུངས། དཔེར་ན་གསོད་སར་ཁྱིད་བའི་དུད་འགྲོ་གོམ་ས་རེ་རེ་དོར་གྱིན་
འཆི་བ་ལ་ཉེར་སྤྱོད་བ་བཞིན་ཏེ། ཆེད་བརྗོད་ཀྱི་ཆོམས་ལས། དཔེར་ན་
གསོད་སར་རེས་ས་དག། གོམ་ས་གང་དང་གང་ཐོར་བ། །གསོད་སའི་
ཕྱད་དུ་ཉེ་བ་ལྟར། །མི་རྣམས་སྤྱོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྩ་
བརྩན་གྱིས། ཆེ་འདི་མི་རྟག་ཉི་རྣམས་གྱིབ་སོ་འབྲ། །སར་སར་བྱིན་ཀྱང་
ཚུར་ཚུར་འོང་། །བྲོས་བས་ཐར་བ་ངས་མ་མཐོང་། །ཞེས་དང་། ལོ་དང་
ཟླ་བའི་ཆར་བས་བརྒྱངས། །ཞག་དང་བ་མའི་ཐིག་ས་བབས། །སྤྱུ་ལུས་
ཀྱི་ཁང་ས་འབྲེལ་ལ་ཁད། །འཆི་བྱོད་ཀྱི་ཐིག་ཆགས་བྱེད་རེ་རན། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་ས་ནས་འཆི་ཆ་མེད་བསམ་ས་ནི། སྤྱིར་ཁམས་གསུམ་གྱི་
སེམས་ཅན་སལ་ཆེར་ལ་རང་རང་གི་ཆེ་ཆད་རེ་བཤད་མོད་ཀྱང་། མཛོད་
ལས། སྤྱི་མི་སྟན་ན་ལོ་སྟོང་སྟེ། །གཉིས་ན་བྱེད་བྱེད་དམན་བཤོ། །ཞེས་

སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་ཁོ་ན་ལོ་སྤྲོད་དུ་ངེས་པ་ལས། གཞན་རྣམས་ཆེ་ཆད་བཤད་
 བ་ལྟར་གནས་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། ལྷག་པར་འཇམ་བུ་སྤྲིང་
 བ་ལ། འདི་ན་མ་ངེས་ཅ་མར་ནི། །ལོ་བཅུ་དང་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་
 ཆེ་ཆད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མ་བཤད་པ་ལས། དེར་དུས་བཞི་བཅུ་ཁ་
 རལ་སྤུམ་ཅུར་ཉེ་བ་ཅམ་དུ་བབ་མོད། དེ་ཅམ་ཡང་གནས་པར་མ་ངེས་
 བ་ནི། སྤྲོད་འཇུག་ལས། ཡིད་བརྟན་མི་རུང་འཆི་བ་དག་འདི། །བྱས་
 དང་མ་བྱས་མི་སྤོད་པར། །ན་དང་མི་ན་ཀྱན་གྱི་ཡང་། །སྤོ་བྱར་ཆེ་ལ་
 ཡིད་མི་བརྟན། །ཞེས་དང་། ཆོམས་ལས། ཁ་ཅིག་མངལ་དུ་འཆི་བར་
 འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་སྤྲེས་ཅམ་ན། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་གོག་ཅམ་
 བ། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཡོང་རྒྱག་ན། །ལ་ལ་རྣམས་དང་ལ་ལ་གཞོན། །ལ་
 ལ་དར་ལ་བབ་པའི་མི། །རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་འགྲོ་འགྱུར་ཏེ། །འབྲས་བུ་
 སྤྲིན་པ་ལྟར་བ་བཞིན། །ཞེས་དང་། སྤྲོ་སྤྲོ་པོ་མང་མཐོང་བ། །སྤྲོ་
 འགའ་ཞིག་མཐོང་མི་འགྱུར། །སྤྲོ་སྤྲོ་པོ་མང་མཐོང་བ། །སྤྲོ་འགའ་
 ཞིག་མཐོང་མི་འགྱུར། །སྤྲེས་པ་བུད་མེད་མང་པོ་དག། དར་ལ་བབས་
 པའང་འཆི་བར་འགྱུར། །དེ་ལ་མི་འདི་གཞོན་ཞེས་ཏེ། །གསོན་པའི་གདེང་
 རྩོད་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་འབྱུང་། དེ་བཞིན་རང་ཐོག་ཏུ་ཡང་ངེས་པར་འོང་
 བས། སྤྲོད་འཇུག་ལས། དེ་རིང་ཁོ་ནར་མི་འཆི་ཞེས། །བདེ་བར་འདུག་
 པ་རིགས་མ་ཡིན། །བདག་ནི་མེད་པར་གྱུར་པའི་དུས། །དེ་ནི་གདོན་མི་བ་
 བར་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། །བྱེད་གཞོན་པ་
 པོ་མོ་ཆོགས་ཅ་ན། །འཆི་བ་ཡོང་སྤུམ་མི་གདའ་སྟེ། །འཆི་བ་ཐོག་བབས་

གྱི་ཚུལ་དུ་འོང་གིན་གདལ། །ཞེས་གསུངས། །དེས་ན་ནང་པར་རམ་དོ་
 ལུ་བ་ཅམ་ཡང་སློ་བུར་དུ་སྟེང་འོག་བར་གསུམ་གྱི་གདོན་གྱིས་གནོད་པས་
 སམ། གཡང་ལ་ལྟུང་བའམ། གཉིབས་འོག་ཏུ་ཚུད་པའམ། ཉན་གྱིས་སམ།
 མཆོན་གྱིས་འཆི་བར་མི་འགྱུར་བའི་གདེངས་སུ་ལ་ཡང་མེད་ལ། དེ་མེད་
 བཞིན་དུ་དེ་རིང་འདི་བྱ། སང་འདི་བྱ། ད་གཞོད་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བཞག་
 གི་བྱི་ཆོགས་དང་གསོག་འཛོག་སྐྱབ་ཅིང་། གཡ་ཉེ་འཆི་བར་པན་པའི་
 ཆོས་དགོས་པར་ངེས་ཀྱང་། དེ་ཞིག་འཛིག་ཉེན་འདུ་འགོད་གྱི་བྱ་བ་འདི་
 རྣམས་ཆར་བར་བྱས། །དེ་ནས་ཆོས་བྱེད་པའི་མཐུན་ཆུན་ལོ་བྱད་འཛོམ་
 བར་བསགས་ཉེ། ད་གདོད་རིམ་གྱིས་ཆོས་བྱས་པས་ཆོག་གོ་སྒྲུབ་བ་
 དང་། དང་པོ་ལོ་འགའ་ཞིག་ཐོས་བསམ་སྦྱངས་ལ་སྦྱར་ནས་དོན་ཡིད་ལ་
 བྱའོ་སེམས་བ་སོགས་གྱིས་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ལ་བྱི་ཤོལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་རང་
 གིས་རང་བསྐྱུས་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟས། འདི་ནི་དེང་
 བྱ་སང་བྱ་ཞིང་། །འདི་བྱེད་བྱ་བར་གནས་པ་ལ། །སློ་བུར་འཆི་བདག་འོང་
 རས་ནི། །གྱི་ཏུད་བཅོམ་ཞེས་སེམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བ་དང་། ཅན་གོ་
 མིས། འདི་ནི་སང་བྱ་འདི་ནི་ཐང་ཅིག་འོག་ཏུ་བྱ། །འདི་ནི་དེུ་རེ་བྱ་ཞེས་
 རྒྱུ་པོ་སེམས་བ་ན། །གཞིན་རྗེའི་པོ་ཉ་ལག་ཏུ་དབྱུག་བ་ཐོགས་བ་དག།
 མིག་ཅ་དམར་ཁྲོས་མ་རངས་གད་མོས་རེ་སྒྲུམས་འདེབས། །ཞེས་སོ།
 དཔལ་ཨ་ཉི་ཤས་ཀྱང་། བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཐོས་གྱུར་ཅིང་། །སྦྱངས་
 བས་མང་དུ་ཤེས་གྱུར་ཀྱང་། །དེང་བྱ་སང་བྱ་ཞེས་བཛྲོད་ཅིང་། །བསམ་
 དང་ལྡན་བ་འཆི་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཆོམས་ལས། སང་

དང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གཉིས། །སྔོན་དུ་གང་འོང་གཏོལ་མེད་པས། །སང་
གི་ཆོག་ལ་མ་འབད་བར། །ཕྱི་མའི་དོན་ལ་འབད་བར་རིགས། །ཞེས་དང་།
མཚན་མོ་བཟང་མོའི་མདོ་ལས། །སང་དག་འཆི་འམ་སྐྱུ་ཤེས་གྱི། །དེ་རིང་
ཉིད་དུ་བརྟུན་ཏེ་བྱ། །འཆི་བ་དག་སྡེ་ཆེན་དེ་དག་ནི། །ཁྱེད་ཅག་བཤེས་
བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མར་མེ་མཛད་དཔལ་ཡེ་ཤེས་གྱིས། །འཛམ་
བུ་གླིང་བ་དུས་མིན་འཆི་བ་སྟེ། །དེས་བ་ཅན་ཡང་ཟད་བར་འགྱུར་བས་
ན། །ཡང་དང་ཡང་དུ་དེས་བར་འཆི་འོ་ཞེས། །བསམ་བར་རིགས་སོ་ཀ་ཡེ་
བཞིན་བཟང་དག། ཅས་དང་། རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་ཆོས་རྗེས། །ཆེ་དེས་མེད་
ལ་ནམ་འཆི་འི་དུས་བཏབ་མེད། །དག་འཆི་བ་དག་ཁོ་དལ་བྲེལ་གྱི་བྱས་
མི་ཅི། །དུས་དེ་རིང་འགྱུར་བཞི་དང་ནམ་ཤེས་གྱེས་གྱུར་ན། །གདེངས་
སྒོ་བདེ་ཆགས་སུ་རྒྱུད་དམ་སོམས། །ཞེས་གསུངས་བ་སོགས་ལེགས་
བར་བསམ་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་སྐུས་སོགས་མེད་པས། །དེ་རིང་ཅམ་ཡང་མི་
འཆི་འི་གདེངས་མེད་ལ། །རྟག་དུ་སྔོན་གྲབས་བྱེད་པའི་རང་རིང་སོ། །འཆི་
ཁར་བྱང་ལག་འཐབ་སོ་འཆོར་ཉེན་གདལ། །འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྱན་བར་བྱིན་
གྱིས་སྒྲོབས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་འཆི་བའི་རྒྱུ་མང་བར་བསྟན་པ་ནི། །དེ་ཡང་འཆི་བའི་
རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། །འཆོ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། །རང་ཉིད་ལ་
ཆེ་ལོ་མང་དུ་གནས་པའི་འཕེན་བ་ཞིག་ཡོད་དུ་རྟག་གྱང་། །ཆའི་འཕེན་བ་
མ་རྟོགས་བར་མི་འཆི་བའི་དེས་བ་མེད་དེ། །དཔེར་ན་མར་མེ་ལ་སྔོན་དུ་
དང་མར་ཁྱ་སོགས་མར་མེ་རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱུ་ཆང་ཡང་། །འགལ་

རྒྱུ་རྒྱུ་གིས་བསྐྱོད་པ་སོགས་སྒོ་བྱར་རྒྱུ་དབང་གིས། མར་ཁྱ་དང་སྒོ་དང་
 བྱ་མ་ཟད་གོང་དུ་འཆི་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན། ཆོ་གནས་པའི་
 འགལ་རྒྱུ་ཕྱི་ནང་གི་འབྱུང་བ་འབྱུགས་པའི་རྒྱུ། དུས་རྟག་དུ་སྐྱེགས་
 ལྷ་པའི་ལོག་འབྲེན་གྱི་བགེགས་རིགས་སྒོར་ཐག་བརྒྱད་ཅུ་འབྱུགས་པའི་
 རྒྱུ། ཕན་གཞོན་རེས་འཛོག་དུ་བྱེད་པ་གཞོན་རིགས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་
 འབྱུགས་པའི་རྒྱུ་སོགས་འགལ་རྒྱུ་སྒོ་བྱར་བ་མང་དུ་གནས་པའི་དབང་
 གིས་ཆོ་ལ་བར་ཆད་ནམ་ཡོང་ཆ་མེད་པས་ན། སྒོ་བ་སྤྱིང་ལས། མར་མེའི་
 མེ་ལྷེ་ཤུགས་དྲག་རྒྱུ་གིས་བསྐྱོད་པ་ལྟའི། །ཆོ་འདི་སྐྱད་ཅིག་གནས་པའི་
 གདེངས་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཆོ་འདི་གཞོན་
 མང་རྒྱུ་གིས་བཏབ་པ་ཡི། །ཆུ་ཡི་ཆུ་ལྷུང་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། །དབྱུགས་
 དབྱུང་དབྱུགས་བརྒྱབ་གཉིད་གྱིས་ལོག་པ་ལས། །སད་ཁོམ་གང་ལགས་
 དེ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་འཆི་བའི་རྒྱུ་མང་བ་བདེན་
 མོད། འཆོ་བའི་རྒྱུ་ཡང་ཟས་སྤྲོད་རིམ་གྱོ་སོགས་རྣམ་གྲངས་མང་བས་དེ་
 ཅུ་དུ་མི་སྒྱུ་རྣམ་པ་སྤྱིད་མོད། དེ་ཡང་བསམ་གཞིག་མ་རྒྱགས་པ་ཡིན་
 ཏེ། སྤྱིར་མངོན་པ་འོག་མར་འཆི་བ་ལ་ཆོ་ཟད་ནས་འཆི་བ་དང་ལས་ཟད་
 ནས་འཆི་བ་གཉིས་མངོན་པ་གོང་མར་དེའི་སྤྱིང་དུ་བསོད་ནམས་ཟད་ནས་
 འཆི་བ་དང་གསུམ་བཤད། དེ་ལས་ཆོ་ཟད་ནས་འཆི་བ་ལ་གསོ་ཐབས་
 གང་ཡང་མེད་པར་བཤད། འགའ་ཞིག་ལས། གཉིས་ཟད་གསུམ་དང་།
 རྒྱུ་ཟད་གསུམ་དང་། གསུམ་ཟད་གཅིག་སྟེ་འཆི་བ་ལ་བདུན་བཤད་པའི་
 གསུམ་ག་ཟད་པ་ལ་གསོ་ཐབས་མེད་ཅིང་། དེ་དེ་ཟད་པ་སོགས་ལ་གསོ་

ཐབས་ཡོད་པར་བཤད་མོད། མདོར་ན་ཆེ་ཆད་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་སྒོ་
བྱར་རྒྱུན་དབང་གིས་གཏན་ནས་མི་འཆི་བ་གཅིག་དང་། རང་གི་ཆེ་ཆད་
མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་ཆེ་གནས་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཆད་ཞིང་འགལ་རྒྱུན་མེད་
ན་དེ་བར་མི་འཆི་བ་གཅིག་དང་། མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆད་ཞིང་འགལ་རྒྱུན་བྱུང་
ན་སྒོ་བྱར་དུ་འཆི་དགོས་པའི་རིགས་ནམས་ཡོད་པ་ལས། ཆེ་གནས་པའི་
མཐུན་རྒྱུན་དུ་བསམ་པའི་ཟས་དང་སྤྲན་ལ་སོགས་པ་ཡང་འགལ་རྒྱུན་དུ་
སོང་བ་མང་སྟེ། དཔེར་ན་ཁ་ཟས་མ་འཕྲོད་པ་དང་། སྤྲན་ལོག་པར་སོང་བ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་སྒོ་བྱར་དུ་ཆད་པ་མང་སོ་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་འདྲིར་
འདུག་པ། དེས་ན་འགལ་རྒྱུན་མང་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་ཉུང་ལ། མཐུན་རྒྱུན་
འགལ་ཞིག་གྲང་འགལ་རྒྱུན་དུ་འགྲོ་བས། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར། འཆི་བའི་
རྒྱུན་ནི་མང་བ་སྟེ། །གསོན་པའི་རྒྱུན་ནི་ཉུང་ཟད་ཅམ། །དེ་དག་ཉིད་གྲང་
འཆི་རྒྱུན་ཏེ། །དེ་ལ་ཉག་ཏུ་ཆོས་མཛོད་ཅིག། ཅེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ཅེས་གྲང་མི་སྟོངས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ་ནི། འཆི་བས་
མི་ཚུགས་པའི་ས་སྟོགས་ནི་གང་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། སྟོབ་དཔོན་
དབང་པོས། འདི་ལྟར་སྒྲེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །མདུན་ན་གནས་པ་འཆི་བ་
སྟེ། །སའམ་འོན་ཏེ་མཐོ་རིས་ན། །སྤྱི་ནས་ལ་ལ་མ་ཡི་བ། །འགལ་ཞིག་
ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བའམ། །ཐོས་སམ་འོན་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་ཟ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
དེ་ལ་བརྟུང་གི་སེམས་ཅན་བདེ་འགྲོ་མི་དང་མེད་མཆོག་འཁོར་ལོས་སྐྱར་
བའི་ཀླུ་པོ་དང་། ལྷ་དང་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་དང་། ནང་
སྟོང་ཆེན་པོ་མདོན་ཤེས་ལྷ་ལྷན་རྒྱུང་རིང་པོའི་མཁའ་ལ་འཕུར་ཞིང་འགྲོ་

རྒྱས་པ་སོགས་འདོད་ཁམས་སའི་གཙོ་བོ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཆི་བ་ལས་
མ་འདས་པས། བརྒྱ་བྱིན་དང་ནི་སྒྲོང་རྣམས་དང་། །འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་
བརྒྱ་དག་ཀྱང་། །དུས་ཀྱིས་འཆི་བར་འགྱུར་བ་ནི། །མར་མེ་འབར་བ་
རྒྱང་གིས་བཞིན། །ཞེས་དང་། དང་སྒོང་ཆེན་པོ་ལྟ་མཛོན་ཤེས། །མཁའ་
ལ་རྒྱང་རིང་འགྲོ་བ་ཡང་། གང་ན་སྒྲོད་ལུལ་འཆི་མེད་པ། །དེར་ནི་འགྲོ་
བར་རྒྱས་པ་མེད། །ཅེས་པ་དང་། དང་སྒོང་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱིས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་བཏུམས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་ལྟ་ཕྱིར་འཕྱར་ཏེ་
འོང་ནས་སྦྱ་མཐོང་བ་ལ་མཛོན་ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་པས་དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་
སའི་གོང་དུ་བདག་ཉིད་འཆི་བས་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་མི་ཐོབ་པར་ཤེས་
པས་མིག་ནས་མཆི་མ་སྦྱང་སྟེ། མི་དབང་བདག་གི་གུད་པ་མཐོང་ནས་
ནི། །གང་ཕྱིར་ཞི་བ་མི་ཐོབ་བདག་ཏུ་མོད། །ཆོས་ཀྱི་མཛོད་མཆོག་འདི་
དང་འཕྲད་ནས་ནི། །དོན་མ་ཐོབ་པར་བདག་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །ཞེས་
སྦྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཟུགས་ཁམས་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཚྱོད་བ་དག་
ཀྱང་འཆི་བས། བསམ་གཏན་ལས་སྦྱེས་བདེ་ཚྱོད་པ། །ཆངས་པ་ཆངས་
སའི་གནས་ལས་ཀྱང་། །མི་རྟག་ཕྱིར་ནི་ལྟང་འགྱུར་པ། །རྒྱ་ཡི་སྦྱང་གི་
འགྲམ་ལ་བཞིན། །ཞེས་དང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་སྲིད་ཅེ་བ་ཡང་འཆི་
བ་ལས་མ་འདས་ཏེ། རྟག་པར་འདུ་ཤེས་རྣམ་ལོག་ན། །སྲིད་ཅེ་ལས་ཀྱང་
འགྲོ་བ་རྣམས། །འཆི་བའི་ཞགས་པས་དངས་ཀྱར་པ། །ཞགས་པས་སྦྱང་
པོ་རྩི་བཞིན་དུ། །ཞེས་འབྱུང་། དེས་ན་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས། གང་
དུ་གནས་ཀྱང་འཆི་བས་མི་རྟགས་སའི། །ས་ཚྱོགས་དེ་ནི་གང་ནའང་ཡོད་

མ་ཡིན། །ནམ་མཁའ་ན་མེད་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་ན་འད་མེད། །རི་བོ་ཀུན་གྱི་
 བླ་ཁྱ་ཏུ་ཞུགས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་གསུངས། དེར་མ་ཟད་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་
 རྟེན་མཚོག་ཏུ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྤ་
 ཞིང་བརྟན་པའི་ལྷན་པོ། འོད་གསལ་པའི་ཉི་མ། ཤིན་ཏུ་སྤོ་བའི་ལྷ་གནས་
 སོགས་ཀྱང་འཛིག་པའི་ཆོས་ལས་མི་འདའ་ལ། དེ་ཡང་འོག་གཞི་རྒྱང་
 དཀྱིལ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྷ་གནས་མན་ཆད་མེ་དང་། གཉིས་པ་
 མན་ཆད་རྒྱ་དང་། གསུམ་པ་མན་ཆད་རྒྱང་གིས་འཛིག་ཅིང་། དེ་ལ་མེས་
 འཛིག་རྗེས་ཐལ་བ་ཙམ་ཡང་མི་ལུས་པ་དཔེར་ན་མར་ཆོགས་པ་ལྟ་བུ།
 རྒྱས་བཤིག་པ་ན་སྟོགས་མ་ཙམ་ཡང་མི་ལུས་པ་ལན་རྩ་རྩ་ལ་ཐེམ་པ་ལྟ་
 བུ། རྒྱང་གིས་བཤིག་དུས་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཆགས་པ་ཐལ་བ་རྒྱང་
 གིས་སྤྱར་བ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མངོན་པ་མངོད་ལས། མེ་ཡིས་བདུན་
 ལོ་རྒྱུ་ཡིས་གཅིག། དེ་ལྟར་རྒྱ་བདུན་ཐལ་ནས་ཀྱང་། །མཐུག་ཏུ་རྒྱང་གིས་
 འཛིག་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་ནི་མེ་རྒྱ་རྒྱང་
 གིས་མི་འཛིག་ཀྱང་ནང་གི་སེམས་ཅན་གྱི་འཕོ་བ་དང་རང་འཛིག་པ་ཡིན་
 ཉེ། མི་རྟག་དེ་ཡི་གཞུང་མེད་ཁང་། །སེམས་ཅན་བཅས་ཉེ་འབྱུང་འཛིག་
 བྱིར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་སོགས་རགས་པ་དང་
 སྤ་ཞིང་འཐས་པ་དང་། གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དག་ཀྱང་འཛིག་ན་རང་ཅག་གི་
 ལུས་ཉམ་རྒྱང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཅིའི་བྱིར་མི་འཛིག་ཅེས་བསམ་དགོས་ཉེ།
 བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་ལས། ས་དང་ལྷན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཉི་མ་བདུན། །འབར་
 བས་བསྟེག་པའི་ལུས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་། །ཐལ་བར་ཡང་ནི་ལུས་པར་མི་

འགྱུར་ན། །འིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་མི་ལྟ་སྒོས་ཅི་འཆ་ལ། །ཞེས་དང་། ལྷ་ངན་
 བསལ་བ་ལས། གང་དུ་ས་རྣམས་བསྐྱེགས་གྱུར་པ། །ལྷན་པོ་ཐལ་བར་
 འཛིག་པ་དང་། །རྒྱ་མཆོའི་ཆུ་ཡང་སྐམ་འགྱུར་ན། །ལུས་ཅན་དེ་དག་ལྟ་
 ཅི་སྒོས། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་སྦྱོང་འཇུག་ལས། ཐོག་
 མར་བགས་པའི་རིམ་པ་འདི། །རང་གི་སྒོ་ཡིས་ཐ་དད་ཕྱེ། །འཁ་ཡང་རྒྱས་
 པའི་དྲ་བ་ལས། །འཤེས་རབ་མཆོན་གྱིས་གྱུད་དུ་ཕྱེ། །རུས་པ་རྣམས་གྱུར་
 ཕྱེ་བྱས་ནས། །རྒྱུ་གི་བར་དུ་བལྟ་བྱ་ཞིང་། །འདི་ལ་སྦྱིང་པོ་ཅི་ཡོད་
 ཅེས། །བདག་ཉིད་གྱིས་ནི་ལྟ་བར་གྱིས། །ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་
 བཅེགས་པ་ལས། གཞུགས་ནི་ལྟ་བ་ལྟ་བུར་གསུངས། །དེ་ལ་སྦྱིང་པོ་མི་
 ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་ལུས་སྦྱི་པོའི་སྒྲ་ནས་རྒྱུ་མཐིལ་
 གྱི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་ཞིབ་མོར་བརྟགས་ན་ཅི་བས་ཉམ་ཐག་པ། གཉོད་
 ཆུང་བ་མི་གཙང་བ་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅི་ཡང་མེད་པས། །འདི་ལ་གཙང་
 བར་གཞུང་། རྟག་པར་བལྟས། བདག་ཏུ་ཞེན་པ་སྒྲོན་ཆད་རང་འབྱུལ་
 པས་བསྐྱུས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོང་དོན་ལྟ་བུ་ཡང་
 འཛིག་ན་ངའི་ལུས་སྦྱིང་པོ་མེད་པ་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཛིག། ཅེས་བསམ་
 པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་ངན་བསལ་བར། ཅི་སྟེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོ། །མཆོན་
 དང་དཔེ་བྱད་གྱིས་བརྒྱན་པའི། །དོན་མེད་སྦྱོ་ཡང་མི་རྟག་ན། །རྒྱ་འིང་
 སྦྱིང་པོ་མེད་འབྲ་བའི། །ལུས་ཅན་གཞན་དག་སྒོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །ཡང་སྦྱིང་པོད་ཅན་གྱི་བློན་པོ་འགའ་ཞིག་དེ་ལྟར་ན་
 འཆི་བ་ཙམ་དུ་ཟད་མོད། །དེའི་སྦྱོད་དུ་བདག་ལ་འཛིགས་པ་དང་བྱ་བ་

གང་ཡང་མེད་ཅེས་སེམས་ན། །དེ་ནི་རང་ཐོག་ཏུ་མ་བབས་པའི་སྒོ་ཤིང་
 ཅམ་ཡིན་པས་འཆི་བའི་འཇིགས་པས་ཟིན་ན་གདེངས་ཆ་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་
 ཉེ། རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྷན། བདག་ནི་མལ་ན་འདུག་བཞིན་དུ། །གཉེན་
 བཤེས་ཀྱིས་གྲིས་མཐའ་བསྐྱོར་གྱང་། །སློག་བཅད་པ་ཡི་ཆོར་བ་དག།
 བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུས་སྤྱོད་བར་འགྱུར། །གཤིན་ཇེ་འཕྲོ་ཉེས་ཟིན་པ་
 ལ། །གཉེན་གྲིས་ཅི་པན་བཤེས་ཅི་པན། །དེ་ཆེ་བསོད་ནམས་ཅིག་སྐྱབས་
 བ། །དེ་ཡང་བདག་གིས་མ་བརྟེན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྟེན་པ་མང་པོ་ཐོབ་ཀྱང་
 ཅིང་། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་བདེར་སྤྱོད་གྱང་། །ཆོས་པོས་འསྐྱོགས་པ་ཇི་
 བཞིན་དུ། །སློན་མོ་ལག་པ་སྟོང་པར་འགོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཞིག་གསོན་ཆེ་
 འདི་ཉིད་ལའང་། །མཛེའ་དང་མི་མཛེའ་དུ་མ་འདས། །དེ་དག་དོན་དུ་བྱས་
 པའི་སྤྲིག། མི་ཟད་གང་ཡིན་མདུན་ན་གནས། །དང་། བདག་ནི་རྟེན་མང་
 བཀྱར་བསྐྱོར་བཅས། །བདག་ལ་མང་པོ་དགའ་འོ་ཞེས། །དེ་འདྲའི་སྟེམས་
 པ་འཆད་འགྱུར་ན། །འཆི་བའི་འོག་ཏུ་འཇིགས་པ་སྤྱེ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་པར་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་བའི་ཆེ། ལྷག་པོའི་ནོར་
 རྩས་དང་། །ཁ་དག་གི་དབང་ཆེ། དཔའ་བརྟུལ་གྱི་འཐབ་མོ། བཅན་པོའི་
 མཁར་རྫོང་། ལེགས་པའི་གཟུགས་བྱང་(བྱང)། སྤྱི་མཁས་ཀྱི་གཏམ། ལྷོ་
 རྩས་ཀྱི་མཐུ། གཉེན་འདུན་གྱི་རོ་ཆེན། རྩས་སྤྲུགས་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་
 གང་གིས་གྱང་མི་པན་མི་ལྟོག་བསྐྱུ་བར་མི་རུས་པས་ན། སྤྱིས་རབས་
 ལས། མང་པོ་འདུས་པའི་དབུས་སུ་བཟང་པོ་ནི། །སྤྱོ་བོ་ནམས་ཀྱི་མིག་
 གྱང་བསྐྱུ་བར་བྱེད། །གཤིན་ཇེ་འདི་ལ་མཆར་གྱི་མཐུ་གཅིག་ཡོད། །དེ་

དག་གིས་ཀྱང་མིག་བསྐྱར་ཡོངས་མི་རུས། །ཞེས་འབྱུང་། དེ་བས་ན་
 བཅེ་ཞིང་དགའ་བའི་གཉིན་འདུན་འཁོར་གཡོག་མངའ་ཐང་། ཟས་ནོར་
 ཡོངས་སྒྲིབ་སོགས་ཆགས་སྒྲིབ་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཤུལ་དུ་
 ཅམ་གྱིས་བཞག་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་ཕྱར་ཆ་མེད་གི་རྒྱལ་ཁམས་སྒྲིབ་
 བར་གྲོགས་མེད་གཅིག་ཕྱར་འབྱམས། གཤེན་རྗེ་འཇུག་ཕྱར་སོགས་གྱིས་
 གསོད་བརྟུངས་བསྐྱེགས་པ་ལ་གཞན་གྱིས་སྒྲིབས་མཁན་མེད། རྩོམ་ཀྱང་
 ཐར་ས་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་ནག་གིས་ཁྱབ་པའི་སྒྲིབ་དུ་འཁོར་བའི་སྐྱག་
 བསྐྱེལ་བཅོད་མེད་དེ། རང་དབང་གཞན་ལ་ཤོར། རང་གཉིད་བདུད་གྱིས་
 བཅག། ཅི་བྱས་ཀྱང་བསྐྱོག་ཐབས་མེད་པར་གནས་ལྷགས་མགོ་ལ་བབས་
 བ་འབྲ་བར་རང་སྐྱག་རང་གིས་ཁྱར་བས་ཆོས་བཞིན་མ་བྱས་པ་ལ་ཤིན་
 ཏུ་འགྲོད་ཀྱང་ཐབས་གཏན་ནས་ཟད་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལུབ་པའི་
 ལུང་ལས། སྒྲིབ་ཀྱང་འདི་ན་སྒྲིབ་འཁར་གཅིག་ཕྱར་སྒྲིབ། །དེ་བཞིན་འཆི་ནའང་
 གཅིག་ཕྱར་འཆི་བར་འགྱུར། །འདི་ན་གཅིག་ཕྱར་སྐྱག་བསྐྱེལ་སྒྲིབ་འགྱུར་
 ཏེ། །འཁོར་བ་ལ་ནི་གྲོགས་ཡོད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེ་ལྟར་འཇིགས་ཤིང་ཡང་བའི་གནས་དེ་ལས་སྒྲིབ་པའི་བྱིར། ལེ་ལེ་
 སྒྲིབ་ལས་གྱི་དབང་དུ་མི་བཏང་བར་དམ་པའི་ཆོས་འབྲལ་དུ་སྒྲིབ་པ་ལ་
 འབད་དགོས་ཏེ། སྒྲིབ་དཔོན་ལྷན་དུ་བས། ཉན་མོངས་ཉ་བས་བཤོར་
 བས་ནི། །སྒྲིབ་པའི་རྒྱར་ནི་ཚུད་གྱུར་ནས། །འཆི་བདག་ཁར་ནི་སོང་གྱུར་
 བ། །ཅི་སྒྲིབ་དུང་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། རང་སྒྲིབ་ཀྱིས་གསོད་པ་
 ཡང་། །སྒྲིབ་ཀྱིས་མཐོང་བར་མ་གྱུར་ཏམ། །འོན་ཀྱང་གཉིད་ལ་བརྟེན་

བ་གང་། །གདོལ་བ་དང་ནི་མ་ཉེ་བཞིན། །ལམ་ནི་ཀུན་ནས་བཀག་ནས་
 ལ། །འཆི་བ་དག་བདུད་ཀྱིས་བལྟས་བཞིན་དུ། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ནི་བཟའ་
 དགའ་ཞིང་། །འདི་ལྟར་གཉིད་ལོག་ཇི་ལྟར་དགའ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། འཆི་བ་དག་གི་གསལ་
 ཤིང་གིས་ཟུག་སྟེ། རྒྱགས་པ་དང་བུལ་བ། མགོན་ནི་མེད་ཅེས་བ་ནས། ས་
 རྒྱགས་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགོ་བ་ན་ཆོས་མ་གཏོགས་པའི་མགོན་གཞན་
 མེད་དོ། །སྐབས་དང་དབྱང་གཞན་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཆོས་ནི་དེའི་
 དུས་ན་སྤང་དང་གནས་དང་མགོན་དང་སྐབས་དང་དབྱང་གཉིན་དང་སྟོན་
 བར་འབྱུང་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་བས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་རྟག་པར་ལྟ་
 ཞིང་བཟང་བ་དང་དེངས་པར་ལྟ་སྟེ། འཆི་བས་འཇིགས་པ་དང་སྐྱག་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར། མགོ་འཕ་གོས་ལ་སྒོ་བྱར་མེ་
 ཤོར་ན། །དེ་དག་ཕྱིར་བསྐྱོག་བསྐྱེ་བ་བཏང་ནས་ཀྱང་། །ཡང་སྤིད་མེད་
 བསྐྱེའི་སྤྲད་དུ་འབད་འཆལ་ཏེ། །འདི་བས་ཆེས་མཆོག་དགོས་པ་གཞན་
 མ་མཆིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་སྟོང་ལ་བཞག་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

ལྟ་བུ་འཆི་བས་མི་འཇིགས་པའི་གནས་བཤད་པ་ནི། ཆོས་རྣམ་
 དག་ཅིག་བྱས་ཀྱང་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། དམ་
 པའི་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉམས་སུ་ལོངས་ན་འཆི་བ་ལས་གྲོལ་བའམ།
 མིན་ཀྱང་སྐྱག་བསྐྱེལ་མི་སྤྱང་བས་འཆི་ཚུལ་མི་འད་སྟེ། དོན་ཇེ་ཐེག་པའི་
 ལམ་ཐབ་མོ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་རྣམ་སྟོན་གྱི་ལུས་བྱུང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་སྐྱར་གནས་ཀྱང་པའི་འཇུག་ལུས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ། རྒྱལ་པོ་ཡིན་པོ་

ཉི་དང་། ཉི་མེ་རྒྱ་རྩ་སོགས་ཀྱི་གར་དུ་བྱེ་བ་ཐལ་མང་པོ་བྱོན་ཞིང་། བོད་
 དུའང་རྒྱ་ཆོས་སྐྱོད་ཇེ། ཇེ་བཙུན་རས་ཚུང་བ། མཉམ་མེད་མཁུན་
 བཅེ་རྟོགས་ལྡན་སོགས་མང་དུ་བྱོན་བ་བཞིན་ནས། དེ་ཅམ་མིན་ཀྱང་
 མཁའ་སྐྱོད་འབྲིང་དང་ཚུང་དུ་སོགས་གྲུབ་བས་ལུས་སེམས་ཡ་བྲལ་མི་
 དགོས་པ་དང་། སྐྱུངས་པ་ཚུང་ཟད་དམན་པའང་འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་
 གྱིས་རབ་ཆོས་སྐྱུ། འབྲིང་མོངས་སྐྱུ། ཐ་མ་སྐྱལ་བའི་སྐྱུའི་ཞིང་བཟོད་
 བ་སོགས་ཏེ། ལྷ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་མང་པོར། རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་འཕོ་
 བའི་ཆེ། །ཁྲག་འཁྱུང་དཔལ་སོགས་རྣལ་འབྱོར་མ། །ལག་ན་མེ་རྟོག་སྐྱ་
 ཆོགས་ཐོགས། །རྒྱལ་མཆན་བ་དན་སྐྱ་ཆོགས་དང་། །རོལ་མོའི་སྐྱ་ཁི་སྐྱ་
 ཆོགས་དང་། །སྐྱ་ཆོགས་སྐྱ་ཡི་མཆོད་པ་ཡིས། །འཆི་བ་ཞེས་བྱ་རྣམ་རྟོག་
 རྟེ། །མཁའ་སྐྱོད་གནས་སུ་བྱིད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 བར་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཞིག་ནའང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 བདེན་མེད་སྐྱ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་ཀུན་སྐྱོང་བྱང་སེམས་རང་
 དབང་ཚུད་པའི་སྐྱོན་ས། སྐྱེད་མོས་ཆལ་རྟིང་བ་ནས་གསར་བ་ལ་འབྲུག་པ་
 ཅམ་གྱི་དགའ་བ་སྐྱེ་ཡི། ཞེ་འཆེར་བ་དང་འབྱོད་པ་སོགས་འབྱུང་བའི་གོ་
 སྐབས་མེད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ཡི་ཆོས་ཀུན་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་དང་། །སྐྱེ་
 བ་སྐྱེད་མོས་ཆལ་འབྱོར་ལྟར་རྟོགས་ནས། །འབྱོར་བའི་དུས་དང་གྲུད་པའི་
 དུས་ནའང་དེ། །ཉོན་མོངས་སྐྱུག་བསྐྱལ་དག་གིས་གཞོད་པ་མེད། །ཅེས་
 དང་། སྐྱོད་འབྲུག་ཏུ། དེ་བས་སྐྱོང་ལ་ཀུན་སེལ་བའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 གྱི་རྟ་བཞེན་ནས། །བདེ་ནས་བདེ་བར་འབྱོར་བ་ལ། །སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་

ཁྱིད་ལྷག་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་མན་ལོན་རྗེས་སུ་
 འཛུགས་དམ་པའི་ཆོས་ཁྱི་ཤོལ་དུ་མི་འཛོག་པར་ནན་གྱིས་འབད་པར་
 འཆལ་ལོ། །དེ་ལྟར་མི་ཉག་པའི་ཁྱིད་འདི་ལ་སྤྱོད་བ་ཐོན་པར་མ་བྱས་
 བ་དངོས་གཞིའི་ཆོས་མཐར་མི་འཁྱོལ་བས་གནད་ཚུང་དུ་མི་བསམ་སྟེ།
 གྲུབ་ཐོབ་ཚོག་ཅོག་པས། འཆི་བ་རྒྱད་ལ་མ་སྟེས་པའི། །བཅུན་པ་རྒྱལ་
 པའི་བཅུན་མོ་འད། །འཆི་བ་རྒྱད་ལ་མ་སྟེས་པའི། །ཉམས་སྤྱོད་སྟོན་ཀའི་
 བ་བྱན་འད། །འཆི་བ་རྒྱད་ལ་མ་སྟེས་པའི། །སྤྱིང་རུས་དབྱིད་ཀའི་ཆབ་
 རོམ་འད། །ཁྱིད་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་མཐར་བསྐྱེལ་བ་མི་ཡོང་། ཆོས་བྱེད་པ་
 ལ་འཆི་བ་མི་ཉག་པ་བསྐྱོམ་པ་འདི་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་
 སས་དངུལ་ཚུ་ཆོས་རྫོང་པས། མི་ཉག་པའི་ཆོས་འདི་གནས་ལྷགས་ཀྱི་
 དོན་ཐབ་པ་དག་མིན་ཡང་། སྟོ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་
 དང་། ལམ་མཐར་བྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འདི་ལས་ཐབ་པ་མེད། ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འཁྱོདས་པའི་ཆད་ནི། རྗེ་ཁྱོད་ཆང་པས། བ་
 ཡུལ་འབྲེལ་ཐག་ཆོད་པ་དང་། །ཉེ་འབྲེལ་འབྱར་ཅི་འགོག་པ་དང་། །ཟས་
 རོར་འཁྱི་བ་ཆོད་པ་གསུམ། །འཆི་བ་མི་ཉག་བསྐྱོམས་པས་འོང་། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༥༥ ། གསུམ་པ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཁྱིད་འཆད་པ་ལ། ལས་འབྲས་
 ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་དགོས་པར་གདམས་པ། མི་དགེ་བའི་ལས་འབྲས་
 བསྟན་པ། དགེ་བའི་ལས་འབྲས་བསྟན་པ། འཇུག་ཚྭ་གི་སྤྱོད་པ་ལ་
 བསྐྱབ་དགོས་པར་བསྟན་པ། སྟེལ་སྤྱང་སྤྱོགས་ཅམ་བཤད་པ་དང་ལྟ་

ལས། དང་པོ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་དགོས་པར་གདམས་པ་
 བློ། དེ་ཡང་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དགོན་མཆོག་དང་བདེན་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཡོད་པར་བལྟ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལོག་པར་
 ལྟ་བ་ལས་ལྟོག་པས་སོ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་ནི། སློབ་དཔོན་ཏྲ་དབྱངས་
 གྱིས། སྒྲིབ་མེད་མཆོད་སྒྲིབ་ཡོད་མེན་དང་། །འཇིག་རྟེན་པ་རྩལ་ཡོད་
 མེན་ཞིང་། །དགོ་སྒྲོང་བམ་ཟེ་ལྟ་རྣམས་མེད། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་
 དབྱ་བཅོམ་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་དང་ལེགས་སྤྱད་དང་། །གཉིས་པར་
 སྤྱད་པ་ཡོད་མེན་ཞེས། །བྱ་བ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་སྤྱབ་གྱིས། མེད་པ་པོ་ནི་ངན་འགྱོར་
 འགྱོ། །ཡོད་པ་པོ་ནི་བདེ་འགྱོར་འགྱོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ལས་འབྲས་
 ལ་ཡིད་ཆེས་སུ་བལྟ་བ་ནི་བདེ་འགྱོར་གཞིར་ངེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མི་དགོ་བའི་ལས་འབྲས་བསྐྱེད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་
 མཁས་པ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྐྱུས་ནས་ནི། །དགོ་དང་
 མི་དགོ་བརྩུར་གསུངས་སོ། །ཞེས་པས་མི་དགོ་བའི་ལས་ལ་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱུང་གྱང་། རགས་པ་ཅམ་ནི། སྟོག་གཅོད། མ་བྱིན་ལེན། ལོག་གཡེམ་
 རྟེ་ལུས་ཀྱི་ལས་གསུམ། རྩན་ཕྲ་མ་ཆོག་རྩལ་དག་འབྱུང་ཏེ་དག་གི་ལས་
 བཞི། བརྒྱབ་སེམས་གཞོད་སེམས་ལོག་ལྟ་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་
 བསྐྱེམས་པས་བརྩའོ། །དེ་དག་གྱང་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། སྟོག་གཅོད་པ་
 ནི་བསམ་བཞིན་དུ། །མ་ཞོར་བར་ནི་གཞན་བསད་པ། །མ་བྱིན་ལེན་པ་
 གཞན་གྱི་ཞོར། །མ་སྤྱད་འཇུག་བྱས་བདག་གིར་བྱེད། །འགྱོད་མེན་

མཐོང་བར་འདོད་པ་ཡིས། །ལོག་པར་གཤེམ་པ་རྣམ་པ་བཞི། །རྩོམ་ཆོག་
 བུ་ཤེས་གཞན་བསྐྱར་བའི། །ཆོག་དོན་མཛོན་པར་གོ་བའོ། །ཞེས་དང་།
 རྩ་མ་པ་རོལ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོག། ཆོག་
 རྩལ་པོ་ནི་མི་སྟོན་པོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱུན་ཀྱལ་གཉིད། །གཞན་ནི་དེ་
 ལས་གཞན་ཉོན་མོངས། །ཁ་གསལ་གྱི་དང་རྒྱུ་ལ་གར་བཞིན། །བསྟན་
 བཅོས་ངན་བཞིན་བརྟན་སེམས་ནི། །ལོག་པས་གཞན་གྱི་རྟོར་ལ་
 ཆགས། །གཞོད་སེམས་སེམས་ཅན་ལ་སྤང་བ། །དགེ་དང་མི་དགེ་མེད་
 ལྟ་བ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་འདི་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་
 བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་སོག་གཅོད་པ་ནི་པ་རོལ་པོའི་སོག་གཅོད་འདོད་ཀྱི་
 བསམ་བས་གྱུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་མཆོན་སོགས་བསྟན་པ་མ་ནོར་བར་
 སོག་སྟེ་སོག་བཅད་བའི་ལས་སོ། །མ་གྱིན་ལེན་ནི་རང་མི་དབང་ཞིང་
 གཞན་གྱིས་བདག་གིར་བབྱང་བའི་ཡོ་བྱེད་འཕྲོག་པའམ། བརྟན་ཏེ་རང་
 གིས་བྱས་པ། ལོག་གཤེམ་ནི། གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བབྱང་བའི་བྱད་མེད་
 དང་། ཉེ་དུ་སོགས་བཞོད་བྱ་མ་ཡིན་པ། ཉེན་གྱི་བྱང་སོགས་གནས་མ་
 ཡིན་པ། སྤྱི་མ་དང་འོ་འཁྱར་སོགས་དུས་མ་ཡིན་པ་དང་། །བརྒྱ་དང་
 བཤང་ལམ་སོགས་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་ལོག་གཤེམ་བཞི། དེ་ཡང་ཆངས་
 སྤྱོད་དགེ་བསྟོན་མན་གྱིས་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་མི་ཆངས་པར་
 སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །རྩོམ་ཆོག་ནི་བསམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་འདུ་
 ཤེས་མ་འབྲུལ་བར་གནས་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱར་ཏེ་ཡོད་ཀྱང་མེད་དོ་
 །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བརྗོད་སྒྲུང་པ་རོལ་པོས་གོ་བ་རྩོ། མ་གོ་ན་ངག་འབྲུལ་

ཅམ། སྤ་མ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་པས་འདྲ་ཤེས་མ་འབྱུང་བར་པ་
 རོལ་འབྲེད་པའི་ཆོག་དོན་བདེ་འཕྲོད་པ། ཆོག་རྩལ་ནི་པ་རོལ་པོས་སྒྲིང་
 ལ་ལོག་པའི་ཆོག་དོན་གོ་བ། དག་འབྱུང་ནི་ཆོག་སྤ་མ་གསུམ་ལས་གཞན་
 པའི་དགོ་སྒྲོང་དག་རྟེན་པ་ཆོལ་བའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་སྦྱན་པར་སྤྲ་བ་ཁ་
 བསག་གི་ཆོག་དང་། ཆགས་སེམས་གིས་སྤྲ་དང་རྫོས་གར་གྱི་ཆོག་དང་།
 བསྦྱན་བཅོས་ངན་པ་འདོན་པའི་ཆོག་སོགས་སམ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཀུན་
 ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱས་ལ་བསམས་ནས་རྩལ་སོགས་སྤ་མ་གསུམ་ཡང་དག་
 འབྱུང་དུ་འབྲེན་པ་ཡོད་ལ། བརྒྱུ་སེམས་ནི་མི་རིགས་བཞིན་དུ་གཞན་
 གྱི་རོར་ལ་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་པ། གཞོད་སེམས་ནི་གཞན་ལ་ཞེ་སྤང་
 བས་གཞོད་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་སེམས། ལོག་ལྟ་ནི་ལས་དགོ་སྤྲུག་།
 འབྲས་བུ་རྣམ་སྒྲིན། སྤྲེ་བ་སྤྲེ་བྱི་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བ་སྤྲེ་སྤྲེ་སྤྲེ་སྤྲེ་
 བཞིན་ནོ། །མདོར་ན། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཉི་ཕྱག་སྤྲེ། །དེས་བསྐྱེད་
 ལས་ནི་མི་དགོ་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཀུན་སྒྲོང་དུག་གསུམ་གྱིས་
 བྱས་པའི་ལས་ནི་མི་དགོ་བ་སྤྲེ། ཅུ་བ་དུག་ལས་གྱུར་པའི་ལོ་མ་དང་མེ་
 ཉོག་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱང་དུག་དུ་འོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་
 ཆེས་ལྷི་བ་ནི། བ་ཡང་ཡིན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཡིན་པ་བསད་ན་སོག་
 གཅོད་གྱི་ནང་ནས་སྤྲེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ་མ་བྱིན་
 ལེན་གྱི་དང་། མ་ཡང་ཡིན་དག་བཅོམ་མ་ཡང་ཡིན་པ་ལ་འབྲིག་པ་ལོག་
 གཡེམ་གྱི་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤྲུང་འདེབས་རྩལ་གྱི། དགོ་
 འདུན་གྱི་དབྱེན་སྤ་མའི། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མི་སྦྱན་པ་བརྗོད་པ་ཆོག་

རྒྱལ་གྱི། ཚེས་འདོད་པ་རྣམས་གཡེང་བར་བྱེད་པ་(ངག་)འབྲལ་པའི། ཡང་
 དག་པར་སྒྲོང་བ་དང་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་པ་འཕྲོག་པར་
 སེམས་པ་བརྟན་སེམས་ཀྱི། མཚམས་མེད་བྱེད་པར་སེམས་པ་གཞོད་
 སེམས་ཀྱི། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ལོག་ལྟའི་ནང་ནས་མ་རུངས་པ་
 ལྟེ་ལྟེ་ཤོས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་ཆགས་སུ་སྒྲོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་བྲག་
 བོས་སྒྲོད་པ་དང་། ལྟོབས་བཞིས་མི་བཞགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་གཙོ་
 བོའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་གང་དང་ལྡན་པ་ནི་ལྟེ་བ་ལྟེ། ལྟོབ་དཔོན་
 ཆེན་པོ་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱིས། ཏྲག་དང་མངོན་པར་ཞེན་པ་གཉེན་པོ་མེད། །ཡོན་
 ཏན་གཙོ་ལྡན་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལས། །དག་དང་མི་དག་རྣམས་ལྟ་ཆེན་
 པོ་ལྟེ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན་མི་དག་གི་བརྩམ་པོ་དེ་དག་གི་འབྲས་བྱ་གང་
 དང་གང་ཞེ་ན། བརྩམ་པོ་རེ་རེས་ཀྱང་རྣམས་སྒྲིན། རྒྱ་མཐུན་བདག་པོའི་འབྲས་
 བྱ་གསུམ་གསུམ་འབྲིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམས་སྒྲིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རིན་
 ཆེན་ཐེང་བར། ཞེ་སྤང་གིས་ནི་དཔྱལ་བར་སྒྲེ། །ཆགས་པས་ཡི་དྲགས་
 འགྲོ་བར་འགྲོ། །མོངས་པ་པལ་ཆེར་དུད་འགྲོར་འགྲོ། །ཞེས་པ་འདིར་
 འདུས་ལ། རྒྱ་མཐུན་ལ་མྱོང་བ་རྒྱ་མཐུན་དང་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གཉིས།
 དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བསད་པས་ཆེ་མུང་ནད་མང་དང་། །མ་བྱིན་
 ལེན་གྱིས་མོངས་སྒྲོད་དབུལ། །ལོག་གཡེམ་རྒྱུང་མ་དག་དང་བཅས། །རྒྱུ་
 གྱིས་སྒྱུར་འདེབས་མི་ཁ་སྤང་། །སྤངས་པ་ལེས་ཉུང་མཛའ་དང་བལ།
 ཆོག་རྒྱལ་གྱིས་ནི་མི་སྒྲིན་ཐོས། །ངག་འབྲལ་རང་གི་ཆོག་མི་
 བརྩམ། །བརྟན་སེམས་ཡིད་ལ་རེ་བ་འཛོམས། །གཞོད་སེམས་འཇིགས་

ཤིང་སྐྱག་པས་བཅིངས། །ལོག་ལྷས་ལྷ་ངན་ཟིང་ཟིང་པོ། །ཞེས་བ་ཀླམས་
 ལོ། །བྱེད་བ་རྒྱ་མཐུན་ནི། ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བར་ཡང་མི་དགེ་བ་དེ་དང་དེ་ལ་
 ངང་གིས་འདུག་པར་དགའ་བའོ། །བདག་འབྲས་ཀྱང་རིམ་བ་བཞིན། ཕྱི་
 རོལ་གཟི་རྒྱུད་སེར་ཆར་མང། །རྒྱལ་འབྲིགས་ཤིང་མཐོ་དམན་ཅན། །ཆ་
 ལྷོ་ཅན་སོགས་དུས་ལོག་དང། །འབྲས་བྱ་ཕྱ་ཁ་རྒྱུད་བའང་མེད། །ཅེས་
 བ་སོགས་སོ། །དེ་དག་གི་སྒྲིན་རྒྱལ་ཀྱང་རྫོ་པོ་རྗེས། མཐོང་ལ་སྤྱོད་དང་
 སྐྱེ་གནས་སྤྱོད། །གཞན་དུ་སྤྱོད་དང་མ་ངེས་པའི། །དཀར་དང་ནག་དང་
 འདྲེས་མའོ། །འཁོར་བའི་ལས་ནི་སྐྱེ་གང་དང། །ཉེ་བ་གང་དང་གོམས་པ་
 གང་། །སྒོན་བྱས་གང་ཡིན་དེ་ལས་ནི། །སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ཀླམ་སྒྲིན་
 འགྱུར། །ཞེས་མཐོང་ཆོས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཀླམ་སྒྲིན་སྤྱོད་བར་ངེས་པ། སྐྱེ་
 བ་ཕྱི་མ་ལ་སྒྲིན་བ་སྐྱེ་གནས་སྤྱོད་འགྱུར། ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གཞན་
 ལ་སྒྲིན་བ་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་ཉེ། དེ་གསུམ་པོ་ཀླམ་སྒྲིན་
 སྤྱོད་ངེས་པ་དང། ལས་གང་ཞིག་སྐྱེན་དང་འབྲད་ན་ཀླམ་སྒྲིན་འབྱེན་ལ།
 མ་འབྲད་ན་མི་འབྱེན་བ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་སོ། །དེ་ཡང་
 མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་ནི། ཞིང་དང་བསམ་པའི་བྱད་པར་ལས། །མཐོང་
 ཆོས་འབྲས་བྱ་ཅན་གྱི་ལས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང། ཞིང་དེ་ཡང་། གང་
 དག་འགོག་བྱམས་ཉོན་མོངས་མེད། །མཐོང་དང་དགྲ་བཅོམ་ལས་སྤངས་
 པ། །དེ་ལ་ཕན་གཞོད་བྱས་པ་ཡིས། །འབྲས་བྱ་འབྲལ་དུ་སྤྱོད་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་བཤད་དེ། དཔེར་ན་ཡུལ་སྐྱོད་གས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཙུག་ཕྱུ་
 ཅན་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་འཕགས་བ་ཀུ་ཡ་ན་ལ་ཐལ་བ་སྤྲར་མོ་རེ་གཏོ་

བས་ཐལ་བའི་འོག་ཏུ་འོན་པའི་ལས་ངན་པ་བསགས་པ། རམ་ཞིག་ཡུལ་
 དེར་ནམ་མཁའ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཟས་གོས་ཀྱི་ཆར་སོགས་བབས་པས།
 རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བའི་ལྷས་ཡིན་ཅེས་
 གཟེངས་བསྟོད་པ་ན། ཉི་མ་བདུན་པ་ལ་བྱེ་མའི་ཆར་དྲག་ཏུ་བབས་པས་
 ཡུལ་ཕྱགས་དེ་འོན། རྒྱལ་པོ་དེ་གདུག་པའི་སྒོན་པོ་དང་བཅས་པ་མཐོང་
 ཆོས་ལ་དཔྱལ་བར་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་མ་
 བམ་པ་སྟོན་གྱི་ཆེ་སྡེ་སྟོད་གསུམ་པར་གྱུར་པ་ན། དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་
 རྩོད་པའི་ཆེ་དག་འདུན་ལ་བྱད་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་དག་གི་ཉེས་པས་སྦྱེ་
 བ་དེ་ཉིད་ལ་བྱད་མེད་དུ་སོང་ཞིང་། སྦྱེ་བ་ལྟ་བུར་ཡང་བྱད་མེད་དུ་སྦྱེས་
 པ་ལྟ་བུ་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་མར་སྟོང་བ་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་གསུམ་ཀ་ཆར་
 བ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། སྦྱིར་མི་དག་བ་བཅུ་འེ་ནང་གསེས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་བས་ཆེ་
 བས་དཔྱལ་བ། འབྲིང་པོས་ཡི་དྲགས། རྩུང་བས་དུད་འགྲོ་འཇམ། ལ་ལས་
 འབྲིང་གིས་དུད་འགྲོ་དང་། རྩུང་བས་ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱེ་བར་བཞད་ཀྱང་།
 རྩུང་ཟད་ཞིབ་པར་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་དབྱངས་ཀྱིས་བློན་པ་
 ཉི་བར་བཞག་པའི་དོན་བསྐྱུས་པར་གསུངས་པ་དག་ཀྱང་ཕྱགས་ཙམ་
 བཞད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆགས་དང་གཉི་ལྷག་འཛིགས་དང་
 ཁྲོ། །མི་གང་མི་ན་གསོད་པ་དང་། །གཞན་ཡང་སྦྱེ་གནས་གསོད་བྱེད་
 བ། །དེ་དག་ངེས་པར་ཡང་སོས་འགྲོ། །པ་དང་མ་ནི་གྲོགས་དང་
 གཉེན། །བཤེས་གཉེན་ལ་ནི་འཁྱེད་བྱེད་པ། །པ་མ་རྩུན་ནི་སྦྱོ་བའི་མི། །ཐིག་
 རག་ཏུ་ནི་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ར་དང་ལྷག་དང་མ་དག་དང་། །རི་སོང་སྦྱི་

བ་རི་དྲགས་པག། གཞན་ཡང་གསོས་ནས་བསད་བྱ་བ། །ལུས་ཅན་
 བསྐྱས་འཛམས་འགྲོ་བར་འགྱུར། །འདིར་ནི་ལུས་ཅན་གང་དག་གི། ལུས་
 དང་རག་ཡིད་ཉོན་མོངས་བྱེད། །གང་དག་ལྟ་འདྲུག་གཞན་གཡོ་
 བྱེད། །མི་དེ་དག་ནི་ཏུ་འཁོད་འགྲོ། །གང་གིས་སྒྲ་དང་བམ་ཟེ་དང་། །ཁྲ་
 མའི་རྩས་འཕྲོག་སྒྲུག་བསྐྱལ་བྱས། །གང་དག་གཏམས་པ་འཕྲོག་བྱེད་
 བ། །དེ་དག་ཏུ་འཁོད་ཆེན་པོར་འགྲོ། །ནགས་ལ་སོགས་པ་མེ་གཏོང་
 དང་། །ལས་དེ་དག་ལ་འདྲུག་བྱེད་གང་། །སྦྱིས་བྱ་དེ་ནི་མེ་འབར་
 བའི། །ཆ་བར་ཏུ་ཞིང་བསྐྱེད་པར་སྒྲུང་། །མེད་པར་ལྟ་བ་གང་ཞིག་
 གིས། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ལོག་ཏུ་ཕྱིན་ཅིང་། །གཞན་དག་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་
 བྱེད། །དེ་ནི་རབ་ཏུ་ཆ་བར་བསྐྱེད། །ཡོན་ཏན་དག་ནི་ཆེ་བ་ལ། །གཞོད་
 པ་བྲག་པོ་བྱས་པའམ། །ཁྲ་མ་པ་མ་བསད་བྱས་ན། །དེས་པར་བསྐྱལ་
 པར་མནར་མེད་འཆོ། །ཞེས་གཙོ་བོའི་གནས་དང་། །གསོད་པར་དགའ་
 བས་གཡུལ་ཁོར་གསོད། །སྤྱི་ལ་ཅན་དེ་དག་སྒྲུག་བསྐྱལ་དང་། །ལྟན་པའི་
 རལ་གྱིའི་སེན་ཅན་སྦྱེ། །གང་སྦྱིར་དེ་ཡི་སེན་མོ་ནི། །ལྷགས་བྱས་འབར་
 རྩ་དེ་དག་གིས། །གཅིག་གིས་གཅིག་གསོད་གང་ཡིན་དེས། །རལ་གྱིའི་
 སེན་མོ་ཅན་ཏུ་བཤད། །བྱི་པོ་བྱེད་པ་གཤལ་མ་ལ། །ལྷགས་བྱི་ཆེ་མོ་
 རྩོན་པོ་འབར། །སོར་ནི་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་ལ། །ཏུ་ཞིང་སྟོབས་བྱིས་
 འཛེགས་པར་འགྱུར། །བྱད་མེད་ཤིན་ཏུ་འཛེགས་འཛེགས་བཟ། །མཆུ་
 རྩོན་ལུས་ཆེར་འབར་བ་ཡིས། །གཞན་བྱིས་བྱད་མེད་འཕྲོག་ག་
 ལ། །འདྲུས་ནས་བ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར། །བག་པལ་བ་ལ་གཞོད་བྱེ་

མི། །ནགས་ཆལ་རལ་གྱི་མོ་ཅན་དུ། །བྱབ་བྱས་དུ་ཞིང་བྱ་ཞོད་
 བྱི། །འུག་པ་བྱ་རོག་ཟ་བར་འགྱུར། །གང་དག་གཞན་གྱི་རྩོད་འཇོག་
 པ། །དེ་དག་ལྷགས་གྱི་ཐོ་ལུས་ནི། །ཆ་བ་དག་ཀྱང་ཟ་བ་དང་། །ཡང་དང་
 ཡང་དུ་ཟངས་བསྐྱེལ་འབྱུང་། །ཏྲག་ཏུ་རྩོན་ལ་དགའ་བ་གང་། །མོ་ནི་བྱེ་
 བར་དུ་ཞིང་ཡང་། །ཁྱི་ནི་ལྷགས་གྱི་མཆེ་བ་ཅན། །མི་བསྐྱུན་ཤིན་ཏུ་དབང་
 མེད་ཟ། །རྒྱ་སྐྱེས་ཉ་ལ་སོགས་བསད་ན། །རྒྱ་མོ་རབ་མེད་འབར་བ་
 ཡི། །ཟངས་གྱི་ཁྱ་བའི་རྒྱར་འགྲོ་ཞིང་། །མི་དེ་མེས་ཀྱང་བསྐྱེགས་པར་
 འགྱུར། །གང་ཞིག་རང་དོན་ཅམ་སྒྲོངས་ནས། །ཆོས་དང་མི་ལྟན་ཤགས་
 འབྱེད་ན། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་དེ་དུ་ཞིང་། །འཁོར་ལོས་མངོན་པར་
 གཟེར་བར་འགྱུར། །འདི་ན་གང་གིས་གཟུགས་ཅན་ལ། །གཞོད་པ་རྣམ་
 པ་མང་བྱས་ན། །དེ་དག་ཡུན་རིང་འཁོར་ལོ་དང་། །རི་དང་ཐོ་བ་འབར་
 བས་གཟེར། །གང་ཞིག་ཆོས་གྱི་སྒྲེགས་འཛིག་ཅིང་། །ཡང་དག་མ་ཡིན་
 ལམ་སྤྱོད་པའི། །མི་དེ་དག་ནི་སྤྱོད་གྱི་མོ། །གཏམས་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་
 འགྱུར། །སེན་མོར་ཤིག་ལ་སོགས་བཅོམ་ན། །དེ་དག་ལུས་ནི་ཆེར་གྱུར་
 བས། །སྟོན་བརྒྱུར་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཞིང་། །བྲག་སྒྲོར་སོ་ཡིས་འཛོམས་
 བར་འགྱུར། །གང་ཞིག་བརྒྱལ་ཞུགས་བཟང་ལོས་ནས། །ལེགས་པར་
 བསྐྱུང་བར་མི་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ངེས་པར་ཤེས་དང་རུས། །འཛིག་པའི་མེ་མ་
 སྤར་དུ་བསྐྱེགས། །གང་དུ་འཆོ་བ་ལོག་པ་ནི། །རྩེད་ཟད་གྱིས་ཀྱང་འཆོ་
 བྱེད་པ། །དེ་ནི་སྤྱག་འཛིན་ཏུ་བ་གྱུར་ནས། །སྤོན་བྱ་རྣམས་གྱིས་ཟ་བར་
 འགྱུར། །འབྲུ་ཡི་ནང་ན་འཁོད་པ་ཡི། །སྤོག་ཆགས་མཐོང་ནས་འཛོམས་

པ་གང་། །དེ་ནི་ལྷགས་ཀྱི་གཏུན་གིང་གིས། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟུང་བར་
འགྱུར། །ཤིན་ཏུ་ཁྲོ་ཞིང་གཏུམ་པ་དང་། །གཡོ་བྱེད་རྩལ་དུ་སྦྲ་བ་
དང་། །གཞན་ལ་གཞོད་བྱེད་དགའ་བ་ནི། །གཤིན་རྗེ་སྤྱན་པོར་སྐྱེ་བར་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ངན་སོང་ལས་ཐོན་ནས་ཀྱང་སྐྱགས་པ་
དང་། །སྐྱོ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་པོར་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མི་
ལུས་མི་ཐོབ་སྟེ། །སློབ་སྦྱང་ལས། །བརྒྱ་ལ་སྤྲིག་གནས་དཔལ་བ་དག་ལས་
ཐར་ན་ཡང་། །འདིག་རྟེན་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་བ་ཆེས་རྣམས་སུ། །མི་
ཡི་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་རྩྭ་དང་དགའ་བ་ཉིད། །གལ་ཏེ་སྐྱོ་དཔལ་བའི་
སྤང་དང་སྦྱོང་མཚུངས་སམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་དགེ་བའི་ལས་འབྲས་བསྟན་པ་ནི། །ཆོས་ལྟན་རབ་
འབྱོར་དབྱངས་ཀྱིས། །དགེ་བ་བརྩུ་པོ་འདི་དག་ནི་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་།
ངེས་པར་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་སློབ་
མ་དག་གིས་འདི་ལྟར་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དགེ་བ་བརྩུ་གང་ཞེ་ན།
ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། །སྟོག་མི་གཙོད་པ་དང་། །མ་བྱིན་པར་
མི་ལེན་པ་དང་། །འདོད་པས་ལོག་པར་མི་གཡེམ་པའོ། །ངག་གི་ལས་ནི་
རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། །རྩལ་མི་སྦྲ་བ་དང་། །སྦྲ་མ་མི་སྦྲ་བ་དང་། །ཆོག་རྩལ་པོ་མི་
སྦྲ་བ་དང་། །ཆོག་འབྲལ་བ་མི་སྦྲ་བའོ། །ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།
བརྟུང་སེམས་སྤང་བ་དང་། །གཞོད་སེམས་སྤང་བ་དང་། །ལོག་པར་ལྟ་བ་
སྤང་བའོ། །དེ་ཡང་མི་དགེ་བ་བརྩུ་སྤངས་པ་ནི་དགེ་བ་བརྩུ་ཡིན་པས་ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དགེ་བ་བརྩུ་ལ་འབད་བར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་

བྱུང་། རྣམ་སྤྲིན་རྒྱ་མཐུན་བདག་འབྲས་གསུམ་དང་། རྒྱ་མཐུན་ལའང་
 སྤྱིང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་གཉིས་སོགས་སྤར་བཤད་པ་དང་ཆ་འབྲ་བ་ལས།
 སྤྲོག་གཅོད་སྤངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི་སྣ་མི། །སྤྱིང་བ་
 རྒྱ་མཐུན་ཆེ་རིང་ཞིང་ནད་མེད་པ། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་སྤྱི་བའི་སྤང་བར་
 གཞན་གྱི་སྤྲོག་གཅོད་པ་ལ་ངང་གིས་མི་འཇུག་པ། བདག་འབྲས་རང་
 གནས་པའི་ས་སྤྲོགས་གཟི་བྱིན་ཆེ་ཞིང་ནད་ཀྱི་གནོད་པ་ཉུང་བ་སོགས།
 སྤར་བཤད་པའི་སྤྲོག་སྤྲོགས་རྣམས་དང་། རིམ་བར་བསྐྱེགས་པས་ཤེས་
 ལ། དེ་ལྟར་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤྱིང་བ་ནི། གཙོ་མོར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྲོགས་
 ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་སྤྱིན་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་ལ་
 སོགས་པ་ཡང་སྤྱེ། དབྱ་མ་འཇུག་པར། འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་བདེ་བ་མངོན་
 འདོད་ཅིང་། །མི་རྣམས་བདེ་བའང་ལོངས་སྤྱོད་མེད་མིན་ལ། །ལོངས་སྤྱོད་
 གྲང་ནི་སྤྱིན་ལས་འབྱུང་མཁུན་ནས། །ཐུབ་པས་དང་པོར་སྤྱིན་པའི་གཏམ་
 མཛད་དོ། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་བརྒྱ་པར། གང་ལ་བཟོད་པའི་རང་བཞིན་
 ཚུས། །ཁྲོ་བའི་མེན་ཞི་བྱེད་པ། །འདུལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ཡོད་པ། །དེ་
 ལ་དག་རྣམས་ག་ལ་སྤང་། །ཞེས་དང་། ཕྱིར་རྗེས་སུ་ནི་ལྟ་བ་དང་། །བག་
 ཡོད་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པ་དང་། །བཙོན་འགྲུས་བརྟན་ཞིང་མི་གཡེལ་བའི། །མི་
 ལ་དཔལ་མགོན་ཉི་ལྔ་བར་གནས། །ཞེས་པན་ཡོན་དང་བཅས་ཉི་ལྔ་ལྟ་
 ཏི། །མདོར་ན་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ཡང་མཐོང་ཆོས་སྤྱིང་འགྲུ།
 སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་ལན་གངས་གཞན་སྤྱིང་། དེས་མེད་སོགས་སྤར་བཤད་དང་ཆ་
 འབྲ་ལ། མཐོང་ཆོས་ནི་ཞིང་ལས་བྱེད་པའི་བྲམ་ཟེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་

བ་ལ་འཇམ་གསལ་བའི་འབྲུལ་ལ་ཞིང་གི་སྤྱ་གྲུ་ལོ་འབྲས་ཀྱན་གསེར་
 དུ་བྱང་བ་ལྟ་བུ་སྤྱིན་འབྲས་ཀྱིས་མཆོན་ནས་པལ་ཆེར་ལ་གོ་བར་རྒྱས་
 ཤིང་། དགེ་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་ཅན་ལེགས་བྲས་ལ་སྤྱོ་བ་
 བསྐྱེད་ཕྱིར་བཤད་ན། བཅུན་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་དབྱངས་
 ཀྱིས། ཉག་ཏུ་གཡོ་དང་སྤྱ་སྤྱོད་ཅིང་། །སྤྱིག་པ་དག་ནི་མ་བྲས་ལ། །འཐབ་
 ལ་དགའ་ཞིང་སྤྱིན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ལྟ་མིན་དབང་སྤྱག་འབྱུར། །གང་ཞིག་
 བདག་བདེ་མི་འདོད་ཅིང་། །ཡོངས་སུ་བཟུང་ལ་མི་དགའ་བ། །དེ་ནི་
 གཟའ་རྣམས་དག་གི་མཆོག། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པ་ཉིད་དུ་འབྱུར། །པ་མ་པ་
 ཆོན་གཙོ་བོ་ལ། །བཀུར་བྱེད་སྟོང་ལྡན་བཟོད་པར་ལྡན། །འཐབ་མོ་ལ་ནི་
 དགའ་བ་གང་། །དེ་ནི་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་སྟེ། །ཚོད་ལ་མི་དགའ་འཐབ་མོ་
 ལ། །ཡིད་ནི་དགའ་བར་མི་བྱེད་ལ། །གཅིག་ཏུ་དགེ་ལ་བཙོན་པ་ནི། །དེ་
 དག་འཐབ་བྲལ་ཉིད་དུ་འགྲོ། །ཐོས་པ་མང་དང་ཆོས་འཛིན་དང་། །ཤེས་
 རབ་ལྡན་ཞིང་ཐར་པ་འདོད། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་དགའ་བའི་མི། །དེ་དག་
 དགའ་ལྡན་ཉི་བར་འགྲོ། །མི་གང་རང་ཉིད་དུལ་བ་ལ། །ཞུགས་ཤིང་ཚུལ་
 གྲིམས་འཛོགས་པ་ལ། །སྤྱོ་བ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་དེ། །གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲུལ་
 དགར་འགྲོ། །མེམས་ཅན་གང་ཞིག་དམན་མིན་མཆོག། སྤྱིན་དང་དུལ་
 དང་ཡང་དག་སྟོམ། །སྤུལ་བྱང་ཡོན་ཏན་ལྡན་གྱུར་དེ། །དེས་པར་གཞན་
 སྤུལ་དབང་བྱེད་འགྲོ། །ཞེས་དང་། དབའ་ཤོས། སངས་རྒྱས་སྤྱ་གཟུགས་
 བཞེངས་གསལ་བ། །དང་ཤོ་སྤྱ་ངན་སེལ་བར་བྱེད། །ཚོད་པ་ཀྱན་སྤངས་
 མཐོང་ན་དགལ། །སྤུལ་ལྡན་གཏེར་ཆོགས་དཔལ་དང་ལྡན། །སྤུས་སྟོབས་

ལྷན་ཞིང་སྟོན་པ་དང་། །གཟི་བཞིན་ལྷན་ཞིང་གཟུགས་མཛེས་པ། །གསུང་
རབ་ཀྱན་ལ་མཁས་འགྱུར་ཞིང་། །དབང་པོའི་རྟ་ནི་ཐམས་ཅད་ཐུལ། །སློ་
ལྷན་སྟོབས་དང་ལྷན་པར་འགྱུར། །བཅོམ་ལྷན་སྟུགས་གཟུགས་མཛོད་རྟེན་
ལ། །སྤ་རབས་རྩལ་ནི་རི་སྟེང་སོལ། །དེ་སྟེང་ས་འོག་ས་སྟེང་འདིར། །དེ་
སྟེང་རྒྱལ་པོ་ངེས་པར་འགྱུར། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཉིང་འཛིན་
གྲུབ། །ཐམས་ཅད་བདེ་བར་མ་ལུས་སྟོང། །མཐའ་མར་སྟེ་བའི་རྒྱད་སྤངས་
ནས། །དེ་དག་བྱང་རྩལ་གོ་འཕང་ཐོབ། །བདེ་གཤེགས་སྟུགས་གཟུགས་
བཞེངས་གསོལ་བ། །མཚན་བཟང་གིས་བརྒྱན་འཁོར་ལོས་སྟུར། །གང་
གིས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་བྱེད་ཅིང་། །དེ་བ་དང་ནི་ཉན་པ་དང་། །རྟག་ཏུ་དེ་དག་
སེམས་ཉིད་དང་། །གལ་ཉེ་ཡང་དག་བསྟོམ་བྱེད་ན། །སྟེ་བ་བྲན་པ་རྟག་
ཏུ་ཐོབ། །ཅེས་དང་། །མེ་རྟག་བཟང་ལོས་དག་འདུན་ལ། །རབ་ཏུ་འཁོར་
ཞིང་མཛོད་བྱེད་པ། །བརྒྱ་བྱིན་ལས་ལྷག་ལོངས་སྟོང་ལྷན། །སོགས་དང་།
མདོར་ན། །གང་ཡང་འཁོར་ལོས་སྟུར་བ་མཚོག། བྱ་ནི་དཔའ་བ་སྟོང་དང་
ལྷན། །རྒྱ་མཚོའི་མཚམས་ཀྱི་ས་ལ་དབང་། །དེ་དག་བསོད་ནམས་རིན་
པོ་ཆེའི། །འབྲས་བྱ་ཡངས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། །སྤྲ་ཆོགས་བརྒྱའི་གདན་ལ་
འདུག། ལྷ་དང་ལྷ་དབང་རྟག་ཕྱག་འཆལ། །བཞིན་གྱིས་འཁོར་ནམས་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན། །ཆངས་པའི་འདིག་རྟེན་སྤང་བྱེད་པ། །དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་
བསོད་ནམས་ལས། །གང་ལ་ལྷ་སྟུ་ལྷ་མིན་སྟུལ། །དེ་བ་གཞོད་སྦྱིན་མིའམ་
ཅི། །མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོགས་ནམས་ཀྱིས། །རྟག་ཏུ་ལྷ་དབང་མཛོད་
བྱེད་པ། །དེ་ནི་བསོད་ནམས་རིན་པོ་ཆེའི། །འབྲས་བྱ་ཡངས་པ་ཆེན་པོ་

ཡིན། །དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རིམ་འགྲོ་བ་ན། །བསོད་ནམས་གཅིག་པོ་
མཆོག་ཡིན་ཏེ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་བདེ་བ་འཆར། །བསོད་ནམས་གཞན་
ཀྱིས་འཕྲོག་མི་བྱས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་མཐོ་རིམ་གྱི་
བྱང་པར་ནི་ཡོན་ཏན་བདུན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། བདུན་པོ་འང་སྟོབ་དཔོན་
དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ཆེ་རིང་དེ་བཞིན་ནད་མེད་དང་། །གཟུགས་དང་སྐལ་
བ་བཟང་དང་རིགས། །ཁོར་དང་ཤེས་རབ་དག་དང་བདུན། །ཡོན་ཏན་
མདོ་སྡེ་དག་ལས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་ལ། །དེ་དག་སོ་སོའི་རྒྱར་
རྒྱར་བའི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱང་། །དེ་ཉིད་གྱིས། གསོད་པར་རྩྭ་བ་ལེགས་
བཏང་དང་། །དེ་བཞིན་སྟོག་གི་པན་གདགས་ཤིང་། །སྟོག་ཆགས་འཆེ་བ་
ལས་བསྐྱོག་པས། །ཆེ་རིང་བ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ནད་པའི་བསྟེན་བཀྱར་
བྱས་སྟན་པ། །སྟན་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དང་། །སྟོག་ཆགས་བོང་བ་དབྱིག་
སོགས་གྱིས། །འཆེ་བ་མེད་ལས་ནད་མེད་ཡིན། །སྟོབ་མེད་ལ་བརྟན་པ་
དང་། །རྒྱན་བྱིན་པ་ཡིས་གཟུགས་བཟང་ཉིད། །ཕྲག་དྲིག་མེད་པའི་འབྲས་
བུ་ནི། །སྐལ་བ་བཟང་པོར་ཡོངས་སུ་བཤད། །དམ་པ་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་
བཀྱར་བྱས། །ང་རྒྱལ་སྤངས་པས་རིགས་མཐོར་འགྱུར། །སྦྱིན་བྱེད་བརྒྱ་བ་
ལས་ལྷོག་པས། །ལོངས་སྟོད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་ཐོབ་འགྱུར། །དགེ་དང་ཕྱིག་
པ་གང་ཡིན་ཞེས། །ཡང་དག་ཅི་ལ་བརྩོན་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་
སྦྱིན་པ་ཡིས། །སྟོབ་སྟོབ་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །

བཞི་བ་འཇུག་ལྷོག་གི་སྟོད་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་
ནི། །དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་ཀྱི་གོ་བབས་ཕྱོགས་ཙམ་བཤད་པས་མཆོན་

བར་དེས་པ་རྟེན་པའི་འདྲིའི་ལེན་མ་བྱས་ན་ཆེ་འདི་ལས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་
 མི་འདྲིའི་འབྲས་བྱ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པས་སྒྲུང་དོར་ནན་གྱིས་བྱ་དགོས་
 ལ། དེ་ཡང་ཆོས་བྱེད་འདྲིའི་གསལ་པ་སྒྲུང་དེ་བ་དང་། ཆོས་བྱ་སྒྲོའི་
 སྒྲུང་བ་ཆབ་ཚུབ་ཡོད་ཀྱང་། གནད་མ་ཤེས་ན་ཆོས་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་བ་
 མང་དུ་སྒྲུང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་མཐུན་ཆེན་དུ་བསམ་པའི་ཟས་གོས་ལོངས་སྟོང་
 སོགས་ཀྱིས་ཆོག་མི་ཤེས་པར་ལོག་འཆོས་སྟེག་གསོག་ཅིང་འདྲིའི་པ་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐར་གོལ་ནས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་
 རྟོག་གིས་གཏམ་གསུམ་ལ་གྱིང་བཀྱར་བའི་དཀའ་སྟོང་དག་པོ་བྱས་ཀྱང་
 གནད་མ་ཟིན་པར་ངལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་མཐར་སྒྲུང་བ་ཡང་སྒྲུང་སྟེ་ལམ་དུ་
 འགྲོ་བ་དཀའ། དེས་ན་ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཐོག་མར་ལས་འབྲས་ལ་
 ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་འདྲིའི་ལེན་བྱེད་པ་ཞིག་གནད་དུ་ཆེ་སྟེ། རང་འདི་ནས་
 ཕྱི་མར་འགྲོ་བའི་ཆེ་ཟས་གོས་ལོངས་སྟོང་ཉེ་འབྲེལ་འཁོར་གཡོག་ཀྱང་
 ལུས་དུ་བཞག་ནས་གཅིག་ཕྱར་འགྲོ་བ་ན་ཡང་། ལས་དགེ་སྟེག་གི་རྣམ་
 སྟོན་འདི་ལུས་དང་གི་བ་མ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལ་
 གདམས་པའི་མདོ་ལས། དུས་ཀྱི་ཉེན་ཉེ་རྒྱལ་པོ་འཆི་བའི་ཆེ། །ལོངས་
 སྟོང་མཛའ་དང་གཉེན་བཤེས་རྗེས་མི་འབྱང་། །སྟེས་བྱ་བདག་ནི་གང་
 དང་གང་འགྲོ་བ། །ལས་ནི་གི་བ་མ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྱང་། །ཞེས་དང་།
 མདོ་སྟེ་དང་འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོང་ཆོག་མཐུན་པར། སྟེ་པོ་འདི་དག་ནི་ལས་
 གི་སྟེ་གནས་པ། ལས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྟོང་བ། ལས་བདག་གིར་བྱེད་པ་
 ལོན། ཞེས་དང་། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འབྲུད། བྱས་པ་རྒྱུད་མི་བ་བ་

ཡིན། ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་ལས། ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་ནམས་
 བློ། །བསྐྱལ་བ་བརྒྱུ་ཡང་ཆུད་མི་འཇུག། །ཆོག་གས་ཤིང་དུས་ལ་བབས་
 བ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སློན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྱིང་ལས།
 །ཁྱོད་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་དགོ་སྤྱོད་ལྟ་དང་ནི། །མཐོན་དང་ཡབ་ལུས་སྤྱིང་དང་
 བཅུན་མོ་དང་། །འཁོར་གྱི་སྤྱད་དུ་འདུག་པ་མི་བཟི་སྟེ། །དཔྱལ་བའི་
 རྣམ་སློན་སྤྱིང་ལོ་དུ་འགའ་མ་མཆིས། །ཞེས་དང་། །སྤྱོད་འཇུག་ཏུ་རེ་ཞིག་
 གསོན་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་འདྲ། །མཛེས་དང་མི་མཛེས་དུ་མ་འདས། །དེ་དག་
 རོན་དུ་བྱས་པའི་སྤྲིག། མི་ཟད་གང་ཡིན་མཐུན་ན་གནས། །ཞེས་དང་།
 །ཁྱད་པར་འབགས་བསྟོད་ལས། བྲམ་ཟེ་ནམས་ནི་དགོ་སྤྲིག་དག། ཕྱིན་
 བ་ལེན་བཞིན་འཕོ་བར་སྟུ། །ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་ཆུད་མི་ཟ་དང་། །མ་བྱས་
 བ་དང་འཕྲད་མེད་གསུངས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། རང་རོན་དུ་བྱས་
 པའི་སྤྲིག་པ་རང་གིས་ཁྱར་བར་མ་ཟད་གཞན་རོན་དུ་བྱས་ན་འདྲ་དེ་དག་
 གི་ནམ་སློན་ལ་བགོ་བཤའ་བྱས་ནས་ཁྱར་གྲོགས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་
 རང་ཁོ་ནས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བས་ན་སྤྲིག་པའི་ལས་སྤྱིང་གས་ཐམས་ཅད་
 དུག་དང་མི་གཙང་བའམ་སྤྱིང་གདུག་པ་ལྟར་ཡང་བ་དང་། །སྤྱིང་གོ་བ་དང་
 འཇིགས་སུ་རུང་བར་བལྟས་ནས་དོར་ཞིང་། དགོ་བའི་སྤྲིགས་སྤྱིང་མོའང་
 ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་བཞིན་ཕྱི་ཤོལ་མེད་པར་ལག་ཏུ་ལེན་ཅིང་ལེན་
 པར་འདུན་དགོས་ཏེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། གང་ཞིག་གསེར་སྟོད་རིན་ཆེན་
 སྤྱིང་བ་དེར། །རན་སྤྱིང་ལས་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་དེ་བས་ནི། །གང་ཞིག་མི་
 རུ་སྤྱིང་ནས་སྤྲིག་པ་དག། བྱེད་པ་དེ་ནི་ཆེས་རབ་སྤྱིན་པ་ལགས། །ཞེས་

དང་། སྤྱོད་འཇུག་ཏུ། འདི་འབྲེལ་ལ་བ་ཐོབ་གྱུར་ནས། །བདག་གི་དགོ་
 གོམས་མ་བྱས་ན། །དེ་ལས་སྤྱོད་པ་གཞན་མེད་དེ། །དེ་ལས་སྤོངས་པའང་
 གཞན་མེད་དོ། །དེ་ལས་མེ་བཟོད་དཀའ་ཡུན་རིང་དུ། །བདག་གི་ལུས་འདི་
 བསྐྱེད་གས་གྱུར་ན། །འཁྱོད་པ་འབའ་ཞིག་མེ་འབར་བས། །སེམས་གདུང་
 འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟ། །ཞེས་དང་། བདག་གི་སྤྱོད་པ་འདི་འབྲས་ནི། །མི་
 ཡི་ལུས་ཀྱང་ཐོབ་མི་འགྱུར། །མི་ལུས་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ན། །སྤྲིག་པ་འབའ་
 ཞིག་དགོ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་དྲན་པར་བྱས་ནས། དྲན་པས་འདོར་
 མེན་མ་འཆོལ་བར་བྱ་ལ། གཞན་ཡང་དཔེར་ན་མང་པོ་སྤྱོད་པ་པར་བསམ་
 པས་གཅིག་གི་སྤྲིག་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་བསམ་པས་དགོ་བ་ཁོ་ན་
 ཡིན་ལ། སྤྱོད་དུས་སྤྲི་ཞེ་སྤང་ཅུང་ཟད་སྤྲིས་ན་མི་དགོ་བ་སྤྲི། ལས་དེ་ལ་
 ཀུན་སྤོང་དཀའ་ནག་གཉིས་ཆར་རེས་འཛོག་ཏུ་ཆང་བས་དགོ་བ་ཤས་
 ཆེ་བའི་འབྲས་མ་དང་། མང་པོ་ཞིག་གསོད་པར་བསམ་པས་མ་ཆགས་
 པའི་སྤྲིན་པ་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་སྤྲིག་པ་ཤས་ཆེ་བའི་འབྲས་མ་སྤྲི། དེ་དག་
 ལ་རྒྱ་དུས་དང་སྤྱོད་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་སོ་སོའི་རྣམ་སྤྲིན་འབྲེན་ཀྱང་སྤྲི་མ་
 སྤྲི་བས་ཆེ་ལ། སེམས་ཅན་མང་པོ་པན་བདེ་ལ་བཀོད་པ་དང་མང་པོ་སྤྲིག་
 དང་སྤྲི་མ་བར་བྱས་པའི་བདག་འབྲས་ཀྱང་སོ་སོར་འབྱུང་ལ། སྤྱོད་འབྲས་
 མའི་ལས་དེ་དག་ཀྱང་སྤྲིང་བྱུང་བཤད་མོད། འོན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པས་རྒྱ་
 འབྲས་སྤྲི་དགོ་བ་ལ་སྤྱོད་སྤྲི་བས་མི་དགོ་བའི་རྣམ་པར་འབྱུང་ཡང་རང་
 གཞན་གྱི་པན་བདེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རེས་པར་མཐོང་ནས་བསྐྱུབ་པར་དེད་དཔོན་
 སྤྱོད་སྤྲི་བས་ཅན་གྱིས་ཆོང་བ་གཡོན་ཅན་བརྒྱམས་པ་བཞིན་ཏེ། འཕགས་

པ་ལྟས། བསམ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། །དགེ་བའམ་ཡང་ན་
མི་དགེ་བ། །ཐམས་ཅད་དགེ་བ་ཉིད་འགྱུར་ཏེ། །གང་ཕྱིར་སེམས་དེ་གཙོ་
བའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

ལྷ་པ་སྤེལ་སྤྱངས་སྤྱོད་གས་ཅམ་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཐུན་
མོངས་པར་རང་རྒྱད་ལ་ངན་སོང་དུ་སྤྱེ་ངེས་ཀྱི་ལས་ཡོད་ན་ཆེ་འདི་ལ་
སྤྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཅམ་ཡང་ཐོབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད། །འདོད་ཁམས་སུ་སྤྱེ་
བའི་ལས་ཡོད་ན། །འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བུལ་བའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་
རྒྱས་མེད་པ་སོགས། སྤྱིར་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་དུ་སྤྱེ་ངེས་ཀྱི་ལས་
ཡོད་ན། ཆེ་འདི་ལ་འཁོར་བའི་འགྲོག་དགོན་ལས་ཐར་པའི་རྒྱས་པ་མེད་
བས། ལས་ངན་པ་ཕྱིན་ཆད་མི་གསོག་པར་བསྐྱམ་པ་དང་། སྤར་བྱས་ལ་
འགྱོད་ཆངས་དྲག་པོས་བཤགས་པར་རིགས་ཏེ། མཛོད་ལས། བཟོད་དང་
ཕྱིར་མི་འོང་དག་བཅོམ། །ཐོབ་པ་ལ་གེགས་ཡིན་ཏུ་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་།
དེ་ལྟ་ན་ཆེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་སོགས་ངེས་
པའི་ལས་ནི་རི་སྟེད་ཅིག་བསགས། ད་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་
ཐར་པའི་ཐབས་མི་འདུག་སྟུང་སྟོ་བག་འཁུམ་པའང་སྤིད་ན། དེ་ཅམ་འཁུམ་
མི་དགོས་ཏེ། རང་རེའི་སྟོན་པས་བཀའ་སྟེ་སྟོན་མང་པོར་ངེས་པའི་ལས་
སོགས་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་གསུངས་པ་དེ། ཐེག་པ་འོག་མ་དག་གིས་སྤྱི་རི་
བཞིན་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་འདིར། དེ་དག་གཙོ་
ཆེ་བའམ། སྤྱིར་བཏང་ཅམ་ཡིན་གྱི། དམིགས་བསལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
མ་ངེས་ཏེ། ངེས་པའི་ལས་སུ་བགྲང་བའི་མཚམས་མེད་བྱས་པ་སོགས་

ར་སྒྲིང་སྒྲིབས་ཆེན་པོས་བཞགས་སྒྲིམ་དང་གཉེན་པོ་དམ་ཆོས་ཟབ་
 ལ་འབད་ན་ལས་ཉོན་དེ་ཀྱན་དག་པར་བྱེད་ཅུས་པ་ནི། བཞེས་སྒྲིང་
 ལས། གང་ཞིག་སྒྲིན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། །ཕྱིས་ནས་བག་དང་
 རྒན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །ཆེ་བ་སྒྲིན་བྲལ་ལྟ་བུར་ནས་མཛེས་ཏེ། །དགའ་
 ར་སོར་སྒྲིང་མཐོང་ལྟན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟར་གྱིས་ན། ལྷུབས་
 ལྷུལ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུན་སྒྲར་སྒྲར་བྲས་ལ་འཁྱོད་པ་བྲག་པོ། ཕྱིན་
 ཆད་སྒོག་ལ་བབས་ཀྱང་མི་བཀྱིད་པའི་སྒྲོམ་སེམས་ལྟན་པས། སྒྲིན་ཆད་
 སྒྲིང་གི་བཀའ་ལས་འདས། །དེ་ནི་འཛིགས་པ་ཆེར་མཐོང་ནས། །སྒྲིང་ལ་
 ལྷུབས་སུ་མཆི་ལགས་ཀྱི། །འཛིགས་པ་སྒྲུར་དུ་བསལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་
 སྒྲིང་འཇུག་ལས་འབྱུང་བ་འདི་ལྟར་དག་ཏུ་ཡང་བཟོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལས།
 སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །ཀྱང་ཏུ་ཐོགས་མེད་གཟིགས་
 པར་ལྟན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྒྲུན་སྒྲར་ན། །བདག་ནི་རྟག་པར་གནས་
 སོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་བསམ་ནས་ངོ་ཆོ་དང་། །གྲུས་དང་འཛིགས་ལྟན་དེ་
 ལྟར་མཛོས། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་བྲན་པའང་། །དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་
 དུ་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། ཐ་མལ་ནད་གྱིས་བཏབ་པ་དང་། །སྒྲུན་པའི་དག་
 བཞིན་བྱ་དགོས་ན། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉེས་བརྒྱ་ཡི། །ནད་གྱི་
 རྟག་བཏབ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །དེ་བས་སྒྲུན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །ཟུག་
 རྩ་ཐམས་ཅད་འབྱིན་པ་ཡིས། །བཀའ་ལྟར་མི་བྱེད་སེམས་པ་ནི། །ཤིན་
 ཏུ་གཏི་ཟུག་སྒྲིང་པའི་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཡང་ཡང་བྲན་
 པས་སྒྲིམ་སེམས་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་རྒྱན་དུ་བརྟག་

དབྱུང་འབྱུག་པ་གལ་ཆེ་ཏེ། རྒྱལ་སྤྱི་བཟང་པོ་དཔལ་གྱིས། རང་གི་སྤྱོན་
ལ་རང་གིས་མ་བརྟག་ན། །ཆོས་པའི་གཞུགས་གྱིས་ཆོས་མེན་ཕྱེད་སྤྱི་
བས། །དུས་ནམས་ཀྱི་རུ་རང་གི་འབྲུལ་བ་ལ། །བརྟགས་ནས་སྤོང་བ་
རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དགེ་བའི་
ལས་རིམ་སྤྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་ལུགས་གྱིས་ནམ་
མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་རེག་པའི་སྤྱིར་
བཟོ་བ་བཞིན་གྱིས་སྤེལ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བགྱིས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་
སྤྱིར་པོར་འབྱུག་གི་བར་དུ་དགེ་ཅ་མི་འཛད་པར་མ་བཟོ་བོར་དུ་འཕེལ་ལ།
གནས་སྐབས་སུ་མངོན་མཐོའི་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་ཆེན་ཉམས་སུ་སྤོང་བའང་
འགྲོ་ལ་པན་བདེའི་སྤྱིར་པོ་ཅན་དུ་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ལོ་ལེགས་ན་
ཕུབ་སོགས་ཞར་ལ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་བསམས་
བ་འབྱོངས་པའི་ཆད་ནི། དབྱ་མ་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། འདུན་དང་ཞེ་
སྤང་འཇིགས་པ་དང་། །རྫོངས་བས་གང་ཞིག་ཆོས་མི་འདལ། །དེ་ནི་དད་
བ་ཅན་ཞེས་བྱ། །ངེས་བར་ལེགས་པའི་སྤྱོད་མཆོག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །

༥། །བཞི་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའི་ཁྱིམ་ལ། སྤྱིར་
འཁོར་བ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ། རྩེ་བྲག་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་
སྤྱག་བསྐལ་བཤད་པ། འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་བཤད་པ། འདུ་བྱེད་གྱི་
སྤྱག་བསྐལ་བཤད་པ། སྤྱག་བསྐལ་དེ་ལྟར་གྱི་འཁོར་བ་ལས་ངེས་བར་
ཐར་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་གདམས་པ་སྟེ་ལྟ་ལས། དང་པོ་སྤྱིར་འཁོར་

བ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱུན་བ་ནི། མདོ་སྡེ་བླ་བ་ཉེར་བཞག་
ལས། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དཔྱལ་མེས་ཉམས། །ཡི་དྲགས་བགེས་
ཤིང་སྒྲིམ་བས་ཉམས། །དུད་འགྲོ་གཅིག་ལ་གཅིག་བས་ཉམས། །མི་
དག་འཆོ་བ་ཐུང་བས་ཉམས། །ལྟ་དག་བག་མེད་བ་ཡིས་ཉམས། །འཁོར་
བ་ཁབ་གྱི་ཅེ་ཅམ་ལ། །བདེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། བྱམས་མགོན་གྱིས། མི་གཙང་བ་ལ་དེ་ཞིམ་མེད། །འགྲོ་ལྟ་དག་
ན་བདེ་བ་མེད། ། ཅེས་དང་། བཤེས་སྤྱིང་ལས། འཁོར་བ་དེ་འབྲེལ་གས་
བས་ལྟ་མི་དང་། །དུད་འགྲོ་ཡི་དྲགས་དཔྱལ་བ་རྣམས་དག་ཏུ། །སྦྱེ་བ་
བཟང་པོ་མ་ལགས་སྦྱེ་བ་ནི། །གཞོད་བ་དུ་མའི་གཞོད་གྱུར་ལགས་མཐུན་
མཛོད། །ཅེས་དང་། མངལ་འབྲུག་གི་མདོ་ལས། གྱེ་མ་གྱི་ཅུད་སྤེད་བ་
འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོ་འདི་ནི་འབར་བ་རབ་ཏུ་འབར་བ། ཤིན་ཏུ་འབར་བ།
མཆོག་ཏུ་འབར་བ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་འགའ་ཅམ་ཡང་དེས་མ་བཅོས་
བ་མེད་དོ། །རབ་ཏུ་འབར་བར་བྱེད་པའི་མེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྦྱེ། འདོད་
ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་སྦྱག་གི་མེ་དང་། སྦྱེ་བ་དང་གྲ་བ་དང་
འཆི་བའི་མེ་དང་། སྦྱ་ངན་དང་། སྦྱེ་སྦྱགས་འདོན་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་
བ་དང་། འཕྲགས་པའི་མེ་དག་གི་རྟག་ཏུ་བསྒྲེག་ཅིང་འབར་བར་བྱེད་པས།
འགའ་ཅམ་ཡང་དེ་ལས་ཐར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་བ་བྱེ་བྲག་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བཤད་བ་ནི། དེ་
ཡང་སྦྱིར་ན་འབྲས་ཆ་བའི་སྦྱིང་དུ་ཆ་རྒྱ་བཏབ་པའི་འཇུག་བྱེད་གྱི་རེག་བ་
དང་འབྲད་པས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཆེར་སོང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཉིད་ཁོ་ནས་

གྲང་འགྲོ་བ་དྲུག་གསུམ་ལྟ་བུ་ལྟུང་ལ་ཁུབ་པ་ལས། དང་པོར་རྩ་སོང་གི་
 སྤྱག་བསྐྱེད་ཕྱོགས་ཅམ་བཤད་ན། དཔུལ་བ་ལ་ཆ་དཔུལ་བརྒྱད། གྲང་
 དཔུལ་བརྒྱད། ཉི་ཆེ་བ་དང་། ཉི་འཁོར་བ་སྟེ་དཔུལ་ཁམས་བཙུག་བརྒྱད་
 ཡོད་པ་ལས། ཆ་དཔུལ་བརྒྱད་ནི། སྤྱི་ཁྱབ་ཏུ་འོག་ཐམས་ཅད་ལྷགས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ས་གཞི། འཁོར་ལུག་ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ར་བ། སྟེང་འོག་
 མེ་མེ་ཀྱང་ཏུ་འབར་ཞིང་འབྲུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་དང་པོ་ནི། གནས་དེར་
 དཔུལ་སྤྱང་གི་གཞིན་རྩེ་ཁོ་ཞིང་རམ་པ་མཆོན་ཆ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱིས་བ་
 མང་པོས་བདས་ཏེ་མན་ཚུན་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉམ་ཐག་པའི་རང་
 གས་རང་ལུས་དུམ་བུར་གཏུབ་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་དུ་བརྒྱལ་བ་དང་།
 གས་མཁའ་གས་ཡང་སོས་པར་གྲུར་ཅིག་ཅེས་བསྐྱེད་པའི་མོད་ལ་ལུས་
 སྤྱང་བཞིན་སོས་ལ། ཡང་སྤྱང་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཕྱོང་བ་ཡང་སོས།
 དཔུལ་སྤྱང་རྣམས་ཀྱིས་ཐིག་ཆེན་བརྒྱད་དང་བཅུ་དྲུག་སོགས་བཏབ་སྟེ།
 ལྷགས་ཀྱི་སོག་ལེ་མེ་འབར་བས་གཤོག་པ་དང་། ལྟ་ལྟེས་གཏུབ་པ་
 སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཕྱོང་བ་དང་། ལྷང་ཐད་བརྒྱལ་བ་དང་སོས་ཏེ་སྤྱང་
 བཞིན་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཕྱོང་བ་ཐིག་ནག། ལྷགས་ཀྱི་རི་བོ་
 གཡག་ལུག་མ་ཏེ་མེང་གེ་སོགས་ཀྱི་གདོང་པ་ཅན་མེ་འབར་བའི་བར་དུ་
 རང་དབང་མེད་པར་ཚུད་དེ་སྤྱོད་མར་འཐག་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་
 འཛམས། ལྷགས་ཁང་སྟོ་མེད་མེ་འབར་བའི་དབུས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་
 དུ་འཁོད་ལྷང་ལྷང་འདེབས་པ་དུ་འཁོད། ལྷགས་ཁང་སྟོ་མེད་ཉིས་རིམ་ཀྱི་
 བར་དུ་མེ་འབར་བས་ཆོག་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཆེས་ཆེར་སྤྱོད་ཀྱིས་དུ་འཁོད་ཆེན་

མོ། དཔུལ་སྤང་ནམས་ཀྱིས་ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་མེ་འབར་བས་འཕོངས་
 དང་སྤྱི་པོའི་བར་ཏལ་མར་བྱག་སྟེ་དབང་པོའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་ལྷེ་
 འབར་བ་དང་། ལུས་རིལ་པོར་ཁྲི་ཆུ་ཁོལ་མའི་ནང་དུ་འཆོད་པ་ཆ་བ།
 གསལ་ཤིང་འབར་བཞིན་པ་ཅེ་མོ་གསུམ་བས་བཤང་ལམ་ནས་བྱག་སྟེ་
 དབུས་མ་སྤྱི་པོ་དང་གཡས་གཡོན་འཕྲག་པ་ནས་ཐོན་པ་དང་། ལྷགས་
 བསྐྱེགས་ལེབ་མོས་ལུས་ལ་སྒྲམ་བྱ་ལྟར་དཀྱི་བ་དང་། ཁྲི་ཆུའི་ནང་དུ་
 ཆོད་པ་ན་ལ་ཁྲག་ནམས་ཞིག་སྟེ་ཀོང་རུས་ལྟར་འགོ་བ་རབ་དུ་ཆ་བ།
 ལྷགས་མཆམས་ཀྱན་ནས་མེ་འབར་བས་ལུས་དང་མེ་དབྱེར་མེད་པ་ལྟ་
 བུའི་ཆུལ་གྱིས་དུ་བའི་སྐྱད་ཐོས་པ་ཅམ་ལས་ལུས་མི་མདོན་བའི་སྤྱག་
 བསྐྱེལ་འཁོར་ཡུག་དུ་སྤྱོད་བ་མཁར་མེད། ཆེ་ཆད་ནི། མདོན་བར། ཡང་
 མོས་ལ་མོགས་དུག་རིམ་བཞིན། །འདོད་ལྷའི་ཆེ་དང་ཉིན་ཞག་
 མཉམ། །དེས་ན་དེ་དག་ནམས་ཀྱི་ཆེ། །འདོད་ལྷའི་ཆེ་དང་མཉམ་པ་
 ཡིན། །རབ་དུ་ཆ་སྤྱད་མཁར་མེད་ནི། །བར་གྱི་བསྐྱལ་བའོ་ཞེས་པ་ལྟར་
 ཉེ། མའི་ལོ་ལྷ་བརྒྱལ་བ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཡིན་
 ཞིང་། དེ་འདྲ་སུམ་ཅུ་ལ་དེ་དག་གི་ཆེ་བ། ཆེ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ལོ་རེར་
 བྱས་པའི་ལོ་ལྷ་བརྒྱལ་བ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་ཆེ་ཆད་ཡིན་ལ། ཆེ་
 ཆད་དེ་ཡང་མོས་པའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཆེ་བ།
 ཆེ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ལོར་བྱས་པའི་རང་ལོ་དེ་འདྲ་ལྷ་བརྒྱལ་ཡང་མོས་པའི་ཆེ་
 ཆད། དེ་ལ་མི་ལོ་ཁྲག་ཁྲིག་གཅིག་ཐེར་འབྱམ་ཆེན་པོ་དུག་དང་ཐེར་འབྱམ་
 གཉིས། གཞན་ནམས་རིམ་གྱིས་ལྷབ་འཕར་དུ་འགྱུར་ལ། རབ་དུ་ཆ་བ་

བར་བསྐལ་ཕྱིད་དང་། མནར་མེད་བར་བསྐལ་གཅིག་ཏུ་སྤྱག་བསྐལ་ཕྱིད་
 དགོས་པ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཆ་དཔུལ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་རང་
 རང་གི་ལྷ་བའི་གནས་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་འདས་ཤིང་ཐར་པ་ན། རྒྱགས་བཞིར་
 འཁོར་ཡུག་ཏུ་མེ་མ་ཐུར་གྱི་འོབས། རོ་ཐུགས་ཀྱི་འདམ། སྤྱ་གྱིས་
 གཏམས་པའི་ཐང་། རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཆལ། འལ་མ་ལིའི་སྤྲང་པོ།
 ཐལ་ཆན་གྱི་ཆུ་པོ་རབ་མེད་ནམས་ལ་ལོ་གུངས་མང་པོར་སྤྱག་བསྐལ་ཕྱིད་
 རྟེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཐང་ཆེན་པོ་དམར་ལམ་མེ་བ་ཞིག་འདུག་སྟུང་ཕྱིན་
 པས་མེ་མ་ཐུར་གྱི་འོབས་ལ་རྒྱང་པའི་ལོང་བྱ་མན་རྒྱབ་བ་དང་། ལུས་ལོ་
 མན་དང་། རྒྱུ་བ་མན་དང་། མགྱིན་བ་མན་རྒྱབ་བ་ལ་ཡུན་རིང་པོའི་བར་
 དུ་ཕྱིན་པས། ལུས་བཞེག་ཆེ་འཁྱུ་སོས་ཀྱང་། མེ་དེས་རེག་པའི་ཆེ་རུས་
 པ་ཁྲོལ་ཁྲོལ་འགོ་བ་དེ་རེས་འཛོག་གི་སྤྱག་བསྐལ་ཉམ་ཐག་པ་ཕྱིད་བ་
 དང་། དེ་ནས་རྗེ་ང་ཞིང་བཙོག་པའི་རོ་ཐུགས་ཀྱི་འདམ་ལས་ཐར་མི་རུས་
 བཞིན་དུ་བརྒྱལ་དགོས་པ་དང་། བརྒྱལ་བའི་ཆེ་དཔུལ་བའི་བྱ་ལུས་སེར་
 ཞིང་མགོ་ནག་པས་ལུས་ཐལ་བྱུང་དུ་ལུག་སྟེ་སྤྱག་བསྐལ་བཟོད་བརྒྱག་
 མེད་པ་ལོ་མང་པོའི་བར་དུ་ཕྱིད་། དེ་ལས་ཐར་ཏེ་ཕྱིན་པས་ནིའུ་སིང་སྟོན་
 པོ་ལྟ་བུ་མཐོང་ནས་བསྟེགས་པ་ན། སྤྱ་གྱིས་གཏམས་པའི་ཐང་ཆེན་པོ་
 རྒྱང་པ་ལ་སོགས་པ་ཅད་ཅད་གཏུབ་ཅིང་། འབྲེལ་བ་ན་ལུས་ཀྱང་དུས་
 ལུང་གཏུབ་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཕྱིད་བ་དང་། ཡང་ལོ་མའི་ནགས་སྤྱག་པོ་
 ཞིག་མཐོང་ནས་བསྟེགས་པ་ན། ལས་ཀྱི་རྒྱང་ཆེན་པོ་ལངས་ཏེ། ནགས་
 ཀྱི་ལོ་མ་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་བར་གྱུར་པས་ལུས་དབང་མེད་དུ་གཏུབ་པའི་

སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྤྱོད་བ་དང་། ཡང་ཕྱིན་པས་རི་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་ནས་དེར་
 བསྐྱེགས་པས། རི་དེ་ཡི་རྩ་བ་ནས་དཔྱུལ་བའི་བྱི་སྒོ་པོ་འཛིགས་སུ་རུང་
 བས་གསོན་པོར་བ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་། རི་དེའི་རྩེ་མོ་ནས་རང་ཆགས་
 ལུལ་གྱི་སྤྱོས་པ་བྱུང་མེད་གང་ཡང་རུང་བས་རང་མིང་ནས་འཕོད་པའི་
 སྐད་ལྟར་དེ་ཐོས་ནས་འགྲོ་བར་བརྩམས་པས། ཤལ་མ་ཡིའི་ལྷགས་ཀྱི་
 ཆེར་མ་སོར་བརྩུག་པ་དང་། བརྩུག་ཉེས་པ་སོགས་རྩེ་མོ་ཐུར་དུ་བསྐྱར་
 བས་ལུས་ཆག་མ་ལྟར་ལུག་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་། ཅེར་སྤེབ་ཅ་ན་ཆགས་
 ལུལ་ནི་གར་སོར་མེད་པའི་དཔྱུལ་བའི་བྱ་ཁ་མཆུ་རྫོན་གྱིས་མིག་འཆོག་
 པ་དང་། སྐད་པ་བལྟག་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་
 སྤྱོད་ཞིང་། ཡང་ཆགས་ལུལ་དེས་རིའི་རྩ་བ་ནས་འཕོད་པའི་སྐྱུ་ལྟར་དེ་བ་
 ཐོས་ནས་འགྲོ་བར་བརྩམས་(ཆོམ་)པ་ན། ལྷགས་ཀྱི་ཆེར་མ་རྣམས་ཀྱི་རྩེ་
 གྲེན་ལ་བསྐྱར་ཏེ་ལུས་ཐམས་ཅད་འཕྲིགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བཟོད་སྐྱུག་
 མེད་པ་སྤྱོད་ལ། མཆོན་ཆའི་རིགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་ཐར་
 ཏེ་ཕྱིན་པ་ན། ལུ་ཆེན་པོ་བྱ་བྱུར་འགྲོ་བ་ལ་བརྒྱལ་བར་བརྩམས་པས།
 ཐལ་ཆན་ནམ་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་རྩེ་པོ་རབ་མེད་ཅེས་བྱ་བ། རོ་པོ་ཐལ་བ་ཆན་
 མོ་ལ་རྣམ་པ་རྩེའི་དབྱིབས་ཅན། ལུས་ཐམས་ཅད་རུས་པའི་བར་དུ་ཆོག་
 པའི་ངང་ནས་མི་ཐར་བཞིན་དུ་བརྒྱལ་དགོས་པ་དང་། ཐར་འགྲམ་དུ་
 སྤེབས་པར་ཉེ་བ་ན་དཔྱུལ་སྤྱང་མཆོན་ཆ་ཐོགས་པས་བསྐྱུངས་ཏེ་པར་
 སོག་རྒྱར་ལོག་གི་ངང་ལ་ལུས་སེམས་ཆོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བྲག་པོས་ནོན་
 བཞིན་དུ་ལས་དེ་མ་ཟད་པར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྤྱོད་དགོས་ཏེ། བརྒྱད་པོ་དེ་

རེའི་ཕྱོགས་བཞིར་ཡང་བཞི་བཞི་ཡོད་པས་བཅུ་དྲུག་ཉི་འཁོར་བ་ཞེས་
 བཤོ། །གང་བའི་དཔྱལ་བ་བརྒྱད་ནི། སྤྱི་ཁབ་ཀྱི་གནས་མཐའ་ཐམས་ཅད་
 གངས་རེའི་འབྲེང་བས་བསྐྱོར་བ། འོག་ཐམས་ཅད་ཁ་བའི་ཐང་དང་འབྲུག་
 རོམ་ཀྱི་གཙང་ཟབ་མོ། སྤྱང་ནས་ཁ་བ་བྱ་ཡུག་འཛུབ་སྟེ་རྒྱང་གང་མའི་
 རེག་བྱས་བཅུབ་པ། སྤང་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆེན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་ཐུན་
 པ་ཐུན་ནག་ཏུ་འཐེབས། རྩོམ་འི་དངོས་པོ་སྤྱིབས་སུ་ཡིབ་པ་འཇམ། བལོ་
 བའི་གོས་ནི་ལྟན་པ་ཅམ་ཡང་མེད། བ་འབོད་མ་འབོད་བྱས་ཀྱང་སྐྱོ་
 གོགས་སམ་སྐྱོབ་མཁན་ཅམ་མེད་དེ། དེ་ལ་ཚུ་བར་ཅན་ནི་ཁ་བའི་བྱ་ཡུག་
 ཆེན་པོ་རྒྱང་གིས་ཕྱོགས་བཞི་ནས་བཏབ་སྟེ་ལུས་ལ་ཕོག་པས་ཚུ་བར་
 བྱང་ཞིང་འཁུམས་པའོ། །ཚུ་བར་དོལ་བ་ཅན་ནི་དེ་ལས་ཅག་ཁྲག་འཇག་
 པའོ། །ཨ་ཚུ་ཟེར་བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེར་སོང་བས་སྐྱད་ཀྱི་གདངས་དྲག་
 པོར་འདོན་པའོ། །ཀྱི་རུད་ཟེར་བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་བས་ཆེར་སོང་བས་
 སྐྱད་ཀྱི་གདངས་ཆག་སྟེ་རྒྱ་ཀྱི་བྱག་ནས་འདོན་པའོ། །སོ་ཐམ་ཐམ་པ་
 ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤར་ལས་རྩེ་ཆེར་འཕེལ་བས་སྐྱད་འདོན་མ་རུས་པར་སོ་
 ཐམ་ཐམ་བྱེད་པའོ། །ལྷན་ལ་ལྟར་གས་པ་ནི་རྒྱང་ཆེན་པོས་བཏབ་པས་ཁ་
 དོག་སྔ་ཞིང་སེར་རྒྱང་ཕྱ་མོ་ཁ་དྲུག་ཏུ་གས་པའོ། །བསྐྱ་ལྟར་གས་པ་ནི་
 བགས་པ་སྔོན་པོ་རྣམས་ཁྱས་ཏེ་འཁྱུད་མར་རུ་རེ་བ་ཆམ་པ་བཅུར་གས་
 པའོ། །བསྐྱ་ལྟར་ཆེར་གས་པ་མདོག་སྔོན་མ་ལྟར་ལ་སེར་ཁ་བརྒྱའམ་དེ་
 བས་ཀྱང་མང་བ་སྟེ། སྤྱིས་རབས་ལས། མེད་པར་ལྟ་བ་སྤྱི་བ་བྱི་མ་
 ལ། །གནས་པ་དེ་ན་ཐུན་ནག་གང་རྒྱང་ལྗང་། །དེ་ནི་རུས་པ་འང་འཇིག་

བའི་ནད་སྤོང་ན། །བདག་ལ་ཕན་འདོད་སྤྱི་ཞིག་དེ་རུ་འདུག། ཅེས་དང་།
 སྒོ་བ་སྤྱིང་ལས། ལྷག་པ་དཔེ་མེད་རུས་པ་ལ་ཡང་ཐེམ་པ་ཡིས། །ལུས་
 སྤྱིང་འདར་ཤད་བསྐྱར་ནས་གྲུམ་གྲུམ་པོར་འདུག་པ། །ཚུ་བྱར་བརྒྱ་བྱར་
 རྣམ་པ་ལས་སྤྱིས་སྒོག་ཆགས་ཀྱིས། །གང་བའི་དཔྱལ་བར་གནས་ཤིང་
 ཤིན་རྒྱལ་འདོད་འཕོད། །ཅེས་གསུངས། ཆེ་ཆད་ཀྱང་། ཉིལ་རྒྱང་ནང་
 བས་ལོ་བརྒྱ་བཞིན། ཉིལ་རེ་སྤྱང་བས་ཟད་སྤྱར་པ། །ཚུ་བྱར་ཅན་གྱི་ཆེ་
 ཆད་ཡིན། །གཞན་གྱི་ཆེ་ནི་ཉི་ཤུ་འགྲུར། །ཞེས་པ། མ་ཟླ་རྟེན་བྲེ་བོ་ཆེ་ཉི་
 སྤུ་བརྒྱད་བརྒྱ་འགྲོ་བའི་ཉིལ་གྱི་བང་བ་ནས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་ཉིལ་རེ་སྤྱང་
 བས་དེ་ཟད་བའི་ཆེ་ཚུ་བྱར་ཅན་གྱི་ཆེ་ཆད་དུ་བཤད་ལ། དེམ་པས་ཉི་ཤུ་
 འགྲུར་རོ། །ཉི་ཆེ་བའི་དཔྱལ་བ་ཞེས་པ་ནི། དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དངོས་
 དང་། ཉེ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་པོ་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་། དཔྱལ་བའི་
 གནས་དེར་དཔྱལ་སྤྱང་ནམས་ཀྱིས་དཔྱལ་བའི་ཟངས་མོ་ཆེར་འཕྲོད་པ་
 དང་། ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་ལུས་མེ་འབར་བ་དང་ཁོ་ཆུ་ཁོ་ལ་མ་ཁར་སྤྲོད་པ་དང་།
 ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ལེབ་མོར་ལུས་སྤྱིལ་བ་དང་། ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་
 འཕྲུད་མོས་སྤྲོམ་པ་དང་། ལྷེ་ལ་ཐོང་གཤོལ་གྱིས་སྤྲོས་སྤྲོས་པ་སོགས་
 ལྷག་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་སྤྱིང་དགོས་པ་དང་། གཞན་ཡང་
 འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་རྒྱ་མཚོ་ཉི་འགམ་ན་གནས་པ་སོགས་ཀྱང་ཉི་ཆེ་བར་
 གཏོགས་པ་སྟེ། ཉིན་པར་གནས་ཁང་ཡིད་དུ་འོང་བར་གྲོགས་མཛེས་མས་
 ལྷ་གར་སོགས་འདོད་བའི་ཆེ་དགའ་ལ་རོལ་ཞིང་། ཉི་མ་རུབ་མཚམས་
 བས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་སོགས་སོགས་མི་སྤྱང་བར། གནས་ཁང་དེ་

ང་བར་སྟོགས་རང་ལ་གཞོད་པའི་གཤེད་མ་དང་། རང་ག་ཟ་བའི་ཁྱི་
 སོགས་ཀྱིས་གཅེས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་དེས་དྲག་པོ་སྤྱོད་བཞིན་མོ་བསྐྱེད་
 བ་བསྐྱེད་པའི་མཆོན་མོ་བྱི་བྱས་པའི་རྣམ་སྤྲོད་དང་། ཉིན་མཆོན་གོ་
 ལྟོག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་བཞིན་མོ་སྟོག་གཞོད་ཀྱི་བཤེན་བ་དང་། མཆོན་
 མོ་བསྐྱེད་བ་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བ་སྤྱད་པའི་རྣམ་སྤྲོད་དུ་བཤེན་བ་མདོ་སྤྱི་
 ལས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། མདོར་ན་དཔུལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རི་
 ལྟར་རྒྱུང་ཡང་འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེ་བའི་ཆད་ཀྱིས་སྟོགས་ཆར་བྱིན་
 ཅུས་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བཤེས་སྤྲོད་ལས། འདི་ན་ཉིན་ཅིག་མདུང་ཐུང་སྤྲུམ་
 བརྒྱ་ཡིས། །རབ་དུ་དྲག་བཏབ་སྤྱག་བསྐྱེད་གང་ལགས་ལ། །དེས་ནི་
 དཔུལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱུང་དུ་ལའང་། །ཁོལ་ཡང་མི་བཞུད་ཆར་ཡང་མི་
 སོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་བདེ་བ་ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་ཟག་བ་ཟད་པའི་
 བདེ་བ་ཆེ་ལ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱན་གྱི་ནང་ན་ཡང་སྤྲོད་དཔུལ་ལ། སྤྲོས་མནར་
 མེད་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེ་བ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ལས། བདེ་བ་ཀྱན་གྱི་ནང་ན་
 སྤྲོད་ཟད་པའི། །བདེ་བ་བདག་པོར་བཞུད་བ་རི་ལྟ་བ། །དེ་བཞིན་སྤྱག་
 བསྐྱེད་ཀྱན་གྱི་ནང་ན་ཡང་། །མནར་མེད་དཔུལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རབ་མི་
 བཟོད། །ཅེས་པས་མཆོན་བའོ། །ངན་འགྲོ་ཡི་དྲགས་སམ་གཤིན་རྗེའི་
 འཇིག་རྟེན་དུ་སྤྲོས་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་། འཛམ་གླིང་འདིའི་འོག་
 དཔག་ཆད་ལྷ་བརྒྱ་ན་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཁྲོད་ཁྲེམ་སེར་སྤྱུ་བྱ་བ་ཁང་དུ་ལ་ཞིག་
 པོ་ལྟ་བུ་ལ། དེ་ལྟར་སམས་ཅད་རྒྱ་དང་ཅི་ཤིང་ནགས་ཆལ་སོགས་ཡིད་
 དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པས་སེ་ཐང་དེ་བ། ཡིད་ཤིན་དུ་སྤྲོ་བ་

སྐྱེད་པའི་གནས་དེར་ཡོད་པ་ནི་བྱིངས་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། ཁ་འཁོར་བ་ནི་ལྷ་
 མའི་ཡུལ་ན་འད་ཡོད་པར་གྲགས། དེ་ལ་རིགས་སྐུལ་ཅུ་སོ་དྲུག་སོགས་
 བཤད་ཀྱང་། གཙོ་ཆེ་བ་སྤྱིའི་སྤྱི་བ་པ་ཅན། རང་གི་སྤྱི་བ་པ་ཅན། ཟས་སྟོམ་
 གྱི་སྤྱི་བ་པ་ཅན། སྤྱི་བ་ཅན་གྱི་སྤྱི་བ་པ་ཅན་ཏེ་བཞི། དེ་ཡང་ཟས་སྟོམ་གྱི་
 རོངས་སྟོང་གང་ཡང་མི་རྟོག་པར་བཤེས་སྟོམ་གྱི་སྐྱུག་བསྐུལ་ཁོ་ན་སྟོང་
 བ་ནི་སྤྱི་ཡུལ་རྒྱུན་གྱིས་ལོངས་སྟོང་ལ་གོགས་བྱེད་པས་སྤྱིའི་སྤྱི་བ་ཅན།
 ཁ་ཁབ་མིག་ཅམ་ལ་མགྱིན་པ་རྟ་རྟ་ཅམ། ཡན་ལག་འདྲག་མ་ཅམ་ལ་ལྟོ་
 བ་རིའི་སྟོངས་ཅམ། བཟའ་བརྒྱུད་སོགས་ལོངས་སྟོང་གཏན་ནས་མི་རྟོག་
 ཅིང་། བརྒྱ་ལ་རྟོག་ཀྱང་ཁར་མི་རྟོག་། རྟོག་ཀྱང་མགྱིན་པ་ལ་མི་ཐར། གལ་
 ཏེ་ཐར་ཡང་ལྟོ་བ་མི་ཁེངས་པར་བཤེས་སྟོམ་གྱིས་ཉེན་པའི་སྐྱུག་བསྐུལ་
 འབའ་ཞིག་སྟོང་བ་ནང་ལུས་གྱིས་གོགས་བྱེད་པའི་བྱིར་ནང་གི་སྤྱི་བ་པ་
 ཅན་ཏེ། བཤེས་སྤྱིར་ལས། ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་གྱི་མིག་ཅམ་ལ། །ལྟོ་བ་རི་
 ཡི་སྟོངས་ཅམ་བཤེས་པས་ཉེན། །མི་གཙང་གྱི་ནར་བོར་བ་ཅུང་ཟད་
 ཀྱང་། །འཆ་ལ་བའི་མཐུ་དང་ལྷན་པ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། ཡང་
 ཟས་སྟོམ་ཅུང་ཟད་རྟོག་ཁོང་དུ་སྤྱོད་པ་དང་མེར་འབར་བས་བཤེས་སྟོམ་
 མི་སེལ་བའི་ཁར། མེར་འབར་བས་ལུས་ཆོག་པའི་སྐྱུག་བསྐུལ་འབའ་
 ཞིག་ཏུ་འགྱུར། བཟས་སྟོམ་ཉིད་གྱིས་གོགས་བྱེད་པའི་བྱིར་ཟས་སྤྱི་བ་ཅན་
 དང་། ཁ་ཅིག་ཟས་སྟོམ་ཡོད་ཀྱང་ལོངས་སྟོང་དབང་མེད་པ་སྤྱི་བ་ཅན་གྱི་
 སྤྱི་བ་པ་ཅན་ནོ། །གཞན་ཡང་བཤེས་སྤྱིར་ལས། ཡི་དྲགས་ནམས་ལ་སོས་
 ཀའི་དུས་སུ་ནི། །རྒྱ་བའང་ཆ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་གང་། །ལྟོན་ཤིང་

འབྲས་བུ་མེད་གྲུང་དེ་དག་གིས། །བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚུ་སྤྱང་སྐྱམ་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་སོས་ཀ་རྩེ་མེད་གྱི་རེག་བྱའང་ཆ་ལ་དགུན་ནི་ནི་
 འོད་གྱི་རེག་བྱ་ཡང་གང་བར་སྤང་ལ། སྒྲུབ་ཤིང་འབྲས་བུ་ཙན་ཡོད་ཀྱང་
 བལྟས་མ་ཐག་ཏུ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཁྱང་མེད་ཏུ་ཡལ་བ་དང་། ཚུ་སྤྱང་
 ཆེན་པོ་རྒྱང་ནས་མཐོང་ཡང་དེར་བྱིན་པ་ན། ཚུ་སྐྱམ་སྟེ་ངམ་གྲོག་སྤྱི་སིང་
 དེ་བར་འཆར་བའམ། མཆོན་ཆ་ཐོགས་པས་བསྐྱུང་བའམ་རྒྱག་ཁྲག་དང་
 སྤྱི་ཤད་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ཡང་ནགས་སྤྱང་ཉམས་དགའ་
 བ་དག་ཏུ་བྱིན་ན་ནགས་ཆ་ལ་མེས་བསྐྱེགས་པ་དང་། བསིལ་བར་འདོད་
 ནས་གངས་ཅན་ཏུ་བྱིན་ན་ཡང་བྱེ་ཆོན་གྱི་ཁྲ་བ་རྒྱང་དམར་གྱིས་འཚུབས་
 པ་དང་། ཆར་སྤྱིན་ལས་ལྷགས་མདའི་ཆར་བ་དུད་པ་འཕྱལ་ཞིང་མེ་འདག་
 དང་མེའི་ཚུ་ཚུ་རྩོ་རྩོའི་པ་ཐོང་རྒྱམས་ལུས་ལ་འབབ་པ་སོགས་ཏེ། སྒྲོ་བ་
 སྤྱིང་ལས། འདི་ལ་སྤྱོད་ཆོགས་འདི་ཀུན་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤང་། ཞེས་སོ། །ཆེ་
 ཆད་ནི་མིའི་རྩེ་བ་རེ་ལ་ཞག་ཅིག་ཏུ་བཅིས་པའི་ལོ་ལྷ་བརྒྱར་གནས་པ་
 སོགས་བཤད་དོ། དེས་ན་བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཡི་དྲགས་ན་ཡང་འདོད་པས་
 ཐོངས་པ་ཡི། །བསྐྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱན་ཆགས་མི་ཆོད་པ། །བཤེས་
 སྒྲོམ་གང་རྩོང་ལ་དང་འདིགས་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་ཟད་བསྐྱེན་
 འཆལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དུད་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དུད་
 འགྲོ་ལ་བྱིངས་ན་གནས་པ་དང་། ཁ་འཐོར་བ་གཉིས་སུ་ས་སྟེ་ལས་བཤད་
 པའི་བྱིངས་ན་གནས་པ་ནི། དེ་རབ་གྱི་ཚུ་མཆོམས་མན་ཆད་གྱི་ཁོངས་
 སུ་ཡོད་དེ་ལུས་གྱི་ཆེ་རྒྱང་སོགས་མ་ངས་པ་སྤྱོད་ཆོགས་འབྱུ་ཡི་ཕྱང་པོ་

ལྷན་སྐྱེད་སྤྱོད་པ་རྣམས་། ཆེ་བས་ཚུང་བ་ཟེའོང་། ཚུང་བས་ཆེ་བ་འབྲུག་པ་
 དང་། གནས་དང་བཟའ་བརྟུང་གྲོགས་སོགས་གང་ལའང་ངེས་པ་མེད་པའི་
 ལྷན་བསྐྱེད་དང་། སྤྱིང་བར་གྱི་སྤྱན་པ་སྤྱན་ནག་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནི་
 རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུ་བ་སྤྱུ་མ་ཅམ་ཡང་མི་མཐོང་བའི་སྤྱན་བསྐྱེད་དང་།
 རང་ཤ་རང་གིས་ཟ་བ་སོགས་དང་། ལྷན་རིགས་རྣམས་ནི་བྱེ་ཆོན་གྱི་ཆར་
 ལུས་ལ་ཡང་ཡང་དུ་འབེབས་པས་ཤ་རུས་བྲལ་བའི་སྤྱན་བསྐྱེད་དང་།
 ཉམ་མཁའ་ལྡིང་གི་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཤིང་། ཁ་འཁོར་བའི་
 རིགས་ལ་རི་དྲགས་རྣམས་ནི་ཡིང་པ་སྤྱི་དང་གཅན་གཟན་བྱ་ཁ་སྤྱག་ལ་
 སོགས་པས་དབང་མེད་དུ་དེད་ཅིང་། འཛིགས་སྤྱན་གི་རང་ནས་སྤྱོད་ཆད་
 པ་སོགས་དང་། བདག་དུ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱང་བཞོལ་བཅོག་སོགས་བྱས་
 མཐར་སྤྱོད་གཅོད་པའི་སྤྱན་བསྐྱེད་དང་། སྤྱོད་ཆགས་ཕྱ་མོ་རྣམས་ནི་
 རྒྱན་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་འཆི་བ་སོགས་དང་། དུད་འཁྲོ་སྤྱི་བྱེད་སྤྱོད་ཅིང་
 མོངས་པ་སོགས་ཆད་མེད་པའི་སྤྱན་བསྐྱེད་ཅན་ཏེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས།
 དུད་འཁྲོའི་སྤྱི་གནས་ན་ཡང་གསོད་པ་དང་། །བཅིང་དང་བརྟེག་སོགས་
 ལྷན་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཆོགས་པ། །ཞི་གྲུང་དགེ་བ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་
 རྟོ། །གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་ཤིན་ཏུ་མི་ཟད་པ། །ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་སྤྱོད་ཏེག་
 བལ་དང་རུས་པ་ཁྲག། ཤ་དང་པགས་པའི་བྱིར་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །དབང་
 མེད་གཞན་དག་ལག་པ་རྟོག་པ་དང་། །ལྷགས་དང་ལྷགས་ཀྱི་བཏབ་པས་
 བཏབ་སྤྱི་བཞོལ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ངན་འཁྲོ་གསུམ་གྱི་སྤྱན་
 བསྐྱེད་ཞིབ་དུ་བསམས་པ་ཁོ་ནས་ཀྱང་སྤྱིང་ཚུང་བསྐྱེད་པའི་གནས་ཡིན་

ན་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་དེ་ལྟར་བཟོད་པར་རུས་ཞེས་ལེགས་པར་བསམ་
 དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྒྱུར་མི་དགོ་བ། སྒྲོས་ཞེ་སྒྲུང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
 བས་དཔྱལ་བ། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཡི་དྲགས། གཉི་ཐུག་གིས་དུད་འགྲོ་
 ཞེས་སམ་གསུམ་གས་ཀྱང་གསུམ་གར་འཕེན་པ་ལས་རུས་ཆེ་ཆུང་གིས་
 ཡིན་ལ། དེ་ལྟའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཞིབ་པ་སྤར་བ་ཤད་ཟེན་ལྟར་
 ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་ལ་ཞིབ་མོར་བསམས་ན་དེ་དེར་སྐྱེ་ངེས་ཀྱི་ལས་ཚུལ་
 ཆེ་འདིར་སྤར་བན་བསགས་པ་ཡོད་ངེས་ཤིང་། གལ་ཏེ་མེད་ཀྱང་ཆེ་
 རབས་སྤུ་མ་རྣམས་སུ་བསྐྱབས་པ་ནི་མེད་མི་སྲིད་པ་ཡིན་པས་སང་སྐྱེ་
 བ་བྱི་མཐམ། དེའི་ཡང་བྱི་མ་ཙམ་དུ་ངན་སོང་གི་གནས་དེ་དག་དུ་སྐྱེ་བ་
 ལ་ཆེགས་མེད་པས་དྲན་པ་དང་དྲན་མིན་དུ་སྤར་བས་བཤགས་ཤིང་བྱིན་
 ཆད་མི་བགྱིད་པའི་སྒྲོམ་འདུན་བསྐྱེད་པ་ཅེས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་
 ལྟར་ན་ངན་འགྲོ་གསུམ་སྤྱག་བསྐྱལ་བཟོད་དཀའ་བ་བདེན་མོད་བདེ་འགྲོར་
 སྐྱེས་ན་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་གོ་སྒྲུམ་པ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་
 མི་འདའ་བའི་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་མི་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།
 སྤྱིར་སྐྱེ་གནས་བཞིར་ཡོད་ཀྱང་མངལ་སྐྱེས་གཙོ་ཆེ་བ་ལ། སྒོ་བ་སྤྱིང་ལས།
 ཤིན་དུ་མི་བཟད་ཅི་ང་མི་གཙང་གཙང་བས་འགག། རབ་དུ་དོག་པ་ཐུན་
 ནག་འཐིབ་པོར་འདུག་པ་ཡི། །མངལ་གནས་དཔྱལ་བ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་དེ་
 བྱགས་ནས། །ལུས་ཀྱང་བསྐྱམ་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེན་པོ་བརྒྱག་དགོས་
 སོ། །ཞེས་སྐྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། རྒྱ་ཆེ་རོལ་པའི་མདོ་ལས། སྐ་བས་
 གཟུགས་སྤྱག་གཟུགས་མི་སྤྱག་པར་བྱེད། །སྐ་བས་གཟེ་བརྟེན་འགྲོག་

ཅིང་མཐུ་སྟོབས་འཕྲོག། ཀ་བས་བདེ་བ་འཕྲོག་ཅིང་བརྟམས་བར་བྱེད། ཀླ་
 བས་འཆི་བྱེད་ཀླ་བས་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག། ཅེས་ཀླས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་
 དང་། དེ་ཉིད་ལས། དཔེར་ན་དགུན་སྤྲད་ཆུང་དང་ཁ་བ་ཆེས། ཁྱ་ཕིང་
 གེལ་པ་ནགས་སྤྲན་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག། དེ་ལྟར་ནད་འདིས་འགྲོ་བའི་
 མདངས་འཕྲོག་ཅིང་། གདབ་པོ་བྱངས་དང་སྟོབས་ནི་ཉམས་བར་
 བྱེད། ཅེས་ན་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཆི་དང་འཕོ་
 དང་འཆི་འཕོ་དུས་བྱེད་བ། འཕོངས་ཕིང་སྤྱག་པའི་སྤྲེ་པོ་ཉག་ཏུ་
 བལ། བྱིར་མི་འོང་ཞིང་འབྲད་བར་འགྱུར་མ་ཡིན། ཕིང་ལས་ལོ་བྱལ་
 འབྲེལ་ཞིང་ལྷང་རྒྱན་མཆུངས། ཞེས་འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། གཞན་
 ཡང་དག་དང་འབྲད་བ། གཉེན་དང་བལ་བ། ཁོར་མ་རྩེད་བ། ཁ་བྲག་ཞན་
 བོར་སོང་བ། སྤྱག་པོ་སྤྲང་པོར་སོང་བ། མི་མང་པོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་
 སོགས་དང་། མདོར་ན་ཆ་གང་བཤེས་སྒྲོམ་འདིགས་སྤྱག་སོགས་མི་
 འདོད་པ་སྤྲ་ཆོགས་བས་མི་ཡི་ལུས་རྟེན་འདི་ཉིད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རང་
 བཞིན་ཅན་དུ་ངེས་བར་བྱའོ། བདེ་འགྲོ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་
 ལས་མ་འདས་ཏེ། ལྷ་མིན་ནི་ལྷའི་དབལ་འབྱོར་ལ་སྤྱག་དོག་པའི་ཀྱན་
 སྤྲང་གིས་འཐབ་ཅོད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་སྟེ། བཤེས་སྤྲིང་
 ལས། ལྷ་མིན་དག་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་ཡི། གདབ་པོ་སྤྲང་བྱིར་
 ཡིད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེ། གདེག་སྒྲོ་དང་ལྷན་ཡང་འགྲོ་བ་ཡི། སྤྲིབས་
 བས་བདེན་བ་མཐོང་བ་མ་ལགས་སོ། ཞེས་གསུངས། ལྷ་རྣམས་གྱི་ནང་
 རྣམ་འདོད་ལྷ་འོག་མ་དག་ལ་ལྷ་མིན་དང་འཐབ་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཀྱང་ཡོད་

མོད་ཀྱི་ དེའི་སྒྲུབ་དུ་འཆི་ལྷ་ས་ལྷ་ཤར་བའི་ཆོ་ན། ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དཔུལ་
 བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་སྤྱང་དགོས་ཏེ། མདོ་བླ་པ་ཉེར་
 བཞག་ལས། ལྷ་རྣམས་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་ཆོ། །སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་བ་
 རི་རྩེད་པ། །མནར་མེད་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཡི། །བརྩ་བྱག་ཆར་ཡང་
 མི་མོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་། འཆི་ལྷ་ས་ལྷ་ཡང་། བཞེས་སྤྱང་ལས། ལྷ་ས་
 ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྤྱག་འགྱུར་བ་དང་། །སྒྲུབ་ལ་མི་དགའ་མེ་ཏོག་སྤེང་རྩེད་
 བ། །ལོས་ལ་བྲི་མ་ཆགས་དང་ལྷ་ས་ལ་ནི། །སྒྲོ་ཆད་མེད་པའི་རྩལ་འབྱུང་
 ཞེས་བཀྱི་བ། །མཐོ་རིས་འཆི་འཕོ་སྒྲོན་བྱེད་འཆི་ལྷ་ས་ལྷ། །ཞེས་བཤད་
 བ་ཙ་བའི་འཆི་ལྷ་ས་དང་། ཉེ་བའི་འཆི་ལྷ་ས་ལྷ་ནི། ལྷ་ས་ཀྱི་མོད་རྩེད་དུ་
 སོང་བ་དང་། ལྷ་ས་ཀྱི་རྩེ་ལྷ་ས་ལ་མི་ཆགས་བ་དང་། ལོས་རྒྱན་ལས་སྒྲོ་
 མི་སྒྲུབ་པ་འབྱུང་བ་དང་། མིག་གི་རྩེ་མ་འབྲབ་བ་དང་། ལུལ་གཅིག་ལ་
 ཆགས་བ་དང་ལྷོ། །དེས་ན་ལྷ་ལའང་འཆི་ལྷ་ས་མ་བྱུང་གོང་འདོད་བདེས་
 གཡེངས་ནས་ཆོས་བྱར་མེད། འཆི་ཁར་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་མདུན་བསྐལ་
 རས་འཕྱོ་བ་ཡིན་ལ། ལྷ་ས་པར་སྐབས་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་དུ་སྒྲེ་
 འགྱུར་གྱི་གནས་ཀྱང་བརྟགས་ན་ཞེས་བ་ཡིན་པས། དེ་མ་ཐག་དཔུལ་
 བར་སྒྲེ་དེས་ལྷ་བྱ་ཡིན་ན། དཔུལ་བར་སྒྲེས་ཐེན་ལས་ལྷག་པ་ཅམ་གྱི་
 སྤྱག་བསྐལ་སྤྱང་བ་ཡིན། གཞན་ཡང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོའི་ལྷ་རྣམས་
 མཐོང་བའི་ཆོ་རྒྱུད་བ་རྣམས་དཔའ་དགོང་བ་དང་། སྒྲོ་བས་ཆེ་བས་རྒྱུང་
 བ་གནས་གཞན་དུ་བསྒྲོད་བ་དང་། གཞུགས་གཞུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་
 མདོན་གྱུར་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་དག་དང་མི་ལྷན་ནའང་། རྒྱ་མཆོའི་གཟིངས་

སྤྱག་རོན་སྤྲར་ཡང་གཟེངས་ལ་འཁོར་བ་ལྟར་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་འཕེན་
མཛད་དེ། སྤེ་བའི་རྗེས་སུ་སྤྲར་ཡང་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་མངོན་
ལྟར་དུ་སྤྱོད་བ་ལས་མི་འདོ། །

གསུམ་པ་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་བཤད་བ་ནི། དཔེར་ན་ཕོ་ལ་
མིག་གམ་འབྲས་ཤིན་ཏུ་ཆ་བ་དེ་ལ་རྩ་བམིལ་བ་བཏབ་ན་བདེ་བར་སྤར་
བ་ལྟ་བུ་ནི་འཁོར་བ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྟེ། འདི་ནི་ནམ་ཞིག་པ་ན་
ཡང་སྤྱག་བསྐལ་བསྐྱེད་པས་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་
བཤེས་སྤྲིང་ལས། བརྒྱ་བྱིན་འཛིག་རྟེན་མཆོད་འོས་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །ལས་
ཀྱི་དབང་གིས་སྤྲར་ཡང་ས་སྟེང་སྤྲང་། །འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་
ནས་ཀྱང་། །འཁོར་བ་དག་ཏུ་ཡང་བར་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལྷ་ཡུལ་
འདོད་བདེ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། །ཆངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་
ནས་སྤར། །མནར་མེད་མེ་ཡི་བྱད་ཤིང་གྱུར་བ་ཡི། །སྤྱག་བསྐལ་རྒྱན་མི་
ཆད་བ་བསྟེན་འཆལ་ལོ། །ཉི་མ་རྒྱ་བ་ཉིད་ཐོབ་རང་ལུས་ཀྱི། །འོད་ཀྱིས་
འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྤར་བྲས་ནས། །སྤྲར་ཡང་ཐུན་ནག་སྤྱག་ཏུ་བྱིན་
གྱུར་ཏེ། །རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུང་ཡང་མཐོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
བ་ལྟར། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དུ་སྟེས་ཀྱང་། སྤྲར་ས་སྟེང་དུ་
སྤྲང་། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་ཐོབ་ཀྱང་སྤྲར་བར་མཐར་སྟེ། ཆངས་པའི་
གནས་ནས་ཀྱང་མནར་མེད་དུ་འཕོ་བ་དང་། ཀྱན་ཏུ་སྤར་བྱེད་ཀྱི་ཉི་རྒྱའི་
ལྷ་འང་ཐུན་ནག་གི་སྤྱག་ཏུ་བྱིན་དགོས་པ་སོགས་དང་། འདུལ་བ་ལུང་
ལས། བསགས་པ་ཀྱན་གྱི་མཐའ་འཛད་ཅིང་། །མཐོན་པོ་རྣམས་ནི་མཐར་

ལྷུང་འགྱུར། །འཕྲད་པའི་མཐའ་ནི་བྲལ་བ་སྟེ། །གསོན་པའི་མཐའ་ནི་འཆི་
བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་རྒྱ་ཆེ་རྩ་བ་ལས། སྐྱ་བས་གནོད་
པར་གྱུར་པའི་གཞོན་པ་ཅིར་མི་རུང་། །སྤྱ་ཆོགས་ནད་ཀྱིས་འགྱུར་པའི་
ནད་མེད་ཅིར་མི་རུང་། །རིང་དུ་མི་རུང་མི་གནས་གསོན་ལ་མཁས་པ་
ཅིར་མི་རུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཏེ་མདོར་ན་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགྱུར་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་གོ།

བཞི་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་བཤད་པ་ནི། དེ་ནི་ཐེག་པ་སྤྱི་
ལུགས་སུ། སྤྱ་བའི་མི་རྟག་པ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་སྤྱི་
འཛིག་བྱེད་པ་འདི་ལ་འཛོག་སྟེ། འདུག་འབྲེལ་ལས། མི་རྟག་པའི་སྤྱག་
བསྐྱལ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་དང་། །ཞེས་དང་། ཅ་བར། འགྲོ་བ་གཡོ་བ་རྩ་
ཡི་ནང་གི་རྒྱ་བ་ལྟར། །གཡོ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་
བཞིར། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱལ་བ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་
སྤྱག་བསྐྱལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིད་འབྱུང་བ་ཕྱི་རྩ་བ་སྤྱི་གས་
པ་ལའང་ཡོད་མོད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་སྒྲོ་ནས་ཡིད་འབྱུང་
བ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བྱང་ཆོས་ཏེ། དཔའ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས།
འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་དགོངས་ནས། །སྤྱག་བསྐྱལ་སྒྲོམ་པར་གསུངས་
པ་ཡིན། །རེད་ཀྱི་དེ་ཡང་རྒྱུན་ལས་སྤྱིས། །དེ་ཡང་བདག་མེད་ལྟ་རྟེན་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས། རོ་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་ཡིད་འབྱུང་བ་
ནི་འཕགས་པ་མིན་པ་ལ་མི་འབྱུང་སྟེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། བྱིས་པ་ལག་
མཐིལ་འབྲ་བ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱི་མི་རྟོགས། །འཕགས་པ་

མིག་དང་འབྲ་བ་ཡིས། །དེ་ཡིས་འིན་རྒྱ་ཡིད་ཀྱང་འབྱུང་། །ཞེས་བཤད་
 བས་སོ་སྟུང་ན། དེ་ནི་སོ་སོ་སྤྱོད་པོ་མཁས་པ་ལ་འཕགས་པའི་མིང་གིས་
 བརྗོད་པ་འབྲ་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་ན། སྟོམ་བཞིའི་ནང་ཚན་ཟག་བཅས་ཐམས་
 ཅད་སྤྱག་བསྐལ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྤྱོད་སྤྱིད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་
 གྲགས་པས་ཀྱང་། དེ་ཡང་བདག་མེད་ལྟ་རྟོན་ཡིན། །སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་
 སྟོམ་འབྱུང་གི། །སྟོམ་པ་སྤྱག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་
 བསྐལ་སྟོམ་པ་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྟོན་ཅམ་ཡིན་པར་བཤད་
 གི། དེ་རྟོགས་པས་བདག་མེད་ལྟ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མ་བཤད་
 བས་སོ། །

ལྟ་བ་སྤྱག་བསྐལ་དེ་ལྟན་གྱི་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་ཐར་བའི་
 ཐབས་ལ་འབད་པར་གདམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན། སྟོང་པ་ལ་འབྱུག་པ་
 ལས། བདེ་འགྲོར་ཡང་དང་ཡང་འོངས་ཏེ། །བདེ་བ་མང་སོ་སྤྱད་སྤྱད་
 བས། །འིན་ས་ངན་སོང་སྤྱག་བསྐལ་ནི། །ཡུན་རིང་མི་བཟོད་ནམས་སུ་
 སྤྱང་། །ཞེས་དང་། སྟོབ་མ་ལ་སྤྱིང་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་འཁོར་བའི་
 འཁོར་ལོ་རྟག་རྒྱ་འབྱུང་བ་ཡི། །ནང་དུ་ཞུགས་ནས་བསྟེ་བ་ཅམ་ལ་བདེར་
 སེམས་པ། །དེ་ནི་ངེས་པར་དབང་མེད་རིམ་གྱིས་བརྒྱ་ཐག་ཏུ། །འགོ་བ་
 བཅུམ་དང་མི་མཉམ་ཀུན་རྒྱ་འབྱུངས་པར་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་
 རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། འཁོར་བར་ཆགས་པའི་ཡིད་དང་ལྟན་ནམས་
 རྟག་རྒྱ་འཁོར་། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་སྤར་པན་རང་རེ་འཁོར་བའི་བདེ་
 བ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་སྟོ་གྲོས་ངན་པ་འདིས་སྤང་དུ་བཅུག་པས།

ད་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་འབའ་སྤྲེགས་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ལྟར་སྤང་འདི་ལ་སྦྱོན་
 དུ་ལྟ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་། བཞི་བརྒྱ་བར། མཁས་པ་རྣམས་ལ་
 མཐོ་རིས་ཀྱང་། །དཔུལ་བ་དང་མཚུངས་འཛིགས་བསྐྱེད་འགྱུར། །རྣམ་
 བ་ཀྱན་ཏུ་དེ་རྣམས་ལ། །སྤིད་གང་འཛིགས་པ་མི་བསྐྱེད་དགོན། །ཞེས་
 བས་སོ། །གཞན་ཡང་སྤར་དེང་པན་ཆད་སྤིད་པའི་མཐོ་དམའ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱེས་
 བྱེད་བདེ་སྤྱག་ཐམས་ཅད་སྤྱང་ཚུལ་ལ་ཡིད་བསུན་པ་དང་འཛིགས་པ་སྦྱེ་
 བར་རིགས་པ་ཡང་། སྦྱོབ་སྤྱིང་ལས། འགྲོ་བར་ལན་བརྒྱར་མ་སོན་འགྲོ་
 དེ་གང་ཞིག་ཡོད། །སྦྱོན་ཆད་ལན་མང་མ་སྤྱང་བདེ་བ་དེ་གང་ཞིག། ར་
 ཡབ་དཀར་མཛེས་ལྟ་བུའི་དབལ་གང་མ་ཐོབ་པ། །དེ་ཡང་གང་ཞིག་ཡོད་
 བ་འོན་ཀྱང་འདོད་ཆགས་འཕེལ། །སྦྱོན་ཆད་ལན་མང་མ་སྤྱང་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 དེ་ཡང་མིན། །འགྲོ་བར་གང་གིས་ཆེས་སྤྱར་འདོད་པ་དེ་དག་མེད། །གང་
 གི་སྤྱར་མ་ཉལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་མེད་ན། །འོན་ཀྱང་རི་ལྟར་འཁོར་བ་པ་
 ལ་ཆགས་བྱལ་མེད། །ཅེས་དང་། སྤྱང་ན་བསལ་བ་ལས། ཡང་དང་ཡང་
 དུ་དཔུལ་བ་ན། །ཟངས་ཁུན་བསྐྱོལ་བ་གང་འཕྱང་པ། །རྒྱ་མཚོའི་ནང་
 གི་རྒྱ་ལ་ཡང་། །དེ་ཡི་ཆད་ཅམ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཁྱི་དང་པག་ཏུ་གྱུར་པ་
 བ། །མེ་གཙང་བ་ནི་གང་ཐོས་པ། །རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་པོ་ཡི། །ཆད་ལས་
 བྱིན་ཏུ་སྤྱག་བར་འགྱུར། །མཛའ་བཤེས་རབ་ཏུ་བྱལ་བ་ཡི། །འཁོར་བའི་
 གནས་སུ་གང་དུས་པ། །མིག་གི་མཆི་མའི་ཐིགས་པ་ཡི། །སྦྱོད་དུ་རྒྱ་མཚོ་
 རུང་མ་ཡིན། །པན་ཚུན་དག་ཏུ་ཚོད་པའི་བྱིར། །མགོ་བོ་བཅད་པ་གང་
 ཡིན་པ། །སྤངས་ན་དེ་ལྟར་མཐོ་བ་ནི། །ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་

ཐལ། །སྒྲིབ་བྱུང་གྱུར་ཅིང་རབ་བཞེས་པས། །ས་ལུང་ཐོས་པ་གང་ཡིན་
 བ། །འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དུ། །དེ་ཡིས་བཀའ་ན་གཤེད་ཏུ་འགོང་། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། །སྤྱིད་ཀྱིས་འདོད་
 རྒྱས་དོན་མེད་ཚུད་གཟན་པའི། །ལུས་ཀྱི་སྤྲོད་ཀྱི་མཐའ་གང་བློས་
 ཏེ། །དེ་རིང་བྱང་ཚུབ་ཡོངས་འཚོལ་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། །བཅས་འདིར་
 བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་ནི་འདོད་པ་ཆོམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ད་
 དེས་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཉེན་ཐོབ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟེན།
 །དམ་པའི་ཆོས་དང་མཇལ་བའི་སྐུ་བས་འདིར་འཁོར་བ་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཀྱི་
 རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་དུ་བཞུགས་ཏེ། །གཙང་རྟག་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་ཐུང་ན་
 ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་དུ་སྐྱེའམས་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་
 བྱ་བར་འཆལ་ཞེས། །ཁ་ཅམ་ཆེག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་
 གདམས་པ་སྤྱིང་གཏམ་གྱི་དོན་པོ་ཡིན་པས་རང་ལ་པན་འདོད་རྣམས་
 ཀྱིས་མ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པའི་པན་ཡོན་འབྱོངས་ཆད་
 བྱིསྱིར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་གྱང་མདོར་བསྐྱུས་ན། །རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེས།
 འཁོ་བ་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱིད་མེད་པས། །བསམ་སྒྲོ་ཐག་གིས་ཆོད་ན་ཅི་
 བྱས་ཐམས་ཅད་ཆོས་སུ་འཁོ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

༥། །གཉིས་པ་སྐྱུན་མོང་གི་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་སྐྱབས་
 སེམས་སོགས་བཞིར་ཡོད་པ་རིམ་བར་འཆད་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར།
 གཉིས་པ་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྲོད་འཁོ་ལ། རྒྱ་སྒྲིབ་དྲུ་བ་བར་བྱེད་
 པ་སྐྱབས་འཁོ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱིད། འགལ་ཤིང་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྱིང་བར་བྱེད་

པ་དྲོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་བསྐྱེད། ཚེགས་རྩོགས་པར་བྱེད་པ་མཐུལ།
 བྱིན་ཆུབས་འདུག་པར་བྱེད་པ་སྒྲ་མའི་ནལ་འཕྱོར་གྱི་ཁྱིད་དང་བཞི་ལས།
 དང་པོ་རྒྱ་སྒྲིབ་དུ་རུང་བར་བྱེད་པ་སྐྱབས་འཕྱོ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཁྱིད་ལ་
 གཉིས་གྱི་དང་པོ་ལ། སྐྱབས་ལུལ་ངོས་བཟུང་བ། རི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འཕྱོ་
 ཚུལ། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཆད། སྐྱབས་འཕྱོའི་བསྐྱེད་བྱ། སྐྱབས་སོང་གི་
 བན་ཡོན་བསྐྱེད་པ་ལྟོ། །

དང་པོ་སྐྱབས་ལུལ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། དེ་ཡང་སྐྱབས་སུ་འཕྱོ་བའི་
 རྒྱ་ནི་འཛིགས་པས་ཉེན་ནས་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་དོན་དུ་གཉེར་བ་
 ཡིན་ལ། འཛིགས་པའང་གནས་སྐབས་པ་དང་གཏན་དུ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 གྱི་འཛིགས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྲ་མ་ལས། ཐེངས་འཕྱོ་འཛིག་ཉེན་པའི་
 ལྟ་མཐུ་བོ་ཆེ་དབང་སྤྲུག་ལ་སོགས་པས་སྐྱོབ་རུས་པ་མིད་མོད། བྱི་མ་
 དེ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱང་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པས་གཞན་སྐྱོབ་པར་རུས་པ་
 ལྟ་སྒྲིབ་ཀྱང་ཅི་དགོས་འོན་ཀྱང་སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་
 བཟུང་སྟེ་དེ་སྐྱོས་བཅའ་བ་ནི་རང་ཉིད་ངལ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་
 ཅམ་ཞིག་འབྱིན་གྱིས། གཞན་དུ་དགོས་པ་གང་ཡང་མི་འབྲུབ་པས་ལམ་
 མོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱང་
 ལས་སྐྱོབ་པར་རུས་པའི་སྐྱབས་དེ་སྤྲ་ཞིག་སྐྱེས་ན། དེ་ནི་སྐྱོན་ཀྱང་ཟད་
 ཡོན་ཏན་ཀྱང་དང་ལྟན་པའི་སྐྱབས་སྒྲ་ན་མེད་པ་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་
 ཆེ་ནམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱལ་མཆོན་དམ་པ་ལས། གང་ཞིག་
 སངས་རྒྱུ་ཆོས་དང་ནི། །དགེ་འདུན་དག་ལ་སྐྱབས་འཕྱོ་བ། །སྤྲུག་

བསྐྱེད་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱན་འབྱུང་དང་། །སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡང་དག་འགོག་པ་
 དང་། །བདེ་ཞི་སྤྱང་ན་འདས་བྱས་ནས། །སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱན་ལས་ཐར་
 བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །སྐྱབས་སེམས་བདུན་ཅུ་པ་ལས། །སངས་རྒྱས་
 ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། །ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། །བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཉེས་པ་
 ཀྱན། །གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང་། །གང་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 དུ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་པ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་
 བློ། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཞིང་། །དེ་བསྟོད་དེ་ནི་བཀུར་བ་དང་། །དེ་
 ཡི་བསྟན་ལ་གནས་པའི་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། །དེ་ལྟར་བྱུང་
 བར་དུ་འཕགས་པའི་ཡུལ་ལ་སྐྱབས་སུ་བཟུང་སྟེ་དེ་སྟོས་བཅས་ན་གནས་
 སྐྱབས་དང་གཏན་གྱི་འདེགས་པ་ལས་སྟོལ་ནས་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ལམ་ལོག་པ་ལས་བྱུང་བར་དུ་གྱུར་བའི་
 སྐྱབས་འགྲོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའི་བྱུང་བར་འབྱེད་ཆོས་མང་
 བོ་ཡོད་ཀྱང་ཐོག་མར་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འབྱེད་པས། །ཕྱི་བ་ནང་བ་སྐྱབས་
 འགྲོའི་བྱུང་། །ཅེས་པ་དང་། །འཇམ་དབལ་ཅ་རྒྱུད་ལས། །སྐྱབས་སུ་མ་སོང་
 བ་ལ་ཆོས་འདི་པར་གཏོགས་པ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་འབྱུང་། །སྐྱབས་ཡུལ་
 མཆོག་གསུམ་ལའང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་ལས། །རྒྱའི་སྐྱབས་
 ཡུལ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའམ་གཞན་རྒྱུད་ལ་བྱོན་ཟིན་པའི་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དག་པ་གཉིས་
 ལྟན་མཐར་ཐུག་པ་དོན་གཉིས་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས། །ཆོས་འགོག་ལམ་གང་

བྱང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཟག་མེད་རྣམ་གྱང་གི་བདེན་པ་དང་། དེ་བཟོན་
བྱང་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་མིང་ཆོག་ཡི་གེར་སྤང་ཞིང་གྲགས་པ་སྟེ་ལྷང་
རྟོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ། དགེ་འདུན་རིག་ཁོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་
ལྷན་པའི་རྒྱལ་སྐས་འཕགས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། རྗེས་མཐུན་པ་ཐེག་ཆེན་
ཆོགས་སྦྱོར་དང་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་སོ། །མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་
གནས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེ་མཐར་ཐུག་གི་ཆོས་དང་དགེ་
འདུན་ཡང་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བས་ན་རྒྱུད་སྒྲ་མར། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་
བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །སྐབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཅན་
ཕྱིར། །ཆོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་སྦྱི་
ཁྲབ་ཀྱི་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་སྐགས་ལ་ཁྲད་པར་གྱི་ཡུལ་རྩ་བ་
གསུམ་གསུངས་པ་བསྟན་ཏེ་དུག་སྒྲོར་དུ་བྱེད་པའི། སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་
ཀུན་པདུས། ཡི་དམ་སངས་རྒྱས། མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་
དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་འདུ་ནའང་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་དགོས་
སུ་བྱེད་པ་ནི། ཕྱིན་ཆུབས་ཁྱེ་བའི་ཡུལ་སྒྲ་མ། དངོས་བྱུང་ཁྱེ་བའི་ཡུལ་
ཡི་དམ། ལས་སྐྱབ་བའི་ཁྱོགས་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་
ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་(གྱིས་)རི་ལྟར་སྦྱོབ་པའི་ཚུལ་
ཡང་། སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་པ་ཁྱེ། དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་སྤངས་
པས་འདིགས་པ་ཀུན་ལས་ཐར་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་དངོས་
གཞི། དགེ་འདུན་ལ་ལམ་སྟོན་འདེན་པའི་སྒྲ་ཁྱོགས་ཁྱེ་ཞིང་། གསང་སྐགས་
སུ་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པས་སྐྱབས་གནས་ཀུན་པདུས་

ཏེ། ལྷོ་མ་འབྱུང་གི་རྒྱུད་ལས། ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་ལྷ་མ་ཆོས། །དེ་བཞིན་
 ལྷ་མ་དགེ་འདུན་ཏེ། །ལྷ་མ་དཔལ་ལྷན་རྩོམ་ཆེ་འཆང་། །ཞེས་གསུངས་
 བས་སོ། །འབྲས་བུའི་ཡུལ་ནི་རང་གི་སེམས་ཉིད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 གྱི་རང་བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས། དག་ཟོབ་བྲལ་
 བའི་སེམས་སངས་རྒྱས། །མི་འགྱུར་བྱི་མེད་ཆོས་དང་ནི། །ཡོན་ཏན་
 ཀྱན་རྩོགས་དགེ་འདུན་ཏེ། །ཡིན་ཕྱིར་རང་གི་སེམས་ཉིད་མཆོག་། ཅས་
 གསུངས་པ་དེའོ། །མདོར་ན་སྐུན་མོང་རྒྱུའི་སྐྱབས་འགྲོས་སྐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 སྐྱབས་མགོན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རིམ་ལྔར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་ནི། རང་གི་མདུན་གྱི་
 རྣམ་མཁར། ལམ་སངས་པོ་ལས་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལག་མཐེལ་ལྷར་ཁོད་
 སྟོམས་པ། རྒྱ་ཁྱིན་དཔག་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ། འཁོར་ཡུག་ཏུ་རིན་
 པོ་ཆེའི་རི་བོ་སྐྱན་ལྗོངས་མེ་ཏོག་དང་། བྱི་རྩེ་ལའི་འཁྲི་བེད་གིས་མཛེས་
 པ་ལ་མ་བྱ་དང་ཤང་ཤང་ཞེའུ་ཙེ་ཁྱ་བྱུག་ལ་སོགས་པ་སྐྱད་སྐྱན་པར་སྒྲོག་
 པ། དེ་སྐུལ་དང་ཞེའུ་སིང་གི་རོགས་སུ་བསེ་བྱ་དང་ཀྱིལ་སོགས་དེ་དྲགས་
 སྐྱོལ་གས་ཅེད་འཛོལ་བག་ཡངས་སུ་རྒྱ་བ་བདེ་ལྷན་གྱི་ཞིང་ཁམས་ལྷ་བྱར་
 སྐྱན་སྐུམ་ཆོགས་པའི་དབུས་སུ། སྤྱི་དཀར་པོ་ལས་བདུད་རྩི་རི་རང་བཞིན་
 ཅན་གྱི་རྒྱ་མཆོ་དཀར་ཞིང་དྲངས་ལ་བྱི་མ་མེད་པ་རྩ་རྒྱལ་དལ་བྱར་གཡོ་
 བས་གསེར་གྱི་བྲེ་མ་ཕྱོགས་བརྒྱར་འགྲེམས་པ་ལ། ལོ་འདབས་རབ་ཏུ་
 རྒྱས་ཤིང་བྱི་མ་མེད་པའི་གསེར་གྱི་བརྒྱ་བྱི་རྒྱལ་ལྷར་མཛེས་པའི་བྱང་བའི་

བ་ཆུང་སྤྱ་དབྱངས་ལེན་པས་ཀུན་ཏུ་གཏམས་ཤིང་། ངང་པ་དང་རྩུང་པ་
 དང་ཐིང་ཤིང་སོགས་ཆུ་བྱ་སྣ་ཚོགས་ལུས་ཀྱིས་གར་བསྐྱར་ཞིང་མགྱིན་
 པའི་རྩ་རྩ་འཁོལ་བས་བསམ་གཏན་གྱི་བྱིང་བ་སེལ་བ་སྣམ་བྱེད་པའི་
 དབྱས་སུ། གང་ལ་བརྟེན་ན་དགོས་འདོད་ཀྱི་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
 པའི་མཚོན་བྱེད་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་སྣ་ན་ཚོགས་མི་ཤེས་པ། ཡལ་ག་
 དང་ཡལ་ག་ཁྲི་བྱར་གྱིས་པ་མེ་ཏོག་འབྲས་བྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་
 གཡུང་དུ་བ་བ་བསྐྱར་ཞིམ་གྱི་དད་སྲོགས་བརྩུར་འཕྲོ་བའི་དབྱས་སུ་བརྒྱ་
 འདབ་མ་འབྱམ་དང་ལྷན་པའི་ལྟེ་བ་ལ། རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་
 པའི་སྟེང་དུ་བརྒྱ་ཆེ་ཉི་བཅེགས་པའི་གདན་ལ་ངོ་པོ་རྩ་བའི་སྒྲ་ལ། རྣམ་པ་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་དོ་རྩེ་འཆང་སྐྱ་མདོག་སྟོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཞི་ཞིང་འཇུག་
 པ། བྱག་གཉིས་དོ་རྩེ་དང་ཤིལ་བྱ་ཐུགས་ཀར་བསྐྱོལ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ།
 ལྷ་རྩས་ཀྱི་སྟོང་གཡོག་དང་སྦྱད་གཡོག་ཅན། རིན་པོ་ཆེའི་དབྱ་རྒྱན། ལྷན་
 རྒྱན། མགུལ་རྒྱན། བྱག་གཏུབ། ཞབས་གཏུབ། རོ་ཤལ། སེ་མོ་དོ། འོག་
 པགས་དུ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པས་མངོས་པ། ངལ་པའི་བྱར་ཕྱད་ལ་སྣ་
 ཚོགས་དོ་རྩེ་དང་སྒྲ་བ་བྱེད་པ་འཆང་བ། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཡོངས་སུ་
 རྩོགས་པ། དོ་རྩེ་སྤྱིལ་མོ་བྱུང་གིས་འདྲེ་བེར་གྱི་བྱིང་བ་འབྲིགས་པའི་སྟོང་
 བ་བཞུགས་པའི་དབྱ་ཐོག་ཏུ་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་དོ་རྩེ་འཆང་། དེའི་མདུན་
 བས་གཡས་སྐྱོར་གྱིས་ཉི་མེ་རྒྱ་རོ་སོགས་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ཡོངས་རྩོགས་
 དང་། དེའི་མཐའ་བསྐྱོར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་བྱུང་ཤིས་སུ་མ་ཆད་པ་དང་།
 མདུན་དུ་བད་ཉི་འཛིགས་དུས་ཀྱི་གདན་ལ་ཡི་དམ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་ཞལ་

བཞི་ཕྱག་བརྩ་གཉིས་པ་ལ་སྒྲ་མེད་ནལ་འཁྱོར་སྒྱུ་དྲ་བའི་རྒྱ་གྱི་
 ལྷ་ཆོག་ས་ནལ་ས་མ་ཆད་བ་མེད་པས་རིམ་པར་བསྐྱོར་བ། གཡས་སུ་སེང་
 ཁི་བད་རྒྱའི་གདན་ལ་མཉམ་མེད་ཤུ་ཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། རྒྱབ་ཏུ་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 མ་སྒྱུ་མདོག་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ། དང་པོ་གཉིས་
 ཆོས་འཆད་པའི་ཕྱག་རྒྱ། ལྷག་མའི་གཡས་མཆོག་སྒྲིན་དང་གཡོན་ལྷན་ལ་
 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཕུ་ཉིས་མཆོན་པ་བསྐྱམས་པ། དར་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། རྩོམ་སྒྲིལ་མོ་ཁྱུང་གིས་པད་ཆར་བཞུགས་པ་
 ཤིན་ཏུ་ཞི་ཞིང་འཇུག་པ་ལ་ཡུང་དང་རྩོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕུ་ཉི་
 དང་སྒྲེགས་བམ་གྱི་ནལ་པར་བཞུགས་པས་བསྐྱོར་བ། གཡོན་དུ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སྒྱུན་རས་གཟིགས་དཔའ་ལྷག་སྒྱུ་མདོག་དཀར་
 པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ་ལ་སྒྲོགས་བརྩ་དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གང་ཟག་བྱང་བཞི་
 ལ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པས་བསྐྱོར་བ་དང་། སྒྲོགས་མཆོམས་ཐམས་ཅད་དུ་
 ཡུལ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་དཔའ་པོ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་།
 དཔལ་མགོན་ཕྱག་བཞི་པ་སོགས་ཆོས་སྐྱོང་བའི་སྤང་མ་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་
 ཡུང་གཉིབས་པ་ལྟ་བུ་བྱན་ནེ་ལོང་ངེར་བཞུགས་པའི་སྒྲིན་སྤར། བདག་
 ཉིད་ལུས་ཀྱི་བཀོད་པ་གངས་མེད་ཅིང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་སྒྲུལ་པའི།
 གཡས་སུ་མ། གཡོན་དུ་མ། མདུན་དུ་ངན་སོང་གསུམ། རྒྱབ་ཏུ་མཐོ་རིས་
 གསུམ་སྟེ་རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ས་ཆེན་པོའི་དྲེག་པ་ལྟར་

གང་བར་བསམ་ནས། རང་གི་བྱང་བྱངས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལུས་གྲུས་
 བས་ཐལ་མོ་སྐྱུར། དག་གྲུས་བས་སྐྱབས་འགྲོའི་ཆོག་ལུང་དེར་དེར་འདོན།
 ཡིད་གྲུས་བས་དུས་འདི་ནས་བྱང་ཆུབ་སྣང་པོ་ལ་མ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ།
 རེ་ས་ལྟོས་ས་སྐྱབས་གནས་དམ་པ་བྱེད་ནམས་མ་གཏོགས་གཞན་མེད་
 སྟམ་དུ་སློང་སྣང་བྱསུམ་དགོན་མཆོག་ལ་ཡིང་གིས་བཀལ་ཏེ་མོས་
 གྲུས་གདུང་ལྷགས་དག་པོས་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པར་བསམ་ཞིང་། བྱང་
 བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
 འདི་ནམས་འཇིགས་རུང་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ་
 སྟམ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་འདིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པར་
 ཐོན་བ་ཡིན། དེ་ནས་དག་དུ་མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཁྱ་མ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་ཁྱ་མ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱལ་། ཁྱ་མ་ཐུགས་རྗེ་སྐྱལ་པའི་སྐྱལ་།
 ཁྱ་མ་སངས་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་འདོན་པའི་དོན།
 ཁྱ་མ་ཞེས་བ་ནི་མཆོག་དུ་གྱུར་ལ་གོང་ན་མེད་པའི་དོན་ནོ། །སངས་རྒྱས་
 བོ། མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་ཕྱིར་དང་། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སློ་རྒྱས་
 ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་བརྒྱ་ལྟར་སངས་རྒྱས། །ཞེས་བ་བཞིན་ནོ། །སངས་
 རྒྱས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་སློས་བ་ནི་དོ་སྤྱོད་སྐྱལ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་འགྲོ་
 བའི་མགོན་པོ་གཙང་པའི་གསུང་ལས། རྗེ་མ་ལུས་ཀུན་ཁྱབ་སྤྱི་བ་གཉིས་
 དག་བ་ཡི། །ཁྱ་མ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱལ་ཞེས་དང་། །མ་འགགས་
 ཀུན་ཁྱབ་སྐྱལ་ཞིང་ཁམས་སྣང་། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྤྱིན་ཆོགས་

འཁྲིགས་པ་ཡི། །ལྷ་མ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ཞེས་དང་། །དམིགས་
མེད་སྐྱགས་རྗེས་གང་འདུལ་སྐྱར་སྟོན་པ། །འཕྲོ་བ་མ་ལུས་སྒྲིན་བར་
མཛད་པ་ཡི། །ལྷ་མ་སྐྱགས་རྗེ་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་ཞེས་དང་། །ཟག་མེད་བྱབ་
གངས་སྐྱེ་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ། །སྤང་སྟོང་བྱུང་འདུག་འགག་མེད་ལོངས་སྤྱོད་
རྫོགས། །གང་འདུལ་དེར་སྟོན་ཀྱང་བྱབ་སྐྱལ་པའི་སྐྱ། །རྗེ་སྐྱ་གསུམ་
བདག་ཉིད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། འདིའི་ལོངས་སྐྱ་ནི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་
བཞིན་དང་། རོ་པོ་ཉིད་སྐྱ་ནི་སྐྱ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་གོ་དོན་འཕྲོད་པས་མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་དེ་དག་དམིགས་ལུལ་དུ་བྱས། ལྷ་མ་
སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་སོགས་ལ་སྐྱབས་ལུལ་གཙོ་བོ་ལྷ་མའི་ཡོན་
ཏན་བླ་ཤེས་ཀྱི་དད་པ། སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞེས་པས་བྱག་ལུལ་ཀྱི་སྐྱགས་
རྗེ་བསྐྱལ་བར་བསམ་ལ། གནས་ལུ་ས་ལ་གཏུགས་པའི་བྱག་འཆལ་ཏེ།
ཆོས་སྐྱ་ལ་བྱག་བརྒྱནས་རོ་པོ་ཉིད་སྐྱ་ལ་བཞི་བརྒྱའི་བར་དུ་སྟེ་བྱན་རེར་
སྟོང་བྱག་རེ་བསྐྱབ་པ་དེ་འདྲ་བྱན་བཞིར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱག་བྱས་པའི་
ཕན་ཡོན་ནི། དམ་པའི་ཆོས་བརྒྱ་དཀར་པོ་ལས། མཆོད་རྟེན་དེ་ལ་གང་
གིས་ཐལ་མོ་སྐྱར། །ལོངས་སུ་ཆང་བའམ་ཐལ་མོ་ཡ་གཅིག་གས། །ཡང་
ན་མགོ་བོ་སྐྱད་ཅིག་བཏུད་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ལན་གཅིག་ལུས་ཀྱང་བཏུད་
པ་དང་། །གང་གི་རིང་བསྐལ་གནས་པ་དེ་དག་ལ། །གཡེང་བའི་སེམས་
ཀྱིས་བྱག་འཆལ་སངས་རྒྱས་ཞེས། །ཆོག་གི་བྱག་འཆལ་བརྗོད་པར་བྱས་
པ་ཡང་། །དེ་དག་ཀྱང་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་མཆོག་འདི་ཐོབ། །ཅེས་བྱག་འཆལ་

བའི་སྐྱེས་ཀྱི་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དེ་ལྟར་གསུངས་ན་མཆོད་ཉིད་
 ཆང་བའི་བྱུག་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱུག་བྱས་པ་ཞོ་
 བས་ཅ་མཐུད་ཐམས་ཅད་ཁོ་ཉིད་ག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེད་རྒྱལ་ས་པ་དང་།
 དེ་ལྟའི་ཉིན་འབྲེལ་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་བདག་ཅག་གི་སྒྲ་མ་རྩེ་བཅུན་
 རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་བདག་སོགས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བར་བྱེས་ཀྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་བྱིན་རྒྱབས་ཞུ་བ་སྟེ། དེ་ལ་སྒྲོ་ཆོས་སུ་
 འགྲོ་བའི་ཆོས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ལུགས་བཟང་པོ་སྟེ། དེ་སྐྱེད་པས་ཐར་
 བའི་སྒོད་རུང་དུ་འགྱུར་བས་ན་འཇིག་རྟེན་བའི་ཐེག་པ་ལམ། སྐྱེས་བུ་རྒྱུང་
 རུའི་ལམ་དང་། ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་ནི་ཉན་རང་གི་ཉམས་ལེན།
 དེ་དག་ཀྱན་འབྱུང་གི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བས་ཉེ། དེ་སྒྲོམ་པས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 སྐྱེས་ནས་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ངོ། །ལམ་ནི་སྐྱ་ངན་
 ལས་འདས་པ་དེར་བཟོད་བའི་ལམ་སྟེ། ཐར་བ་ཆ་མཐུན་ནས་བརྒྱུན་
 ཉེ་མི་སྒྲོབ་པ་འགྱུར་གྱི་བར་དུ་ངོ། །འདིར་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ཞེས་ཆོག་ཀྱས་
 ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་རྒྱུང་རུའི་ལམ་ལ་ཅི་ཅམ་འབད་ཀྱང་ལམ་དེར་འབྱུག་མི་ཀྱས།
 ལམ་དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་རུང་གི་སྐྱེལ་བ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཅམ་ཡོན་ལོ་ཞེས་པ་སྟེ་
 སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་དང་། ལམ་འབྲུལ་པ་སེལ་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་རྒྱུའི་
 ཉམས་ལེན། དེས་འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཆེར་མ་འབྱིན་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུས་
 བས་འབྱིན་གྱི། ཉན་རང་གི་ལམ་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་བའི་སྐྱིབ་པ་ལམ་ཉོན་
 མོངས་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེན་པ་འཛོམས་ཀྱི། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཉོན་མོངས་པ་

མན་མ་ཡིན་པའི་ཐུན་པ་སྟོང་མི་རྒྱས་པས་ལམ་ཡིན་ཀྱང་འབྲུལ་པ་སེལ་
 བ་མིན་ཞེས་པའོ། །འབྲུལ་པ་ཡི་ཤེས་སུ་འཆར་བ་ནི་འབྲས་བུའི་ཐེག་
 བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐེལ་སྟོན་ཏེ། སྤྲ་མས་འབྲུལ་པ་དང་མ་འབྲུལ་བ་
 གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་མ་འབྲུལ་བ་གཉེན་པོ་དེས་འབྲུལ་པ་འཛོམས་པར་འདོད་
 ལ། དེ་ཡང་འབྲུལ་པའི་དུས་མ་འབྲུལ་པ་དངོས་སུ་མ་བྱུང་ལ། མ་འབྲུལ་
 བའི་དུས་འབྲུལ་པ་དངོས་སུ་མེད། དེའི་ས་པོན་ཡོད་པས་ས་པོན་ལ་གཞོད་
 པ་སྐྱེལ་བས་དེས་འབྲུལ་པ་བསྐྱེད་མི་རྒྱས། དེ་ལ་དེས་དེ་བཙོམ་ཞེས་
 བཞག་པས་རྒྱ་ལམ་དུ་བྱེད་པའམ་སྤང་བྱ་སྟོང་བའི་ལམ་ཟེར། བྱི་མས་ནི་
 འབྲུལ་བདོ་ཅ་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་འབྲུལ་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཤེབས་
 བས་ཡི་ཤེས་སུ་ཤར་བ་སྟེ། ཐག་པ་སྐྱུལ་དུ་བཟུང་བདོ་བའི་དུས་ཐག་པར་
 མཐོང་བ་དང་། སྐྱུལ་འཛིན་གར་སོང་མེད་པ་དུས་མཉམ་པ་བཞིན་
 བོ། །དེས་འདི་ལ་འབྲུལ་པ་སྤངས་རྒྱ་མེད། གཉེན་པོ་ལོགས་སུ་བཞེན་རྒྱ་
 མེད་པས་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛད་དེ་རྒྱ་འབྲས་སྟོན་གྲུབ་
 དུ་སྟོན་པ་མིང་ཅམ་དུ་མ་ལུས་པའོ། །བྱི་མ་འདི་གཉིས་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་
 ལམ་ཞེས་འཛོག་པའམ་ཡང་ན་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་ཅམ་དང་ཆེན་པོའི་ཡང་
 མཆོག་གི་ལམ་དུ་བཞག་པ་སྟེ། ཁྱིད་ཚུལ་ཞིབ་དུ་སྟོས་པས་དྲགས་པོ་
 ཆོས་བཞིར་ཡང་གྲགས་ལ། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་གྱི་ཡང་དོན་རྒྱང་
 དེར་གནས་པས་ལམ་རིམ་བསྟོམ་བྱ་དང་མཐུན་པའི་འདོད་དོན་གསོལ་
 བ་འདེབས་པའོ། །རྩ་བའི་བླ་མ་བརྒྱད་པ་དང་བཙས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་
 ལུ་མཆོད། །ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱང་ལྟ་ནི་སྐྱབས་སུ་འཕྲོ་བ་སྟེ། རྩ་བརྒྱད་

གྱི་སྒྲ་མ་དང་། གྲོགས་དྲེ་རྒྱུན་ལ་སྐྱབས་འཕྲོ་བ་བྱིད་པ་བྱི་མོས་ལུལ་
 གྱི་སྐྱབས་འཕྲོ། བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་ཀུན་སྣོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་བརྟེན་
 བ་ཡིན་ཅིང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཆོགས་ཀྱང་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་དེའི་སྐྱུ་མའི་རྣམ་
 བར་རོལ་བ་ཅམ་གྱི་བྱིར་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་བ་སྟེ། དེས་ན་སྣོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་
 དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དང་། བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་ཞེས་དེ་དེའི་
 རང་བཞིན་དུ་མོས་པའི་བརྟེན་ཐབས་གྱིས། ཡི་དམ་གྱི་དངོས་བྱུང་ཀྱང་
 སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱལས་ལ་བརྟེན་པར་སོང་བས་སྒྲ་མ་ཉིད་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་ངེས་
 བ་བསྐྱེད་བྱེད་དེ་ནང་དག་སྣང་གི་སྐྱབས་འཕྲོ། མདོར་ན་སྣང་སྤྱད་ཐམས་
 ཅད་སྒྲ་མའི་རོལ་བ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། དེའང་རང་སེམས་གཉུག་མ་
 བརྟེན་བྲལ་ཆེན་པོར་ངེས་ནས། གང་དུ་བདེ་ཆེན་ཞེས་བྱ་གཅིག་བྱ་
 ཉིད། །གཅིག་བྱའི་ཉམས་གྱིས་དུ་མའི་གར་མཛད་དོ། །ཞེས་པའི་བརྟེན་
 རོན་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་ནི་གསང་བ་དོན་དམ་སྒྲ་མེད་གྱི་སྐྱབས་འཕྲོ་ཡིན་
 ཞེས་དངོས་བརྒྱུད་གྱི་སྒྲ་མ་དག་གསུང་དོ། །རྟོགས་པས་བདག་སྟོལ་བར་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། །ཞེས་སོགས་ནི་མཆོན་ཉིད་བཞི་ལྷན་གྱི་བྱིན་
 རྒྱལས་ཁྱབ་ཡིན་ལ། འགག་དོན་སྣང་པོར་བྱིལ་ན་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་
 གི་དངོས་བྱུང་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། །ཞེས་
 པའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སྒྲ་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་
 གྱིས་མདུན་གྱི་ཆོགས་ཞིང་དང་ཞིང་རབ་འབྱམས་ན་བཞུགས་པ་ཀུན་
 ལའང་དམིགས་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐོག་མར་རྩ་གསུམ་མཆོག་གསུམ་གྱི་
 ཆོགས་ལ་དགོངས་གསོལ་ཁྱབ་སྟེ། རྩ་བ་གསུམ་གྱི་ཡི་དམ་ནི་དཔའ་པོ་

ཁལ་མོ་རྣལ་འབྱོར་ཆོག་པ་ཞེས་བསམ་བཞག་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་ནི་བྱང་
 ལྷག་གི་དོན་ཡིན་པས། དཔལ་པོ་དང་དཔལ་མེད་དབང་སྤྱད་རྣམས་སྤྲོད་
 ཅིག་འདུས་པའི་འཁོར་ལོ་འོ། །ཞར་ལས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཅ་བ་ཆོས་སྤྱོད་
 དག་ཀྱང་བཟུང་ངོ། །ཡང་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས། འཁོར་
 རྣམས་སེམས་དཔལ་སེམས་མས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་སྤྲོད་མོང་དང་སྤྲོད་མོང་
 མ་ཡིན་པ་ལྷག་པ་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀའང་ཆོག་འདིས་
 བསྐྱར་བར་བྱུང་ལ། དམ་པའི་ཆོས་ནི་དངོས་སྤྱི་མ་སྤྱོད་ཀྱང་། དེ་དག་གི་
 སྤྱད་པ་རྒྱད་ཆོག་པ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་འདུས་པས་ན་ཤུགས་ཀྱིས་བཟུང་བ་
 ཡིན་ནོ། །དེང་ནས་བཅུ་མས་ཏེ་སོགས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་
 སྐྱབས་སྤྱི་འགོ་བ། འཁོར་པའི་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་ལས། ཞེས་གང་ལས་
 བསྐྱབ་བ། བདག་དང་འགོ་རྣམས་ཞེས་པས་གང་སྤྱོད་པའོ། །སྐྱབས་ཡུལ་
 ལའང་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ལས། ཕྱི་ནི་རྒྱང་གཉིས་གཙོ་བོ་སྤྱི་གསུམ་
 བདག་སོགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནོ། །དེ་ལ་བཙུང་
 རྣམ་འདས་ནི་བདུད་བཞི་བཙུང་པས་སམ། རྣ་ག་མཚན་ཞེས་པའི་སྤྱི་འཕྲིན་
 སྤྱི་ལ་བ་དང་ལྷན་པ། དེ་ཡང་འཛིག་ཏེན་པའི་སྤྱི་ལ་ལྷན་ལས་མཆོག་ཏུ་
 བྱུར་པས་སམ་སྤྱི་སྤྱི་ཐབས་སྤྱི་བསྐྱར་པའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་
 རོ་བོ་ཁམས་གསུམ་པའི་རྒྱད་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་ཤིང་། ཁམས་གསུམ་པའི་
 འདོད་ཆགས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སྤྲོད་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་
 ཀྱིས་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལས་སྤྱི་རྣམ་འཕེལ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་
 འདིར་རྒྱ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འབྲས་བུ་སྤྱི་རྣམ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་

པའི་ཕྱིར་སྤྲོད་པ་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། གཞན་ནི་གོ་སྐོར་ནང་གི་
སྐབས་ཡུལ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་སྤྱོད་ཞེས་སོགས་ཏེ། རྒྱ་
མ་ནི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་པས་ན་རང་བཞིན་གྱི་
སྤྱོད་ཞེས་བྱ། འདིའི་དངོས་བྱུང་སྤྱིར་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཞེས་པ་ལ་དབྱིབས་
ཀྱི་ལྟ། སྤྲུལ་སྤྱོད་ལྟར་ལྟོ་ལྟོ་ཉིད་ལྟར་ལྟོ་ལྟོ་ལྟར་ལྟོ་ལྟོ་ལྟར་ལྟོ་
བས་ཆོས་དགོན་མཆོག་གྱུར་འདིར་འདྲ། དཔལ་ལོ་དཔལ་ལོ་རྣམས་འཕྱོར་
ཆོགས། མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་ལ་ཞེས་པ་དཔལ་ལོ་དང་དཔལ་ལོ་རྣམས་
འཕྲུག་ཏུ་འཕྲུག་པའི་ཆོགས་ནི་རྣམས་འཕྱོར། དེ་ནི། རྣམ་མཁའ་གྱུར་ཏུ་རྒྱ་
བྱུང་བས། མཁའ་འགྲོ་མ་ཞེས་རབ་ཏུ་གྲགས་ཞེས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་
འབྱུང་བ་ལྟར། དབྱིངས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ལ་མི་འགྱུར་བའི་ལོ་
ལོས་འགྲོ་བ་རང་བཞིན་སྤྱོད་ཅིག་མའི་བདག་ཉིད་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཆོག་གོ།
འདིའི་འགྲུལ་ལས་ཆོས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་མ་རྣམས་བཟུང་ངོ། །གསང་བའི་
སྐབས་ཡུལ་ནི། སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་མེ་སོགས་ཏེ། གསལ་བ་རྣམས་པ་གྱུར་སྤྱོད་
ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་ཐབ་པ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་གཉིས་གཏོང་ནས་སྤྱོད་ཅིག་
ཏུ་སྤྱོད་པའམ་རྒྱུད་ཏུ་འཕྲུག་པའི་སེམས་ཉིད་དེའོ། །

སྐབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ལ། རོ་བོ་དང་འགྲོ་བའི་གཉིས་ལས། དང་
མོ་ནི་གཞན་དོན་ཏུ་རྒྱུགས་བྱུང་ཐོབ་པར་འདོད་པའམ་འདུན་པའོ། །གཉིས་
པ་ནི་ཆོག་དག་ཏུ་འདོན་པ་ལ་སྐབས་འགྲོ་ཆོས་བྱེད་ཏུ་བྱེད་པ་ཟེར། དེ་
ཡང་ཡིན་ལ། དོན་སྐབས་དེ་དག་གི་འབངས་སུ་ཞུགས་ནས་དེ་ལས་
གཞན་པའི་སྐབས་མི་འཆོལ་བ་ལ་བྱའོ། །དེའི་འབངས་སུ་ཞུགས་ཕྱིན་

དེ་མི་དགེས་པ་སྤྱོད་དགོས་པས་ཕྱིག་པ་སྤྱོད། དེའི་སྤྱོད་བ་དེ་ཀ་སོར་
 སྤྱོམ་ཡིན་པས། དེས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཁོ་ན་ལ་སོ་སོ་ཐར་བའི་སྤྱོམ་པ་
 ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་ཐོན། དེ་འདིའི། བདག་གི་ཡུལ་དག་ཡིད་སོགས་
 ཆེགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་
 དབང་པོར་གསོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱུད་མཐར། མདུན་གྱི་
 ཡི་དམ་རྣམས་གཡས་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་ཐེམ་ཞིང་། དེ་ཡང་རྒྱབ་ཀྱི་ཡུལ་
 ཆེན་མོ་དང་བུ་ཉི་ལྟེགས་བཅ་གྱི་ཆེགས་ལ། དེ་གཡོན་གྱི་བྱང་སེམས་
 དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ལ། དེ་དག་དང་ཕྱོགས་མཆམས་ཀྱི་མཁའ་
 འགོ་ཆས་སྤྱོད་བརྒྱུད་བའི་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་རྩ་བའི་སྤྱོད་ལ་བསྐྱེད་བའི་
 རིམ་པས་སམ། ཡང་ན་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་འདུས་ཏེ་རྩ་བའི་སྤྱོད་ལ་ཐེམ།
 དེ་ཡང་འོད་དུ་ལྷེས་གྱིས་ཁྱེན་ས་རང་གི་སྤྱོད་པ་ནས་ཁྱེན་གསུམ་པས་རང་དང་
 གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར་པས་འཁོར་གསུམ་དག་པ་འོད་གསལ་བའི་སྤྱོད་
 དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི་དོན་དམ་གྱི་སྐྱབས་འགོ་འཕྲུལ་བའི་སྐྱབས་
 འགྲོའི་ཉམས་ལེན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཆད་ནི། སྤྱོད་དཔོན་འཕགས་པ་
 ཐོགས་མེད་ཀྱིས། རྒྱ་བཞི་ཡིས་ནི་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་
 ཤེས་པ་དང་། ཁུད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཁས་སྤྱོད་པ་དང་། གཞན་མི་སྤྱོད་
 བས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་
 དང་བའི་དད་པ་དང་། དེའི་རྒྱུར་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ནི་
 མེད་དུ་མི་རུང་བས། ཆོས་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས། དད་པ་མེད་པའི་མི་རྣམས་

ལ། །དགར་པའི་ཆོས་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་ཆོག་པ་ལ། །སྤྱ་
གྲུ་སྤྱོན་པོ་རི་བཞེན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ནི།
མདོ་སྡེ་དག་ལས། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟན་འདས་དེ་ནི་དེ་བཞེན་
གསེགས་པ་དག་བཙུངས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་
དང་ཞབས་སུ་ལྟན་པ་བདེ་བར་གསེགས་པ། འདི་ག་རྟེན་མཁུན་པ་སྤྱེས་
བྱ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་པ། རྒྱ་ན་མེད་པ། ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོན་པ་
ཞེས་སོགས་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཐོག་མར་དགེ་བ། བར་དུ་དགེ་བ། ཐ་
མར་དགེ་བ་སོགས་དང་། འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ནི་ལེགས་པར་ཁྱེགས་
པ། རིགས་པར་ཁྱེགས་པ། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པས་མཆོན་པ།
མཆོག་གསུམ་བྱང་པར་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཅ་བ་གསུམ་གྱི་སྤྱ་
གསུང་ཐུགས་མཛད་འཕྲིན་གྱི་ཆེ་བ་སོགས་ལེགས་པར་ཁོངས་སུ་རྒྱུད་པ་
ནི་ཡོན་ཏན་གསེས་པའོ། །བྱང་པར་གསེས་པ་ནི་ནང་བ་དང་ཕྱི་རྩལ་པའི་སྤྱོན་
པ་བསྟན་པ་དེ་འདྲིན་སོགས་མཆོག་དམན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལེགས་པར་གསེས་
པ་སྟེ། བྱང་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟོད་པ་ལས། བདག་ནི་སྤྱོན་པ་གཞན་
སྤངས་ནས། །བཙུངས་ལྟན་ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་མཆིས་པ། །དེ་ཅིའི་སྤྱང་དུ་ཞེ་
ན་ཁྱོད། །སྤྱོན་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྟན། །ཞེས་དང་། ལྟ་སྟེགས་གཞན་
གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ། །རི་ལྟ་རི་ལྟར་རྣམ་བསམས་པས། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་
མགོན་ཁྱོད་ལ། །བདག་གི་སེམས་འདི་དད་པར་འབྱུང་། །དེ་ལྟར་ཐམས་
ཅད་མཁུན་པ་ཡི། །བྱབ་མཐའི་སྤྱོན་གྱིས་བརྒྱག་སེམས་ལྟན། །བསམ་
བརྒྱག་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོན་མེད་པའི། །སྤྱོན་པ་ཁྱོད་ཀྱང་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་

དང་། ལྷ་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་བསྟོན་བར། བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་
 མི་འདྲི། །སེར་རྒྱ་སོགས་ལ་མི་སྤང་ཡང་། །གང་ཞིག་རིགས་པར་ལྡན་
 བའི་ཆོག། དེ་ཉིད་ཁོ་ན་སྐྱབས་སུ་འདྲི། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དང་།
 བང་པ་རང་གི་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཐེག་ཆེན་རྒྱ་
 འབྲས་ཀྱི་བྱུང་བར་སོགས་ལེགས་པར་འབྱེད་པ་ལ་བྱུང་། །ཁས་སྦྱངས་
 བ་ནི། སྤྱག་བསྐུལ་དང་འདིགས་པས་ཉེན་ནས་དེ་ལས་སྦྱོབ་བའི་སྐྱབས་
 ལྷ་ཞིང་ཉེན་དུ་འདྲིན་པ་སྟེ། འདིག་ཉེན་པ་ནམས་ཀྱིས་རྩོ་པོ་ལྷ་བ་བཞིན་
 དེ་ལ་མི་དང་མི་མེན་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པས་འདིགས་ནས་སྐྱབས་ལྷ་བ་
 འདིགས་སྦྱོབས་ཀྱི་སྐྱབས་འཕྲོ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱུད་ཆེན་པོས་བྱ་ཞིག་པའི་
 འདིགས་པས་ཉེན་ནས་འཕགས་པ་གང་པོ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་དང་།
 རྒྱུད་མ་ཤ་བཟོས་འདིགས་ནས་རྒྱུད་ལག་དུ་བ་ཅན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་
 བ་ལྟ་བུ། རན་འཕྲོ་ལ་འདིགས་ནས་ལྷ་མིར་སྦྱེ་བར་འདོད་པས་སྐྱབས་སུ་
 འཕྲོ་བ་ལེགས་སྟོན་ཀྱི་སྐྱབས་འཕྲོ། དེ་དག་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཆང་བ་
 ལ་སྐྱབས་སུ་འཕྲོ་བའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། གཏན་ཀྱི་སྤྱག་བསྐུལ་ལས་ཐར་
 འདོད་ཀྱི་སྟོ་མེད་པས་སྦྱེས་ཏུ་རྒྱུད་དུ། ཁམས་གསུམ་ཀྱི་འཁོར་བ་མཐའ་
 དག་སྤྱག་བསྐུལ་དུ་ཤེས་ནས་སྤྱག་བསྐུལ་དེ་ལས་རང་ཉིད་གཏན་དུ་ཐར་
 བའི་མུང་འདས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྟོ་ཅན་ནི་སྦྱེས་ཏུ་འབྱིང་། མར་གྱུར་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐུལ་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ལས་བསྐྱུལ་ཏེ་མི་གནས་པའི་སྤྱ་
 རན་ལས་འདས་པའི་སར་བཞག་པའི་སྤྱག་བསྐུལ་ཀྱིས་སྐྱབས་སུ་འཕྲོ་
 བ་ནི་སྦྱེས་ཏུ་ཆེན་པོ་སྟེ་སྐྱབས་འཕྲོ་བྱུང་བར་ཅན་དུ་བཞོད་དོ། །གཞན་

མི་སྤྱི་བ་ནི། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྤྱི་བས་དགོན་མཆོག་ལས་
གཞན་དུ་མི་སྤྱི་བ་སྟེ་སྒྲོ་ཅེའི་གཏད་ས་གཞན་མེད་པའི་དོན་ཏེ། བྱད་པར་
འཕགས་བསྟོད་ལས། ཕྱོད་ཤིང་བཟང་པོ་རྣམས་སྤང་ནས། །ངན་པ་ལ་ནི་
སྤྱི་ཞིག་བརྟེན། །འདོད་ཆགས་བྲལ་བརྟེན་ཁྱོད་བཞུགས་ནས། །མཁས་
པ་སྤྱི་ཞིག་སྟོན་གཞན་འདུད། །ཅེས་པ་བཞིན་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱད་ཆོས་
བཞི་པོ་ཆང་ན་སྤྱི་བས་འགྲོ་རྣམ་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་སྤྱི་བས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། མདོ་སྟེ་སྤྱང་འདས་ལས། གང་
ཞིག་སངས་རྒྱས་སྤྱི་བས་འགྲོ་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དགེ་བསྟེན་ཏེ། །ནམ་
དུའང་ལྟ་ནི་གཞན་དག་ལ། །སྤྱི་བས་སྤྱི་སྤྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་
ཆོས་ལ་སྤྱི་བས་འཆོལ་ན། །འཆོ་ཞིང་གསོད་པའི་སེམས་དང་བྲལ། །དགེ་
འདུན་ལ་ཡང་སྤྱི་བས་སྤྱང་བ། །སྤྱི་སྟེགས་གཞན་ལ་བྱག་མི་བྱ། །ཞེས་
དང་། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། ལྟ་གཞན་ལ་མེ་རྟོག་དང་། བདུག་
པ་དང་། མར་མེ་སྤྱན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འདུལ་བའི་མདོར་ཡང་།
ལྟ་གཞན་ལ་བྱག་མི་བྱ། མཆོད་པ་མི་བྱ། བཀྱར་བསྟེ་མི་བྱའོ། །གནས་
སྤྱི་ཕྱིན་ན་མདོན་སུམ་དུ་འགྲེང་སྟེ་གཙུག་ལག་གི་ཆོགས་སྤྱི་བཅད་པ་
འདོན་པས་དེ་ལ་ཕན་གདགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་
བསྐྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སོགས་ལ་སངས་རྒྱས་
དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བྱས་ལ་གྲུས་པས་བྱག་འཆོལ་ཞིང་བཀྱར་བསྟེ་བྱ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་མི་བཞིག་མི་ཆོང་། མི་འགོ་མ།
སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཆོ་སྟོངས། དམ་པའི་ཆོས་མི་སྟོངས། ཆོས་དང་

ཆོས་སྐྱབས་ལ་གྲུས་པར་བྱ། ཆོས་ཉན་ཆོས་ལ་སོ་སོར་རྟོགས། ཐོས་ཤིང་
རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་གཞན་ལ་སྟོན། ཆོས་ཉན་བཤད་ཀྱི་བར་ཆད་མི་
བྱ། འཕྲས་མི་གདགས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱུང་བ་ལ་
བསྐྱབ། ཐོགས་སུ་སྟེགས་སོགས་དང་མི་འགྲོགས། དེ་དག་ལ་མི་བསྟེན།
འགྱུར་བསྟེ་མི་བྱ། དག་སྦྱོར་དག་འདུན་ལ་གྲུས་པས་བསྟེ་སྦྱང་བྱ། རིམ་
འགྲོ་བྱ། ལྷ་མར་བྱའོ། དེ་དག་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱའི་དབང་
དུ་བྱས་ལ། བྱུ་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ། དམ་
པའི་ཆོས་ཉན་པ། ཐོས་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། བདེན་བཞི་བསྟོམ་པ། དབང་
སོ་མི་མྱོད་པ། བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་ལྷང་བ། རྒྱུན་དུ་དཀོན་མཆོག་
མཆོད་པ་ལ་བརྟེན་པ། ལུས་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་མི་སྦྱོང་བར་
སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོབ་པ་སོགས་དང་སྟེགས་སུ་བྱུ་མོང་མིན་པ་ཅ་
བ་གསུམ་སྐྱབས་སུ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ལ་གྲུས་པས་སྦྱོར་བ་སོགས་སོ། །

ལྷ་པ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི། རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་
པོས། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་འདིར་སོང་དོན་ཆེ་སྟེ། །དེས་ནི་ཆད་མེད་ཡོན་ཏན་
ཆོགས་འཕེལ་བྱེད། །འགྲོ་བ་འདི་ལ་སྦྱིང་རྗེའི་བསམ་བསམ་བྱུང། །མཚུངས་
མེད་འཕགས་མཆོག་ཆོས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། སྤྲུལ་ཆོགས་
འཛིག་འགྱུར་འཛིགས་ཆོགས་ཀྱན་དང་ཐེག་པ་དང་། །དན་སོང་རྣམ་མང་
སྟུག་བསྟུལ་ཐབས་མིན་སོང་བ་རྣམས། །སྦྱེ་དང་འཆི་བ་ཉོན་མོངས་ལས་
རྣམས་ཀྱན་ལས་བསྐྱུང་། །ཞེས་དང་། བག་མའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ་ལས།
གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །དེ་ནི་དན་འགྲོར་མི་འགྲོ་སྟེ། །ལྷ་

ཡི་ལུས་ནི་སྤངས་ནས་ཀྱང་། །མི་ཡི་ལུས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་
 ཏུ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་འདྲ་སྒྱུར་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པ་
 བརྗོད་པ་ཤེས་ལྡན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། །གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་སྐུ་བས་འགྲོ་
 བ། །དེ་ནི་དན་འགྲོར་མི་འགྲོ་སྟེ། །ལྷ་ཡི་ལུས་ནི་སྤངས་ནས་ཀྱང་། །མི་
 ཡི་ལུས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་འགྱུར་བ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་
 བོ། །མདོར་དེའི་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་བར་ཚུད་པ། །སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པ། །སྒྲུབ་བསམགས་པའི་ལས་སྐྱེ་བ་རྣམས་སྤྲུལ་ས་ཤིང་ཟད་
 བར་འགྱུར་བ། །བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ། །དན་འགྲོར་མི་ལྷུང་བ།
 མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་བར་ཆད་གྱིས་མི་ཚུགས་པ། །ཅེ་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་
 འགྲུབ་པ། །སྒྱུར་ཏུ་འཆང་རྒྱ་བ་སྟེ་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་ཡོད་པར་བཤད། །དེའི་
 ཕྱིར་ཤེས་ན་སྐུ་བས་འགྲོ་ལ་ཆོས་ཀྱན་ཆང་ཞེས་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་ཆོས་ཀྱི་
 སྒྲུབ་ལྡན་རྣམས་གསུང་ངོ་། །

༥། །གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
 རྒྱ་མཚན། །ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ། །རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། །སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱ། །བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཕན་ཡོན་ནམ་ཆེ་བ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། །འཁོར་བ་སྤྱད་བསྐྱུ་བ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་ཤེས་ནས། །རང་
 ཉིད་ཁོ་ན་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པས་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་
 བྱང་འདས་སུ་བསྟེ་བར་འདོད་པ་ནི་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པའི་
 ཕྱིར་དོན་གཉེར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྒྲོབ་སྒྲིང་ལས། །ཉེ་ཏུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་
 མཚོའི་ཁོངས་སུ་རྒྱུད་གྱུར་པ། །སྒྲོང་གི་ནང་ཏུ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུར་སྤང་བཞིན་

དུ། སྐྱེ་ཤི་འཕྱོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་དོར་ནས། ། གལ་ཏེ་བདག་ཐར་
 བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྱེད་ཐོར་མེད། ། བྱིས་པ་པང་ན་བཙའ་བ་ཅི་ཡང་མི་རུས་
 ལ། །གང་གི་རུ་ཞོ་བྱམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཟགས་འཁྱུངས་པས། །ངལ་
 བ་མང་བརྟེན་བྱམས་པ་བརྟེན་པ་དེ་དག་འདིར། །ཤིན་ཏུ་མ་རབས་ཞིག་
 བཤང་སྤྱོད་བར་སུ་ཞིག་སྒྲོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་བས་ན་ཐེག་བསྐྱུས་ལས།
 འཇིག་རྟེན་དོན་གྲུབ་ཚུལ་ལ་མཐུ་མེད་པའི། །ཐེག་པ་གཉིས་པོ་གཏན་
 དུ་སྤང་བྱ་ཞིང་། །ཐུབ་ཀྱལ་རྒྱ་ཆེན་སྟོང་རྗེའི་ཐེག་པ་ལ། །གཞན་པན་རོ་
 ཅིག་རང་བཞིན་དེ་དག་འདུག། ཅས་གསུངས་པའི་དོན་བཞིན། །ཞི་བ་མུང་
 འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་ཞེན་པ་བཀག་ནས། བྱམས་མགོན་གྱིས། བདག་སྲིད་
 མ་ལུས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསལ་ནས། །སེམས་ཅན་སྲིད་བྱིར་བཅེ་ལྷན་ཞི་
 ཐོབ་མིན། །དེ་ལྟར་སྒོ་ཅི་བྱང་ཆུབ་ཐབས་བརྟེན་ནས། །འཕགས་པ་འཁོར་
 བའས་སྤྱ་ངན་འདས་མི་འཁྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཤེས་རབ་ཆེན་
 པོས་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་
 པའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པས་ན་མི་གནས་པའི་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་ན་རང་
 དོན་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱན་མི་
 ཆད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མི་གནས་པའི་
 སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ནམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས། གསང་བ་པའི་བདག་
 པོ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །ཞེས་

དང་། མདོ་སྤྱད་པ་ལས། དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་མེད་བདེ་
གཤེགས་ཀྱི། །ཡེ་ཤེས་འཛིག་རྟེན་འདི་དག་ཀྱན་ཏུ་ག་ལ་འབྱུང་། །ཞེས་
སེམས་བསྐྱེད་མེད་ན་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་ལ། རྒྱ་ཡི་ཐེགས་པ་
བྱམ་པ་དང་པོ་ཐ་མའི་བར། །རིམ་གྱིས་ཉུང་དུ་ཉུང་དུས་དེ་ཡོངས་འགོངས་
པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དང་པོའི་སེམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སྟེ། །རིམ་གྱིས་
དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་དང་པོར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལས་ཡོན་ཏན་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གསུངས་པས་ན་གླེན་མེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་པན་བདེ་མ་ལུས་པའི་ཅ་བ་ཚུགས་པར་བྱ་
དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། རོ་
བོ་ནི་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། མདོན་
བར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པས་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་
དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་སོ། །

འདིར་གཞན་དོན་དུ་ཞེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་
བྱང་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱ་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྩེ་
རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལས་བྱུང་བ། གྲོགས་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི་དོན་གྱི་ཁྱར་
ཆེན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱེར་བའི་སྟོང་སྟོབས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དང་ལྡན་པས།
ངོ་བོ་འགྲོ་ཀྱན་སྟོལ་བྱས་ཀྱི་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ། །

དབྱེ་བ་ནི། འགྲོ་བར་ཆས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ནི་སྟོན་

བ་དང་། འགོ་བཞིན་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྟོང་པ་ལ་འབྲལ་དུ་སྦྲར་བ་ནི་འཇུག་པ་སྟེ། སྟོང་འཇུག་ལས། བྱང་ཚུབ་
སེམས་ནི་མདོར་བསྟར་ན། །ནམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བྱང་ཚུབ་སྟོན་
པའི་སེམས་དང་ནི། །བྱང་ཚུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འགོ་བར་འདོད་
དང་འགོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་རི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་
གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་
དག་ཀྱང་རྫོག་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། རི་ལྟར་དུས་གསུམ་མགོན་
ལོ་རྒྱུས་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་ལན་གསུམ་གྱིས་ཏེ། དེ་ཡང་
དཔེ་རི་ལྟར་ན་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་དུས་གསུམ་དུ་གཤེགས་པའི་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་འགོ་བ་སྐྱབས་པའི་མགོན་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས། རང་
གཞན་གྱི་དོན་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་མ་ལུས་པ་བསགས་པར་
ངེས་པར་ཏེ་གདོན་མི་ཐ་བར་སྐྱབ་པར་མཛད་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་། དམ་པར་གྱུར་པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ་
ཞེས་པ་སྟོན་པའི་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སེམས་དེ་
སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་གི་ཉེར་ལེན་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་།
བསྐྱེད་པར་འོས་པའི་སྟོན་སེམས་ཡིན་པས་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་
འབྲས་བྱ་ལ་སྟོན་པ་འཇུག་པ་གཙོ་བས་འབྲས་བྱ་ལ་དམ་བཅའ་བ་ཞེས་
ཀྱང་བྱའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་སོགས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་

སྒྲུབ་པ་དེ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྒྲུབ་པ་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལེ་གྲུགས་
 ཀྱིས་ཐེན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་བཙུག་པར་འབྱུག་པས་
 སྒྲུབ་པ་དམ་བཅའ་བར་བཟོད་དོ། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ནི་མི་
 དགེ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་སྦྱོར་སྦྱོར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉེ་བྱང་ཚུལ་ཀྱི་
 སེམས་གནས་པའི་རྒྱར་བྱུར་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་
 ནི་པར་ཕྱིན་དུག་གམ་བཅུ་སོགས་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱབ་པར་བྱེད་
 པ་སྒྲུབ་པ་བྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་
 རྒྱར་བྱུར་པ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་བསྐྱེད་པའི་དངོས་
 བོ་བཞིས་སེམས་ཅན་ལ་པན་བདེ་སྐྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ཡོངས་སུ་
 སྒྲིན་པའི་རྒྱར་བྱུར་པ། བཏྱུག་པར་བཟུང་བ་ནི་ཕྱིར་མི་སྦྱག་པར་བཟུང་
 བའི་དོན་དོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུང་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་
 བསྐྱེད་དེ་ཀྱན་རྫོབ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་འཁོར་གསུམ་དག་པ་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཀྱི་ལུང་ལེ་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ཀྱན་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པས་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་དང་། དམིགས་
 པ་བྱལ་བས་དམ་པར་བཟོད་ལ། བསྐྱེད་ཚུལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་སོ། །སེམས་ཅན་ཀྱན་ཀྱི་སོགས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀ་
 སྦྱོར་པ་ཡིན་པར་བསྐྱེད་ལ། དེ་ཡང་ཕྱི་མ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་གཏོ་བ་སྦྱོར་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་པའི་མཆོག་གོ། མ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཆེགས་བཅད་ཀྱིས་
 དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀ་བྱེད་པར་བཞི་ལྟར་ཀྱི་བྱམས་པ་ཆེན་
 བོར་སྦྱོར་ཉེ། ཉན་རང་སོགས་ཐེག་དམན་ཀྱི་ས་ལས་མ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་

བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གནས་སུ་བསྐྱལ་བ་དང་། ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་
མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་
མེད་པར་གྲོལ་བ་དང་། དཔྱལ་བ་སོགས་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་
ལས་དབྱགས་མ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དབྱགས་དབྱང་ཞིང་མཐར་ཐུག་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ས་ལ་འགྲོད་པར་
བྱའོ། །ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །

བཞི་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། སྦྱིར་ཉམས་སུ་བྱང་བའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་འགྲོ་བ་ཡིན་མོད། བྱང་པར་
དུ་སྒོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ། སེམས་ཅན་
སྒོས་མི་གཉོང་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་བླན་པར་བྱ་བ་དང་།
ཆོགས་གཉིས་ཅི་འབྱུབ་དུ་བསག་པ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་ཡང་ཡང་སྒོ་
སྤང་བ། དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་སྐྱབ་ཅིང་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་བ་རྣམས་
ཡིན་ནོ། །འབྲུག་སྒོམ་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ། སྒོམ་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་། དགོ་བའི་ཆོས་སྤྱད་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གསུམ་ལ་
འབད་བའོ། །

ལྷ་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་བཟླན་པ་ནི། སྦྱོང་འབྲུག་ལས།
བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་བྱུར་ནས་སྤྲད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་
བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲས་ཞེས་བརྗོད་
བྱའིང་། །འཇིག་རྟེན་སྣ་མིར་བཅས་པས་སྤྲག་བྱར་འབྱུར། །ཞེས་མིང་
འཕྲོ་བའི་ཕན་ཡོན་དང་། སྤྱིག་པ་ཤིན་དུ་མི་ཟད་བྱས་ན་ཡང་། །དཔའ་

ལ་བརྟེན་ནས་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཀྱིས་
 སྒྲོལ་འགྲུར་བ། །དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན། །ཞེས་ཐེག་
 པ་སྟོབས་ཆེན་སྟོང་བའི་པན་ཡོན། དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོར།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་
 མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀང་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱང་ནི་ལྷག་
 པར་འགྲུར། །ཞེས་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེར་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན། གློ་གྲོས་
 རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ཆོས་
 འཛིན་དང་། །ཆོས་སྦྱབ་པ་དང་སྟོག་ཆགས་སྟོང་བཅེ་བ། །ཆོས་བཞི་
 འདི་དག་ཡོན་ཏན་མཐའ་མེད་དེ། །འདི་དག་མཐའ་ནི་རྒྱལ་བས་མི་གསུང་
 འོ། །ཞེས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན། སྟོད་འཇུག་ལས།
 གསེར་འགྲུར་ཅི་ཡི་རྣམ་པ་མཆོག་ལྟ་བུ། །མི་གཙང་ལུས་འདི་སྦྱངས་
 བས་རྒྱལ་བའི་སྒྱ། །རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་བསྐྱར་བས་ན། །བྱང་
 ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བརྟེན་བཟུང་། །ཞེས་དམན་པ་མཆོག་ཏུ་
 བསྐྱར་བའི་པན་ཡོན་གསེར་འགྲུར་གྱི་ཅིའི་དཔེས་བསྟན་པ་དང་། འགྲོ་
 བའི་དེད་དཔོན་གཅིག་བྱ་ཆད་མེད་སྟོས། །ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་
 བ་རིན་ཆེ་བས། །འགྲོ་བའི་གནས་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་རྣམས། །རིན་
 ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལེགས་བརྟན་པོར་བཟུང་། །ཞེས་རྟེན་དཀའ་ཁིང་
 རིན་ཆེ་བ་རིན་པོ་ཆའི་དཔེས་བསྟན་པའི་པན་ཡོན། དག་བ་གཞན་ཀུན་
 རྒྱ་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི། །འབྲས་བུ་སྟེད་ནས་ཟད་པར་འགྲུར་བ་ཉིད། །བྱང་
 ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྡོན་ཤིང་རྟག་པར་ཡང་། །འབྲས་བུ་འབྱེན་པས་མི་ཟད་

འགལ་ཁྱེན་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་རྩོམ་མེས་ས་དཔའི་སྒྲོམ་བརྒྱས་ཀྱི་ཁྱིད།

འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་འབྲས་བུ་མི་ཟད་ཅིང་འཕེལ་བ་དབག་བསམ་
གྱི་ཤིང་གི་དབུས་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན། རྣོ་བྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཁྱུས་པའི་
མདོ་ལས། གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཚོད་པ་སྒྲ་
ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་
འཛིན་པ་དང་། སྟོག་ཆགས་རྣམས་ལ་སྤྱིང་བཅེ་བའོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ལ་མཚོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕན་ཡོན་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་
ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་པོན་
ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་
པས་ཞིང་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ཚད་མེད་པར་བཤད་
པས་ན་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་རབ་ཏུ་འབད་པས་བདག་གཞན་མ་ཁྱུས་པའི་
ཕན་བདེ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཅ་བ་དུས་འདི་རང་དུ་ཚུགས་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་
བྱ་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བསྟུལ་བར་བྱའོ། །

༥། ། གཉིས་པ་འགལ་ཁྱེན་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་རྩོམ་
མེས་ས་དཔའི་སྒྲོམ་བརྒྱས་ཀྱི་ཁྱིད་ལ་ཡང་། སྤྲིབ་སྦྱོང་གི་ཐབས་ལ་འབད་
དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཐབས་འདིར་གཟུངས་ཀྱི་ཁྱུངས་བསྟན་པ། དེ་
དེ་ལྟར་སྦྱབ་པའི་ཚུལ། གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་བཤད་པ། སྤྲིག་སྤྲིབ་དག་
ཏགས་པན་ཡོན་དང་བཅས་བཤད་པ་སྟེ་ལྟ་ལས། དང་པོ་སྤྲིབ་སྦྱོང་གི་
ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། སྤྱིར་མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་འབབ་
ཅིང་འདོད་པའི་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་ལ།
ལས་དེ་ཡང་ཆགས་སྤང་ཚོངས་གསུམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་སྟེ།

ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་དངོས་ནི་སེམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་
 པ་འདྲ་བྱེད་སེམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་
 འགྲུར་དང་འབྲེལ་བ་ན་བསམ་པའི་ལས་སམ། ལུས་ངག་གི་ལས་ཞེས་བྲ།
 ལུས་ངག་གི་ལས་གཉིས་ཀྱང་ཡིད་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱི་
 ལས་རྒྱུར་བ་དང་ལུས་ངག་གི་ལས་ཞེས་ཀྱང་དབྱེད། །དེ་ཡང་སྤྱི་བོ་ཕལ་
 ལ་འབྱུང་ཉི་བའི་སྤྲིག་པ་རགས་རིམས་ནི་མི་དགེ་བ་བརྩུར་འདུས་ལ། དེ་
 དག་སྤྱད་པས་རན་སོང་དུ་འཕེན་ཞིང་སྤྱག་བསྐྱལ་དོས་པའ་ཡུན་རིང་།
 གལ་ཏེ་བདེ་འགྲོར་སྤྱེས་ཀྱང་དེའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཆ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་
 བྱེད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། །འཇིགས་
 པ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་དང་། །འདོད་པ་རྣམས་དང་བལ་བ་ནི། །སྤྲིག་པ་སྤྱོད་
 ལས་འབྱུང་བར་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྒྱུའི་དུས་སྤྱུ་རྒྱུར་
 ཡང་འབྲས་བུའི་དུས་སྤྱུ་འཕེལ་ཆེ་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 ཉི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་ཅིང་། ལས་བྱེད་པ་སོ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཕོ་
 བ་དང་། རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་གཉིན་པོས་བཅོམ་ན་མ་གཏོགས་ནས་
 ཡང་ཆུད་མི་འཇོལ་བ་སྟེ་བྱུང་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཉེས་
 དམིགས་རྣམས་བྱན་པས་བཞགས་པའི་ཐབས་ལ་སྤྱི་ཤོལ་དུ་མ་ལུས་པར་
 འབད་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བདག་ནི་སྤྲིག་པ་མ་བྱང་བར། །སྒྲིབ་དུ་
 འགྱུམ་པར་འགྱུར་དུ་མཆི། །རི་ལྟར་འདི་ལས་ངེས་ཐར་བར། །སྤྱར་བའི་
 རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱུང་པར་བྱིད་
 གྱི་སྒྲིབ་འགྲོའི་སྐབས་འདིར་སྤྱང་བྱ་དམིགས་སྤྱུ་སྤྱག་པ་ནི། སྤྱག་རྒྱ་ཆེན་

འགལ་ཆེན་ཕྱི་གསྐྱོབ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དོན་མེད་སྐྱོན་བཟུངས་ཀྱི་ཁྱིད།

མ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འབྲལ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་སྤྱི་གསྐྱོབ་ཀྱི་
ཆོག་ལོན་ལ། དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་ཆེ་འདིར་བསགས་པ་རྣམས་
དུས་ཉེ་བས་སྐྱིབ་ཆབས་ཆེ་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་གསུམ་དང་
འགལ་བའི་ཉེས་ལྟར་སྐྱིབ་ཆབས་ཆེ། བྱད་པར་དམ་ཆོག་འགལ་འབྲལ་
དང་། མཚོད་ཉེན་གྱི་སྒྲུབ་ཟས་ཟོས་པ་སོགས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་
ལ་གོགས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་རས་སྒྲུབ་ཅི་མ་ཅན་ལ་ཆོས་མི་འགོ་ལ། ཅི་
མ་དེ་སྤྱངས་ནས་དག་པ་ན་ཆོས་གང་ཡང་འགོ་བ་སྟར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་གསྐྱོབ་
སྐྱིབ་མ་དག་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་ནལ་མ་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་ཞིང་། ཅུང་ཟད་སྐྱེས་
ཀྱང་གོགས་སྤང་བ་དང་མཐར་མི་སྐྱེན་པར་བྱེད་པས་དེ་སྤྱོད་བའི་གཉེན་
པོ་ལ་ནན་གྱིས་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉེས་པ་འདིར་གཟུངས་ཀྱི་ཁྱུངས་བསྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་
གསེགས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་སྤྱི་གསྐྱོབ་སྤྱོད་བའི་ཐབས་ཀྱི་འབྲུག་
སྒྲིལ། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་། བྱིས་མཆོད་པ་དང་། མཚན་བརྗོད་
པ་དང་། བཀའ་སློག་པ་དང་། དབང་ལོན་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་
པ་དང་། གཟུངས་སྒྲགས་བཟུང་བ་དང་། སྐྱེན་བསྐྱེད་དང་། རྩོགས་རིམ་
བསྒྲོམ་པ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལས། འདིར་ནི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་
བསྒྲོམ་བཟུངས་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། དེ་ཡང་བྱ་
བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་པོ་དམ་ཆོག་གསུམ་
བཀོད་པའི་རྒྱུད་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་གསུངས་ཤིང་།
ཡི་ག་དང་སྒྲ་མེད་དུ་དོན་མེད་སྐྱོན་དཔའི་ཡིག་བརྒྱ་དང་། གཞི་དེ་ལ་མཚན་

གྲིས་བསྐྱར་བས་ཏེ་རུ་ཀའི་ཡིག་བརྒྱ་དང་། རྩོམ་པོའི་ཡིག་བརྒྱ་
 ཡ་མཉུ་ཀའི་ཡིག་བརྒྱ་སོགས་མང་པོར་འབྱར་བ་དང་། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་
 བྱེད་པར་གྲགས་པ་ལ། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་རྒྱད་ཆེན་དང་། རྩོམ་པོའི་འབྱར་
 བ་སོགས་སུ་བརྒྱ་བྱེད་དུ་ཅུང་མ་མེད་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་གསུང་
 དབང་སོགས་ལས་བརྒྱ་བྱེད་བཀལ་བའང་བཤད་པ་ལས། འདིར་ནི་རྩོམ་
 པོའི་སེམས་དཔའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་ལ། རྣམ་འབྱོར་ཡོ་གའི་
 རྒྱད་དེ་ཉིད་འདུས་པ་དང་། བླ་མེད་སྤྱིའི་བཤད་རྒྱུ་ཁྱུ་ཁྱུ་ཁྱུ་ལས་གསུངས་
 ཤིང་། དེའི་དགོངས་དོན་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྩོམ་པོའི་ཆོས་དཔོན་ཆེན་པོ་
 འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཆོ་ག་སྤྱིང་པོ་
 རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལས། བད་དཀར་ཆུ་བའི་དཔུས་གནས་ཤིང་། ། རྩོམ་པོའི་
 རུ་རྒྱན་སྤྱོད་པའི། ། རྩོམ་པོའི་སེམས་དཔའ་ལེགས་དམིགས་ཤིང་། ། ཞེས་
 ཡབ་རྒྱུ་གི་རྩོམ་པོའི་སེམས་བསྐྱོམ་པ་སྤྲུགས་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ་བར་གསུངས་
 ཤིང་། རང་སྤྲུགས་འབྲུལ་དགོས་ཀྱི་ཉམས་བཞེས་བཞེས་གྲགས་པའི་དང་
 པོའང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། དེའི་རྩ་བའི་མདོ་དང་འབྲེལ་བ་སྤྱོད་དཔོན་མར་
 མེ་མཛད་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་མར་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་མན་ཡོན་སོགས་གསལ་བར་
 གསུངས་ཀྱང་། རྩོམ་པོའི་སེམས་མདུན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཅམ་
 ལས་མ་བསྐྱུ་མོད། དེ་ཁའི་རྩོམ་པོའི་འབྱར་དུ་སྤྱོད་དཔོན་རྩོམ་པོའི་གདན་པས་
 མཛད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ཡུལ་མེད་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་སྤྱི་བོར་སྤྱོད་པ།
 ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད། རྒྱས་བཏུབ། དགུག་བསྐྱེམ་སོགས། བསྐྱེད་ཚུལ་ད་
 ལྟ་སྤྱིར་གྲགས་ཆེ་བ་འདི་ཉིད་དང་མཐུན་ངེས་སུ་གསུངས་པས་མན་དག་

ལགལ་ཁྱེན་ཕྱི་ག་ཕྱི་བ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་རྩོམ་པ་མེད་པའི་སྐོམ་བཞུས་ཀྱི་ཁྱིད།

གི་ཁྱེད་ས་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཡུམ་དང་མཉམ་སྐྱོར་ནི་སྐྱེ་མེད་པལ་གྱིས་
རྒྱས་འགོལ་བ་བརྒྱད་པའི་ཞལ་སྐྱེན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྐྱེ་མེད་
ཀྱི་རྒྱུད་མཛོན་བརྩོན་ལས། ལྷ་ཆོགས་བསྐྱེད་གདན་ལ་བཞུགས། །ཆེ་བ་
ཉི་མའི་དབྱུང་གནས་པ། །རྩོམ་སྐྱེལ་ཀྱང་དག་ཏུ་བཞུགས། །ཐམས་
ཅད་རལ་པའི་ཅོད་པན་ཅན། །ཐོད་པའི་སྐྱེད་བ་དེ་ཉིད་དོ། །ཐམས་ཅད་
བྱག་བྱ་དུག་གིས་བརྒྱན། །ཞེས་རྩོམ་སྐྱེལ་དཔལ་ཉེ་དུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་
ཀྱི་ཆ་བྱད་དུ་སྐོམ་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། འག་པོ་དམ་ཆོག་རྩོམ་སྐྱེལ་རྩོམ་
སྐྱེལ་དཔལ་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་པ། ལྷ་མདོག་སྐྱེན་ཀའི་ཆེ་བ་ལྟར་
དཀར་ཞིང་། བྱག་ན་རྩོམ་སྐྱེལ་དང་ཕྱི་བ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་སྐོམ་བཞུས་
ཅན། ཞི་ཞིང་སྐྱེལ་པའི་ཉམས་དང་ལྷན་པ་རང་གི་བཅུན་མོས་མགུལ་ནས་
འཁྱེད་པ། ལྷ་ཆོགས་བསྐྱེད་དང་སྐྱེལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ་སྐྱེལ་
དཔལ་སྐྱེལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པར་བསྐྱོམ། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་
ཀྱང་ཡུམ་ཅན་དུ་འཐད་པར་སོང་ཞིང་། ལྷ་རྒྱུད་མན་ངག་གི་ཁྱེད་པར་
ལས། མདུན་དུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། ལྷ་པོ་དང་། ལྷ་པོ་གར་དང་། རང་ཉིད་
ལྷ་རྒྱུད་པ་དང་། ལྷ་མདོག་ཀྱང་ལྷ་པོ་དང་དཀར་པོ་སོགས་རྣམ་
པ་མང་པོ་བསྐྱེད་ཆོག་ཀྱང་གོང་བསྐྱེད་ལ་རྒྱས་བཏབ་ཅུང་ལས་དགུག་
བསྐྱེལ་མེད་པ་དང་། བྱག་མང་དང་། བྱག་གཉིས། ཡུམ་སྐྱེད་སྐྱེལ་ ཡུམ་
ཅན། ཡུམ་གྱི་སྐྱེལ་མདོག་ཀྱང་དཀར་མོ་དང་དམར་མོར་བཞད་པ་སོགས་
ཡོད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་དུས་འཁོར་དུ་རྩོམ་སྐྱེལ་མཐིང་ག་སྐོམ་པ་སོགས་
ཀྱང་གསུངས་པ་ནི་དགོས་པ་གཞན་གྱི་ལྷ་རྒྱུད་ཡིན་པས་རྩོམ་སྐྱེལ་སྐྱེལ་གྱི་

མཆོད་བསྐྱེད་ཆོད་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ནི་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ།
སྒྲིབ་པ་ཐོབ་ཅི་བ་ཤེས་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་རིམ་ལྔ་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། རང་ལུས་ཐ་
མལ་པའི་སྒྲིབ་པ་འཁོར་བའི་སྒྲིབ་ཀྱིས་མ་གོས་པ་མཆོད་པས་པམ་དཀར་
པོ་ཡོངས་སུ་བྱུར་བའི་བསྐྱེད་དཀར་པོ་འདབ་མ་བསྐྱེད་པའི་ལྟ་བུར། སྒྲིབ་
པའི་གདུང་བ་གཞིལ་བས་ཨ་ལས་ཆུ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཉི་གར་བ་ནག་
པོ་ར་རིས་མེད་པའི་དབུས་སུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཐུགས་རྟོ་རྟེན་རོ་རྟོ་ལྷོ་ལྷོ་དཀར་པོ་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
རྟོ་རྟེན་དཀར་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ་ལྷོ་ལྷོ་གིས་མཆོད་པ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་ཆུ་བའི་ཁྱེད་
མ་ལྟ་བུ་འཕྲོས་པའི་ཅེ་མོར་མཆོད་པའི་ལྟ་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲིབ་པས་
རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་མཉེས་པའི་མཆོད་པ་སྤུལ་ནས་དེ་དག་
གི་སྒྲིབ་པ་སྐྱེད་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རུས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཤིང་། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིག་སྒྲིབ་ཉེས་ཆོགས་སྐྱེད་པས་ནས་རྟོར་སེམས་ཀྱི་གོ་འཕང་
ལ་བཞག་ད། ཚུར་འདུས་རྟོ་རྟེན་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ་པ་ཡོངས་སུ་བྱུར་བ་
ལས། དཔལ་རྟོ་རྟེན་སེམས་དཔའི་སྐྱེད་བཞེད་པ་ནི། གཞི་དུས་སུ་གདོད་
མ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཉེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་གོས་མ་སྒྲིབ་པས་རང་བཞིན་
ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འབྲས་དུས་སུ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམ་
འབྲས་སྒྲོ་བུར་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་ལས་སྒྲོལ་བས་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ། གཞི་
དུས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རྟོག་ཅིག་པ་དང་། འབྲས་དུས་
སུ་སྐྱེ་གསུམ་མཐ་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་རྟོག་ཅིག་པས་ཞལ་གཅིག་གཞི་དུས་

འགས་ཀྱིན་སྤྱི་གྲྲི་བ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོ་ས་བརྒྱས་ཀྱི་ཁྱིད།

སྤྱི་གདོད་མའི་ཆོས་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་མ་གཏོས་ཀྱང་། སྤྱི་ག་
ཆོས་བདེན་པ་གཉིས་དང་། འབྲས་དུས་སྤྱི་ཆོགས་གཉིས་མཐར་བྱེན་
བའམ་རྗེ་ལྟ་བ་དང་རྗེ་སྤྱོད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བས་ཕྱག་གཉིས་
ལ། གཞི་འབྲས་གཉིས་ཀར་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ལྟ་རོག་ཅིག་པ་རང་བྱུང་གི་
ཡེ་ཤེས་དང་ཡུལ་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོས་པ་དང་བྲལ་བ་མཆོན་བའམ། ཁྱད་པར་
འབྲས་དུས་སྤྱི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགྲོ་དོན་མཛད་པས་ཕྱག་མཆོན་
དོར་རིལ། གཞི་དུས་སྤྱི་གདོད་མའི་གནས་ལུགས་ལ་སྤྱི་ཞི་དབྱེར་མི་
བྱེད་པ་དང་། འབྲས་དུས་སྤྱི་ཤེས་རབ་སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོ་མཐར་བྱེན་པས་
སྤྱི་ཞིའི་མཐའ་ལས་སྒོལ་བས་ཞབས་གཉིས་ཡབ་དོར་སྤྱིལ་དང་། ཡུལ་
བསྐྱེད་སྤྱིལ་གྱང་། གཞི་དུས་སྤྱི་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བས་རང་བཞིན་ལ་
གོས་མ་སྤྱོད་ཞིང་། འབྲས་དུས་སྤྱི་དེ་ལས་རྣམ་པར་སྒོལ་བས་དར་གྱིན་
བཟའ་ཅན། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྫོགས་པས་རལ་
པའི་ཐོར་ཚུགས། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་རོལ་
པས་དུས་པ་དང་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་
ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཡུལ་སྤྱོམས་མ་དམར་མོ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་གཅོད་ཅིང་མི་རྟོག་པའི་བདེ་བ་
སྤྱོད་བས་ཀྱི་ཐོད་འཛིན་པ། སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོ་ཟུང་དུ་འཇུག་
པས་ཡབ་ཡུལ་འཁྲིལ་སྤྱོད་དུ་བཞུགས་པ། དེ་ལྟར་གསལ་བའི་སྤྱི་ཐོར་སྤྱི་
དོན་རྗེའི་རོ་མོ་དཀར་པོ། མཁྱེན་པར་གསུང་དོན་རྗེའི་རོ་མོ་ལྷུང་མར་པོ།
སྤྱོད་གར་ཐུགས་དོན་རྗེའི་རོ་མོ་སྤྱོད་པོས་མཆོན་པ། རྒྱུ་ལས་འད་ཟེར་སྤྱི་

ཆོག་པ་པ་འཕྲོད། ཞིང་རབ་འབྲས་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱལ་སྐུ་སྐུ་
 བཅས་ཐམས་ཅད་དོན་རྒྱུ་མེད་པའི་ཡལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེ་གསུམ་
 གང་བར་སྐྱེ་བྱེད་སྟེ། དེ་ཡང་རྩིས་པས་དབྱིངས་ནས་དགྲུག་ཏུ་ཞེས་
 བས་དམ་ཆོག་པའི་སྐྱེ་བོར་བྱོན། སྐྱེ་བོས་པས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་ལྟར་
 གཉིས་མེད་དུ་བསྐྱེས། རྩིས་པས་དབྱིས་ཤིང་བརྟན་པར་བཞུགས་
 བར་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་བོར་དང་སྐྱེ་བོར་སྐྱེ་བོར་གྱིས་མཆོན་པ་
 དང་། སྐྱེ་བོར་སྐྱེ་བོར་གསུམ་པོ་ཆོག་གསུམ་པོ་མཐོང་དོན་རྒྱུ་མེད་
 བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ་བྱེད་དོན་མེད་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་ལྟ་སྐྱེ་སྐྱེ་དོན་རྒྱུ་མེད་པ་
 རོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་བོར་སྐྱེ་བོར་གསུམ་པོ་ཆོག་དུ་ཡུལ་སྐྱེས་བྱེད་པ་
 ཉིད་མཆོན་པའི་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བྱེད་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ལྟ་མཆོན་པའི་དོན་
 རྒྱུ་མེད་པ་ལྟར་ལ། དེའི་ལྟ་བར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སྐྱེ་མེད་པ་
 ལྟར་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བོར་སྐྱེ་བོར་སྐྱེ་བོར་ཡིག་དཀར་པོའི་མཐའ་མར་གསུང་དོན་
 རྒྱུ་མེད་པའི་ལྟ་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བོར་སྐྱེ་བོར་གསུང་དོན་
 ལྟ་བྱེད་པ་ལྟར། ལྟ་བྱེད་ཀྱི་དམ་པ་རིགས་བརྒྱ་ལྟེ་བའི་སྐྱེ་བོར་རིགས་
 འདུས་དོན་རྒྱུ་མེད་པའི་ལྟ་བྱེད་ཀྱི་དོན་པོར་ཤེས་དགོས་ལ། སྐྱེ་བོར་དོན་
 མེད་པའི་སྐྱེ་བོར་སྐྱེ་བོར་སྐྱེ་བོར་སྐྱེ་བོར་སྐྱེ་བོར་སྐྱེ་བོར་སྐྱེ་བོར་
 བ་མཆོན་བྱེད་ཐོག་མར་སྐྱེ་བོར་ལས་སྐྱེ་བོར་སྐྱེ་བོར་སྐྱེ་བོར་སྐྱེ་བོར་
 ལས་འཁོད་ཅིང་འཁོར་བར་བསམ་ཞེས་དང་། ཡང་ན་གསུང་བསྐྱོར་དུ་

ལགས་ཀྱིན་ཕྱིག་ཕྱིབ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་བརྒྱས་ཀྱི་ཁྱིད།

བཞོད་པའི་སྒྲགས་མི་འཁོར་སྒྲ་དང་འོད་ཟེར་འཁོར་བར་དམིགས་པའང་
བཞེད་དོ། །འདིར་བརྒྱ་བྱའི་སྒྲགས་དོན་ཅུང་ཟད་ཅམ་བཟུལ་ནས་བཤད་
ན། ཐོག་མར་ཨོ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་རྗེའི་བདག་
ཉིད་གཞོམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཡི་གའི་ནམ་པར་ཤར་བ་སྟེ། དོན་གྱི་འབྱུག་སྒྲོ་
ནི་དོན་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས། ཡི་གེ་ཨོ་ནི་ཅི་ཞིག་བཟོད། །མཆོག་དང་ནོར་སྟེར་
དཔལ་དང་གཡང་། །སྐལ་བཟང་ནམ་པ་དང་ལྷན་ཞིང་། །དམ་བཅའ་བ་
དང་བཟ་ཤིས་བཟོད། །ནོར་བུ་འཛིན་པའི་སྟོང་པོ་ཡིན། །ཞེས་དོན་བརྒྱད་
ལ་འབྱུག་པར་གསུངས་པ་ལས། འདིར་ནི་དམ་བཅའ་བ་དང་བཟ་ཤིས་པ་
དང་མཆོག་སྟེར་བའི་དོན་དུ་གསུང་དོ། །བརྗེ་ནི་དོན་རྗེ་སྟེ་ཤེས་རབ་སྟོང་བ་
ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཞན་ཀྱིན་སྒྲོས་མཆོད་གང་གིས་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་དོན་
དང་། སང་ནི་སེམས་དཔའ་སྟེ་ཐབས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའམ་འགྱུར་བ་མེད་
པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་སྒྲོ་གསུམ་དབྱེར་མེད་གཅིག་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཀྱི་
དོན་རྗེར། དོན་རྗེ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱར་བཟོད། །སེམས་དཔའ་སྲིད་པ་གསུམ་
གཅིག་ལ། །ཞེས་སོ། དེས་ན་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་སྟོང་ཉིད་དང་
སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དབྱེར་མི་བྱེད་ཅིང་བྱུང་དུ་འབྱུག་པའི་རོ་མཉམ་བདེ་བ་ཆེན་
པོ་སྟེ། འདི་ཉིད་འི་བཅས་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འཁོར་བ་བ་དང་།
འི་མ་སྟོང་བྱེད་ཀྱིས་རིམ་བས་སྐབས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལམ་དང་།
ཤིན་དུ་འི་བཟུང་གི་གནས་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། སྐྱེས་
ལམ་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སྒྲ་བརྟན་དུ་སྟོན་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་
དོན་སེམས་དཔའོ། །འདི་སོགས་བརྗེ་སང་དག་གི་མཐར་ཐོད་སི་བྱིན་

བ་ཡིན་པས། གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཞེས། རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མཆོད་ནས་འཛོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ས་མ་ཡུ་ཞེས་པ། ཐུགས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་དམ་ཆེག་སྟེ་གཞན་
དུ་དུས་དང་སྐབས་སོགས་ལ་འབྱུག་གོ། དེས་ན་དམ་ཆེག་གི་སྒྲུ་དོན་ཡང་
མི་འདའ་བའི་དོན་ཏེ་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་
ཟབ་མོའི་དུས་སམ་སྐབས་དེ་ལས་གཞན་དུ་འདའ་བར་མི་བྱ་བའི་དོན་དུ་
བརྒྱུད་དགོས་ལ། ལྷ་མ་གོང་མ་འགའ་ཞིག་གིས་དམ་ལས་འདས་ན་ཆེག་
བར་གྱུར་བས་དམ་ཆེག་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་སྒྲུ་དམན་གྱིས་འབྲལ་དུ་གོ་
བདེ་བའི་འབྲལ་ཚུལ་མཛད་པ་ཅུང་མོ། ། ས་མ་ཡུ་ལ་ནམ་དབྱེ་གཉིས་
བ་ཨི་བྱེན་བས་ས་མ་ཡ་ཟ། ཨ་ཁུ་ལྷ་ལ་ཡ་རྗེས་སུ་སྒྲུངས་ཤིག། ཅེས་
བྱ་སྟེ་གང་སྒྲུང་ན་སྤར་བཤད་པའི་དམ་ཆེག་དེའོ། །མཆོམས་སྒྲུར་གྱི་
དབང་གིས་སྒྲུང་སྒྲོར་མ་ཏུ་བསྒྱུར་ནས་བྲངས་བས། ས་མ་ཡུ་མ་ཁུ་བ་ལ་
ཡ་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་གོང་དུ་ཐུགས་དམ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མཆོད་ནས་
ཐོན་ཏེ་ཐུགས་དམ་བསྐྱེད་སྐྱུ་དངོས་བདག་ལ་དམ་ཆེག་རྗེས་སུ་སྒྲུངས་
ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཡང་བརྗོད་སྤར་བཞིན་ལ་ཏེ་ན་ཞེས་པ་
ཡུལ་དང་གྱི་ལུས་འགྱུར་ཏུ་ཏུ་ལ་ནམ་དབྱེ་གསུམ་པའི་ཏུ་བྱིན་བ་སྟེ། ཐོད་
སྒྲུང་ཁྱོད་གྱིས་ཞེས་པར་འགྱུར་བས་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཁྱོད་གྱིས་ཞེས་
པའོ། ། ལུ་བ་ཉིལ་ཞེས་པ་བརྒྱུ་མིའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་ཉེ་བར་བཞུགས་
ཤིག་པ་སྟེ་གང་བཞུགས་ན་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཁྱོད་དོ། ། དེ་ཡང་སྤར་མའི་
ན་ཡིག་དང་སྒྲུར་བས་ཏེ་ཐོན་ཏེ་ཐུགས་དམ་འགྱུར་འོ། །གང་ལ་བཞུགས་

འགལ་ཁྱེན་སྤྱི་གཤམ་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་རྣམས་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་བརྒྱས་ཀྱི་ཁྱིད།

ན་བདག་ལའོ། །ཚུལ་རྩི་ལྟར་བཞུགས་ན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་
ལྟར་བྱིན་ཞེས་པ་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་དོད་ལ་སི་བྱིན་པས་བྱིན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་
བདག་ལ་སྟེ་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པའི་ཤུལ་ལོ། །དེ་གཉིས་མཆོམས་སྤྱིར་བས་
རྩོམ་མེ། ལྟ་མེ་ཞེས་པ་བརྟེན་པའི་མཐའ་ཅན་ཏེ་མཛོད་ཅིག་པའོ། །ཆོག་སྟེ་
མ་རྣམས་དང་སྟེལ་བས་རྣམས་སེམས་དཔའ་ཁྱོད་བདག་ལ་བརྟེན་པར་ཉེ་
བར་བཞུགས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་འབྱུང་ངོ། །འདིར་ཤེས་པར་བྱ་བ་
ཡོད་དེ། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་སེམས་དཔའ་ནི། །རྣམས་སེམས་དཔའ་དགའ་
བ་ཆེ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཀུན་བདག་ཉིད། །ཅེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་པའི་
གནས་ལུགས་དོན་གྱི་རྣམས་སེམས་དཔའ་དེ་ཉིད་བདག་གཞན་འཁོར་
འདས་བརྟེན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ལ་གདོད་ནས་བྱུང་ཅིང་བཞུགས་པ་ཡིན་
མོད་ཀྱི། སྟོན་ཆད་དེ་ལྟར་ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་འདིར་རང་གིས་རང་རིག་པའི་
ཚུལ་གྱིས་མཛོད་སྟེ་ལྟར་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་ཉེ་བར་བཞུགས་པ་ཞེས་པའི་སྟེས་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཉེར་བསྟུར་སྟེ་སྟོན་མའི་ཏོ་ཏྲ་ལ། སི་བྱིན་པས་ཏོ་ཏྲ།
ཞེས་པར་གྱུབ་སྟེ་ལེགས་པར་ཆོམས་པའམ་ཤིན་ཏུ་ཆོམས་པ། མེ་བདག་
ལྟ་མེ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པ་སྟེ་རྣམ་བཅད་ལྟ་ཏུ་བསྟུར་ཏེ་མཆོམས་སྤྱིར་བས་
སྟེ་ཏོ་ཏྲ་མེ་ལྟ་མེ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་བདག་འཕོ་འབྱུར་སྟོས་པ་དང་བལ་
པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རོས་ཤིན་ཏུ་ཆོམས་པར་མཛོད་ཅིག་
པར་བསྟུལ་བ་སྟེ། ཆོར་བ་བདེ་བ་ཅམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
སྟེ་པོ་ཏྲ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའམ་ལེགས་པར་རྒྱས་པ། མེ་ལྟ་མེ་སྟེ་མ་བཞིན་
བསྟོན་པར་སྟེ་པོ་ཏྲ་མེ་ལྟ་མེ་བདག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛོད། ཅེས་པ་སྟེ།

བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཞེས་ཀྱས་པར་མཛོད་ཅིག་པའི་དོན་ནོ། །ཉེར་
 བསྐྱར་ཨ་རུ་ཐོན་མའི་རྟུ་ལ་སི་བྱིན་པས། ཨ་རུ་རྟུ་མི་རྩེས་སུ་ཆགས་
 པ། མེ་ཟླ་མ་དང་སྐྱར་བས་ཨ་རུ་རྟུ་ཞེས་པ་བདག་ལ་རྩེས་སུ་ཆགས་
 པར་མཛོད་ཅེས་པ་སྟེ། དོན་དུ་ཆགས་པའི་རྩི་མ་རིང་དུ་སྐངས་པའི་བྱང་
 འབྲུག་གི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་རྩོམ་ཆགས་ཆེན་ཞེས་བདགས་པ་དེས་བདག་
 ལ་རྩེས་སུ་བཅེ་བར་མཛོད། ཅེས་སོ། །སཛ་ཐམས་ཅད། སི་རྩི་དངོས་
 གྲུབ། གཉིས་པའི་ཨི་བྱིན་པས་སི་རྩི། མེ་བདག་ལ། ཉེར་བསྐྱར་བྲ་ཐོན་
 མའི་ཡུལ་རབ་དུ་སྟོལ་ཅིག་ཅེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་
 བདག་ལ་སྟོལ་ཅིག་པའོ། ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་སྐྱ་འདི་སྐྱབས་མཆོག་ཐུན་
 གྱི་དངོས་གྲུབ་ཆེ་བྲ་ཐམས་ཅད་དོ། སཛ་ན་ཞེས་པ་ལས། དེ་ལ་ནམ་དཔེ་
 བདུན་པའི་མང་ཆོག་ལྷ་བྲ་བྱིན་པས་ཀླུ་སུ་སྟེ་ལས་ནམས་ལ་ཆ་ཞེས་
 བས་སྐྱར་བསྐྱར་པའི་དོན་ཅན་གྱི་མི་བད་པ་སྟེ་བོད་ཀྱི་ཆོག་འབྲང་འང་
 ཞེས་པའི་དོན། མེ་ཞེས་པ་མདུ་ལ་བྲུག་པ་བྱིན་པས་ཏེ་བདག་གི་ཅེ་ཙམ་
 གཉིས་པའི་ཨི་བྱིན་པས་ཅེ་ཙམ་ལ། བྲེ་ཡེ་དགེ་བ། ཀྱ་རུ་མཛོད་
 ཅིག་པ། བསྟོམས་པས་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་འང་བདག་གི་སེམས་དགེ་བར་
 མཛོད། ཅེས་པའོ། །དེ་ཡང་ལས་སུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་ཡིད་འགོ་
 ཞིང་ཡིད་དགེ་བ་ལས་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་འགྱུར་བའི་བྱིར་སེམས་དགེ་
 བར་མཛོད་ཅེས་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེས་དོན་དུ། ཀའ་དུ་བདེ་ཆེན་ཞེས་
 བྱ་གཅིག་བྱ་ཉིད། །གཅིག་བྱའི་ཉམས་ཀྱིས་དུ་མའི་གར་མཛོད་དོ། །ཞེས་
 པ་སྐྱར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སེམས་ཀྱི་དོ་རྩེ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་རང་རྩལ་ལས་སྟོང་

འགལ་ཆེན་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྲོད་བར་བྱེད་པ་དོན་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བརྒྱས་ཀྱི་ཁྱིད།

ཞིགས་སྤང་གི་བཀོད་པ་དུ་མ་རྣམ་པར་འབྱུང་ཞིང་རིམ་ཏུ་འབྱུང་
ཡང་སེམས་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པའི་ངེས་
གསལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བསྐྱུལ་བའི་ཆོག་གོ། སྤྱི་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རིགས་ལྷ་ཀ་ལ་རྒྱས་འདེབས་པར་བྱེད་པ་དོན་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་
ས་པོན་ཏེ་ཡུང་པོ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན། ཏ་ཡིག་
བཞི་ནི། དག་འ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན། ཏྟེ་ཡིག་ནི་ཡུལ་
གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་མིག་ལ་སོགས་པ་དུག་རྣམ་པར་
དག་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་བཙམ་ལྡན་འདས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ཡང་རྩ་གཡམ་ཞེས་པ་བཙམ་
པ་བཞི་དང་ལྡན་པའམ། སྐལ་པ་དུག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་བཙམ་ལྡན་ཏེ།
འདས་ཞེས་པ་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་ཆེན་པོའི་མིང་དང་འབྱུང་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་
མོ་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་ཐབས་སུ་བསྒྲན་པའོ། །སང་ནི་ཐམས་ཅད། ཏ་
ཐ་ག་ཏ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་མཐའ་རིམ་བ་དེ་
བཞིན་དུ་གཤེགས་པའི་དོན། བཟླ་ནི་དོན་རྒྱུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་དོན་ཅན་ཡིན་ཅིང་མཐར་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་བོད་པའི་དོན་དུ་སྒྱུར་བ་སྟེ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་བསྐྱུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
བསྐྱེད་པས་ཀྱི་བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་
པར་འགྱུར་རོ། །ཐུགས་དམ་བསྐྱུལ་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས། སྤྲ་མེ་སྤྱུ་སྟེ།
མ་ཞེས་པ་དགག་ཆོག་མེ་བདག་སྤྱུ་དོར་ཅིག་ཅེས་པར་འགྱུར་བས་
བསྐྱེད་པས་ན་བདག་མདོར་ཞེས་སོ། །དེའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་

ཤེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་མི་འབྲལ་བར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའམ། དམིགས་
 པ་མེད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་འཆིང་བས་ནས་ཡང་སྟོད་པར་མ་མཛོད་ཅིག་
 ཅེས་པའི་དོན་དུ་བསྐྱུང་ངོ་། ། སྤར་ཡང་བརྩི་ཟླ་ཤ་ཞེས་པ་བརྩི་ནི་དོན་རྗེ་
 ཅན། ཟླ་ཤ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པར་འགྱུར་བས། དོན་རྗེ་ཅན་དུ་མཛོད་ཅིག་
 ཅེས་སོ། ། དེ་ནི་དོན་སྤར་མ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོག་སྟེ། སྤར་བདག་མ་
 དོར་ཞེས་པའི་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་མི་འདོར་བའི་ཚུལ་འདིས་གསལ་བར་
 བྱས་པའི་བྱིར་ཏེ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ངོ་། ། མ་དུ་ཆེན་པོ། ས་སྤར་ཡ་དམ་
 ཆོག་སྤར་སེམས་དཔའ་སྟེ་བསྟོམས་པས་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
 སྟེ་དུས་དང་བྲལ་པའི་དུས་ཆེན་པོ་ལས་ནས་ཡང་མི་འདའ་བའི་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ཞིང་མཐར་དེ་ལ་མོད་པའི་དོན་དུ་སི་
 བྱིན་པའོ། ། བོས་ནས་ཅི་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་ཞེས། ལྷ་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་དོན་རྗེའི་བདག་ཉིད་གཞོན་དུ་མེད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཨོ་ཡིག་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟེ་བདག་ཉིད་དུ་བཤད་
 པའང་ཡོད་ཅིང་། འདི་སྐབས་ནི་མ་ལུས་པའི་དོན་ཅན་ཏེ་མ་ལུས་པའི་དོན་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ངོ་། ། དེས་ན་མཉམ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བདག་སྐྱབས་ཤིག་ ཅེས་བསྐྱུལ་བའི་དོན་དུ་
 ཤེས་པར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་སྟགས་བརྒྱུ་བའི་ཐོག་མར། བཙུམ་ལྷན་འདས་
 བདག་དང་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་ཉེས་ལྟར་
 རྩི་མའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་མཛོད་དུ་གསོལ། ཞེས་
 གསོལ་བ་བཏབ་པས་དོར་སེམས་ཀྱི་བྱགས་ཀའི་ས་བོན་སྟགས་འཕྲེང་།

ལགལ་རྒྱུ་ཕྱི་གྲུ་ཕྱི་བྱུང་བར་བྱེད་པ་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་བརྒྱས་ཀྱི་ཁྱིད།

དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་
ལྗེས། རྒྱལ་བ་ལྷས་བཅས་མཆོད་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་བདུད་ཅིའི་རྒྱུ་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱན་དངས་ཐུགས་
ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཐུགས་སྤང་ཆ་བཞོན་པ་ལོན་རྣམས་ལ་ཐེམས་
པས་བྱིན་རུས་གཟེ་བཟིང་མཚུངས་པ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་
གཅིག་ལྷུང་ལྷུང་པར་བསམ། དེ་ཡང་མཛོན་བཟོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། ཁོ་ཙོ་
སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཐམས་ཅད་སྤྱིར་གར་བཏེན་བྱས་
ཏེ། སྒྲོམ་པས་ཐམས་ཅད་བཏེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་རྣམས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཆ་གས་ལས་སྐྱེ་རྗེའི་
བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཐུགས་སྤང་ལས་གསུང་། ཆ་བཞོན་རྗེའི་ལས་
ཐུགས། རྒྱ་ཡིག་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅི་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་བདག་
ཉིད་ཁ་དོག་དཀར་ལ་དྲངས་པ་རྒྱུ་མི་ཆད་ཏུ་སྤྱོད་མཚམས་ནས་བབས།
སྤྱི་པོ་ནས་ཞུགས་པ་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་སྤྱི་ནང་མེད་པར་བཀྱས་
ཤིང་། ཐོག་མ་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཉེས་ལྷུང་ནད་གདོན་
བགེགས་སོགས་ཏུ་དུ་ཁུམ་སོལ་ཁུ་དང་སོག་ཆགས་མི་སྤུག་པའི་
གཟུགས་ཀྱིས་དབང་པོའི་སྒོ་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་རྣམས་ནས་ནག་ཉིལ་ཀྱིས་ཐོན་
ནས། ལུས་ཤེལ་དག་པའི་སྤྱོད་འོ་མས་གང་བ་ལྟར་ཤི་མ་མེད་པའི་བྱང་
སེམས་ཀྱིས་གང་བར་བསམ་པ་ནི་གསང་བའི་རྗེར་སེམས་གོང་བུའི་ལྷ་
ཐུགས་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །འདི་སྐབས་མཁའ་མཉམ་ཀྱི་སེམས་ཅན་
རེ་རེའི་སྤྱི་པོར་རྗེར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་རེ་རེ་སྒྲོས་ནས་སྤྲིག་སྤྲིབ་འབྱུང་

བའི་མོས་པ་སྤེལ་བའམ། རང་གི་སྤྱི་པོར་བསྒྲོམ་པའི་དོར་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་
 མཆེས་པ་བདུད་ཅིས་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི་སྤྱི་པོ་ནས་ཞུགས་པ་
 སོགས་གང་རུང་གིས་གཞན་དོན་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱ་བར་གསུང་རྒྱུན་ལས་
 འབྱུང་ལ། བདུད་ཅི་ཡང་ཁམས་ཆད་གས་ཆེན་བསེལ་བ། གང་གས་ཆེ་
 བ་འོ་རྒྱུན་ཁོལ་མའམ་ཞུན་མར་ཁོལ་མ་ལྟར་དམིགས་པ་འདར་བཞེད་དོ། །དེ་
 ལས་མགོན་པོ་བདག་ནི་མི་ཤེས་རྫོངས་པ་ཡིས་སོགས་དང་། སྤྱི་གསུང་
 ཐུགས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆེག་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོལ་ལོ་
 བཞགས། སྤྱི་གསྤྱི་བ་ཉེས་ལྟར་བྱི་མའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་
 བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་
 ཞལ་ནས། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྲིད་ཀྱི་ཉེས་ལྟར་ཐམས་ཅད་དག་པ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་གནང་བ་སྤྱིན་ནས་རང་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཐེམ་པས་དོན་
 དམ་ཀྱི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་རང་རིག་པའི་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལ་མཉམ་
 བར་བཞག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་གཤིས་ཟབ་པ་ནི་སེམས། མདངས་
 གསལ་བའི་ཆ་ནི་དོ་རྩེ། དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེར་མེད་པ་ནི་དཔལ་མཆོག་
 དང་པོའི་སྦྱེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཞགས་བྱ་བཞགས་བྱེད་བཞགས་ལུས་
 འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ནི་སྤྱི་གསྤྱི་བ་
 སྦྱོར་བའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། ཐུགས་བརྩ་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་
 འགྲོད་ཆངས་བྱེད་འདོད་ན། །བྱང་པོར་འདུག་ལ་ཡང་དག་ལྟོས། །ཡང་
 དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བཟླ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་
 གསུངས། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོར་སེམས་དོན་དམ་པའི་སྣ་ཡེ་ཤེས་

འགལ་ཆེན་ཕྱི་གཤིས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་དོན་མེད་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་བསྐྱས་ཀྱི་ཁྱིད།

དོན་ཆལ་འཁྱོར་རོ། །དེ་བས་ན་དོར་སེམས་སྒྲོམ་བསྐྱས་ཀྱི་ཆལ་འདི་ནི་
ཆལ་འཁྱོར་བཞི་ལྟ་བུ་རིག་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་བཞི་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་ཕྱི་གཤིས་
སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་མཐོལ་བཤགས་ཏེ། ཉེས་པ་བྱེད་པ་གསར་
ཞིང་སྤྱོད་ན་ཕྱི་གཤིས་པའི་ས་བོན་བཏབ་པ་ལ་གཡོ་སྤྱུང་ཆུ་ལྷན་འཛོམས་པས་
རྗེ་འཕེལ་བྱ་འགྱུར། མ་གསང་ཞིང་སྤྱོད་བྱ་གེས་པས་བསྐྱུགས་ན་ཅུང་
ཟད་སྟོབས་ཆུང་བྱ་འགྲོ་ཞིང་ནམ་ཡང་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་
བཤགས་ཡུལ་ནམས་ཀྱི་སྤྱན་སྒར་མ་སྤྱས་པར་སྤྱ་བ་ནི་མཐོལ་བ་ཡིན་
ལ། འཁྱོད་པ་དྲག་པོས་དེ་ལ་སྤྱོད་བྱ་ཁས་ལེན་པ་ནི་བཤགས་པ་སྟེ། རང་
ཉིད་ཉེས་སྤྱོད་དང་བཅས་པས་གཞོང་ཞིང་རོ་ཆ་བས་གསོང་པོར་སྤྱ་བའི་
སྤོ་ནས་བཤགས་ཡུལ་ནམས་ཀྱིས་བཅེ་བས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་ལས་འདི་
དག་པར་མཛད་བྱ་གསོལ་ཞེས་སྟོང་ཐག་པ་ནས་བཛྲོད་པ་ནི་བཤགས་
པའི་དོན་གྱི་སྟོང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱུང་ཆོས་སྟོབས་བཞི་ཆང་བ་ཞིག་
དགོས་ཏེ། ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྟན་ན་ཕྱི་གཤིས་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་
ལུན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། སོར་ཆུད་
པའི་སྟོབས་དང་། ཉེན་གྱི་སྟོབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིག་བརྒྱའི་
སྒྲོམ་བསྐྱས་འདི་ལའང་སྟོབས་བཞི་ཆང་སྟེ། ཉེན་གྱི་སྟོབས་ལའང་གཉིས་
ལས། བཤགས་ཡུལ་གྱི་ཉེན། སངས་རྒྱུས་ཀུན་འདུས་སྤྱ་མ་དོན་མེད་སེམས་

དཔལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
ན། བདག་བཞན་ཀྱི་ཕྱི་སྐྱབས་དག་པར་གསོལ་བ་འདེབས་བ་དང་སྐྱགས་
དོན་བསམས་བ་ལ་ཆང་། གཉེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྟོབས་ནི་ལྷ་བསྐྱེམ་
ཞིང་སྐྱགས་བསྐྱེད་བ་དང་། ཕྱི་སྐྱབས་བཟུ་བའི་དམིགས་བ་ནམས་ཡིན།
སུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་ནི། ཉེས་བྱས་ལ་དུག་འཕྱངས་བ་ལྷ་བྱའི་འབྱོར་
བ་དག་པོ་དང་། སོར་རྒྱུད་བའམ་སྐར་ལྟོག་པའི་སྟོབས་ནི་ཕྱིན་ཆད་སྟོག་
ལ་བབས་ཀྱང་མི་བབྱིད་ཅེས་སྟོམ་པའི་སེམས་ཡིན་པས་གནོད་འབྱོར་
མེད་ན་བཞགས་པའི་སྟོམ་སྐྱེ་ལ། འབྱོར་བ་གཤའ་མ་ཞིག་སྐྱེས་ཕྱིན་
ཆད་སྟོམ་སེམས་ཤུགས་ལས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། མཐུག་ཏུ་ཆེགས་
བཅད་ལྷུག་གི་བཞགས་བ་དེ་ལའང་ཆང་སྟེ། བདག་ནི་མི་ཤེས་སྒོངས་བ་
ཡིས། །དམ་ཆེག་ལས་ནི་འགལ་ཞིག་ཉམས། །ཞེས་བས་མཐོལ་བ་དང་།
སྐྱ་མ་མགོན་པོས་སྐྱབས་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བས་བཞགས་བ་ཡིན་ནོ། སུན་
འབྱིན་བ་དངོས་དང་། སྐར་ལྟོག་བ་ཤུགས་ལ་ཆང་ཞིང་། སྐྱབས་མཛོད་
ཅིག་ཅེས་བས་ཀྱང་ད་ཕྱིན་ཆད་མི་བབྱིད་པས་རྗེས་སུ་བབྱུང་དུ་གསོལ་
ཞེས་བར་འགྲོ་བས་སོར་རྒྱུད་པའི་སྟོབས་སོ། །

ལྷ་པ་ཕྱི་སྐྱབས་དག་ཉགས་པན་ཡོན་དང་བཅས་བསྟན་བ་ལ།
ཉགས་ནི་མི་ལས་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ། ལུས་བྱས་བ། རྩ་པོ་ཆེན་
པོ་བཞུལ་བ། ལུས་ལས་རྣལ་ཞག་ཟགས་བ། འབྱུ་སྐྱུགས་བྱེད་བ། གོས་
དགར་བྱོན་བ། ཉི་མ་ཤར་བ། ཡིང་དུ་འོང་བའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་
སྒྲུང་བརྟན་མཐོང་བ་སོགས་སྟོན་ནས་ཤེས་ཆར་མི་འཆར་ཡང་སྐྱབས་

འགལ་ཚུན་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྲོད་པར་བྱེད་པ་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བརྒྱས་ཀྱི་ཁྱིད།

དེར་མི་ཕྱལ་ཆེན་པོ། །དངོས་སུ་སྤར་ལས་རིག་པ་དྲངས་ཤིང་དམིགས་
པ་གསལ་བ། ལུས་ཡང་བ། ཁམས་བདེ་བ། སྤྲིང་དགའ་བ། དད་པ་དང་
སྤྲིང་རྩེ་དེས་འབྱུང་སོགས་ཆེར་སོང་ཞིང་ཆགས་སྤང་གཉིད་རྒྱགས་ལེ་ལོ་
སོགས་ཚུང་དུ་སོང་ན་སྤྲིག་སྤྲིབ་དག་པའི་འབྲལ་རྟགས་སོ། །པན་ཡོན་
ཅི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་སྤྲིག་པའི་ལས་བྱས་པ། །དགོ་བས་འགོགས་
པར་བྱེད་པ་སྟེ། །སྤྲིན་བྲལ་ཉི་མ་རྒྱ་བ་ལྟར། །འཛིག་རྟེན་འདི་ན་ཀྱན་ཏུ་
གསལ། །ཞེས་བྱིན་ཆད་སྤྲིག་པ་སྤྲོད་པའི་སྒོ་ནས་སྤར་བྱས་ཀྱི་གཉེན་པོ་
དགོ་བ་ལ་འབད་ན་སྤྲིག་སྤྲིབ་དག་པར་འབྱུང་ཉེ། ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་ཐུན་པ་
གསལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཁྱད་པར་ཡིག་བརྒྱའི་བརྒྱས་བརྟེན་ལ་འབད་པའི་
པན་ཡོན་ནི། རྟོ་རྟེ་རྟེ་མོ་ལས། མཆམས་མེད་ལྷ་པོ་བྱེད་པ་ཡང་། རྟོ་
རྟེ་སེམས་དཔའ་དང་འབར་འབྱུང་། །ཕྱག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་འབྱུབ་འབྱུར་
ཞིང་། །ཐམས་ཅད་འབྱུབ་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་དང་། ཡོ་ག་ཨ་ཤ་རྩ་
ར་ལས། འདི་ནི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་སྤྲིང་པོ་འོ། །

ཨོ་བཟླ་ས་རྩ་ནས་ལྷ་འདི་སྤྲད་བརྟེན་པས་མཆམས་མེད་པ་ལྷ་
བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བ་དང་། དམ་པའི་
ཆོས་སྤྲོད་པ་དང་། ཉེས་པ་བྱེད་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྐྱུ་བ་པ་པོ་ལ་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའ་
བརྟན་པར་གྱུར་ནས་ཆེ་འདི་ཉིད་རང་ལ་འདོད་པའི་དངོས་བྱུབ་ཐམས་ཅད་
སྤྲུང་དུ་ཐོབ་སྟེ། རྟོ་རྟེ་དངོས་བྱུབ་བཟ། རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་དངོས་བྱུབ་
ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དངོས་བྱུབ་མཆོག་གི་པར་དུ་ཐོབ་པར་འབྱུར་

རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱ་འགྲུར་དྲི་མེད་བཤགས་རྒྱད་ལས། འདི་དག་
 དུས་ཅིག་ལ་ལན་བརྒྱ་ཙམ་བརྒྱད་བརྒྱས་ན་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་སྐོང་
 ཉིང་ན་སོང་དུ་ལྷུང་བའི་ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ལས་ཐར་པར་འགྲུར་རོ། །ཆེ་འདི་
 ལའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱས་ཀྱི་དམ་པར་དགོངས་ནས་
 བསྐྱར་ཞིང་སྐྱོབ་པར་མཛད་ལ། ཤི་འཕོས་ནས་ཀྱང་བདེ་བར་གཤེགས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱས་ཀྱི་བྱ་པར་འགྲུར་བ་གདོན་མི་ཟོ། །ཞེས་གསུངས།
 བསྟན་བཅོས་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཆོ་ག་བཞིན། །ཉི་ཤུ་
 ཙམ་ཞི་ཞི་བརྒྱས། །ལྷུང་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་འགྲུར་པས། །འཕེལ་
 བ་དུ་ནི་མི་འགྲུར་ཞེས། །ཀྱུ་བ་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པས། །ཐུན་
 མཆོམས་སུ་ནི་སྤྱད་པར་བྱ། །འབྲུམ་སྤྱག་ཏུ་ནི་བརྒྱས་གྱུར་ན། །རྣམ་
 པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་འགྲུར། །ཞེས་པ་འདི་ནི་ཐུན་རེར་ཉེར་གཅིག་རེ་
 བརྒྱས་པས་ལྷུང་སོགས་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པས་འཕེལ་བར་མི་རུས་ལ། རྒྱན་
 མཐུད་པའི་འབྲུམ་དུ་ལོངས་པས་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྲུར་
 ཞེས་བསྟན་པས་དང་སང་ཐུན་བཞིར་ཉེར་གཅིག་ཏུ་བརྒྱ་བ་དང་། བསྟན་
 ཆད་འབྲུམ་དུ་བྱེད་སྟོལ་ཡང་ལྷུང་འདིའི་དགོངས་པར་ལོང་ལ། འབྲུམ་
 དགོས་ཀྱི་རྩ་བའི་མདོ་ལས། །འབྲུམ་སྤྱག་གཅིག་བརྒྱས་ན་མཆོམས་མེད་
 པ་ལྷའི་ལས་བྱས་པ་ཡང་དག་པར་བྱེད་དོ། །འབྲུམ་སྤྱག་གཉིས་བརྒྱས་ན་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལྷུང་སྟོན་ཅིང་སྐྱེ་བ་བྲན་པར་འགྲུར་རོ། འབྲུམ་
 སྤྱག་གསུམ་བརྒྱས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་མཐོང་
 བར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་པན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་བྲན་པས་

ནམས་ལེན་དུ་བསྟར་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བཟློད་དོ། །

༥། ། གསུམ་པ་ཆོགས་ཇོགས་པར་བྱེད་པ་མཆོལ་གྱི་ཁྱིད་ལ་
 ཡང་། སྤྱིར་ཆོགས་བསག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པར་བསྟན་པ།
 བྱེད་པ་ཏུ་མཆོལ་འབྱུང་བའི་ཁྱད་ས་དང་། ཆོགས་ཞིང་གི་མཆོལ་བསྐྱེད་
 པ། མཆོད་པའི་མཆོལ་འབྱུང་ཚུལ། རྟགས་དང་པན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་
 བཤད་པ་ལྟ་ལས། དང་པོ་སྤྱིར་ཆོགས་བསག་གི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་
 པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་
 སྐུ་བའི་རྒྱུར་བསག་པར་བྱ་བའི་ཆོགས་ནི། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་ཆོགས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱི་ཆོགས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་མཚུངས་པ་མེད། །གཅིག་གིས་
 འཁོར་བར་མངོན་མཐོ་བྱེད། །གཞན་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པར་འཁོར། །སྤྱིན་
 དང་ཚུལ་ཁྱིམས་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཆོགས་ཡིན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི། །གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉིས་ཀའི་སྟེ། །ལྟ་ཆར་ཡང་ནི་ཡེ་ཤེས་
 ཆོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་སྤྱིན་པ་དང་
 ཚུལ་ཁྱིམས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་ཤེས་རབ། གཞན་གསུམ་ལ་བསོད་
 ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཤས་ཡོད་དེ། བཟོད་པ་ལ་གཞོད་པར་
 རི་མི་སྟུམ་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་དུ་ལེན་པ་ནི་བསོད་ནམས། ཆོས་
 ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་ཆེ། བཙུན་
 འབྱུས་ལ་ཆོགས་གཉིས་སོ་སོར་ཚོལ་བ་གཉིས། བསམ་གཏན་ལ་ཀུན་
 རྒྱུ་དང་དོན་དམ་པར་དམིགས་པའི་དབྱེ་བས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་

གྱི་ཚོགས་སོ། །གང་ཤེར་བྱིན་གྱིས་ཟེན་པ་ན་པར་བྱིན་གཞན་ལྟའང་ཡེ་
 ཤེས་གྱི་ཚོགས་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་
 བ་དང་། སྒྱིན་སོགས་ལྟ་བུ་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཤེར་
 བྱིན་ལས་ཀྱང་བསོད་ནམས་གྱི་འབྲས་བྱ་འཕེལ་བས་བསོད་ནམས་གྱི་
 ཚོགས་སུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་བསོད་
 ནམས་ཀྱང་ཡིན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་པས་སྒྱུད་པ་དངོས་སམ། རོ་བོའི་
 སྒོ་ནས་ཚོགས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ནམ་པར་བཞག་ལ། ཚོགས་གཉིས་ལས་
 བསོད་ནམས་གྱི་དགོས་འབྲས་ནི། རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་འཁོར་བར་གནས་
 ནས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པའི་ཆེ་གཞན་དོན་སྒྱུད་པ་ལ་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་
 མངོན་མཐོའི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་ཅིང་མཐར་ཐུག་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་གྱི་སྒོ་
 ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་གྱི་དགོས་འབྲས་ནི།
 གནས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྒྱུད་པའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་མེད་
 ཅིང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཏུ་རང་
 དོན་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་འབྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །བྱུང་པར་ཁྱིད་གྱི་སྒྲིབ་འགྲོའི་སྐབས་
 འདིར། ཚོགས་བསག་པ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཚོགས་གསོག་
 ཐབས་དངོས་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ཡང་། སྤྱི་མའི་བསགས་
 རྒྱལ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་ན་མ་གཏོགས། རང་རྒྱུད་ལ་དགེ་ཚོགས་བསགས་
 པའི་གཞི་རྒྱུ་ཞིག་མེད་ན། དགེ་བའི་བག་ཆགས་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་དུ་སྤང་
 མི་རུས་པས། ལམ་དངོས་གཞིའི་ཉམས་སྒྱུར་འབྲས་དུ་སྒྲི་དཀའ་ཞིང་།
 ཅུང་ཟད་སྒྲིས་ནའང་བྱལ་ལ་རྒྱབས་རྒྱུང་བ་དང་འཕེལ་སྒྱུད་མི་འབྱུང་།

དགེ་བའི་ཆོགས་ཁྱད་པར་ཅན་གསར་དུ་སྐྱབ་ན། དེས་དགེ་བའི་བག་
ཆགས་སད་པས་ཉམས་ཆོགས་རྒྱད་ལ་སྦྱར་དུ་སྤྱེ་ཞིང་སྟོབས་འཕེལ་བ་
ཡིན་པས་ཆོགས་བསག་པ་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་འབད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་མཐུལ་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་
ལྟར་ཆོགས་བསག་པའི་ཐབས་ཀྱང་དཀའ་ཆོགས་རྒྱད་དུས་དོན་ཆེན་སོ་
སོ་བ་པར་བྱེད་ཀྱིས་པ་ནི་མཆོད་པའི་མཐུལ་བྱེད་པ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
མཐུལ་ཞེས་པ་སྤྱིར་སོ་ལེན་པའི་དོན་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
ཁྱད་པར་ཅན་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དམ་པ་རྒྱད་ནས་
ཇོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གཙོ་བོར་ཀུན་རྫོབ་པའི་མཐུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
པའོ། །ཚུལ་འདི་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱ་དགོས་པའང་། གསེར་འོད་དམ་པའི་
མདོ་ལས། གང་ཆེ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་པའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར། །དེ་ཆེ་རྒྱ་
མཆོར་བཅས་པའི་ས་ནམས་དང་། །སྤྱིར་བཞི་རིན་ཆེན་གང་བར་བྱས་
པ་ཡང་། །སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་དག་ལ་ངས་ལུལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་དང་།
ཁྱད་པར་དུ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱད་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། ཞིང་འདིར་
རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་གྱིས། །མཁས་པ་དག་གིས་ཡོངས་བཀའ་ལ། །དངོས་
གྲུབ་འདོད་པ་སྤྱོད་པའི་བྱིར། །ཉིན་རེ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་དབུལ། །ཞེས་
གསུངས་ལ། དེའི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་མ་ལ་ཁྱད་པར་
ཅན་གྱི་རྩས་དབུལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཆད་མེད་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་
པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། ཞིང་འདིར་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་གྱིས་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བཟླ་རྩ་ག་དང་། ཡིན་ཏེ་ལ་དང་། བེ་

རྒྱལ་དང་། མཁའ་དང་། རྗེ་རྗེ་དང་། སྤྱི་ཉིག་དང་། བྱ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་
 རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུལ་བྱེད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཀའ་བའི་ཞིང་འདི་ཉིན་རེ་བཞིན་
 དབྱལ་བར་བྱ་བའམ། བྱད་མེད་དང་། སྤྱེས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་།
 འཁོར་ལོ་དང་། རལ་གྱི་དང་། སྤང་པོ་དང་། ཏྲ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་མཁས་
 པ་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ལ་མཁས་པས་ཉིན་རེ་
 བཞིན་ཡང་དབྱལ་བར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཅན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་འདོད་པས། སྤྲུལ་པས་གཉིས་སུ་
 མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོར་རྟོགས་པར་བྱ་བར་འདོད་ཅིང་། དེའི་མན་ངག་
 གིས་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་བྱུབ་སྤྱོད་པར་འདོད་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་
 ཀྱིས་དབྱལ་བར་བྱ་ཞིང་། བསམ་གཏན་གྱིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་བཙུན་སྤྲུལ་རས་གཟིགས་ཀྱི་དོན་དམ་
 པའི་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། ཐུན་མཆོམས་སུ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནམས་པར་དག་པ་
 ཡིས། །ཁ་དང་ལག་པ་རྒྱུ་པ་དག་ནི་ཁྱས་བྱས་ཏེ། །མེ་རྟོག་ཡང་དག་
 སྤངས་ནས་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་པ་ལྟེ། །རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤིན་ཏུ་
 རྒྱུ་པར་བྱ། །སྤྲུལ་པའི་ཞབས་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱོད་མེ་རྟོག་གིས་མཆོད་ཅིང་། །ཤིན་
 ཏུ་གྲུས་པས་སྤྱི་ཐོར་ལག་པས་བྱུག་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྤྲུལ་
 མ་ལྟ་བུ་པ་ལས། མཆོག་ཏུ་དད་པས་དུས་གསུམ་དུ། །དཀྱིལ་འཁོར་
 མེ་རྟོག་བཅས་ཐལ་མོས། །སྟོན་པ་སྤྲུལ་པ་བསྟན་བཀའ་ཞིང་། །ཞབས་
 ལ་མགོ་ཐོས་བྱུག་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་སོ། །མཐུལ་མ་
 ལུ་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་བྱུག་ཆེན་ཀ་མ་པ་ལས་མཛད་པའི་མཐུལ་གྱི་

ཆོགས། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ཉེས་དམིགས་ནི། །ཇོགས་ལ་བརྟན་པ་མ་སྟོབ་
པར། །མཆོལ་འཇོག་ན་མཁའ་འགྲོས་གསོད། །དེ་བས་ནན་ཏན་གྲུས་
པར་བྱ། །ཞེས་ས་ལམ་གྱི་ཆོགས་པ་བརྟན་པོ་མ་སྟོབ་པར་དུ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་
མཆོལ་འཇོག་ཏུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་སོགས་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ཆོགས་ཞིང་གི་མཆོལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། རང་གི་
མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ཆད་མེད་པ་བཞི་དང་འཕྲིན་ལས་བཞིའི་རང་བཞིན་
གྱི་རིམ་བཤུལ་དང་བྱི་རྒྱལ་དང་། བསྐྱར་རྒྱ་ག་དང་། གསེར་ཉེ་རིན་པོ་ཆེ་
སྣ་བཞི་ལས་བྱུང་བ་བར་རིམ་བཞི་དང་ལྡན་པ་རྒྱ་ཁྲོན་ཆད་མེད་པའི་སྟེང་
དུ་སྣ་ཆོགས་པ་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའི་སྟེ་བར་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལྡན་དུ་
མཆོན་པ་སང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་གྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་བསྐྱར་ཆེ་
ཉི་བཅེགས་པའི་གདན་ལ་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་དོ་རྩེ་འཆང་གི་ནམ་པར་བཞུགས་
པ་ལ་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མས་བསྐྱོར་བ། མདུན་གྱི་འདབ་མར་སྟོབས་བརྩའི་
མཆོན་བྱེད་སྒྲ་ཆེན་གྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ལ་ཡི་དམ་གཙོ་
འཁོར། གཡས་སུ་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱང་པ་བཞི་མངའ་བའི་རྟ་མཆོག་གི་ཁྲི་
ལ་སངས་རྒྱས་གཙོ་འཁོར། རྒྱབ་ཏུ་དབང་བརྩུ་མངའ་བ་མ་བྱའི་ཁྲི་ལ་
ཡུམ་ཆེན་མོ་སྒྲེགས་བམ་གྱི་ཆོགས་བཅས། གཡོན་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་
སྟོབས་ལྷགས་དང་ལྡན་པ་མཁའ་ལྡིང་དམ་ཤང་ཤང་གིས་བཏེག་པའི་ཁྲི་
ལ་འཕགས་པ་བྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་གཙོ་འཁོར། བར་མཆོལ་ཐམས་ཅད་དུ་
དབང་པོ་མཁའ་འགྲོ་དམ་པ་ཆོས་སྐྱོང་བའི་སྤང་མ་ནོར་ལྷ་གཏེར་བདག་
དང་བཅས་པས་ཡོངས་སུ་གང་བ་འོད་ཟེར་གྱི་འཕྲིང་བ་འབར་བའི་སྐྱོང་།

ན་བདག་ལ་དབྱེས་པ་ཆེན་པོས་བཞུགས་པར་གསལ་འདེབས་བཏོ། །

བཞི་པ་མཆོད་པའི་མཛུལ་འབྲུལ་བ་ནི། ཡན་ལག་བདུན་པ་འབྲུལ་བའི་ཁོངས་སུ་མཛད་པའི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་བྱ་བ་ཉིད་ལེགས་པས་ན། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས་བྱུང་བ་འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྒྲིབ་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐོག་མའི་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྟེ། དེའི་དང་པོ་ཕྱག་འཆའ་བ་ལ་ཐོག་མར་སྒོ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འདུད་པའི་ཕྱག་བྱ་བ་ནི། ཇི་སྟེད་སུ་དག་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱག་བཞུགས་པ་བཤད་གཞིར་བྱས་གང་ལ་ན་ཇི་སྟེད་དེ་གངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བགྱང་བ་ལས་འདས་ཤིང་། སུ་དག་སྟེ་མིང་གི་སྒོ་ནས་ཆོད་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ན་འདས་མ་ཁོངས་ད་ལྟར་དུས་གསུམ་དུ་གཤེགས་ཤིང་བཞུགས་པ་མིང་སྟེ་བ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་མི་ཡི་སངས་ལྟར་གྱུར་པ་ཀུན་ལོ། །

ཕྱགས་རེ་བཅོད་པ་ཡང་ཀུན་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་ལྟོགས་ཕྱོགས་འདིའི་མི་ཀུན་འདུས་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ལྟག་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ལུས་པར་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་བཏོ། །

གང་གིས་ན་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་བདག་གིས་སོ། །

ལྟལ་ཇི་ལྟར་ན་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་དང་བ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམས་པ་དང་བྲལ་བས་སོ། །སྒོ་གསུམ་སོ་སོའི་ཕྱག་ལས་ཐོག་མར་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་ནི། བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སོགས་ཏེ། གང་ལ་ན་སྟེག་པའི་ཆོས་ཐམས་

ཅད་ལས་རྒྱལ་བ་ཕྱག་ལོས་ཀུན་ལོ། །

རྒྱལ་ཇི་ལྟར་ན་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྤོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་དག་གིས་
རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བཞུགས་པར་ཡིད་གིས་མོས་
ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མ་ལུས་པ་དག་གི་རྒྱལ་ཇི་སྟེད་པ་དང་གངས་
མཉམ་པའི་ལུས་རབ་རྩ་བ་རྩུབ་པས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་ནི་རྒྱལ་གཅིག་
སྟེད་ན་སོགས་ཏེ། རྒྱལ་གཅིག་གི་སྟེད་ན་ཡང་རྒྱལ་ཇི་སྟེད་པའི་གངས་
དང་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལའོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་
གིས་བསྐྱོར་པའི་དབུས་སུ་བཞུགས་པ་དག་རྩ་མོས་པར་བྱ་བྱིང་། དེ་ཡང་
ཡུལ་ལམ་ཕྱོགས་སམ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཅམ་དུ་མ་བཟང་རྒྱལ་
དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནམ་མཁའི་མཐར་གཏུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་
ལུས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་སྤྱི་དང་བཅས་པ་དག་གིས་གང་བར་མོས་
ཏེ་ཡིད་གིས་འདུད་པའོ། །དག་གི་ཕྱག་ནི། དེ་དག་བསྐྱུགས་པ་སོགས་
ཏེ་བདག་གིས་བསྟོད་དོ་ཞེས་པའོ། །

གང་ལ་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །

རྒྱལ་ཇི་ལྟར་ན། བདེ་གཤེགས་དེ་དག་གི་བསྐྱུགས་པ་བསྐྱུལ་
པའི་བར་དུ། བརྟེན་གྱང་མི་བཟང་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་མང་བ་རྣམས་དབྱངས་ཀྱི་
ཡན་ལག་ལྷའམ་དུག་ཅུ་སོགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་མང་པའི་སྤྱོད་ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་
བ་ཀུན་གྱི་ཇི་ལྟར་སྟེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རབ་རྩ་བ་བརྟེན་ཅིང་གསལ་བར་
བྱས་ནས་སོ། །

འདིར་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་པར་སྤྱོད་དང་ཕྱོགས་སྒྲུང་

ཀྱན་བཟང་པོའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་ལས་ཡན་ལག་གི་སྤྱི་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་
 བྱངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་བ་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱི་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་ལྷ་དང་ལྷན་བ་ཞེས་འབྱུང་ལ། ཐེག་
 བ་ཆེན་པོ་ལས་ནི་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་ལྷན་བ་དང་། ཡན་ལག་ཆད་
 མེད་བ་དང་ལྷན་བ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ། ཞེས་བཤད་ལ། ཡན་ལག་ལྷ་ནི་
 རྣམ་བཤད་རིག་བ་ལས། དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྷ་ནི་འབྲུག་སྤྱི་ལྟར་ཟབ་
 བ་དང་། སྤྱན་ཅིང་འདྲེབས་བ་ལ་རྣ་བར་སྤྱན་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་
 དགའ་བར་བྱེད་བ་དང་། རྣམ་པར་གསལ་ཞིང་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་བ་
 དང་། མཉན་འོས་ཤིང་མི་མཐུན་བ་མེད་བ་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ། འཇམ་
 དབྱངས་བུ་རྒྱས། འདིར་དབྱངས་ནི་བསྟོད་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡན་ལག་ནི་
 རྒྱ་སྟེ་སྟེང་། །

རྒྱ་མཆོ་ཞེས་བ་མང་བའི་དོན་དུ་བཟུང་ངོ་། ། ཞེས་གསུངས་བ་
 ནི། རྒྱ་བཤེས་གཉེན་གྱི་འགྲེལ་བར། དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་དབྱངས་
 འབྲུབ་པའི་རྒྱ་སྟེ། ལྷ་དང་རྣམ་ལ་སོགས་པའོ། ། ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་
 བོ། ། དེ་ནས་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་གི་གཙོ་བོ་མཆོལ་འབྲུལ་བ་ལ། འཕྱོར་
 ལྷན་ཞེས་ན་གསེར་དཔུལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལས་གྲུབ་བཤམ། མ་
 འཕྱོར་ན་འཁར་བ་ལྟ་བུའི་རིན་པོ་ཆེ་པལ་བཤམ། དེ་ཡང་མེད་ན་ཐུ་དང་
 ཤིང་ལས་བྱས་བ་སོགས་གསེར་མེད་བ་སྟེ། རིམ་བཞིན་སོར་བཞི་དང་
 མཐོ་གང་ཁྱེད་གང་ལས་མི་རྒྱུད་བ་ཞེས་སྒྲ་མ་པལ་ཆེར་བཞེད་ཅིང་། འཕྱོར་
 ན་ནི་རིན་ཆེན་མཆོག་གི་མཆོལ་ཡང་ངེ་ཙམ་ཆེ་ཞིང་བཟང་སྟེ་མཆོལ་དེའི་

ལྷན་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཐོ་ཐོ་བ་པ་སོགས་
མཁའ་པ་སོ། །

མཁས་པ་འགའ་ཞིག་མཛུལ་གྱི་རྒྱ་འགངས་ཆེ་བ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བ་
ཉིད་བཟང་བར་གསུང་བའང་པན་ཡོན་དེ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་མོད། རྒྱ་ཁྱད་
པར་འཕགས་ན་འབྲས་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡང་ནམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཐོ་བ་
པར་རྒྱལ་བ་གོང་མ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མངའ་བཞེས་པ་དག་གསུང་ཞིང་རིག་
པས་ཀྱང་འབྲུག་པས་གཅིག་ཏུ་འཐད་པ་ཁོ་ནར་ཡང་མ་མངོན་ནོ། །ཆོམ་
བྱའང་རིན་པོ་ཆེ་དང་དྲི་ཞེས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་མེ་རྟོག་གསར་བའམ་མིན་
ཀྱང་མ་གྲུམས་ཤིང་དྲི་མས་མ་གོས་པའི་འབྲུ་དཀར་གྱིས་བྱ་སྟེ། འཕྱོར་
ན་སྤྲ་ཁ་གསོ་ཅམ་མིན་པར་རེ་རེ་བཞིན་ཆོམ་བྱ་སྤྲ་མ་བསལ་ནས་
གསར་དུ་འགོད་ཅིང་། ཆོམ་བྱ་རྟེང་པ་ནམས་ཀྱང་ཕྱིས་སྤྲ་མ་དགོན་
མཆོག་ལ་འབྲུལ་བ་ལས་རང་གིས་ལོངས་མི་སྟོད། དྲི་ཆབ་ཀྱང་སྐམ་རེས་
གྱིས་བྱུག་པས་སྐྱོན་དང་མ་བྲལ་བར་བྱ་ལ་འབྲུལ་ཚུལ་ནི། ལག་གཡོན་
པར་འབྲུ་ཅུང་ཟད་ཅམ་དང་བཅས་པས་མཛུལ་བཟུང་བ། སེམས་རྒྱུད་དྲི་
མ་མེད་པར་མཆོན་ཕྱིར་ལེགས་པར་ཕྱིས་ལ། སྟིང་རྩེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་
དང་མ་བྲལ་བ་མཆོན་བྱེད་དྲི་དང་བ་བྱུང་ལྷ་སྦྱར་བའི་རྒྱས་བྱུག་ཅིང་། ཨོ་
བཟླ་བྱ་མི་ལྷ་མཁྱེད་ཞེས་བརྗོད་པས་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞིར་བསྟོམས།
དེ་ནས་གཡས་པའི་གྲང་མོའམ་སྤྱན་ལག་གིས་འཁོར་ཡུག་ཏུ་བསྐྱོར་ནས།
ཨོ་བཟླ་རེ་ཤེ་ལྷ་མཁྱེད་ཞེས་བརྗོད་པས་ཕྱི་ལྷགས་རིའི་འཁོར་ཡུག་གིས་
བསྐྱོར་བར་བསམ་ལ་དེ་ནས་ལག་པ་གཡས་མ་བཏེག་པ་ཉིད་གྱིས་དབྱུས་

ལུ་མེ་རྟོག་བཞག་སྟེ་རྩྱ་ཞེས་བརྗོད་པས་བགེགས་བསལ་ནས། ཆོས་བྱ་
 རྣམས་རིམ་བར་འགོད་ཅིང་། དབུས་ལུ་རིེ་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་རིན་ཆེན་
 བཞི་ལས་གྲུབ་ཅིང་བར་རིམ་བཞི་པ་གསེར་རི་བདུན་དང་རོལ་མཆོ་བདུན་
 ཕྱིའི་རྒྱ་མཆོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། ཞར་ལུས་འཕགས་པོ། ལྷོ་འཇམ་བྱ་
 སྒྲིང་། ལུབ་བ་ལང་སྟོང་། བྱང་སྐྱ་མི་སྟན། ཞར་སྒྲིང་གི་གཡས་གཡོན་ཏུ་
 ལུས་དང་ལུས་འཕགས། ལྷོར་རྩ་ཡབ་དང་རྩ་ཡབ་གཞན། ལུབ་ཏུ་གཡོ་
 ལྷན་དང་ལམ་མཆོག་འགོ། བྱང་ཏུ་སྐྱ་མི་སྟན་དང་སྐྱ་མི་སྟན་གྱི་ཆུ་སྟེ་སྒྲིང་
 བཅུ་གཉིས་ལས། ཞར་གྱི་གསུམ་ཆེ་གས། ལྷོའི་གསུམ་ཤིང་རྟེན་དེ་དབྱིབས།
 ལུབ་ཆུམ་པོ། བྱང་གྲུ་བཞི་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རི་པོ། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་།
 འདོད་འཇོའི་བ། མ་རྩོས་པའི་ལོ་རྟོག་འདི་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྟོ་བྱང་ལུབ་
 ཞར་སྒྲིང་རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྟོང་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ཕྱགས་དེ་དར་ཆོས་
 བྱའང་འགོད་ཅིང་སྟོམ་དུས་ཀྱང་སྒྲིང་མོ་མའི་ལོངས་སྟོང་དུ་མོས་པས་
 ཆོག་པར་བཞེད། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། བཅུན་མོ་རིན་
 པོ་ཆེ། ཆོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ། སྒྲང་པོ་རིན་པོ་ཆེ། རྩ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། དཔག་
 དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། གཉེར་ཆེན་པོའི་བུམ་པ་རྣམས་ཆོས་བྱ་སྒྲིང་བཞིའི་ནང་
 ཐང་ཅམ་དུ་འགོད་ཅིང་། མོས་པས་སྒྲིང་བཞིའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའི་ཕྱགས་
 མཆོམས་བརྒྱད་དུ་ལོ། །ཡང་ན་རྒྱལ་སྟོན་སྟོན་བདུན་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ཆ་
 མཉམ་དུ་བཀོད་ནས་གཉེར་བུམ་རི་རབ་ཀྱི་ཆེ་མོར་འགོད་པའང་བཞེད།
 རིམ་པ་དེའི་ནང་རོས་ཀྱི་བར་སྒྲང་ལ། སྟེག་མོ་མ། སྟེང་བ་མ། སྟེ་མ། བར་
 མ། མེ་རྟོག་མ། བདུག་སྟོས་མ། སྒྲང་གསལ་མ། དྲི་ཆབ་མ་རྣམས་འགོད།

རི་རབ་གྱི་རྒྱལ་མདུན་དུ་ཉི་ཟླ་འགོད་པ་ཤས་ཆེ་ཡང་། དག་སྦྱོར་གྱི་དབང་
 ལས་གཡས་གཡོན་དུ་འགོད་པ་ལེགས་ཤེས་གསུངས་ལ། སྐྱེག་མ་ལ་
 སོགས་པའི་ནང་སྒྲོར་གྱི་བར་སྒྲུང་ལ་རིན་པོ་ཆའི་གདུགས་གྱི་སྤེང་བ་དང་།
 དེའི་ནང་ངོས་སུ་སྦྱོགས་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་སྤེང་
 བའམ། ཡང་ན་རི་རབ་གྱི་སྤྱིང་དུ་གདུགས་དེའི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་རྒྱལ་མཆོན་
 གྱི་སྤེང་བ། ཡང་ན་གཡས་གཡོན་དུ་ཉི་ཟླ། མདུན་རྒྱལ་དུ་རྒྱལ་མཆོན་དང་
 གདུགས་ཏེ་བཞི་སྟོམས་སུ་འགོད་ཅིང་། སྤེང་བ་བཞིན་དུ་དམིགས་ཆེ་
 ཆོམ་བྱ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འགོད་པ་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ནས་མེ་ཉླ་གིས་
 དབྱས་འཕྱར་བྱར་བྱས་ནས། ལྷ་མིའི་དཔལ་འབྱོར་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་
 མ་ཆང་བ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་གང་བར་དམིགས་ཏེ། མདོར་ན་སྟོད་གྱི་ཆ་
 དེ་ཀུན་རིན་པོ་ཆེ་འབའ་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ས་གཞི་རིན་པོ་ཆའི་བྱེ་མ་
 བརྒལ་བ་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟར་གྱི་ཚུས་གང་བའི་རྗེང་བྱ་བ་སྒྲུ་དང་
 ལྷན་ལ་སོགས་གྱིས་ཁེབས་ལ། འདོད་དགུ་སྦྱོར་བའི་ལྷོན་སྤེང་གིས་བསྒྲོར་
 བ་ནོར་བུའི་བ་གམ་ཅན་གྱི་ཁང་བཟང་དུ་བསྟེ་བའི་སྦྱེ་འགྲོ་ཀུན་གྱང་
 གཞུགས་དང་ལང་ཆོ་རྒྱན་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་སོགས་ལྷ་མིའི་སུན་
 ཆོགས་འདྲེས་མར་སྦྱོད་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་པས་བྱུང་བར་
 དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟར་དག་པའི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་།
 དམིགས་པས་འཆུན་ན་གླིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པའི་ཆོམ་བྱ་དང་པོ་
 དེ་ལས་འོད་ཟེར་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡོངས་སུ་འགོངས་པར་འཕྲོ་བའི་འོད་
 ཟེར་རེ་རེའི་ཅེ་མོར་རིན་པོ་ཆའི་བསྒྲུ་འོད་ཟེར་འབར་བ་ཡངས་ཤིང་རྒྱས་

བའི་ཉེ་བར་ཡང་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ནས་གདུགས་རྒྱལ་མཆན་གྱི་བར་
 བཞོད་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་དེ་འབྱུང་ལ། གཞན་དུ་མོས་སྒོ་
 ཅམ་བུའོ། །འདི་ལ་དེ་རབ་ནས་རྒྱལ་མཆན་གྱི་བར་ཆོམ་བུ་སོ་བདུན་ཡོད་
 བས་རྒྱས་བ་ཡིན་ལ། དེ་རབ་སྤྱིང་བཞི་སྤྱིང་ཕན་རྒྱལ་སྤིད། ཉི་ཟླ་ཅམ་
 འགོད་བ་ཆོམ་བུ་ཉེར་གསུམ་མ་སྟེ་འབྱིང་པོ། དེ་རབ་སྤྱིང་བཞི་ཉི་ཟླ་ཅམ་
 འགོད་བ་ཆོམ་བུ་བདུན་མ་སྟེ་བསྐྱུས་བའོ། །ཡང་དུས་འཁོར་ལུགས་ལ་
 དེ་རབ་སྤྱིང་བཞི་ཤར་ནས་གཡས་བསྐྱོར་སྒྲ་གཅན་ཉི་མ་དུས་མེ་ཟླ་བ་སྟེ་
 ཆོམ་བུ་དགུ་མར་བྱེད་བའང་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་འགོད་བ་ན་རང་
 ལ་མདུན་བསྟན་དང་། འབྱུང་བའི་ཆེ་གཡས་སུ་བསྐྱོར་ནས་འབྱུང་ལུལ་
 ལ་མདུན་བསྟན་དུ་བྱ་བ་ཤས་ཆེ་སྟེ་ཕྱི་ཉི་མ་རྒྱལ་ཡོ། །ནང་ལྟར་ན་རང་གིས་
 ཡོངས་སུ་བབྱང་བའི་ལུལ་དུ་སྒྲར་བ་གསེར་གྱི་ས་གཞི། དེར་བྱི་ཉི་བྱུག་བ་
 ཁང་བ་དང་ཁང་ཕན་སོགས་དེ་རབ་སྤྱིང་བཞི། སྐར་ཁུང་ཉི་ཟླ་ལ་སོགས་
 བའི་སྟོད་དུ་བྱ་དང་རྩང་མ་ཕན་གཡོག་ཡོངས་སྟོད་སོགས་གཅེས་དགའི་
 བཅུད་ཀྱིས་བཀང་སྟེ་འབྱུང་བ་དང་། གསང་བ་ལྟར་ན་རང་གི་བགས་བ་
 གསེར་གྱི་ས་གཞི། ཁྲག་བྱུག་པ། སྐལ་ཆེགས་དེ་རབ། ཡན་ལག་བཞི་
 སྤྱིང་བཞི། ཅ་རོ་རྒྱང་ཉི་ཟླ། བྱང་རྩབ་སེམས་ལྷ་མིའི་འབྱོར་ཆོགས་ཏེ།
 དེ་སོགས་རང་ལུས་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་
 སུ་སྟོས་ཏེ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟར་ན་ནམ་མཁའ་ལྟར་འབྱུངས་
 གླུ་ས་བའི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྤྱིན་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་གཏམས་བ་ཉིད་དམིགས་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་

གསུམ་ཡོངས་དག་གི་ངང་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། འདྲིར་ཡང་ཀུན་གཞི་གསེར་གྱིས་གཞི། དེ་ཉིད་ཀུན་གཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་མ་བུལ་བས་འིའི་བྱུག་པ། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རི་རབ། དེ་ལས་ཆད་མེད་པ་བཞི་དང་དགའ་བ་བཞི་དང་ཡེ་ཤེས་བཞི་སོགས་འཆར་བ་སྤྲིང་བཞི། ཐབས་ཤེས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་ཉི་ལྔ་ལ་སོགས་པས་མཆོན་པ་རང་རིག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྲིང་དུ་འབྱུང་བའོ། །ཡང་ན་མཆོལ་གྱི་གཞི་གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ། ལྷགས་རིས་བདེ་སྤྲིང་ཐབས་ཀྱི་བློ་ཤེས་བག་ཡོད། སྤྲིང་བཞིས་བློ་བ་ཉེར་བཞག་བཞི། སྤྲིང་ཐོན་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་སྤྲིང་བ་བཞི་དང་རྩ་འབྱུང་གི་རྒྱུ་བ་བཞི། རི་རབ་ལྷན་པོ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རི་པོ་སོགས་བཞིས་དབང་པོ་ལ། གཉེར་བུམ་ཉི་ལྔ་གདུགས་རྒྱལ་མཆོན་ལྡན་སྟོབས་ལ། རྒྱལ་སྤིད་སྣ་བདུན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན། སྟེག་སོགས་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གྱི་དག་སྤྲིང་དུ་མཛད་པའང་མདོ་དང་བྱུན་མོང་བའི་དབང་དུ་ན་ནང་གི་མཆོལ་ཙམ་དང་། སྟེགས་ཀྱི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་གསང་བའམ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། མདོར་ན་གཞི་སྤྱི་རྩལ་གྱི་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་ཀུན་འདུ་བའང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་མ་འདྲེས་གསལ་རྫོགས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྟེ། དེ་ཡང་རང་གིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་ཡོད་པས་ནང་། དེ་དག་ཀྱང་ཅ་ཁམས་སོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་རིག་པས་གསང་བ། རྣམ་པ་གསལ་ལ་མི་འགག་ཀྱང་རང་བཞིན་འཁོར་གསུམ་གྱིས་སྤྲོས་པས་སྤྲོང་པར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

དེ། དེ་ལྟར་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་འགྲེལ། །དེ་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་
 ལས་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་གི་ཆོག་ས་བཅད་ལྔ་ན་ཡོད་པའི་མཆོད་པ་
 འབྲུལ་བ་ནི། མེ་ཉོག་དམ་པ་སོགས་ཏེ། གང་ལ་ན་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་པའི་
 སྤུངས་པོ་དེ་དག་ལ་མཆོད་པར་བཞུགས། །དེས་སོ་གང་ཞིག་གིས་མཆོད་
 བ་ལྟ་དང་མིའི་མེ་ཉོག་དམ་པ་སིལ་མ་རྣམས་དང་། འབྲེང་བ་སྟེ་མེ་ཉོག་
 ལྟ་ཆོག་ས་སྟེ་ལ་ལེགས་སུ་བརྒྱས་པ། སིལ་སྟན་རྣམས་དང་། རྒྱུད་ཅན་
 ལ་སོགས་པ་སྤྱ་སྟན་པའི་རྩལ་མའི་མཆོག་རྣམས་དང་། བཞུགས་པའི་ས་
 རྩོགས་ལ་བྱུག་པར་བྱ་བ་ཅན་དན་ལ་སོགས་པའི་དེ་ལྟར་སྤུངས་ཆོག་ས་པ་
 རྒྱུར་པའི་བྱུག་པ་མཆོག་དང་། དེ་ན་སོ་ཆེ་ལས་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 གདུགས་མཆོག་དང་། དེ་ན་སོ་ཆེ་དང་འབྲུ་མར་ལ་སོགས་པའི་མར་མེ་
 མཆོག་དང་། བཅས་ཆོས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་སྤྱེས་སྤྱ་གཅིག་པའམ་རྒྱུར་
 སྤྱོད་དམ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིས་སོ། ། དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་གཞན་ཡང་ན་
 བཟའ་དམ་པ་སོགས་ཏེ། ལྟ་དང་མིའི་གོས་མཆོག་དམ་པ་རྣམས་དང་།
 ལྟ་ལུས་ལ་བྱུག་པར་བྱ་བ་སྟོང་གསུམ་དུ་དད་ལྡང་བ་ལྟའི་ཅན་དན་དང་
 ག་བྱར་ལ་སོགས་པའི་དེས་བཞོས་པའི་ཆུ། སྤོས་དེ་ཞེས་པའི་བྱེ་མའི་ལུར་
 མ་སྟེ་ལུས་བྱར་བྱས་པ་སོགས། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱ་རྩལ་དེ་རེ་དང་མཉམ་
 པ། བཞོད་པས་བྱུང་པར་དུ་འབགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །བཞོད་པ་ཞེས་
 པའི་དོན་ལ་སྤྱ་སྤྱུབ་དང་རྒྱན་བཟང་པོའི་འགྲེལ་པར། འདིར་བཞོད་པའི་
 ལྟ་ནི་ཆོག་ས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཏེ། ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་རྩལ་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་

མཆོད་པར་བཀྱེད། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། སྤྱུ་བཞེས་གཉེན་གྱི་འབྲེལ་བར།
 མཁོད་པ་ནི་ཁང་བཟང་དང་ཡང་ཐོག་དང་ལྷ་ཁང་དང་། ལྷ་ཁང་བྱམ་པ་
 ཅན་དང་། གཙང་ཁང་འབྱུར་བུའི་བྱེ་བྲག་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཅན་དན་ལ་
 སོགས་པ་ལས་བྱས་པ་ནས་སོ་ཕག་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པའི་བར་
 རྣམ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་། དེ་ཡང་སྤྲ་ཞེས་པ་གོང་
 མཐུ་སྟེང་ཡིན་ལ། དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་མཆོད་པའོ། །དེ་
 རྣམ་སྤྱོད་མེད་པའི་མཆོད་པ་ནི། མཆོད་པ་གང་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཏེ།
 སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཏིང་ཏེ་འཛིན་གྱིས་
 སྤུལ་པའི་མཆོད་པ་གང་ཇི་སྟེད་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལས་གོང་དུ་གྱུར་པའི་
 མཆོད་པ་གཞན་མེད་པས་སྤྱོད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། རྩོགས་དུས་ཀྱང་
 ཏུ་བྱུང་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་བྱང་བྱ་སྟེ། མཆོད་པ་དེ་དག་གིས་རྒྱལ་བ་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མཆོད་པར་མོས་པའོ། །རྒྱལ་ཇི་ལྟར་བྱས་མཆོད་པར་
 མོས་སྟུམ་ན། བཟང་པོ་སྟོན་པ་ལ་དད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པའི་བསམ་པའི་
 སྟོབས་ཆེན་པོ་དག་གིས་མཆོད་པར་མོས་པ་ཡིན་ནོ། །རྩོགས་སྤང་གི་
 འབྲེལ་བར་བཟང་པོ་སྟོན་པར་ནི་མདོ་སྟེ་དུ་མ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 མཆོད་པ་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོགས་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། ཆོག་རྒྱང་ཐ་མ་
 གཉིས་ནི་གོང་མ་དེ་གཉིས་མ་ཆང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། །དེ་ནས་
 བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རྒྱས་པར་སྐབས་འདིར་ཕྱང་པོ་གསུམ་པའི་
 མདོ་འདོན་སྟོལ་མཛད་པས། དེ་ལྟར་ཕྱང་པོ་གསུམ་ནི། རྟེན་གྱི་ཕྱང་པོ།
 བཤགས་པའི་ཕྱང་པོ། བསྟོ་བའི་ཕྱང་པོ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི་བཤགས་

ཡུལ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤགས་པར་བྱ་བ་ནི་རྟེན་གྱི་སྒྲོབས་སམ་ཕུང་
 རོ། དེ་ཡང་སྤྱིར་མདུན་གྱི་ཆོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད། བྱེ་བྲག་མདོ་དེར་
 དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་སངས་རྒྱས་ཤྱུ་ཐུབ་པ་ནས་རི་དབང་གི་རྒྱལ་
 སའི་བར་སངས་རྒྱས་སོ་ལྷ་སོ་འདི་རྣམས་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་
 གྱི་མཐུས། ཉེས་ལུང་བཤགས་ཡུལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 གཡས་སུ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོགས་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་
 ཡིན། བཤགས་པའི་ཕུང་སོ་ལ། བདག་གཞན་གྱི་སྤྱེ་བ་འདི་དང་སོགས་
 ཀྱིས་བཤགས་རྒྱུའི་སྤྱིབ་པ་བསགས་པའི་དུས། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་
 སོགས་ཀྱིས་སྤྱིབ་པའི་རྣམ་གངས་བསྟན་པ་ལས་སྤྱིར་བསྟན་པ། མཆོད་
 རྟེན་གྱི་དཀོར་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་སྤྱིན་མྱེ་བ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ། མི་དགེ་
 བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་སོགས་ཀྱིས་ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་བཅུར་བསྟུ་
 བའོ། །ལས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་གང་གིས་བསྤྱིབས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱིབ་པའི་རྣམ་
 སྤྱིན་བསྟན་པ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་སོགས་ཀྱིས་བཤགས་པའི་
 རྒྱལ་བསྟན་པའོ། །བསྐྱེད་པའི་ཕུང་སོ་ལ། སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆོགས་གཉིས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་
 བསྟུས་ཤིང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་རྒྱལ་ཐབས་མཁས་གོང་མའི་གོང་མ་སོགས་
 ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། རི་ལྷར་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་སོགས་
 ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དཔེར་བཞིན་པ། སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སོ་སོར་བཤགས།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱིར་གྱི་དོན་བསྟུ་དང་ཡན་ལག་གཞན་ཡང་བསྟན་པའོ།
 དེ་ནས་སྤྲིག་པ་བཤགས་པའི་ཆོགས་བཅད་ནི་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་

སོགས་ཏེ། རྒྱ་དུག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་
 ཐྲིག་པ་བགྱིས་པ་དང་བགྱིད་དུ་བརྟུག་པ་དང་། བགྱིས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡིད་
 རང་བར་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཅི་མཆིས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་
 རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པའི་སྦྱན་སྒར་འབྱོར་པའི་བསམ་པས་སོ་སོར་
 བཤགས་སོ་ཞེས་པའོ། ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་ཡན་ལག་ནི། རྒྱུགས་བརྟུའི་
 རྒྱལ་བ་སོགས་ཏེ། རྒྱུགས་བརྟུ་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཀུན་དང་། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྤྲས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། རང་རྒྱལ་
 རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་
 དང་། མིད་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་འབྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བསོད་
 ནམས་གང་ལ་ཡང་སྟེ་བསོད་ནམས་བྱས་པ་དེ་དག་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་བདག་
 རབ་དུ་དགའ་བའི་སློན་ནས་ཡི་རང་ངོ་ཞེས་པའོ། ། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་
 བསྐྱལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། གང་རྣམས་རྒྱུགས་བརྟུའི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་
 སོགས་ཏེ། གང་རྒྱུགས་བརྟུའི་འཇིག་རྟེན་མར་མའི་སྟོན་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྦྱུམ་གྱིས་གང་བ་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྦྱུའི་སྟོང་
 པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མའི་ཕྱང་པོ་འབར་བ་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་མ་རིག་
 པའི་སྦྱན་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་མཛད་པའི་སྟོན་མ་དེ་བཞིན་བཤེགས་
 པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་བཤམ་མངོན་པར་སངས་
 རྒྱས་པས་དུས་གསུམ་ལ་མ་ཆགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པའི་མགོན་པོ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པའི་བྱིར་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་

སོ་ཞེས་པའོ། །ཟུ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཡན་ལག་
 བེ། ཟུ་ངན་འདའ་སྟོན་སོགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་དག་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་ཅི་རིགས་པ་མཛད་ནས་ཟུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པར་
 གང་བཞེད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་གིས་ཐལ་མོ་རབ་ཏུ་སྦྱར་ནས་ཟུ་
 ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པར་བགྱེད། །དགོས་པ་གང་གི་
 ཆེད་དུ་ན་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཕན་པ་འབྱུང་ཞིང་། མངོན་མཐོའི་
 བདེ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །དུས་རི་སྟོན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མ་
 ལུས་པའི་རྒྱལ་གྱི་གངས་སྟོད་ཀྱི་བསྐལ་བར་བཞུགས་པ་ཡང་ངོ་། །བསྟོ་
 བའི་ཡན་ལག་ནི་བྲག་འཆལ་བ་དང་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡན་གྱིས་བྲག་འཆལ་
 བ། མཆོད་ཅིང་བཞགས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། བསྐལ་ཞིང་
 གསོལ་བའི་དགེ་བ་ཅུང་ཟད་བདག་གིས་ཅི་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་
 པའི་བདེ་བ་དང་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་མ་ཡིན་པར་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་
 བསྟོ་བར་བགྱེད་ཞེས་པའོ། མཐར་ཆོགས་ཞིང་སྐབས་འགྲའི་དུས་བཞིན་
 བསྐལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ལ་བསྟེམས་ནས་ཅུང་ཟད་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ནི་
 དོན་དམ་གྱི་མཐུལ་ཏེ། དཀྱིལ་ནི་སྟོང་པོ་ཞེས་པ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 ནི་བདེ་ཆེན་པོ། །ལེན་པར་བྱེད་པ་དཀྱིལ་ལའོར་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་དོན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །

ལྷ་པ་རྟགས་དང་ཕན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་བཞད་པ་ལ། དངོས་
 གཞིའི་ཉམས་རྟོགས་སྟེ་བའི་རྒྱུར་གསར་དུ་ཆོགས་བསགས་བྱབ་པའི་

རྟགས་ནི། རང་ཉིད་སེང་གའི་ཁྲི་ལ་འདུག་པ་དང་། ཅོད་པན་བཅེངས་
 བ། ཆས་གོས་བཟང་པོ་བསྟར་བ། སྤྱེ་བོ་མང་པོ་བྱག་འབྲུལ་ཞིང་མཆོད་
 བས་བཀྱར་བ་སོགས་ཉམས་དང་མི་ལམ་དུ་འབྱུང་། དངོས་ཀྱི་རྟགས་ནི་
 སྤྱིག་སྤྱིབ་དག་པའི་རྟགས་དང་མཚུངས་སོ། །པན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་ལུས་
 དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ཆང་བའི་སྒོ་ནས་མཆུ་ལུལ་བས་སྒོ་གསུམ་གྱི་
 དགོ་བ་བྱུང་པར་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ཆུང་
 ཡང་དམིགས་པ་དང་བསམ་པའི་ཐབས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་
 དང་། ཚོགས་ཞིང་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་བྱུང་དུ་མཆུ་གི་ཚོ་ག་ཆང་བ་ཆར་
 གཅིག་ལུལ་བ་ལའང་བ་རྩལ་དུ་བྱིན་པ་བྱག་ཀའི་ཆ་གས་ཆང་བའི་པན་
 ཡོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆུ་གི་མདོ་ལས། བ་ལྷེ་རྒྱར་བཅས་བྱིན་པ་
 རྟེ། བྱི་དོར་བྱས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན། །སྒོག་ཆགས་བསལ་བ་བཟོད་པ་
 རྟེ། །བཙོན་འགྲུས་བྱ་བ་བྱེད་ལ་བཙོན། །བསམ་གཏན་དེར་སེམས་སྒྲད་
 ཅིག་མ། །རི་མོ་ལེགས་འབར་གཤམ་རབ་པོ། །པ་རྩལ་བྱིན་པ་བྱག་རྣམས་
 ཀྱིས། །ཐུབ་པའི་མཆུ་ལ་ལེགས་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་
 རྒྱ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་རྫོགས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡང་དེ་ཀའི་འཕྲོས་སུ། འདིར་ནི་
 ལུས་ཀྱི་ལས་བྱས་ན། །ཁ་དོག་གསེར་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་། །ནད་རྣམས་
 ཀྱན་ལས་རྣམ་པར་ཐོལ། །ལྟ་དང་མི་ལས་ཆེས་ལྷག་ཅིང་། །ཟླ་བ་ལྟ་
 བྱར་གཟི་བྱིན་ལྟ། །ཁོར་དང་གསེར་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །རྒྱལ་པོའི་
 རིགས་དང་སངས་རྒྱས་ས། །མཆོག་གི་ཁྲིམ་དུ་སྤྱེ་བ་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་
 ཞིང་། སྒོ་བ་དཔོན་ཨ་རྩ་ཡས། བདེ་གཤེགས་པོ་བྱང་དམ་པ་འདིར། །ལུས་

གྱི་ལས་རྣམས་བྱས་པས་ནི། །གསེར་གྱི་ཁ་དོག་དག་ལྡན་ཞིང་། །ནད་
 ཀྱན་ལས་ནི་སྒོལ་བ་དང་། །ཟླ་བ་ལྟར་གསལ་ཡིད་འོང་བའི། །ལྷ་མི་ཁྱད་
 བར་འཕགས་པ་དང་། །ཁོར་དང་གསེར་ནི་ཕུན་ཚོགས་པའི། །རྒྱལ་པོའི་
 དེགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་དག་ལས་རྣམས་རྒྱལ་
 གྱི་མཁྲལ་ཚོ་ག་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་བྱག་བ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིས། །སྐྱེ་
 བ་གཞན་དུ་འགྱོར་བ་མི་ཟད་པ། །དེ་ལྟར་བཞེད་པ་ཉིད་གྱི་བྱག་གནས་
 ལྟར། །བསྐྱེད་པ་མེད་པ་བདག་གིས་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་
 དེ་མཆོད་འབྱུང་གནས་སྤྲས་པའི་མཁྲལ་ཚོ་གར། བན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་
 བ་ཡོད་དེ་གཞུང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། བཅའ་ཆེན་ལྷ་
 སྤྱིའི་མཁྲལ་ཚོ་གར། དེ་ནས་ལྷས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །འཛིག་རྟེན་མགོན་
 པོ་ཉེར་མཁོའི་གཟུགས། །དཔག་མེད་རྣམ་པར་འབྱུལ་བ་ཡིས། །ཞིང་
 རྣམས་ཀྱན་ཏུ་དོན་ཡོད་སྟོང་། །རི་སྤྱིད་སྤྱིང་པོ་བྱང་ཆུབ་བར། །དེ་དག་
 རྣམ་ཡང་འདྲན་པའི་མཐུས། །ངན་འགྲོའི་སྤྱི་ཡང་མི་གྲག་ཅིང་། །རྟག་ཏུ་
 དགའ་བསྐྱེད་འཆོ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་སོགས་དང་། བྱུང་ཐོབ་
 ཆེན་པོ་གླིང་རས་པས། ལག་བ་ནར་གྱིས་བརྒྱུང་བ་ལ་མཁྲལ་འབྲུལ་བ་
 ལས་བསོད་རྣམས་ཆེ་བ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་སོགས་གྱིས་མཆོན་ལ།
 མདོར་ན་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཁྲལ་ཕྱུལ་བས་བསོད་རྣམས་གྱི་ཚོགས་
 དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་སམ་བཞི་ཀའང་མཆོད་སྒྲིན་སྟོང་
 པའི་ཆ་ནས་བསོད་རྣམས་དང་། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་
 རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བས་ཚོགས་

གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་དོན་གཉིས་བྱན་སྐུ་མ་
ཆོགས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །

༥། ། བཞི་བ་བྱིན་ཆུབ་ས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
གྱི་ཁྱིད་ལ། དང་པོར་སྒྲ་མ་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། བསྟན་བྱུང་ལོས་
པའི་སྒྲ་མའི་མཚན་ཉིད། རི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ། དངོས་གཞི་སྒྲ་མའི་རྣལ་
འབྱོར་སྒྲོམ་ཐབས། འཇུག་ཏུགས་དང་པན་ཡོན་བསྟན་པ་ལྟ་ལས། དང་
པོ་སྒྲ་མ་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
བསྟན་པ་ལྟར་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཐོས་བསམ་དང་སྦྱབ་བསམ་
རྒྱད་ལ་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་
ལས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་རྣམ་མཁྱེན་རྫོགས་བྱུང་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ནི་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཐབས་མེད་དོ། ། དུམ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལས། རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
ཐོབ་པར་འདོད་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པར་བྱའོ། ། ཞེས་དང་།
འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་འཁོར་བྱ་
བར་འདོད་པས། དང་པོ་ཉིད་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟན་པར་བྱ།
བསྟན་བསྐྱར་བར་བྱའོ། ། ཞེས་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་
སྤྱི་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་སྦྱར་དུ་སྒྲ་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་འཁོར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། སྦྱད་པ་
རིན་པོ་ཆེར་ཡང་། སྒྲོབ་མ་བཟང་པོ་སྒྲ་མར་གྱུས་ལྡན་དེ་དག་གིས། ། སྒྲ་

མ་མཁམས་པ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མཁམས་པའི་
 ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་
 ལ་བསྟེན་ཏི་ཞེས། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་མཆོག་མངའ་རྒྱལ་བས་དེ་སྐད་
 གསུང་། །ཞེས་དང་། བད་པའི་ཆོག་གས་ཀྱིས་གསོ་ཕྱིར་སྟོན་པ་བསྟེན་པ་
 ལྟར། གཡོ་བ་མེད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་
 དང་། བཤེས་སྤྱིང་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པས་ཆངས་
 པར་སྤྱོད། །ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས་དེའི་ཕྱིར། །སྤྱེས་
 ཏུ་དམ་པ་བསྟེན་བཞིའི་རྒྱལ་བ་ལ། །བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་མང་པོས་ཞི་
 བ་ཐོབ། །ཅེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གསང་
 སྟགས་དོན་མེད་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྤྲོ་མའི་བྱིན་
 རྒྱལ་ལ་རག་ལས་པ་ཁོ་ན་བས། གྱི་དོན་རྟོགས། གཞན་གྱིས་བརྟོག་མིན་
 ལྟན་ཅིག་སྤྱེས། །གང་ཏུ་ཡང་ནི་མི་རྟོག་དེ། །སྤྲོ་མའི་དུས་ཐབས་བརྟེན་པ་
 དང་། །བདག་གི་བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་དང་། འདི་ནི་བྱིན་
 རྒྱལ་རིམ་པའི་ཕྱིར། །ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ། །ཞེས་གསུངས་
 ཤིང་། ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་ཚུ་སྤྱང་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། བརྟོག་བྲལ་སྟོན་ཅིག་
 སྤྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། །ཆོག་གས་བསགས་སྤྱིབ་པ་སྤྱངས་པའི་ལག་རྟེན་
 དང་། །རྟོགས་ལྡན་སྤྲོ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་མ་གཏོགས་པ། །ཐབས་གཞན་
 བརྟེན་པའི་རྫོངས་པས་རྟོག་པར་དགལ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བའི་དོན་
 གྱིས་ན། ཡེ་ཤེས་བྱུབ་པ་ལས། སྤྱོད་པ་འཛིན་པ་མེད་པར་ནི། །བྱུ་ཡིས་པ་
 རོལ་བྱིན་མི་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཡོན་ཏན་རབ་རྟོགས་ཀྱང་། །སྤྲོ་མ་མེད་

ན་སྲིད་མཐར་མིན། །ཞེས་དང་། མངའ་བདག་མིའི་པས། སྒྲ་མ་རྩེ་བཙུན་
མ་བསྟེན་ན། །དངོས་བྱུང་རྣམ་གཉིས་ཐོབ་མི་སྲིད། །ཅེས་དང་། ཆོས་རྩེ་
འགྲོ་མགོན་གྱིས། རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་མཆན་ལྡན་སྒྲ་མ་ཆོལ། །ཞེས་
གསུངས་པ་སོགས་སོ། །

གཉིས་བ་བསྟེན་བྱར་འོས་པའི་སྒྲ་མའི་མཆན་ཉིད་ནི། སྒྲ་མ་དེ་
ཡང་མཆན་ཉིད་རིམ་བྱ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དམ་པའི་ཆོས་
འདུལ་བའི་སྐྱབས་སུ་མེ་རྟོག་སྟེང་རྒྱུད་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ཅིང་འདུལ་
བའི་ཆོ་ག་ཤིས། །ནད་པར་སྟོང་བཅེ་འཁོར་ལ་བྱམས་པ་ཡིས། །ཆོས་
དང་ཟང་ཟིང་པན་འདོགས་བཅོམ་པ་དང་། །དུས་སུ་འདོམས་པ་གང་ཡིན་
སྒྲ་མར་བསྟེན་པས། །ཞེས་གསུངས། ཐེག་ཆེན་པར་བྱིན་པའི་གཞུང་རྣམས་
སུ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཆན་ཉིད་གསུངས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
ལས། བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ། །ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་བཅོམ་
བཅས་ལུང་གིས་སྟུག། དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྒྲ་མཁས་ལྡན། །བཅེ་བའི་
བདག་ཉིད་སྟོབ་སྤངས་ལ་བསྟེན། །ཞེས་དང་། སྟོབ་འཕྱག་ལས། ཏག་
པར་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ནི། ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། །བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཁྱགས་མཆོག། སྟོག་གི་བྱིར་ཡང་མི་གཏོང་
ངོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། རྩོམ་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི།
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟུས་པའི་རྒྱུད་ལས། དང་པོར་ཡང་དག་བསྟེན་བྱ་སྒྲ་
མ་དག་ཀྱང་དམ་ཆོག་ལྡན་ཞིང་རྩོམ་ཐེག་ལ་ལྷག་པར་གནས། །དེ་ཉིད་
སྟོམ་ཞིང་མ་ཆགས་ཅི་མ་དག་དང་བྲལ་ཞིང་བཟོད་པའི་ངང་རྩལ་ལམ་

ལ་ཞུགས། །སྒྲོབ་མ་རྣམས་ལ་ལམ་ནི་སྒྲིབ་བྱེད་དཔྱལ་བའི་འཛིགས་
 བ་འཕྲོག་བྱེད་དེ་ཉིད་ལ་ནི་ཆངས་སྒྲིབ་ལྡན། །བདུད་རྣམས་ལ་ནི་རྩོ་
 རྩོ་དབྱུག་བ་དེ་ཡང་འཛིན་མའི་གཞི་ལ་རྩོ་རྩོ་སེམས་དཔར་རབ་གྲགས་
 བའོ། །ཞེས་དང་། བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱུད་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་དག་བའི་མཆོན་
 ཉིད་ཅན། །ཡང་དག་ཤེས་ཤིང་རྒྱུད་ཤེས་པ། །དཔལ་ལྡན་ཁྲིག་འཕྱར་
 གསང་སྤྲུགས་ཤེས། །ཁྲོ་མེད་གཙང་ཞིང་མཁས་པ་དང་། །སྒྲུར་ཤེས་
 ཡེ་ཤེས་པ་རོལ་འགྲོ། །ཞེས་དང་སྒྲོམ་འབྱུང་ལས། ཞི་ཞིང་དུལ་བའི་ཆ་
 ལུགས་ཅན། །སེམས་ཅན་ཀུན་རབ་མི་འཛིགས་སྟེར། །སྤྲུགས་དང་རྒྱུད་
 གྱི་སྒྲུར་བ་ཤེས། །བསྐྱར་བཙོས་རིག་ཅིང་སྟོང་རྟེན་ལྡན། །སེམས་ཅན་
 ཀུན་ལ་བྱ་བ་ཞིན་བཟླ། །ཞེས་སོགས་དང་། བརྟག་གཉིས་ལས། རང་
 འདོད་ལྷ་མཉམ་རྣལ་འབྱོར་པ། །རབ་མཐོང་སྤྲུགས་གྱི་པ་རོལ་སོན། །ཞེས་
 སོགས་མང་དུ་གསུངས་ལ། མདོར་ན་ངེས་དོན་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
 རོ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་མ་ནི། ལྷག་ཐོབ་ཆེན་པོ་གྲིང་གིས། ཤེས་རབ་ཆེན་
 པོས་ཆོས་ཉིད་བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་པ། །སྟོང་རྟེན་ཆེན་པོས་གཞན་གྱི་
 ལྷག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་པ། །བྱིན་རྒྱལས་ཆེན་པོས་གཞན་གྱི་སྒྲུང་བ་བསྐྱུར་
 རུས་པ། །གདམས་ངག་ཆེན་པོས་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་འཁོད་རུས་
 པ། །ཉམས་སྦྱང་ཆེན་པོས་གཞན་གྱི་ལམ་སྤྱི་བྱིད་རུས་པ། །ཞེས་དང་།
 རྩོ་གཙང་པས། རྟོགས་པས་བདག་གྲོལ་བ། ལྷགས་རྩོ་གཞན་གྲོལ་
 བ། རྟོན་འབྲེལ་ཐབས་ལ་མཁས་པ། འབྲེལ་ཆད་དོན་དང་ལྡན་པ། ཞེས་
 དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་པད་དཀར་ཞབས་གྱིས། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་

གྱི་དགོངས་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཟབ་གསལ་ལྟན་ཅིག་སྤྲེས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་མཛོན་ལུས་དུང་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་དོན་གྱི་དབང་མཆོག་
 མེས་ལ་བསྐྱར་བས། སྤང་སྤྱོད་སྤྱུ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་དབང་བསྐྱར་
 བའི་བརྒྱད་པའི་ཟམ་མ་ཆད་པས་དབང་གི་རྩ་ལོ་གཞུང་མ་ཉམས། རྩལ་དེ་
 ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཅིང་ཐུན་
 མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཞར་ལ་བརྟེན་པ་ཤ་སྟག་པས་དངོས་གྲུབ་གྱི་རྒྱ་མཆོ་
 ཁ་མ་སྤྱི། སེམས་ཉིད་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྟོར་བུ་ལ་བྱེད་རྟོར་བུས་པས་དགོས་
 འདོད་མཐའ་དག་སེམས་ལས་འགྲུབ་པའི་བརྒྱད་པ་མ་ཉམས་པས་རྟོགས་
 བའི་རྟོར་བུ་འོད་མ་ཡལ། ལྟན་བརྒྱད་ཟབ་མོ་ལ་ཆོང་དུས་གྱི་འོ་མ་བཞིན་
 གཞན་གྱི་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་ཞིང་མན་ངག་ཟབ་མོའི་ཉིང་ཁུ་
 ལྟར་གདམས་པའི་བདུད་ཅིའི་བརྒྱད་མ་ཉམས་པ་དང་ལྟན་པའི་བརྒྱད་ལྟན་
 གྱི་སྒྲ་མ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ངེས་
 བར་དགོས་པ་ལས་བདག་ཅག་གི་དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟའི་
 མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། བདག་ནི་མོས་གྲུས་ལ་སྟོང་
 ལྟར་འཇུགས་འདུན་ཅུང་ཟད་མཆིས་པ་འདི་ཙམ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་
 རོམ་པ་ལགས། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་བ་གོང་མ་རྣམས་སྤྱགས་རྩེ་གཞན་ལས་
 ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མོས་པས་བྱིན་རྒྱལ་འཇུག་པ་གན་མོས་
 བྱི་བུས་མཆོད་པའི་དཔེ་ལྟ་བུའང་སྤྱོད་མཐའ་མ་བཀག་ཙམ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྩེ་ལྟར་བསྟེན་པའི་རྩལ་བཤད་པ་ནི། དཔལ་དོན་དམ་
 བའི་བསྟེན་པ་ལས། འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོབ་དཔོན་ཞལ་གྱི་རྩེས་འགྲོ་

བ། །མ་ལུས་རྫོང་མེའི་ཐེག་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་
སྒྲོབ་མས་འདོད་པའི་སྒྲ་མ་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟག་ན་ཐིག་
པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། །སྒྲ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། །སྒྲ་མ་དང་ནི་
སྒྲོབ་མ་དག། མཚུངས་པར་དམ་ཆིག་ཉམས་འགྱུར་བས། །དབའ་པོས་དང་
པོར་སྒྲོབ་དཔོན་དང་། །སྒྲོབ་མའི་འབྲེལ་བ་བརྟག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། དང་པོར་སྒྲ་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བའི་ལུང་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་
ནམས་ངེས་པས་དེ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲ་མ་དག་འབད་པས་བཙུལ་ཏེ་བསྟེན་
པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་ཚྱོད་ལྡན་གྱི་དུས་སྐབས་འདིར་སྒྲོན་ཀྱང་ཟད་ཡོན་
ཏན་ཀྱང་ལྡན་ཆེད་པར་དཀའ་བས་ན། གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་མང་བ་
དེ་ཅུ་ལ་བསྟེན་པར་འོས་པས་ཏེ། དོན་དམ་བསྟེན་པ་ལས། ཚྱོད་ལྡན་
དབང་གིས་སྒྲ་མ་སྒྲོན་དང་ཡོན་ཏན་འདྲེས། །ནམ་པ་ཀྱང་ཏུ་ཡོན་ཏན་ལྡན་
པ་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་གི་ཡོན་ཏན་ལྟག་པ་ཡང་ནི་ལེགས་སྒྱུད་པ། །ཁ་
ནམས་གྱིས་ནི་དེ་ལ་བསྟེན་པར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་མོད། སྐབས་
འདིར་ནི་སེམས་ཉིད་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་མཛད་ནས་
གཞན་ལ་འང་བདེ་སྒྱུད་མཁྱེན་པ་ཞིག་གཙོ་བོ་སྟེ། དེ་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་ལ།
དེ་དང་ལྡན་སྒྲིབ་ཡོན་ཏན་གཞན་མེད་ཀྱང་སྒྲ་མ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡོད་ལ།
དེ་ནི་གང་ན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རབ་དུ་འབར་བ་དེར་སྒྲོན་པ་མེད་པ་བཞིན་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་གྱུར་གང་ལ་མངའ་བ་དེར་སྒྲོན་
གྱི་ཁུངས་སྒྲོངས་པས་ཡོན་ཏན་གཞན་ཀྱང་ཡང་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་
པས་ཆང་བ་ལ་དགོངས་ཤིང་། གལ་ཏེ་རྟོགས་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཚན་གྱི་

དང་མི་ལྟན་ན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གྲུབ་ཆེན་མན་གྱི་ཡོན་ཏྲན་མཆོག་རི་ཅམ་
 མངའ་ཡང་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
 མཆོན་ལྟན་གྱི་སྒྲ་མ་རྟེན་ནས་ཚུལ་རི་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་དགོས་ན། སྒྲ་མ་ལྟ་
 བཅུ་པ་ལས། འདིར་མང་སྒོས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །སྒྲ་མ་དགུས་བྱེད་གང་
 ཡིན་བྱ། །མི་མཉེས་བྱེད་ཀྱན་སྤང་བ་ནི། །དེ་དང་དེ་ལ་འབད་དེ་བརྟག།
 དངོས་གྲུབ་སྒོལ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་ཞེས། །རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད་གསུངས་
 པར། །ཤེས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །སྒྲ་མ་ཡོངས་སུ་མཉེས་
 པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ལའང་གནས་ཚུལ་ཡིན་ལྟགས་
 འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུན་པར་བྱས་པའི་སྒྲ་མ་
 དེ་ཉིད་ཚུལ་རི་ལྟར་སྟོན་རུང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་གྱི་གཙོ་བོ་ཁྲབ་བདག་
 རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཡིན་པར་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་རྒྱུད་ལས། གང་གི་
 དིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་ཉིད། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་འཆར་བ་གང་། །སྒྲ་མ་རིན་
 ཆེན་ལྟ་བུའི་སྐྱ། །རྗེ་རྗེ་ཅན་ཞབས་བད་ལ་འདུད། །ཅེས་དང་། རྗེ་རྗེ་གྲུར་
 ལས། གང་ཕྱིར་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད། །དེ་ཉིད་སྒོལ་དཔོན་གཟུགས་
 སུ་སྤྱང་། །སེམས་ཅན་པན་གདགས་དམིགས་ནས་ནི། །ཐ་མལ་བ་ཡི་
 གཟུགས་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་འཇ་རྗེ་རྗེ་
 འཆར་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེའམ་ཆོས་སྐྱེ་
 ཞེས་སམ་ཡོངས་སྦྱོད་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའི་སྐྱ་སོགས་ཡིན་པ་བཞིན་རྗེ་
 རྗེ་སྒོལ་དཔོན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་ཡིན་ཏེ།
 ལྟ་འགྱུར་རྗེ་རྗེ་མེ་ཡོང་གི་རྒྱུད་ལས། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དཀྱིལ་འཁོར་

གཙོ། །སྤྲུལ་སངས་རྒྱུ་ཀུན་དང་མཉམ། །ཞེས་འབྲུང་། དེ་ཡང་དོན་
ལ་སངས་རྒྱུ་གཅིག་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་ན་སངས་རྒྱུ་ཐམས་
ཅད་ལ་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་གཅིག་དང་མང་
པོ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། མོས་གྲུས་འཇུག་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པས་
སངས་རྒྱུ་གཅིག་གས་གཉིས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་
ཀྱི་སངས་རྒྱུ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་མོར་བལྟ་ཞིང་། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱུ་ཀུན་
འདུས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཀུན་འདུས་ཀྱང་ཡིན་པས།
སྤྲུལ་འབྲུང་གི་ལུང་ལས། སྤྲུལ་སངས་རྒྱུ་སྤྲུལ་ཆོས། །དེ་བཞིན་སྤྲུལ་
དགེ་འདུན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་འབྲུང་། བྱུང་པར་རང་རེའི་སྤྲུང་ཐོར་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྤྲུལ་
མ་བཟུང་བྱེད་ཆེ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་ཞལ་མི་སྟོན།
གསུང་མི་འཁྱོན། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་
ཞལ་བསྟན་ཡང་། བདག་ལ་དཔལ་ལྷན་སྤྲུལ་མ་ལས་ལྷག་པའི་བཟུང་བྱེད་
མཛད་རྒྱ་མེད་པར་མ་ཐད་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱུ་དངོས་ཀྱི་
ཞལ་མཐོང་བ་དང་གསུང་ཐོས་པའི་སྐལ་བས་འཕོངས་པའི་སྐབས་འདིར་
རང་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་བདག་རྒྱུན་མཛད་
ནས་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་ཞལ་བལྟ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་བཟུང་བྱེད་ཀི་
བསམ་ཀྱིས་མི་བྱལ་ཅིང་སངས་རྒྱུ་ཀུན་ལས་ལྷག་སྟེ། རྣམ་མཁའ་བྱི་
མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུང་བའང་མ་ཡིན་གྱི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀི་

ཡོངས་སུ་སྤྲང་བས་ཆོས་སྟོན་ཅིང་ཐར་པའི་ས་བོན་འདེབས་པའི་བྱིར་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྷག་པར་བྱངས་
 ཤིག་ཅེས་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་མངའ་
 བ་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲ་མའི་བདག་ཀྱིན་མེད་ན་གདུལ་བུའི་རྒྱད་ལ་འཕྲིན་ལས་
 འཁྱུག་མི་རུས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་སྒྲ་མ་མེད་པར་མི་འབྱུང་
 བས། དང་པོར་སྒྲ་མ་བསྟེན་དགོས་པས་ཀྱང་ལྷག་སྟེ། རྒྱ་རོ་ཏ་པས། སྒྲ་
 མ་མེད་པའི་གོང་རོལ་ན། །སངས་རྒྱས་བྱ་བའི་མཆོན་ཡང་མེད། །བསྐྱལ་
 བ་སྟོང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་། །སྒྲ་མ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་། །ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། སྤྱ་འབྱུར་དགོངས་པ་འདུས་པ་ལས། བསྐྱལ་བ་སྟོང་གི་
 སངས་རྒྱས་ལས། །སྒྲ་མ་གཉན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཅི་བྱིར་བསྐྱལ་བའི་
 སངས་རྒྱས་རྣམས། །སྒྲ་མ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །ཁྱད་
 བར་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐམས་
 ཅད་རྗེས་སུ་བཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་པས།
 དེ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་སྤྲིག་བསགས་ན་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲིག་
 བསགས་པར་འགྲོ་བས་ཉེས་པ་ཆེས་ཆེ་སྟེ། འངམ་དཔལ་ཞལ་ཁྱུང་ལས།
 མ་འོང་དོ་རྗེ་འཆང་བ་སྟེ། །དེ་ལ་བརྟེན་བྱེད་སེམས་ཅན་གང་། །དེ་ཡིས་
 ང་ལ་བརྟེན་བྱེད་པས། །ངས་ནི་དེ་ཀྱན་དུས་སུ་སྟོང་། །ཞེས་དང་། སྒྲ་
 མ་མཆོད་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་བྱིར་སྟོབ་མའི་རྒྱད་
 གྱི་སྤྲིག་སྟོབ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འབྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ཡི་དོན་
 ལྟན་འགའ་ཞིག་ལ། །ངན་དེ་ཡི་ལུས་གནས་ཏེ། །སྐབ་པོ་གཞན་ལས་

མཆོད་པ་ལེན། །དེ་མཉེས་དེ་ཡིས་རང་གི་རྒྱུ། །ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་དག་
 བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་གོ་བབས་སྒོ་ཡུལ་དུ་བཅགས་པའི་སྒོ་
 གས་མཉེས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་ཅིང་མི་མཉེས་པ་ནན་གྱིས་སྤྱོད་དགོས་
 ལ། མཉེས་པ་སྐྱབ་ཚུལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཀྱར་བསྟེ་
 རྟེན་པ་དག་དང་རིམ་འགྲོ་དང་། །སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་བཞེས་གཉེན་བསྟེན་
 པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་རྟེན་པ་ནི་ཟང་ཟང་གི་མཆོད་པ་སྟེ།
 སྐྱུ་ཤིར། གང་དང་གང་གི་སྤྱག་པའི་ཇས། །རེ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་
 བློ། །དེ་དང་དེ་ནི་སྒྲ་མར་དབུལ། །ཞེས་དང་། སྒོ་བ་དཔོན་ཟླ་སྟེ་སྟེ། མི་
 ཟད་དེ་ཉིད་འདོད་པ་ཡིས། །རྩང་ཟད་ཡིད་འོང་གང་དང་གང་། །འཁོར་ཏུ་
 བྱུང་པར་གྱུར་པ་ཉིད། །དེ་དང་དེ་ནི་སྒྲ་མར་དབུལ། །དེ་བྱིན་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ལ། །རྟག་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེ་བྱིན་བསོད་ནམས་
 ཆོགས་ཡིན་ཏེ། །ཆོགས་ལས་དངོས་བྱུ་བ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་པན་
 ཡོན་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །རིམ་གྲོ་ནི། ལུས་དག་གིས་
 བན་དུ་ཁས་ལེན་པ་སྟེ། སྒྲ་མས་རི་ལྟར་བསྒོ་བའི་ལས་སྐྱབ་པ་རྗེ་བཙུན་
 མར་པའི་བྱང་དུ་ཐོས་པ་དགའ་བཞིན་ནོ། །སྐྱབ་པ་ནི་སྤྱེས་རབ་ལས། པན་
 པའི་ལན་དུ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། །བསྒོ་བའི་ཆོག་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
 ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡོངས་སུ་སྤྱུ་རན་
 ལས་འདའ་བ་ན། ལྟའི་མེ་རྟོག་དང་སིལ་སྟན་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པའི་
 ཆོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ཀྱན་དགའ་པོ་དེ་ཅམ་གྱིས་ནི་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བཀྱར་བསྟེ་བྱས་པར་མི་རྩུང་དོ། །ཞེས་སོགས་

ནས་དེ་ལྟར་བསམ་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ན་མཆོད་པ་བྱས་པར་འགྱུར་གྱི།
 སྒྲོས་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱལ་བས་མཆོད་པ་བྱས་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་བས་ན་རབ་སྐྱབ་པའི་ཞབས་ཏོག་
 ཅེས་སྒྲ་བཤད་འཐད་པ་ཡིན་རོ། །འདྲིར་འགའ་ཞིག་ཏུ་བཀའ་བཞེན་སྐྱབ་པ་
 ཞེས་བཤད་པས་དེར་མ་དེས་སམ་སྐྱམ་ན། བཀའ་བསྐྱབ་སྐྱའི་གཙོ་པོ་ནི་
 ཆོས་ལ་ནན་ཏན་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཅི་ནས་ཀྱང་ཡིན་ཅིང་། བཅ་སོགས་ཆེད་
 གྱི་བཀའ་སྐྱབ་པ་ནི་རིམ་གྱི་ཉིད་ཏུ་གཏོགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་
 བཤེས་གཉེན་ཏུ་གྱུར་ནས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོག་ན་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་
 ཡང་། ལྷ་བཙུ་པ་ལས། རྣམ་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་དག་གི་ནི། །ཀྱན་ཏུ་སེམས་
 དཀྲུགས་མི་བྱ་སྟེ། །གལ་ཏེ་སྒྲོངས་པས་བྱས་གྱུར་ན། །དཔྱལ་བར་དེས་
 བར་ཆོད་པར་འགྱུར། །མནར་མེད་ལ་སོགས་འཛིགས་རུང་བའི། །དཔྱལ་
 བ་བསྐྱན་པ་གང་ཡིན་པ། །སྒྲོབ་དཔོན་ལ་ནི་དམོད་པ་རྣམས། །དེར་ནི་
 གནས་པར་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་དང་། །སྒྲོབ་དཔོན་ལ་ནི་དམོད་པ་
 དེ། །ཡམས་དང་འཆེ་བའི་ནད་རྣམས་དང་། །གདོན་དང་རིམས་དང་དུག་
 གིས་ཀྱང་། །སྒྲོངས་ཆེན་དེ་ནི་འཆེ་བར་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་མེ་དང་སྐྱལ་
 དུག་དང་། །རྒྱ་དང་མཁའ་འགྲོ་རྒྱན་པོ་དང་། །གདོན་དང་ལོག་འབྲེན་
 རྣམས་གྱིས་ཀྱང་། །བསད་ནས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་
 འདི་གྱི་ཀྱན་ཏུ་མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པར་བཤད་པ་སོགས་གྱི་ཉེས་
 ས་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་ནས་འབད་པས་བསྐྱང་ཞིང་། དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་ཡང་
 ལྷ་མའི་སྒྲོན་བཟུང་བ་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་པས། ཕྱག་ན་དོ་ཨེ་དབང་བསྐྱར་

བའི་རྒྱུད་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ནི་ཡོན་ཏན་བཟུང་། །སྒྲོན་ནི་ནམ་ཡང་
བཟུང་མི་བྱ། །ཡོན་ཏན་བཟུང་ན་དངོས་བྱུང་ཐོབ། །སྒྲོན་རྣམས་བཟུང་
ན་དངོས་མི་འགྲུབ། །ཅེས་དང་། གསང་བའི་བདག་པོ་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་
སྒྲོབ་མས་ངེ་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱུས་བཙུང་ལྟར་འདས་ལ་
ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་
བྱ་ཞིང་། ལྷགས་འགལ་དུ་གྱུར་བའི་ཉེས་པ་སྤྱོད་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་འབྲལ་དུ་
བཞགས་ཤིང་གྱི་ནམ་བཟོས་པར་བྱའོ། །ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན་
ནི། གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས། ལྷའི་བྱ་འདི་ལ་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཅིང་བཀྱར་བསྟེ་བྱས་པས་ནི། ཐམས་ཅད་དུ་སངས་
རྒྱུས་གྱི་ཞིང་དག་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
དམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་
ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རེ་བ་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱུད་
ལས། དེ་མཉེས་པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་པའི། །ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ནི་ཐོབ་པར་
འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་ཡིས་བསོད་ནམས་མ་བྱས་ཤིང་། །དཀའ་ཐུབ་
མ་བཟོན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་སོགས་ཆོགས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་རྫོགས་
པར་བཞད་པ་སོགས་སོ། །

བཞི་བ་དངོས་གཞི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པའི་ཐབས་རྒྱལ་
བཞད་པ་ནི། དེ་ཡང་སྐལ་ལྷན་ཡང་རབ་ཁ་ཅིག་སྒྲ་མ་དམ་པ་དང་མཐུམ་
བ་ཅམ་གྱིས་བཙས་མིན་གྱི་མོས་གྲས་སྦྱེ་ཞིང་། སྒྲ་མའི་ཆེད་དུ་སྒྲོ་གསུམ་

གྱི་དཀའ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱད་པས་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཉི་མ་ཤར་
 བའི་སྤང་བ་ལྟར་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། ད་ལྟའི་དུས་མོས་གྲུས་དེ་
 འདྲ་བ་དགོན་ཁིང་། དཀའ་སྤྱད་ཀྱང་པལ་ཆེར་གྱིས་མི་རྒྱས་པས་གསོལ་
 འདེབས་གྱི་སྒྲོན་མོས་གྲུས་ལ་རིམ་གྱིས་ཁྱིད་པས་མཐར་བཙོས་མིན་
 གྱི་མོས་གྲུས་སྤྱེས་པ་ན་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རིམ་བས་འཆར་བར་
 འབྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་གསོལ་བ་གདབ་པའི་རྣལ་འཕྱོར་ལ། གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་བསྐྱེས་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་ཆོག་པས་དམིགས་མེད་དུ་ཐེམ་པའི་རང་
 རིག་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་མདངས། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོར་ཤར་བའི་རྣམ་འབྱུང་
 ལས། སྤྱད་ཅིག་གིས་བཙོམ་ལྟན་འདས་མ་ཤེས་རབ་གྱི་པར་བྱིན་ཡོངས་
 སྤྱི་རྟོགས་པ་རྗེ་རྗེ་པག་མཉེས་སྐྱར་ལངས་པ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
 སྤྱིན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་སྐུ་ཅན་ཡིན་
 པས་སྐུ་མདོག་པས་རྩ་ག་ལྟར་དམར་བ་སྟེ་ཆགས་ཉམས་ལས་བདེ་ཆེན་
 འདྲེན་པའི་མཆོན་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་གཅིག་གི་ངོ་མོར་
 རོ་མཉམ་པས་ཞལ་གཅིག་པའོ། །ཀུན་རྗེ་བཙོན་ཅན་གྱི་བདེན་པ་མཆོན་
 པའི་རྩ་ཞལ་གྱི་རྩ་ལྟག་གཡས་སྤྱོད་དམ་ཆོས་ཉིད་གྱི་བདེན་པ་མཆོན་
 པའི་པག་ཞལ་དུར་བ། དངོས་སྤྱི་རྗེས་སྤྱི་མཐུན་པའི་བདུད་བཞི་བཙོམ་
 པས་མཆེ་བ་ཅུང་ཟད་གཅིགས་ཤིང་། དུས་གསུམ་གཟིགས་པའི་སྐུན་
 གསུམ་མངའ་བ། ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྱུག་གིས་འགྲོ་དོན་མཛད་པས་ཕྱག་
 གཉིས་པ། ཞེ་སྤང་བཙོམ་པས་གཡས་གྱི་གྲག་ནམ་མཁར་འཕྱར་ཁིང་།
 འདོད་ཆགས་བཙོམ་པས་གཡོན་ཐོད་ཁྲག་ཕྱགས་ཀར་འཛིན་པ། རྣམ་

བར་བཞོན་པ་དུ་མས་གཉི་ལྷག་བཙུག་པ་དང་ཡང་ཉེ་རུ་ཀ་མཆོན་པས་
 ཟུང་འཇུག་གི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཁ་རྒྱ་ག་མཆོན་དུ་བཅུག་
 བ། སྐུ་ལྷ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཐོད་པའི་ཙོད་པན་ལྷ་འཆང་བ། ས་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷ་རྣམས་པར་དག་པས་ཕྱག་རྒྱ་ལྷས་བརྒྱན་པ། འདུ་བྱེད་ལྷ་བཅུ་
 ཅུ་གཅིག་རྣམས་པར་དག་པས་མི་མགོ་ཆོན་པའི་ཐོང་བ་འཕྱང་བ་སྟེ། སྒྲོང་
 ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོར་ཤར་བའི་ཆུན་གྱིས་བརྒྱན་པ་མཆོན་པས་མགོ་ཆོན་
 གྱི་དོ་ཤལ་ཉེ། འདི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྣམས་ཉིག་དང་ཉོན་མོངས་མི་སྒྲོང་བར་
 ལས་དུ་བྱེད་པ་མཆོན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་གཏན་
 ལས་སྤངས་པས་སྐྱུ་གཅེར་མོ། དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་ཆ་རྫོགས་པས་བཅུ་
 དྲུག་མའི་ལང་ཆོ་ཅན། སྤྱིད་པ་དང་ཞི་བ་གང་གི་འང་མཐའ་ལ་མི་གནས་
 པས་ཞབས་བརྒྱང་བསྐྱུམ་བྱེད་པའི་གར་སྒྲུབས། འཁོར་བར་སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་སྦྱོང་ཀྱང་འཁོར་བའི་ཉེས་པས་མ་གོས་པ་མཆོན་པས་བསྐྱེད་དང་།
 མ་རིག་པའི་སྤྱན་པ་འཛོམས་ཤིང་བྱང་རྩལ་གྱི་ཆོས་སྤྱིན་པར་བྱེད་པས་
 ཉི་མའི་དྲ་གྱི་ལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཐོད་གསལ་བས་
 དངོས་པོར་འཛིན་པའི་བྱུང་ཤིང་བསྐྱེད་པས་མཆོན་པས་མེ་དབྱུང་
 འབར་བའི་དབྱུས་ན་བཞུགས་པར་གསལ་བའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་ནི་བསྐྱེད་
 རིམ་གྱི་དོན་ཀྱང་མདོར་ཆང་ཡིན་ཉེ། དེ་ལ་དབང་རྣམས་དང་པོ་ནས་རྫོགས་
 རིམ་གྱིས་བགྱི་བར་ཐོས་པ་དང་། རྩལ་བ་བསྐྱེད་རྫོགས་རིམ་གྱིས་བགྱི་
 བ། བར་མ་རྩུང་སྤེབས་སུ་བགྱི་བ་ཞེས་བརྒྱད་པའི་རྗེ་བཅུན་རྣམས་བཞེད་
 བ་ལས། འདིར་བསྐྱེད་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་དབང་པོ་གཞན་གཉིས་ལ་དོན་དེ་

དག་འགྲུབ་ཅིང་། དབང་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་དུ་འཇུག་པས་རྫོགས་
 རིམ་གྱི་ཅལ་འདོན་སྒྲ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འགའ་ཞིག་གི་བསམ་
 བ། བསྐྱེད་རིམ་མཚན་ཉིད་པ་སྐྱེ་འཆི་བར་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་རྟོག་
 སྤང་རུས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ། འདིར་དེ་མེད་པས་དོན་རྒྱུ་མི་འགྲིག་གོ་
 ཞེན། སྤྱིར་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྱིང་རུས་ཤིག་ཡོད་ན་སྐྱེ་འཆི་
 བར་གསུམ་གྱི་རྣམ་རྟོག་སྤྱིང་རུས་པ་ལས་འོས་མེད་དེ། སྐྱེ་འཆི་བར་
 གསུམ་ཡང་ཐ་མལ་རྟོག་པས་མ་བསྐྱུས་པ་མེད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྐྱེ་
 སོགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་མཚུངས་ལམ་ཁྱིམ་གཏན་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་དབྱིངས་སུ་སྤྱད་པ་འཆི་བ་ལམ་ཁྱིམ་མདངས་སྤྱིང་རྩེར་
 གར་བས་བར་སྤིང་། དེའི་རང་ནས་སྒྲ་ཅིག་གིས་ལྟར་ལངས་པས་སྐྱེ་བ་
 སྤྱུལ་སྤྱུ་ལམ་ཁྱིམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་ལྟར་བསྐྱུས་པའི་སྐྱེ་
 བོ་ནས་ཡར་ཁྱུ་གང་ཅམ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོབས་མཐའ་
 ཡས་པ་མངའ་ཞིང་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བརྟན་གྲུང་དང་
 སེང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཀྱིས་བཏེག་པ་དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆའི་
 ཁྱིམ་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པའི་བསྒྲ་དང་། མ་རིག་པའི་ཐུན་སེལ་ཉི་མ།
 འཁོར་བའི་གདུང་སེལ་སྒྲ་བའི་གདན་ལ་དཔལ་ལྷན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་རྩེ་རྩེ་
 འཆང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་མདོག་ཉི་
 མོད་ཀྱིས་བྲུབ་པའི་རྣམ་མཁའི་མཐིང་ལྟ་བུ། ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་གཅིག་ཤུར་དག་པས་ཞལ་གཅིག་པ། སྤིད་འདས་ཀྱི་
 མཐའ་གཉིས་ལ་གནས་པ་རྣམས་སྤྲུགས་རྩེ་ཆེན་པོས་རྣམ་པར་དག་པའི་

གོ་འཕང་ལ་སྐྱོར་བས་སྐྱོན་བྱུང་མངའ་བ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྲིགས་ཐམས་
 ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་མཛོད་སྐྱོང་ལྟར་འབྲིལ་བས་བརྒྱན་པ། དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་རྟག་ཏུ་དགྲེས་པས་སམ། གཞན་རྒྱུད་ལ་
 བྱིན་གྱིས་ཚོབས་པར་བཞེད་པས་འཇུག་པའི་མདངས་ཆགས་པ། བདེན་
 པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལས་སེམས་ཅན་བྱང་བར་མཛད་པས་བྱག་གཉིས་པ།
 དེ་ཡང་བྱུང་ཏུ་འཇུག་པའི་མཆན་ཉིད་གྱིས་འབྲས་བུའི་བྱུང་འཇུག་ལ་སྐྱོར་
 བས་འབྱུང་བྱ་ཅན་གྱིས་རྟོར་བྱིལ་འཆང་བ། འདིར་རྟོ་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
 རོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། བྱིལ་བུས་ནི་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
 ཀྱན་རྫོབ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་མཆོན་པའམ། ཡང་ན་རྟོ་རྟེན་དོན་དམ་
 ཐུགས། བྱིལ་བུས་སྐྱེ་སྐྱོན་གསུང་། ཐུག་རྒྱས་སྐྱེ་རྣམས་ཏེ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་
 གསུམ་མཆོན་པའང་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་བསྐྱོམ་པས་ཞབས་
 རྟོ་རྟེན་སྐྱེལ་གྱང་། ཤེས་རབ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡུམ་རྟོ་རྟེན་སྐྱེམས་
 མ་དམར་མོས་སྐྱེལ་འབྲིལ་བ། དག་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པས་རལ་བའི་ཐོར་ཚུགས། ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་དབྱ་རྒྱ། ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་དར་གྱི་བལྟོ་བ། འདོད་ཡོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རྒྱན་ཏུ་འཆར་བས་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བརྒྱན་པ།
 རྣམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཐུགས་རྟེན་ཆེན་
 པོའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པས་འོད་ཟེར་གྱི་པ་ཏ་འབར་བའི་སྟོང་ན་བཞུགས་
 པ་སོགས་སྐྱེའི་རྣམ་པའམ་ཆ་བྱད་ཀྱང་གཞི་ལམ་འབྲས་ཆོས་ཀྱི་བདེ་
 ཐབས་སུ་མཆོན་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་ཉིད་སྐྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་སུ་

དེས་པའི་སྤྱི་པོ་ནས་ཡར་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་ཐུག་གི་བར་གྱི་
 སྒྲ་མ་རྣམས་ཐོ་བཅེགས་སུ་བཞུགས་པ་ལ་རྒྱ་མོད་རིས་མེད་ཀྱི་སྒྲ་མ།
 སངས་རྒྱས་བྱུང་མེས་མ། ཡི་དམ་ཞི་ཁྱོ། དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོ། ཆོས་སྦྱོར་
 སྤང་མའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཁྲབ་པ་ཅམ་དུ་འཇུ་
 འོད་ཀྱི་དབྱས་ན་བཞུགས་པར་མོས་པས་རིང་བརྒྱད་ཁྱོས་ཆོགས། ཉེ་
 བརྒྱད་ཐོ་བཅེགས། ཀྱན་འདུས་ནོར་བུ་ལུགས་གསུམ་ཀའི་གནད་སྐྱེ་
 པའི་རིམ་པ་གཅིག་ལ་ཆང་བ་ཡིན་ལ། ཅ་གསུམ་མཆོག་གསུམ་གྱི་ལྷ་
 ཆོགས་དེ་ཀྱན་ཀྱང་ངོ་པོ་ཅ་པའི་སྒྲ་མ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་
 འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རོལ་པ་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། བདག་གི་ལུས་དང་
 མིངས་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདག་གཞན་གྱི་ལུས་
 མིངས་སྦྱོད་དག་ཆོགས་དང་བཅས་པ་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཆོ་རྒྱས་པར་
 འགོངས་པའི་མཆོད་སྤྱིན་དུ་དམིགས་ནས་ལུས་ཉེ། མོས་གུས་དད་གདུང་
 དག་པོས་པར་ཐེམ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ། ཚུར་འབྲལ་མི་མོད་པ་ལྟ་བུའི་རང་ནས་
 ཅ་བརྒྱད་སྒྲ་མ་ཐུན་མོང་གི་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་མཐར། བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་
 འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཅ་པའི་སྒྲ་མ་ལ་བསྐྱེམས་ནས། སྤར་དེ་ཉིད་
 ལ་ཁྱད་པར་གྱི་གསོལ་འདེབས་བྱས་མཐར་སྒྲ་མའི་སྤྱིའི་སྤྱིན་མཆོམས་
 ཀྱི་ཨོ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་སྤྱོད་མདའི་ཚུལ་དུ་སྤང་མ་ཆད་
 པར་བྱུང་ཞི། བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིན་མཆོམས་ནས་སྤྱི་པོའི་ལུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་
 ལ་ཐེམ་པས། ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་བསགས་པའི་སྤྱིག་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་
 དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ། སྤྱིགས་མ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུང་པོའི་སྤྱིབ་པ་དག་བུམ་

སའི་དབང་ཐོབ། ལམ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་བ་ལ་དབང་། འབྲས་བྱ་སྤྱལ་
 སའི་སྐྱེ་ཐོབ་སའི་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་བྱས། ལྷ་མའི་མགྲིན་སའི་ལྷ་ལས་
 འོད་ཟེར་དམར་པོ་སྒྲོག་གི་ཟེར་ཐག་ལྷ་བྱ་བྱང་བ་རང་གི་མགྲིན་བར་དག་
 གི་ཐེག་ལེ་ལ་ཐེམ་བས་དག་གི་སྒྲོ་ནས་བསགས་སའི་སྤྱི་བ་བ་དང་། དག་
 ཐ་མལ་དུ་འཛིན་སའི་བྱི་མ་དག་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ནམ་བར་རྟོག་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་སའི་ལས་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་བྱག་བརྒྱ་
 དབྱེངས་སུ་དག་ཏུ། ལམ་ཅ་རྒྱུད་ཐེག་ལེ་བསྐྱོམ་བ་ལ་དབང་། འབྲས་བྱ་
 ལོངས་སྟོང་རྟོགས་སའི་སྐྱེ་ཐོབ་སའི་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་བྱས། ལྷ་མའི་
 རྒྱགས་ཀའི་རྒྱ་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྒྲོན་པོ་དུད་སྤྱིན་ལྷ་བྱ་བྱང་ནས་རང་
 གི་སྤྱིང་གར་ཡིད་ཀྱི་ཐེག་ལེ་ལ་ཐེམ་བས། ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསགས་སའི་
 ཐེག་བ་དང་། ཡིད་ཐ་མལ་དུ་འཛིན་སའི་བྱི་མ་དང་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་
 སའི་སྤྱི་བ་བ་དག་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ། ཐོ་ཉའི་ལམ་བསྐྱོམ་བ་
 ལ་དབང་། འབྲས་བྱ་ཆོས་སྐྱེ་ཐོབ་སའི་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་བྱས། ལྷ་མའི་
 ལྷེ་བའི་རྟོ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་ལྷང་ཁུ་མར་གད་ཀྱི་ཁྱེན་མ་ལྷ་བྱའི་འོད་
 ཟེར་ཀྱི་རྒྱན་བྱང་བ་རང་གི་ལྷེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་ལ་ཐེམ་བས། སྒྲོ་
 གསུམ་ཐུན་མོང་དུ་བསགས་སའི་ཐེག་བ་དང་། ལུས་དག་ཡིད་ཐ་དད་དུ་
 འཛིན་སའི་བྱི་མ་དག་དབང་བཞི་བ་ཐོབ། ལམ་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱོམ་བ་
 ལ་དབང་། འབྲས་བྱ་སྐྱེ་གསུམ་ངོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་
 ཐོབ་སའི་སྐྱལ་བ་ཅན་དུ་བྱས། མཐར་ལྷ་མ་ཡབ་ཡུམ་འོད་ཟེར་ཀྱི་གོང་
 བྱར་གྱུར་བ་སྤྱི་པོ་ནས་ཞུགས་ཏེ་དབྱེར་མེད་དུ་ཐེམ་བས་སྐྱགས་ལ་གསེར་

འགྲུར་གྱི་ཅི་བཏབ་པ་ལྟར། རང་གི་སྒོ་གསུམ་སྒྲ་མའི་དོན་མེ་གསུམ་གྱི་
བདག་ཉིད་དུ་རྫོགས་པར་མོས་པ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཉིད་སྒྲོས་པ་ཀུན་
བྱལ་གྱི་གཤེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མདངས་ནས་པ་ཀུན་ལྟན་གྱི་མོས་གྲུས་སུ་
ཤར་བ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ནི་རང་རིག་དོན་དམ་པའི་སྒྲ་མའི་ནལ་
འབྱོར་ཏེ། རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་མི་ལའི་ཞལ་ནས། སྒྲ་མ་ཡིན་པར་ངེས་སོ་
རང་གི་སེམས་ལ་སྟོས། །སེམས་ལས་གཞན་པའི་སྒྲ་མ་བཅའ་བ་ན། །དེ་
ཡིས་རང་སེམས་སྤངས་པ་འདྲའི་ཨང་གི་ལྟ་རྗེ་སྟོན་པ་བ། །ཞེས་དྲགས་
པོ་རིན་པོ་ཆེར་གདམས་པའང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཉམས་
སུ་བྱངས་པས་སྒྲ་མ་ཆོས་སྐྱེའི་རང་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ནི། ཆོས་
རྗེ་རས་པས། སྒྲ་མ་རང་སེམས་དབྱེར་མ་བྱེད། །གཟུགས་སྐྱར་འཛིན་པ་
སྟོར་ནས་ཐལ། །མོས་གྲུས་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་རྟེན། །གསོལ་བ་འདེབས་ན་
རི་ལྟར་འདེབས། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་ལོངས་ཆོང་པས། མི་བདག་གིས་སྒྲ་
མ་བསྐྱབ་པས་འབྱུབ། །སྒྲ་མ་ཆོས་སྐྱེའི་ཞལ་ཡང་མཐོང་། །སྤང་སྟིང་སྒྲ་
མ་ཆོས་སྐྱར་ཤར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཐར་བཟླ་སྟོན་གྱིས་
རྒྱས་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཐུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཡང་འགྱེའོ། །

ལྟ་བུ་འཇུག་ཏུགས་དང་པན་ཡོན་བསྟན་པ་ལ། ཏུགས་ནི་སྒྲ་མ་
ལ་མོས་གྲུས་གདུང་ཆད་མེད་པས། དུང་ན་ཡོད་པའི་ཆེའང་མོས་གྲུས་
གདུང་བྱགས་ལྟངས་ལྟངས་བའི་ནམ་འགྲུར་འཆར་བ། གཞན་དུ་ཡོད་པའི་ཆེ་
ཡང་མཇལ་མོས་པ། གསོལ་འདེབས་གྱིས་ཆོག་མི་ཤེས་པ། བསམ་རྒྱ་
སྒྲ་མ་རྗེ་ལས་མེད་པ་སོགས་དང་། སྒྲ་མ་དྲན་པ་ཅམ་གྱིས་ཉམས་འབར་

བས་སྒྲིབ་པ་བཅས་ལྟར། རིག་པ་གསལ་ལྟོང་རྒྱུ་བར་འགྲོ་བ། ཉམས་སམ་
 མི་ལམ་དུ་སྒྲིབ་མ་རྒྱུ་དང་མངལ་བ། དབང་བསྐྱར་ཞིང་གདམས་ངག་བསྐྱར་
 པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིས་སྒྲིབ་པ་ལེ་རྟགས་ནམས་སོ། །པན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་
 པར་ནི། འདུས་པའི་རིམ་ལྡེ་ལས། རི་དབང་ཅེ་ནས་འགའ་ཞིག་ལྟར་གྱུར་
 བ། །ལྟར་བར་མི་འདོད་ཀྱང་ནི་ལྟར་བར་གྱུར། །སྒྲིབ་པའི་ཕྱིས་པན་པའི་
 ལྟར་སྐབ་ནས། །སྒྲིབ་པར་མི་འདོད་ཀྱང་ནི་སྒྲིབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་འགྱུར་
 ཞིང་། ལྟར་འགྱུར་གྱི་འདུས་རིག་པོ་ཆེའི་རྒྱད་ལས། གང་གིས་བསྐྱེད་པ་
 འབྱུང་ལྟར། །ལྟར་ལྟར་འབྱུང་ལྟར་བསྐྱེད་པ་བས། །སྒྲིབ་པ་ཅུང་ཟད་ཟན་
 པས་མཆོག་། བསྐྱེད་ནམས་འདི་ནི་པ་མཐའ་ཡས། །ཞེས་གསུངས་པ་
 སོགས་སོ། །འདིར་མཐའ་དཔྱད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་སྐབས་སུ་བབ་
 པ་ནི། སྒྲིབ་ལྟར་ཆེན་ལ་གོ་ཆ་གཉིས་མ་སོགས་མདོ་ལྟགས་དང་། ལྟར་
 ཅིག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་རང་ལའང་མདོ་སྐགས་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ལྟགས་སུ་
 བགྱི་བ། མདོ་སྐགས་ཆ་མཉམ་དུ་དང་། སྐགས་ལྟགས་གཙོ་བོར་སྒྲིབ་པ་
 གཉིས་སུ་བཞེད་པ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ལྟར་ན་སྒྲིབ་འགྲོ་དལ་འགྱུར་རྒྱུ་
 དཀའ་སོགས་ཐུན་མོང་བ་བཞི་དང་། གྲང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིབ་ཞིང་སྒྲིབ་
 པ་གསལ་བ་གདབ་པ་སོགས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གི་ཁྱིད་པལ་ཆེར་དང་མཐུན་པ་ཅམ་
 གྲུབ་ཡིན་ལ། གྲིབ་སྒྲིབ་ན། ལྟར་སེམས་དོར་བསྐྱེད་སོགས་སྐགས་
 པམ་དང་བསྐྱར་པའི་སྒྲིབ་འགྲོ་དང་། ཁྱད་པར་འོད་ཟེར་སྒྲིབ་སྐྱེད་དབང་
 གིས་སྐར་མ་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་ཀྱི་དང་། སྒྲིབ་ཟེན་རྟོགས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་
 སྒྲིབ་པ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་ཕྱེད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་མ་སོགས་བསྐྱེད་པ་དང་།

ཁྱད་པར་སྒྲ་མའི་ནུལ་འཕྲོར་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། སྤང་སྤྱིད་སྒྲ་མའི་སྟུ་
གསུམ་གྱི་རོལ་བར་འཆར་བ་ནི་ཡི་དམ་སྟོམ་པ་སོགས་པས་ཀྱང་ཐ་མལ་
གྱི་ཞེན་པ་འགོག་ཤུལ་ཆེ་བའི་བྱིར། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ།
ཡི་དམ་ལས་སྒྲ་མ་སྟོམ་པ་བསྐྱགས་པས་ཀྱང་རོ། །དེས་ན་སྤྱིན་བྱེད་གྱི་
དབང་དང་གྲོལ་བྱེད་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱགས་སྒྲ་མེད་དང་རེས་
བར་མ་སྐྱུན་པའི་བྱིར་སྐྱགས་གཙུག་པོར་གྱུར་པ་ཞེས་བྲལ། ཞི་ལྷག་གི་སྟོམ་
རིམ་མདོ་དང་སྐྱུན་མོང་བ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བར་འཆར་བ་ལས་
སྐྱགས་ལམ་རྒྱུད་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྟེན་ཆད་མི་བྱེད་མོད། འོན་ཀྱང་དབང་
ནོན་རྒྱུའི་སྟོབས་ཅན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འཇུག་སྟོ་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་ཞི་ལྷག་
སོགས་ལེགས་པར་གོམས་པར་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དོན་
གྱི་ཡེ་ཤེས་མདོན་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་རང་ལ་སྟོས་ནས་སྐྱགས་
ལམ་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཞེས་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་སྤྱིན་བྱེད་
གྱི་དབང་ཡིན་ན་སྟོས་བཅས་ཁོ་ན་བཟུང་དེ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པར་འདོད་
པ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱལ་བས་གདུལ་བྱའི་མོས་བསམ་དང་བསྐྱུན་ནས་ཐབས་
ཚུལ་གྱི་འཇུག་སྟོ་མང་ཏུ་གསུངས་ཞེས་ཁས་ལེན་བཞིན་ཏུ་ཚུལ་གཅིག་ཁོ་
ན་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་གནད་མ་ཐེན་པ་སྟེ། དོན་གདུལ་བྱ་སྟོས་པ་ལ་
དགའ་ཞིང་མོས་པའི་དོར་སྟོས་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བས་སྟོས་མེད་ལ་བགྱི་བ་
དང་། སྟོས་པ་ཁོ་ནས་དང་པོར་འདུལ་དགོས་སུ་མ་ངེས་པ་ལ་ཅིག་ཤོས་
ཀྱིས་བགྱིས་ཆོག་པ་སྟེ། དོན་ཏུ་ན་དབང་ཞེས་པ་དབང་དོན་གྱི་རྫོགས་པ་
རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཏུས་ཤིག་དགོས་པ་གང་ཞིག་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟོས་མེད་

གྱི་དབང་ལས་སྒྲོས་བཅས་ནུས་པ་དམན་པའི་བྱིར་ན། འདིར་ནི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་གྱི་དབང་ཉིད་བྱིན་རྒྱབས་འཕོ་བའི་དབང་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་རྫོ་
 རྩེ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་ཞེས་བྱ་བ་དབང་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་
 ཡིན་པས་དབང་གི་གོ་ཆོད་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། རྟོགས་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མས་བྱུག་གྱི་
 ཆེན་པོའི་སྐལ་ལྡན་ལ་དབང་འདི་ལས་གཞན་སྒྲོས་བཅས་གྱི་དབང་གིས་
 བགྱི་བར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་འབྱུང་བའང་ཡིན་ཏེ། ཨིན་ཐུ་ཉིས་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་
 པར། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱམས་སྤངས་པའི། །ཡེ་ཤེས་མཆོག་བཟང་ཐོབ་
 པ་ཡི། །རྫོ་རྩེ་ཡེ་ཤེས་དབང་བསྐྱར་བས། །དངོས་གྲུབ་མཆོག་ནི་བསྐྱུབ་
 པར་བྱ། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ཀུན་ལྡན་ན། །བྱིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་
 གཞན་དུ། །དབང་བསྐྱར་བ་ནི་ལེན་ཞེ་ན། །འདི་ནི་དམ་ཆོག་ཉམས་པར་
 འགྱུར། །དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ནི། །ལུས་དང་དེ་བཞིན་ཡིད་
 དང་ནི། །དེ་ཡི་དོན་རྒྱམས་ཉམས་འགྱུར་ཞིང་། །སྐྱུར་བ་ཉིད་དུ་འཆི་བར་
 འགྱུར། །ཤི་ནས་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ནི། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཐུག་
 ཏུ། །སྤྱོད་ལ་གནས་ནས་འཕོས་གྱུར་ནའང་། །གདོལ་བའམ་དམན་པའི་
 རིགས་སུ་སྒྱུ། །སྤྱག་བའམ་ཡང་ན་འོན་པའམ། །སྒྱེ་ཞིང་སྒྱེ་བར་དཔྱུས་
 འོང་དུ། །སྒྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀུན་ཡེ་
 ཤེས་ནི། །རྫོ་རྩེ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱར་བཤད། །སྒོ་ལྡན་དེ་ཡིས་དབང་བསྐྱར་
 བ། །དབང་བསྐྱར་བ་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡོད་པས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྫོར་བརྒྱས་སོགས་འོད་ཟེར་སྒོ་བསྐྱུ་དབང་གི་གོང་དུ་
 བྱེད་པར་འདུག་པས་ན། དབང་མེད་པར་སྤགས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་

དགག་བྱའི་ཉེས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། དབང་གི་སྔོན་དུ་སྟ་གོན་དང་འབྲུག་
 པའི་ཆོ་ག་སོགས་བྱས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་སྟེང་དུ་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བ་
 དང་མཚུངས་པར་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
 སྟུང་གི་སྔོན་འགྲོའི་ཁྱིད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་སྟོས་པ་ལེགས་པར་བཤད་ཅིང་
 ཏོ། །རིམ་གཉིས་ཀྱན་གྱི་ཙ་བ་སྔོན་འགྲོའི་ཆོས། །ཆོ་ག་ཅིག་རྩོམ་ཆེ་
 དངོས་སྐྱབ་འདོད་ནམས། །ལམ་མཆོག་འདི་ལ་གོམས་པ་མངོན་བརྟེན་
 པས། །བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ས་ལ་འགོད་པར་འབྱུང། །འདིར་འབད་དགེ་བའི་
 ལེགས་བྱས་མཐུས། །ལུས་ཅན་འཁོར་བའི་མཆོ་ལས་སྟོལ། །ཡང་དག་
 སྟེང་པོ་རིག་པའི་དབྱིངས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་དངོས་འབྲུབ་གྱུར་ཅིག།
 དེ་ལྟར་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྟུང་གི་སྔོན་འགྲོའི་ཁྱིད་ཡིག་ལྷ་
 མའི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་པ་མདོ་རྒྱས་འཆམས་པ་འདི་བཞིན། རྟེན་པ་
 འབྲུག་པའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་ཨ་མ་ལུ་འཇམ་དཔལ་དཔལ་པོ་ཡེ་ཤེས་
 སྟུང་བའི་གཏེར་གྱིས་གྲིས་པ་སྟོགས་དུས་ཀྱན་དུ་དགེ་ལེགས་འཕེལ་བར་
 གྱུར་ཅིག།

༡༡། །ཕྱག་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱུར་དངོས་གཞིའི་
ཁྱིད་ཡིག་ཅུང་ཟད་སྐྱོས་པ་སེམས་ཀྱི་རྩི་རྩེའི་
ངེས་གནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ལེགས་པར་བཞུགས་སོ། །

དཔལ་ལྷན་སྤྲུལ་སེམས་ཀྱི་རྩི་རྩེ་ལ་གྲུས་བས་བྱལ་འཆལ་ལོ། །རྩི་ལྷའི་
གནས་ལུགས་དོན་བཞིན་ཉིང་གཟིགས་བས། །རྩི་སྤྱོད་ཤེས་བྱར་མཁུན་
བཟང་བསྐྱའི་འདལ། །རྩི་ཆེར་རྩིས་པའི་སྤྱོད་ཡངས་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི། །རྩི་རྩི་
ཅན་རྣམས་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱོར་འདུད། །རྩི་མས་མ་བསྐྱེད་སྤྱོད་གསལ་གཞིའི་
གནས་ལུགས། །རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་མ་ཡོངས་ལམ་ཀྱི་མཆོག་། །སྤྱོད་
དང་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་རྩི་གསལ་འབྲས་བྱའི་ཆོས། །རྣམ་གསུམ་བྱལ་རྩིས་འགྲོ་
འདི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཅིག་། །རྩི་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཐེག་ལེ་མཆོག་། །བྱལ་
བརྟེས་བྱེ་བའི་ཐུགས་བརྒྱད་སྤྱོད་བདེའི་ལམ། །རྩི་གཤེད་རྩི་བར་བཟོད་
དཀའི་གཏམ་ཆེན་པོ། །རྩི་རྩི་འཆང་རྩིས་བྱལ་རྩིའི་མཐར་ཐུག་པ། །རྩི་ལ་
འདིས་སྤྲུལ་ལྷན་ཁྱིད་ཐབས་ཆོག་ཉུང་ཡང་། །རྩི་ཆེན་དོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐབས་པའི་
ཐུན་རྩིས་པར། །དཔལ་ལྷན་སྤྲུལ་དཀར་པོས་ཉིང་སྤྲུལ་གང་། །ཉུང་ཟད་
སྤྱོད་བས་ཉན་འདོད་ཆོས་པར་བྱ། །འདིར་ཀྱང་མཁུན་རྩི་གསལ་པའི་སངས་
རྩིས་སྤྲུལ་དཀར་པོའི་གསུང་གསང་བྱལ་རྩི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཞིའི་ཁྱིད་
ཡིག་ཐབས་པོ་གནད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་འདི་ཉིད་ཉུང་ཟད་སྤྱོད་ནས་འཆད་ཐབས་
ཀྱི་རེག་ཐེག་བཞུད་པ་ལ་ཞུགས་སོ། །

འདི་ལ་སྤྱོད་འགྲོ་དངོས་གཞི་རྩིས་གསུམ་ལས། །སྤྱོད་འགྲོ་ལ་ཡང་
ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་པའི་ཁྱིད་རྩིས་
སྤྱོད་པ་ནི་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱ་ལ། །འདིར་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་
འགྲོ་ནས་བརྟེས་ཉེ་སྤྱོད་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་སྤྱོད་ཅེས་འདོམས་པར་བྱ་སྟེ།
འདིར་ཐ་མལ་ཀྱི་ཤེས་རྒྱུད་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་རྩི་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྤྲེས་སྤྲོད་གི་ཁྱིད་འདི་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབ་
 བ་ཡིན་ཏེ། རང་རེ་རྣམས་སྤྲོད་དུ་བྲུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཐོབ་པར་འདུན་པ་ལ། དེར་
 འདུག་ལམ་མཐའ་ལས་བ་ཀྱན་གྱི་རབ་དང་ཕུལ་དང་སྤྲིང་པོར་གྱུར་པ་ནི་
 དེས་དོན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་ཀྱི་དོན་རྗེ་མངོན་པར་སྤྲོད་པའི་
 ལམ་གྱི་རིམ་བཤེད་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་སྤྲོད་ཞིང་སྤྲོད་པའམ་འཁོར་བ་དང་
 སྤྲོད་པ་ལས་འདས་པས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དང་འཆར་
 གཞི་དང་སློབ་དུ་གྱུར་པ་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཁོ་ན་སྟེ། མདོ་སྟེ་ས་བརྩ་
 བ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་
 ཅམ་མོ། །ཞེས་དང་། དོན་རྗེ་གྱུར་གྱི་རྒྱུད་ལས། རིན་ཆེན་སེམས་ལས་
 ཕྱིར་གྱུར་པའི། །སེམས་ཅན་མེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་མེད། །ཅེས་དང་སྤྲུ་
 རིམ་ལས། ཕྱི་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་
 ཀྱིས་བཀྲགས། །སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པ་ཉིད་ནི། །གཞན་དུ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རི་ཁྲོད་དབང་ཕྱུག་གིས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་
 ཅད་རང་གི་སེམས་ཡིན་ཏེ། །སེམས་ལས་མ་གཏོགས་ཆོས་གཞན་རྩལ་
 ཅམ་མེད། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་ད་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གཟུགས་སྤྲེལ་སོགས་པའི་
 དངོས་པོ་སེམས་ལས་ཇུས་གཞན་རང་རྒྱ་སྤྲུབ་པའི་སྟེ་ཆོན་འགའ་ཞིག་
 ཡོད་པ་ལྟར་སྤྲོད་བའང་སེམས་ཉིད་རང་གི་གནས་ལུགས་མ་རིག་པར་
 ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་གཞན་གཉིས་སུ་སྤྲོད་བར་གྱུར་ཅིང་། དེར་
 འཛིན་པའི་རྫོག་པས་བག་ཆགས་བསགས་པས་འབྱུང་འོར་ཕྱིར་རོལ་གྱི་

དོན་དུ་ཤར་བ་ཙམ་སྟེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། བག་ཆགས་ཀྱིས་
 བློ་དགྲུགས་པའི་སེམས། དོན་དུ་སྤང་བ་རབ་དུ་བྱུང་། དོན་ཡོད་མ་
 ཡིན་སེམས་ཉིད་དེ། བྱི་རོལ་དོན་མཐོང་ལོག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །སེམས་ཉིད་འཁོར་འདས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
 སེམས་འཁྱལ་ནས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་པར་ཚོངས་པས་
 འཁོར་བ་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུག་པས་མུང་འདས་སུ་འགྱུར་བ་སྟེ། རྒྱུད་
 བརྟག་གཉིས་ལས། ཚོངས་ཕྱིར་འཁོར་བའི་གཟུགས་ཙན་ཉིད། ཚོངས་
 མེད་འཁོར་བ་དག་པས་ནི། འཁོར་བ་མུང་ན་འདས་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 དང་། ལྷ་ལྷུབ་ཀྱིས། གང་ཞིག་འཁོར་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་སྤྱར་བ་
 བྱས་པ་ལས། །དག་པ་དེ་ཉིད་མུང་ན་འདས། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་
 འཁོར་འདས་སྟོན་ཡོན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རིག་པ་དང་མ་
 རིག་པའི་འཇུག་ཐོག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་
 བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་གནད་དོན་ནི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་
 རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཞན་བསྐྱེད་རིམ་
 དང་། རྩོགས་རིམ་ཙམ་རྒྱུད་སྟོན་ཐབས་སོགས་ཀྱང་གནས་འདིའི་འཇུག་
 རོགས་ཙམ་ཞིག་པས། དཔའ་བོའི་རིམ་པས་རང་བྱིན་རྒྱལ་པ་ཡི། །རིམ་
 པ་དག་ཀྱང་ཐར་པའི་ལམ་མ་ཡིན། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་རིམ་པ་གཅིག་ལུ་
 བློ། །ཐར་པའི་སྤང་དུ་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན། །ཞེས་གསུངས།
 དེས་ན་ཟབ་མོའི་དོན་གནད་མཐར་ཐུག་པའི་ཁྱིད་རིམ་འདི་འཆད་
 པར་བྱེད་པ་ལ། ཐུན་འགྲོ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྩོམ་གསུམ་ལས། དང་

པོ་སྤྲོད་འགྲོ་ལ་སྤྲོད་མོང་དང་སྤྲོད་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། སྤྲོད་མོང་
བ་བཞད་ཟེན་ནས། སྤྲོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྲོད་འགྲོ་དེ་སྤྲོད་པར་བྱེད་དེ། །

དེ་ཡང་ལམ་འདི་ཉིད་བསྒྲུབ་པའི་དང་པོར་སྦྱར་བ་མེད་དུ་མི་རུང་
བ་རང་བབས་རྣམ་པ་གསུམ་མམ། དཔེན་པ་གསུམ་མམ། མི་གཡོ་བ་
གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྟེ། ཚས་རྗེ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་གཙང་པའི་ཞལ་
སྤྲོད་སྟེ། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་བྱ་བ་བཏང་། ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་
ཏེ། ལུས་ཀྱི་འགྲོ་འདུག་བྱ་བྱེད། དག་གི་སྦྱ་བརྗོད། ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པའི་འགྲོ་
འདུ་ཆེད་སྦྱོས་དེར་འཛིན་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བ་ནི་བྱ་བ་བཏང་
བ་སྟེ་དོན་དཔེན་གསུམ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་དཔལ་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་མཛོན་
པར་བྱང་ཚུབ་པའི་རྒྱུད་ལས། ལུས་བསྐྱེད་པ་དོན་རྒྱུ་ལྟར་བྱ། །ཡིད་ནི་
ཅེ་གཅིག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དངོས་ལྷགས་ལས་འཛོན་ཏེ།
ལུས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པས་རྒྱུ་ལྟར་ལས་གཞན་པའི་ལུས་གནད་དུག་
བསྐྱེད་པ་སྟེ། ལག་པ་དང་སྒྲལ་ཆོགས་སོགས་ལུས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོར་རང་
རང་གི་ཆ་ནས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དང་། རྗེ་རྒྱུ་ལྟར་ནི་ལུས་གནད་གཞན་
ལས་གནད་ཆེ་བའི་ཕྱིར་བྱུང་དུ་བཞད་པའམ། ཡང་ན་ལུས་བསྐྱེད་དང་
རྗེར་རྒྱུ་དངོས། ལྷག་མ་རྣམས་ལྷགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་ཡང་རུང་བས་
ལུས་དཔེན་ནས་ལུས་མི་གཡོ་བ་དང་། ཡིད་ནི་ཅེ་གཅིག་སོགས་ཀྱིས་
སེམས་དཔེན་ནས་སེམས་མི་གཡོ་བ་བསྐྱེད་ལ། དག་མི་གཡོ་བ་ནི་དེ་
དག་གི་ལྷགས་ལས་བསྐྱེད་ཏེ། དེའི་དགོངས་པའང་དག་ཅེས་པ་ནི་ལྷུང་
གདངས་སྐྱད་ཀྱི་ངའོ་འཆར་བ་ལ་བྱེད་པ་དེ། གང་ཞིག་སྦྱར་བར་འདོད་པ་

ནི་ཀུན་སྒྲོང་། དེ་ནི་སེམས་སམ་ཤེས་པ། དེ་ལས་རྒྱང་གཡོས་ཏེ་ཕྱེ་མཆུ་
 མགྲིན་ཀན་སོགས་ཡི་གེའི་སྐྱེ་གནས་དང་འབྲུང་བ་ལས་སྐྱེས་བྱའི་དག་
 འབྲུང་བས་ན། རིག་པའི་གཞུང་ལས། ཡི་གེའི་ཀུན་སྒྲོང་ཤེས་པ་ལས། །སྐྱེ་
 ལ་ཤེས་པས་སྐྱ་སྐྱེའོ། །ཞེས་བཤད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དག་ནི་བརྗོད་འདོད་
 ཡིད་དང་ཕྱེ་ཀན་སོགས་ལུས་ཆ་ཆོགས་པ་ལས་འབྲུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
 གྱིས་ལུས་ཡིད་འཆིང་ན་དག་ཤུགས་གྱིས་འཆིང་བ་ལ་དགོངས་པས་
 སམ། ཡང་ན་ལུས་བྱེད་བཅེངས་གྱིས་འཆིང་ན་དག་སྟེང་འག་གི་རྒྱང་
 འཆིངས། དེས་སེམས་དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་མི་སྐབ་བར་དྲངས་མའི་
 ཐེག་མེ་ཁོ་ན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པས་སེམས་འཆིང་བའང་ཡིན་ཏེ།
 ཆོས་རྗེ་རས་བས། ལུས་ཀྱི་གནས་པས་གནས་པ་ནི། །དག་གི་གནས་
 བས་གནས་པ་ཡིན། །དག་གི་གནས་པས་གནས་པ་ནི། །ཡིད་ཀྱི་གནས་
 བས་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྒྱལ་དབང་རྗེས།
 ལུས་རང་བབས་སུ་གནས་པས་དག་རང་བབས་སུ་གནས། དག་རང་
 བབས་སུ་གནས་པས་ཡིད་རང་བབས་སུ་གནས་ནས་གཉུག་མའི་དོན་
 འཆར་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྒོ་གསུམ་འཇུག་པ་གཅིག་བར་གསུངས་པའི་
 དོན་འདི་ལས་དཔེན་གསུམ་སྟོན་པའི་གོ་རིམ་ཡང་འབྱུང་བོ། །དེ་ལ་ལུས་
 དཔེན་བར་འབྱུང་བ་ལུས་གནད་རི་ལྟར་བཅའ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མད་བྱང་གི་
 རྒྱུད་ལས། ལུས་ནི་དོ་རྗེ་སྐྱེལ་མོ་ཀྱང་། །སྐྱེལ་ཆོགས་རིན་ཆེན་ཅར་ལ་
 བརྒྱས། །མཐོང་ཁ་རྒྱན་ཏུ་ཡངས་པ་དང་། །སྟོང་སྟོ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བར་བྱ། །ཕྱེ་
 ནི་ཡར་ཀན་ཉིད་ཏུ་གཏད། །མཉམ་བཞག་བྱག་རྒྱ་ཕྱེ་འག་བཅོར། །ཞེས་

གསུང་བ་ལྟར་རྟེན་པ་གཡས་སྟེང་དུ་བཞུགས་པའི་དོན་རྗེས་ཀྱི་ཡ་ཤུང་བཅས།
 སྤལ་ཆེགས་རིན་པོ་ཆེའི་དོང་ཅེ་ཅར་ལ་བརྒྱས་པ་ལྟར་བསྟངས། མཐོང་
 ཁ་རྒྱན་དུ་ཡངས་པར་བྱ་བ་ནི་ཐལ་གོང་གི་རྒྱུ་དཔྱེ་བས་འབྲུག། སྟོང་སྒོ་སྤ་
 བ་ནི་ཨོག་སྒོས་ཨོལ་མདུད་ལོན་ཅམ་དུ་མགྲིན་པ་བྲུག་པ། ལྷེ་ཅེ་བརྒྱུག་
 རྟེ་ཡ་རྟེན་ལ་གཏད་ཅིང་མཆུ་སོ་ལ་ཡིད་ཅམ་བར་ཡོད་པར་བྱ། ལག་པའི་
 མཐེ་མོང་གིས་སྟོན་ལག་གི་རྩ་བ་མནན་ཏེ་བཅེགས་པ་གཡོན་ལོག་དུ་འོང་
 བའི་མཉམ་བཞག་སྟེ་བྱེད་འཆིང་དུག་དང་། བདུན་པ་ནི་སྤྱིར་རིག་པ་དབང་
 བོས་བསྐྱར། བྱེད་པར་མིག་གིས་བསྐྱར་བས་མིག་མི་འཇུག་ཞིང་མི་
 འགྲུལ་བར་གཉའ་གིང་གང་ཅམ་གྱི་ཐད་དུ་བསྐྱ་བ་སྟེ། སྟོན་ལམ་གཉའ་
 གིང་གང་ཅམ་བསྐྱ། །ཞེས་དང་། །སྟེད་པ་ལས་ཀྱང་། གཉའ་གིང་གང་
 ཅམ་བསྐྱ་ཞིང་འཇོ་ལ་སེམས་འཁྲུལ་མེད། །ཅེས་དང་། དོ་ཏ་ལས། མིག་
 བེ་མི་འཇུག་སེམས་འགགས་ན། །རྒྱང་འགོག་པ་ནི་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མས་
 རྟོགས། །ཞེས་གསུངས། ཁ་གཅིག་དུ་མཆུ་དང་སོ་རང་ལུགས་སུ་འཛོག་
 པར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་ལ། ཀ་ལྷ་གི་པའི་
 སྒོམ་རིམ་གཉིས་སུ་ནི་དེ་དག་གི་ཐོག་དུ་དབྱགས་ཕྱི་ནང་གང་དུ་རྒྱ་བ་ལ།
 སྤྱ་ཅན་དང་། རམ་པ་དང་། རྟོན་བག་དུ་མི་བཏང་ཞིང་པར་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་མི་
 རྟོར་བར་དལ་བས་འབད་མེད་དུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོན་
 བརྒྱད་དུ་བཤད་དོ། །གནད་ཐབས་དེ་དག་ཅི་རིགས་སུ་བསྟན་པ། དོན་རྗེ་
 འཕྲེང་བར། སྤྱབ་སོ་བདེ་བའི་སྟན་འདུག་སྟེ། །མིག་ནི་སྤྱ་ཅེར་གཏད་བས་
 བས། །སྤྱ་མཐོང་ལྟ་བའི་ཆད་དུ་ཞོག །ཐག་དབྱང་མཉམ་ལ་ལྷེ་རྟེན་

ཕྱག་རྒྱ་ལྟོ་ལོག་ཏུ་བཅོར་བས་མེ་མཉམ་གྱི་རྒྱུར། སྤལ་ཆོགས་བསྐྱངས་
 བ་དང་ཁ་དབྱེ་བས་བྱུང་བྱེད། མགིན་པ་གྲག་པ་དང་སྡེ་ཡ་རྒན་ལ་གཏད་
 བས་བྱེན་རྒྱ། ལྷ་སྐྱངས་ཀྱི་སྟོག་འཛིན་གྱི་རྒྱུར་དབྱ་མར་ཚུད་བའས། ཡང་
 བ་སྤལ་ཆོགས་བསྐྱངས་ནས་ལུས་བསྐྱིམས་བས་བྱུང་བྱེད། དབྱུང་བ་དང་
 བྱ་མོ་མ་གྲག་པར་སྤག་པ་ཐད་ཀར་བརྒྱུད་བས་སྟོག་འཛིན། ལྷ་སྐྱངས་མི་
 གཡོ་བར་བྱས་བས་ཡན་ལག་གི་རྒྱུར་རྣམས་ཟེན་པར་ཡང་བཤད་ལ།
 སྤྱིར་ཅ་བའི་རྒྱུར་རྣམས་ཟེན་པས་ཡན་ལག་གི་རྒྱུར་རྣམས་ཤུགས་ཀྱིས་
 ཟེན་པར་འགྱུར་བའང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དབང་རྣོན་འགའ་ཞིག་ལུས་གནད་
 ཅམ་གྱིས་གྲོལ་བ་ཡོད་པས། མཆོན་བརྗོད་དང་ཤིན་ཏུ་མད་བྱུང་གི་རྒྱུད་
 ཆོག་མཐུན་པར། རྟོ་རྟེ་སྤྱིལ་གྱུར་རྟོགས་སངས་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྷར་བྱེད་ཆེངས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུར་བཅུ་རང་མལ་དུ་འཆིང་ནས་དབྱ་
 མར་དངོས་སུ་འབབ་པ་དང་། དེར་བརྟན་པ་དང་ཐེམ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་
 བར་གྱིས་ལམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱ་བ་ཡོད་ལ། དེ་ལ་
 དགོངས་ནས་བྱུང་ཆོས་བསྐྱེད་འཕྲོང་ལུས་གནད་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་བ་
 གསུངས་ཤིང་། འདུལ་བ་ལུང་གི་གཏམ་རྒྱུད་དུ། སྤུལ་བ་སྐྱུན་པའི་ལུས་
 གནད་ཀྱིས་བྱང་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་རང་སངས་རྒྱས་ལྷ་བརྒྱར་གྱུར་ཚུལ་བཤད་
 བའང་འདི་དང་ཕྱོགས་མཐུན་ཞིང་། དེ་ལྷར་གྱི་ཆེ་ན་ངག་རང་བབ་མཉམ་
 གྱི་ཁྱིད་ཚུལ་ཡང་ཆེད་དུ་མི་དགོས། དབང་པོ་འབྲིང་མན་ལ་ལུས་གནད་
 འདིས་རྒྱུར་བཅུ་དབྱ་མར་ཁ་ཕྱོགས་པས་འཇུག་པར་བརྩོམ་པ་ལ་ཞུགས་
 པའི་ཐ་སྐད་དང་། དེ་ཉིད་དངོས་སུ་འཇུག་པ་མན་སྐབ་པའི་དོན་དུ་ངག་

དབེན་མན་ཆད་ལ་འཇུག་པའོ། །གཞན་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 ཅ་ཆུང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམས་རང་སར་གནས་ཤིང་བཟོན་པར་བྱེད།
 དེ་ལ་བཟོན་ནས་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆ་སྟོམས་ཤིང་ཚོ་མདོག་བཟང་ལ་ཉན་
 ས་ལས་ནི། ལུས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་དེས་ཤིན་སྦྱངས་སྦྱར་དུ་སྟེ་བ་དང་། དུས་
 ལུན་རིང་མོར་འདའ་བར་བྱེད་ཀྱས་ཤིང་། ལུས་ཤིན་ཏུ་ངལ་བར་མི་འགྱུར་
 བ་དང་། སྟོན་ལམ་དེས་སྦྱ་སྟེགས་པ་དང་པས་ཀྱི་ཚོལ་བ་དག་ལས་བྱུང་
 པར་དུ་གྱུར་བ་དང་། སྟོན་ལམ་དེས་འདུག་པ་མཐོང་ན་ཤིན་ཏུ་དང་བ་སྟེ་
 བ་དང་། །སྟོན་ལམ་དེ་སངས་རྒྱས་དང་དེའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་
 པས་ན་བཟོན་པར་བྱ་བར་བཤད་དོ། །ལུས་གནད་འཚོལ་བའི་སྟོན་ནི།
 གཡས་སུ་ཡོན་དང་ཕོར་གསལ་ཡང་གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་མང་། གཡོན་
 དུ་ཡོན་དང་ཕོར་བདེ་ཡང་འཛིན་པའི་རྟོག་བ་མང་། དགུར་ན་དང་ཕོར་
 གསལ་ངར་ཆེ་ཡང་བྱིས་སེམས་འཚུབ་པར་འགྱུར། །དགྱེན་དང་ཕོར་
 དྲངས་ཤིང་གྲུ་ཡངས་ཀྱང་བྱིས་ཡེངས་ཆ་ཆེ། ལྟ་སྟངས་འགྱུར་ན་འཇུག་
 ཤིས་ལངས་ནས་རྣམ་རྟོག་མང་པོ་འཕྲོ་བའི་སྟོན་འབྱུང་བར་བཤད་
 དོ། །བྱེད་འཆིང་འདི་རྣམ་སྟངས་གངས་ཅན་མཚོའི་བཞུགས་སྟངས་འབྲ་
 བས་དང་། ལྷག་པར་གཞུགས་སྤང་གི་ཆོས་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་རྣམ་སྟངས་
 དུ་བཞུགས་པར། རྟོར་བྱེད་གི་རྒྱུད་ལས། དང་པོ་སྟེ་ཡི་དོ་རྩེ་ནི། གཞུགས་
 སྤང་ལ་ནི་ཡང་དག་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་གནས་ལུགས་མདོན་
 དུ་བྱེད་པའི་ངེས་པས་ཀྱང་རྣམ་སྟངས་གི་ཆོས་ཞེས་བྱ་ལ་བྱེད་འཆིང་གི་ཆ་
 ཤིས་ནས་བཟང་པས་བདུན་ནོ། །གཞན་སེམས་སྟེལ་ལུས་བསྐྱངས་མེ་

ཐབས་ཏུག་ཆེངས་སོགས་ཀྱང་ལུས་གནད་ཀྱི་བྱང་པར་དང་ལུས་དག་
 བྱེད་ཀྱང་ཡིན་མོད་ཀྱི། འདིར་བཟུང་བ་ཅམ་དུ་གཞུགས་པུང་དག་སྦྱབ་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་ལུལ་དུ་བྱང་བའང་མ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་སྒྲུང་གི་ཆོས་སུ་བཤད་
 ཆོད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དེར་མི་བརྗོད་མོད། རྒྱུ་དུ་དོར་སྦྱིལ་མ་ལུས་ན་
 སེམས་སྦྱིལ་བྱས་ཏེ་གནད་གཞན་རྣམས་སྡེ་མ་ལྟར་བྱ་བའང་ཕྱད་
 རོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཀྱི་གནད་ཐབས་སྒྲོན་དང་བྲལ་བ་ལ་ནན་ཏན་
 གྱིས་འབད་དགོས་ཏེ། སེམས་གནས་པར་འདོད་ན་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་འཁོར་
 གཙུན་ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་ལུས་ལ་བསྒྲིགས་པས་རྟོགས་པ་སེམས་ལ་འཆར་
 བ་ཞེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་། རོ་བོ་རྒྱ་རོ་བས། ལུས་ཀྱི་
 གནད་ཐབས་སྒྲོམ་པའི་གནད། །ཅེས་གསུངས། དེ་བས་ལུས་ཀྱི་དེ་ཉིད་
 ཞེས་ན་སེམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་མིན་
 པས། སུམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྒྱད་ཞིང་། །བཞི་སྟོང་གི་ནི་ཆོ་གས་
 ཀྱང་། །ལུས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མ་ཞེས་ན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་
 མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཅ་རྒྱུད་ཐེག་གསུམ་ཀྱི་བྱེད་ལས་
 རྟེན་འབྲེལ་སོགས་དང་། ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྦྱ་དོ་རྗེར་དག་པའི་ངེས་པ་
 དང་། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པས་སེམས་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་
 གནད་རིག་པ་སོགས་ཡིན་ལ། །ཁ་ཅིག་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ན་ལུས་
 ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་དགོས་ཀྱང་། ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྲགས་པ་ལ་དེ་མེད་
 པས་དེ་ནི་སྒྲགས་ལམ་མཐར་ཐུག་མིན་ཞེས་འདོད་པ་ཡང་སྐབས་དོན་
 འདི་ཅམ་གྱིས་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། རོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཐབས་

འདི་ལྟར་བསྟན་པས་སོ། །ཡང་དེ་ཙམ་གྱི་ལུས་གནད་མདོར་ཡང་བཤད་
 པས་དེ་དག་ཏུ་ཡང་རྗེ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་བསྟན་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
 བ། དེ་དག་ཏུ་ལུས་གནད་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་ནས་སམ།
 དེའི་ཆེད་དུ་གནད་བསྟན་མི་བྱེད་པས་རྗེ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པ་
 མེད་ལ། འདིར་ནི་དག་བྱ་དག་བྱེད་དག་འབྲས་སོགས་ཀྱི་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་
 པས་ཏེ། དག་བྱ་གཞུགས་སྤང་ངམ་ལུས་ཀྱི་ཆོས། དག་བྱེད་ནམ་སྤང་
 ཆོས་བདུན། དག་ཚུལ་རྒྱུད་ཞུགས་གནས་ཐིམ་པའི་རིམ་གྱིས། དག་འབྲས་
 ནམ་སྤང་གི་ལོ་འཕང་རོ། །གཉིས་པ་དག་དཔེན་ནི། སྤྱིར་སྤྱོད་པ་ལ་དག་
 པ་ནི་ཉིས་པའི་སྒོ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བའི་གཞིར་གྱུར་
 པས་ན། བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ལ་དག་པའི་ཉིས་པ་བརྒྱད་
 ཅུ་ཅ་གཉིས་སམ་ནི་ཕྱ་ཅ་བདུན་དུ་གསུངས་ལ། རྒྱུད་སྤྱི་ཀུན་ནས་སྤྱགས་
 ཀྱི་རུས་པ་འཛོལ་པའི་དགག་བྱས་ཀྱང་སྤྱོད་བཅད་བྱ་བ་དང་། སྤྱགས་
 བརྒྲས་ཀྱི་མཆོག་ཀྱང་སྤྱོད་བཅད་རང་བབས་ཡིན་པར། སྤྱོད་དཔོན་རྗེ་རྗེ་
 གདན་པས། ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་མཉམ་བྱས་པའི། །མི་གཡོ་མི་སྤྱོད་བརྒྲས་པའི་
 མཆོག་། ཅེས་གསུངས། དེ་ལ་དུག་གསུམ་དག་པའི་མཆོན་པར་རྒྱུད་རོ་
 ལན་གསུམ་བསལ་ནས་པལ་གྱི་ཁོང་གཏམ་སོགས་སྟེ། རེ་ཞིག་ཁ་ཉོན་
 བརྒྲས་བརྗོད་སོགས་ཀྱང་མི་བྱ་བར། སྤྱོད་བཅད་དུ་གནས་དགོས་ཏེ། རྗེ་
 རྗེ་གདན་བཞེ་ལས། རྒྱུད་དང་དག་ནི་གཡོ་མེད་པ། །འདི་ཡིས་བསམ་
 གཏན་འབྲས་བྱ་འབྲུག། ཅེས་དང་། རྗེར་འཕྲེང་ལས། དབྱགས་ནི་འབྲུང་
 རྒྱུ་སྒྲོན་ནས་ནི། །ཞེས་གསུངས། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་རྗེ་བཙུན་གྱིས།

ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་དུས་སུ། །ལུས་ངག་དགེ་སྦྱོར་མ་བཅོན་ཞིག ། མི་
 རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡལ་ཉེན་ཡོད། །ཅེས་དང་། ལྷ་རྩ་བསྒྲུལ། ཆོས་ཀྱན་ཅ་བ་
 རང་གི་སེམས་ཉིད་དེ། །ནང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་དོན་རྟོགས་
 འགྱུར། །ལུས་ངག་དགེ་སྦྱོར་ཅམ་གྱི་སོ་ན་མེད། །དེས་ན་གཅིག་ལུར་
 རང་སེམས་བཟླ་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། རྩོ་བོ་རྗེས། གཅིག་ཏུ་མཉམ་བཞག་
 སེམས་བརྟན་ན། །ལུས་ངག་དགེ་སྦྱོར་གཙོར་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་སྒྲུབ་ལ། །ཁ་ཅིག་མ་ཡིངས་ཅམ་གྱི་ངང་ནས་ལུས་ངག་གི་དགེ་སྦྱོར་
 སྒྲུབ་དགོས་པས། བྱ་ཆ་ཆོས་སྦྱོང་སོགས་འཁོར་མི་རིགས་སྤྲུམ་ན་ཡང་།
 ལས་དང་པོ་བའི་སྐབས་འདིར་དེ་དག་འབྱུགས་པ་དཀའ་ཞིང་ཅུང་ཟད་
 འབྱུགས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་ཡང་སྒྲོམ་ཡར་བསྐྱེད་འབྱུང་བའི་གོགས་སུ་འགྲོ་བ་
 དང་། གནས་ཆ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་ལ་སྒྲོམ་ཡལ་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་མང་
 བས་དུས་མཆམས་ཤེས་པ་གལ་ཆེད། །གསུམ་པ་སེམས་དབེན་ནི། ལུས་
 གནད་དང་ངག་གནད་དེ་དག་དང་ལྡན་པས། དཔལ་ཉིམ་བའི་ཆོས་དུག་
 གམ་བཞག་ཐབས་དུག་ཏུ་གྲགས་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་
 གྱིས། མི་མཛོ་མི་བསམ་མི་དབྱུང་ཅིང་། །མི་སྒྲོམ་མི་སེམས་རང་བབ་
 བཞག ། ཅེས་གསུངས། དེ་ལ་མི་མཛོ་ཞེས་པ་ནི། འདས་པའི་དོན་གྱི་
 རྟོག་པའི་རྗེས་སུ་མི་འབྱང་བ་སྟེ། འབྱང་ན་དེ་རི་སྤྱིད་དུ་ཡིད་གཡེང་བར་
 འགྱུར་བས་སོ། །མི་བསམ་ཞེས་པ། ད་ལྟའི་སེམས་སྤང་ལ་བཟོ་བཅོས་
 དང་ཅིས་གདབ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། བྱས་ན་མཉམ་པར་བཞག་རྒྱུའི་སེམས་
 རྒྱུན་དབང་དུ་འཆར་བས་སོ། །མི་སེམས་ཞེས་པ། མ་འོངས་པ་ན་བྱ་བྱེད་

གྱི་རྟོག་པ་སྟོན་མི་བསུ་བ་སྟེ། བསུས་ན་གཤམ་བ་དེའི་ཡུལ་ལ་གཡོ་ཞིང་
 མི་བརྟན་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལྟར་དུ་ས་ར་ཉས་གྱང་། བསམས་དང་
 བསམ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དོར་ནས་སྟ། །རི་ལྟར་བྱ་རྩུག་པར་
 གནས་པ་བཞིན། །སྤྲ་མའི་ཡུང་ལ་བསྐྱེམས་ཏེ་གྲུས་འབད་ན། །ལྟན་ཅིག་
 སྐྱེས་པ་འབྱུང་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས། དེའི་སྐྱེམས་ཏེ་གྲུས་
 འབད་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྤྲ་མའི་མན་ངག་གམ་ཡུང་ལས་བྱུང་བའི་དོན་
 ལ་སྐྱེམས་ཤིང་གྲུས་པར་འབད་པ་སྟེ་བཙུན་འགྲུས་བསྐྱེད་བའི་དོན་ཡིན་
 ལ། བཙུན་རྩུ་དངོས་བསམས་དང་བསམ་བྱ་དོར་བ་དེ་ལོ། །གཞན་ཡང་
 དེ་ཉིད་ཀྱིས། སྤྱི་དང་ནང་དུ་བལྟ་བ་མེད་བའི་སེམས་དེ་ནི། །གང་གིས་མི་
 བསམ་གང་ལ་ཡང་ནི་སེམས་མ་ཡིན། །རང་བཞིན་གནས་པ་རྟོ་རྟེ་ཅེ་མོ་
 སྤྱ་སྤངས་པ། །ཞེས་དང་། ག་མ་རས། འདི་ལྟར་དུས་གསུམ་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ། །ཡིད་ལ་བྱར་མེད་མཐའ་བལ་གཉུག་མའི་རང་། །དེ་ཉིད་སྤྱོད་ལ་
 སྟོམ་ཞེས་ཐ་སྟད་བཞག །ཅེས་སོ། །མི་སྟོམ་ཞེས་པ། མཆོན་བཅས་དང་
 མཆོན་མེད་སོགས་སྟོ་ཡི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་གང་ཡང་མི་སྟོམ་པ་སྟེ།
 བསྟོམས་ན་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཡིད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 བམ་ཟེ་ཆེན་པོས། གྱེ་མ་རང་བཞིན་བལ་བའི་དེ་ཉིད་སྟོམ་དུ་ཡོད་མ་
 ཟེད། །གལ་ཏེ་བསྟོམ་པར་བྱ་དང་སྟོམ་བྱེད་གཉིས་རྟོག་ན། །གཉིས་སུ་
 འཛིན་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བྱང་རྩལ་སེམས་སྤངས་ནས། །སྐྱེས་བྱ་དེ་ཡིས་རང་
 གིས་རང་ལ་སྤྲེག་པ་བྱས། །ཞེས་སོ། །མི་དབྱུང་ཅེས་པ། དེ་ལྟར་སྟོམ་
 པ་ཞི་བའི་རང་དེ་ལ་སྤྲ་སྟོམ་བརྟག་དབྱུང་མི་བྱ་བ་སྟེ། བུས་ན་སྤར་སྟོ་

རྟོག་གིས་གཉིས་སྤང་དང་མཚན་འཛིན་བསྐྱེད་པས་སོ། །བྲམ་ཐེ་ཆེན་
 རོས། མཐའ་ཡིས་མ་གོས་ཏི་མ་མེད་པའི་སྤྱང་པོ་ནི། །རང་བཞིན་གཤོད་
 བས་དག་པས་ཀུན་གྱིས་དབྱང་བྱ་མིན། །གལ་ཏེ་དབྱང་ན་དུག་སྒྲུལ་
 གཅེས་པ་ཁོ་ནར་ཟད། །ཅེས་སོ། །རང་བབས་བཞག་ཅེས་པ། སེམས་
 གི་རང་བཞིན་ནས་འདུག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ག་ལྟར་མ་བཅོས་པར་
 འཛིག་པ་སྟེ། དེ་མིན་གནས་ལུགས་གི་དོན་ལྟོས་བྱས་གིས་བསྐྱེད་པར་
 འགྱུར་བས་སོ། །མདའ་བསྐྱེད་ཞབས་གིས། རང་བཞིན་བཞག་པ་ཇི་ལྟ་
 བྱ་ཉིད་དེ་ལྟ་ཉིད། །འབྲས་བུ་ཐོགས་པ་མེད་པ་གཤོད་ནས་རང་ལ་
 གནས། །ཞེས་དང་། རང་བཞིན་དག་པའི་སེམས་ལ་བསམ་གཏན་དག་
 གིས་མི་བསྐྱེད་དེ། །བདག་ཉིད་བདེ་ལ་གནས་ཤིང་གཏུང་བར་མ་བྱེད་
 ཅིག ། ཅེས་དང་། ག་ལ་རས། རང་བཞིན་དག་པའི་སེམས་ལ་བཅོས་མི་
 དགོས། །མ་བཟུང་མ་བཏང་རང་ག་ཉིད་དུ་ཞོག ། ཅེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 བཞག་ཐབས་རྣམས་ལ་སེམས་ངོ་ཅེ་གཅིག་དུ་སྦྱོང་ཚུལ་གི་གནད་པལ་
 ཆེར་འདུས་པས་དེ་ལྟར་ནན་ཏན་དུ་སྦྱོང་བར་བྱ་ལ། གཞན་ཡང་རྗེ་སྒྲུལ་
 རོ་པའི་ཆོགས་ཆོས་ལས། རོ་བོ་རང་གི་སེམས་ལ་བལྟ་ན། སེམས་དེ་
 སྦོད་ལ་བཞག སོ་མར་བཞག་རང་གར་བཞག ལྷག་པར་བཞག་གོ་ཞེས་
 བཞག་ཐབས་བཞིར་གསུངས་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། སལ་ཆེར་པན་ཚུན་
 དུ་འདུ་ཞིང་མཐུན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཀུན་ཀྱང་མ་ཡེངས་པ་ཅམ་དུ་འདུ་
 ཞིང་ཆང་བས། རྒྱ་ལོད་གཞོན་ཅུས། མ་ཡེངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་
 ལམ། །མ་ཡེངས་པ་ནི་དགེ་བའི་བཞེས་དང་གཉེན། །མ་ཡེངས་པ་ནི་

གདམས་པ་ཀུན་གྱི་གཙོ། །ཞེས་དང་། མ་ཡིངས་རྒྱན་གྱི་བླ་པ་
འདི། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་གཞུང་ལམ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
སྤྱི་སྤྱོད་ཞབས་ཀྱིས། དབང་སྤྱད་ལུས་གཏོགས་བླ་པ་བདེ་གཤེགས་
ཀྱི། །བཏོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟན། །དེ་ལ་སྤྱིམས་ཏེ་མངོན་
བར་བསྐྱར་བཀྱི་ཞིང་། །བླ་པ་ཉམས་པས་ཆོས་ཀྱན་འཛིག་པར་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། ལུང་ཕྱི་མ་འདིའི་དོན། དབང་སྤྱད་ཅེས། རྒྱལ་
པོ་བདེ་སྤྱོད་བཟང་པོ་ལ་སྤོབ་དཔོན་གྱིས་བོད་པར་མཛད་ནས། ལུས་
འགྲང་བ་དང་འདུག་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་
དཔྱད་པ་ནི་ལུས་སྤྱད་གཏོགས་པའི་བླ་པ་སྟེ། དེ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་བཏོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་མོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། དག་སྤོང་དག་
སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་དང་།
ཡིད་མི་བདེ་བས་ཡང་དག་པ་འདའ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེགས་པའི་ཆོས་
རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་
ལམ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ལུས་སྤྱད་གཏོགས་པའི་བླ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བླ་
པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བའི་བྱིར། དེ་ནི་སྤྱིམས་ནས་མངོན་བར་བསྐྱར་ས་
བཀྱི་སྟེ། བླ་པ་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་རེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སར་འཇུག་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ལུས་
ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་ལུས་སྤྱད་གཏོགས་པའི་བླ་པ་འོ། །སྤྱིར་བླ་པ་ཞེས་པ་
ལའང་། འདས་པ་ལ་བསྟར་བའི་བླ་པ་དང་། དོན་སྤྱི་སྤྱོད་ནས་འཛིན་
པའི་བླ་པ། ལུལ་ངེས་ཀྱི་བླ་པ་བྱེད་པར་ཅན་སོགས་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་

ལས། དང་པོ་ནི། སྒོན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། ཡུལ་རྣམས་ཐོན་ལམ་དུ་
 བྱས་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། དབྱ་མ་བཞི་བརྒྱ་པར། མཐོང་བྱིན་དངོས་
 བོ་མི་སྤང་ཞིང་། །སྤར་ཡང་སེམས་ཀྱིས་མིན་དེས་ན། །ཐོན་པ་ཤེས་བྱ་
 ལོག་པ་ཡི། །དོན་ལ་རྟོག་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ནི་
 ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དབང་པོ་འབྱུལ་པ་ལས་གཞན་དུ། །དབང་པོ་
 རྣམས་ནི་སྒྱུར་བྱེད་པ། །ཐ་དད་མཆོན་མེད་འབྱུལ་པ་ཅན། །ཐོན་ཡིན་དེ་
 ཡང་རྣམ་རྟོག་ཅན། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ངེས་ཀྱི་ཐོན་པ་ནི་
 ཐོན་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཏེ། མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བཟུས་པ་ལས། ཐོན་པ་གང་
 ཞེ་ན། འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་བརྟེན་པ་མེད་པ་སྟེ། སེམས་རྣམ་
 པར་མི་གཡེང་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་པ་དེ་ཡིན་ལ། དང་པོ་གཉིས་
 ནི་ཞེ་གནས་ཀྱི་ཆེ་དགག་པར་བྱ་བ་སྟེ། སེམས་བྱུང་མང་པོའི་ནང་ཆོན།
 གཉིས་པ་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་ཐོན་པ་སྟེ་ཐོན་པ་ཉེར་བཞག་གི་ཐོན་
 པའོ། །འདི་ལ་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་སྤར་འདྲིས་ཤིང་ངེས་པར་བྱས་པའི་
 དངོས་པོ་ལ་དམིགས་རྟོན་བཅས་པ་སྟེ། མ་འདྲིས་པའི་ཡུལ་ལ་ནི་ཐོན་པ་
 མི་འདོད་པས་སོ། །འདྲིན་སྤངས་ཀྱི་བྱུང་པར་གཞན་གྱིས་འདྲིས་པ་དང་
 རང་གིས་དེ་ལ་རྟོག་པ་བརྒྱག་ན། དམིགས་རྟོན་དེ་ནི་འདི་འདྲ་བ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་ཐོན་རྒྱས་ཅམ་ལ་མི་བྱ་ཡི། དམིགས་པ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་
 འདྲིན་སྤངས་དེ་རྒྱན་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱ་སྟེ། འདྲིན་སྤངས་དེ་ལས་
 གཞན་དུ་ཡིངས་ན་ཐོན་པ་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །དེས་ན་སེམས་
 གང་ལ་གཏད་པའི་དམིགས་པ་སྤྱི་རེ་ཐོན་ནས་དམིགས་པའི་སྒོ་དེའི་རྒྱན་

སྒྲིང་བ་ནི་བླ་པ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི་དེ་ལྟར་
 བསྐྱེད་པས་ཡིད་དམིགས་པ་གང་གཏད་ལས་གཞན་དུ་རྣམ་པར་གཤེད་
 བར་མི་བྱེད་པའོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་བླ་པ་ནི། ཆོས་ཡང་དག་
 པར་བསྐྱེད་པའི་མདོར། དེ་ལ་བླ་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་གང་ཞེ་ན།
 བླ་པ་གང་གིས་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་རྣམས་སོ་
 སོར་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་དཔྱོད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་ཀྱན་
 ཏུ་འཁོ་བ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་བསམ་པ་དང་། ཆོས་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་
 པ་སྟེ། བླ་པ་དེས་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཆོད་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
 གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིང་སྟེ། དེ་ལྟར་གང་གིས་དེ་ལྟར་བརྟག་ཅིང་རྟོགས་
 པ་འདི་ནི་བླ་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་
 སོ། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བླ་པ་ནི། སྒྲོ་སྒྲོས་མི་ཟད་པར་
 བསྟན་པའི་མདོར། དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་བླ་པ་གང་ཞེ་ན། བླ་པ་གང་
 ཞིན་ཏུ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། མི་སྦྱལ་བ་དང་། ཟང་བ་དང་། བྱ་བྱ་མེད་
 པ་དང་། འཁོར་བའི་སྒྲིན་གྱི་ཉེས་དམིགས་བཟུང་བ་དང་། ཟུང་ན་ལས་
 འདས་པར་འཁོ་བའི་ལམ་དུ་འབྲེན་པ་སྟེ། བླ་པ་དང་། གཞུངས་པ་དང་།
 འཕགས་པའི་ལམ་མི་བརྟེན་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་བླ་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་བྱང་སྤྱོད་ཀྱི་བླ་པའི་
 ར་རིམ་དང་འདིར་གཟུང་བླ་པའི་ན་རིམ་དོན་ཅིག་སྟེ། བྱང་སྤྱོད་ལམ་
 དུ་སྦྱོང་ཅིང་འདིར་ཡང་ལམ་ལྡན་བསྐྱོད་པས་ཉེ། དེ་ཡང་ཆོགས་ལམ་

ཆུང་བྱ་ན་ལུས་ཐོན་པ་ཉི་ལྔ་བཞག་པ། ཆོར་བ། སེམས། ཆོས་ཐོན་པ་
 ཉི་ལྔ་བཞག་པ་བཞི། འབྲིང་པོ་ན་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྦྲེས་པ་
 མི་བསྦྲེད། སྦྲེས་པ་སྦྲོང་བ། དགེ་བ་མ་སྦྲེས་པ་བསྦྲེད། སྦྲེས་པ་འཕེལ་
 བར་བྱེད་པ་བཞི། ཆོག་ས་ལམ་ཆེན་པོ་ན་འདུན་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ།
 བཙུན་འབྲུས་ཀྱི། སྦྱོང་པའི། སེམས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བཞི། སྦྱོར་
 ལམ་བྱོང་དང་། ཅེ་མོར། དད་པའི་དབང་པོ། བཙུན་འབྲུས་ཀྱི། ཐོན་པའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི། ཞེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་དབང་པོ་ལ། བཟོད་པ་དང་
 ཆོས་མཆོག་ཏུ། དད་པའི་སྟོབས། བཙུན་འབྲུས། ཐོན་པ། ཉིང་རེ་འཛིན།
 ཞེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཉི་སྟོབས་ལ། མཐོང་ལམ་དུ་ཐོན་པ་ཡང་དག་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་ཆོས་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་ཡང་དག་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་
 །དེ་བཞིན་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། བཙུན་འབྲུས་དང་། དགའ་བ་དང་། སྙིན་
 ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་བྱང་
 རྒྱུ་ཡན་ལག་བདུན། སྟོམ་ལམ་དུ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ། ཡང་དག་པའི་
 རྟོག་པ། ཡང་དག་པའི་རག་ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐུན། ཡང་དག་པའི་
 འཆོ་བ། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ། ཡང་དག་པའི་ཐོན་པ། ཡང་དག་པའི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་ཉི། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་རྣམས་ཡོད་ལ། དེས་ན་ཐོན་
 པ་ཉི་ལྔ་བཞག་བཞིའི་ཐོན་པ་ཅེ་གཅིག་སྐབས་ཉི་སྟོན་འགྲོ་ཆོག་ས་ལམ།
 བྱོང་ཅེ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་སྟེ་སྦྱོར་ལམ་བཞིར་དབང་པོ་ལྟ་དང་སྟོབས་
 ལྟའི། ཐོན་པའི་དབང་པོ་དང་། ཐོན་པའི་སྟོབས། སྟོས་བྲལ་མཐོང་ལམ་དུ་
 བྱང་རྒྱུ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་ཐོན་པ་ཡང་དག་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་ རོ་

གཅིག་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་འབགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་གྱི་ཡང་
 དག་པའི་བླ་པ་རྣམ་རིམ་བཞིན་འབྱོར་ལ། དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ཡང་མཉམ་
 མེད་སྐམ་པོ་པའི་གསུངས་དང་བསྟན་ནས་སོ། །སེམས་འགྲེལ་ལ་སོགས་
 མང་པོར་ནི་འབྲེལ་གཞན་ཡང་ཡོད་ཅིང་། རྣམ་འབྱོར་བཞི་པོ་རང་ལ་
 རིམ་བཞིན་བླ་པ། བླ་མེད། སྦྱོ་མེད། སྦྱོ་འདས་ཞེས་གསུངས་མོད་
 གྲང་། རོན་གཞུང་བླ་དང་ཡང་དག་གི་བླ་པ་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། དེ་གཉིས་
 གྱི་ཁོངས་སུ་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་བླ་པ་དག་གྲང་འདུ་བས། དབྱེ་བསྟུ་དང་མིང་
 གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ལས་དོན་དུ་རྣམ་དབྱེར་མེད་ལ་ཡང་དག་གི་བླ་པ་དེ་
 ཉིད་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་བླ་པར་ཡང་བསྟན་ཏེ། མཚན་
 བརྗོད་འགྲེལ་ཆེན་དུ། བླ་པའི་རོ་བོ་སྦྱང་བ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་
 དང་། སྦྱོན་པ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཚུལ་ཅན།
 དཔལ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱ་སྦྱང་གི་བདག་པོར་གྱུར་
 བས་ན། བླ་པ་བཞི་པོ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ། །ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་། མདོར་
 བ་བཀའ་བརྒྱད་གོང་མས། ལམ་རྣམས་ཀྱན་གྱི་ཅ་བ་བླ་པ་ཡིན། །ཞེས་
 དང་། ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་བླ་པར་གཅིག་། ཅེས་དང་། བླ་པ་ཡེངས་
 པ་མེད་ལ་བྱ། །ཞེས་དང་། མ་ཡེངས་པའི་འཛིན་ཚུལ་གཅིག་བྱ་ལ། །ཐེག་
 གསུམ་གྱི་བྱང་ཚུབ་སོ་སོར་སྦྱོན། །ཞེས་གསུངས། དེ་བས་དཀར་ཆོས་
 མཐའ་དག་གི་ཅ་བ་དང་སྦྱང་པོ་བླ་པ་ཡེངས་མེད་ཁོ་ན་ཉིད་གྲང་ཆོས་སྦྱ་
 པ་ལ་ཆེར་དེ་ལས་བྱོལ་སྟབས་སུ་འཆད་ཅིང་། འགའ་ཞིག་གནས་
 སྐབས་ཕྱོགས་རེར་ཅིས་སུ་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། ཡིན་ལུགས་འགག་

ཏུ་འིལ་ནས་གསུངས་པ་ནི་བཀའ་བརྒྱུད་སངས་རྒྱས་ཐེང་བར་ངེས་པས་
 དེ་དག་གི་དགོངས་དོན་སྟོགས་ཅམ་གོ་བར་བྱ་བ་ལ། འདིར་ཅུང་ཟད་སྟོས་
 པའང་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་དབེན་གསུམ་གྱི་དོན་མདོར་འིལ་ན། ཉི་མེ་པས།
 ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐོང་ལ་རྣལ་མར་ཞོག །དག་གི་སྦྲ་བརྗོད་མ་མང་བྲག་ཆ་
 བཞིན། །ཡིད་ལ་མི་བསམ་ལ་སྒྲེལ་ཆོས་ལ་སྟོས། །ཞེས་གསུངས། དེས་
 བསྟོས་བཅས་བྱ་རྒྱུ་ལས་འདས་པ་སྟོས་མེད་དབེན་གསུམ་གྱི་རང་དབྱ་
 གནས་པ་ལས་དོན་ཆེན་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྗོད་ཏེ་ནགས་ཀྱི་རིན་པོ་
 ཆེས། གང་དུའང་མཆོག་གི་གོ་འཕང་ལ། །ཡིད་གཅིག་པ་ཡིས་བསམ་
 བྱེད་ན། །དེ་ལས་དངོས་གྲུབ་རྟེན་འགྱུར་ཏེ། །བྱ་མང་ཙམ་ལ་འབྲས་བྱ་
 ཅི། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པ་བཞིའི་སྟོན་ནས་དགྱི་
 བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་མདོ་དང་རྒྱུད་སྟེ་ལས་རྒྱལ་འདི་ཉིད་རི་ལྟར་གསུངས་
 པ་སྟོགས་ཅམ་ཞིག་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྟེ་ལང་གཤེགས་ལས།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སྟོ་སྟོས་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞི་དང་
 ལྡན་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་
 ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རང་
 གིས་སེམས་སྤང་བ་རྣམ་པར་བསྟོམ་པ་དང་། སྟེ་བ་དང་གནས་པ་དང་
 འཇིག་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་སྟོང་བ་དང་། བྱེ་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་
 མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
 པར་མོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་སྟོས་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་

བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་རྣམས་ནལ་འབྱོར་ཆེན་
 པོའི་ནལ་འབྱོར་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་ནལ་འབྱོར་བཞི་བསྟན་ལ།
 དེ་ཡང་སོ་སོར་བྱེ་ནས་བཤད་ན། སེམས་སྤང་བ་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པས་ཅེ་
 གཅིག་གི་ནལ་འབྱོར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཉིད་དུ། སྒྲོ་བློས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རི་ལྟར་ན་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་རང་གི་སེམས་སྤང་བ་རྣམ་
 པར་སྒྲོམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་
 འདི་ནི་རང་གི་སེམས་ཅམ་སྟེ། བདག་དང་བདག་གི་དང་བྲལ་བ་གཡོ་མེད་
 བ་སྒྲུང་བ་དང་དོར་བ་དང་བྲལ་བ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྲོས་པའི་
 གནས་ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་བགོས་པ། ཁམས་
 གསུམ་གྱི་གཟུགས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོད་པས་འབྲེལ་བ། ལུས་
 དང་ལོངས་སྦྱོད་དང་གནས་དང་འགྲོ་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྗེས་སུ་སོང་
 བར་སྤང་ངོ་ཞེས་རབ་དུ་རྟོགས་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཅེ་གཅིག་གི་
 ནལ་འབྱོར་དོན་མཐུན་པའི་བྱིར་རོ། །སྦྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པའི་
 ལྟ་བ་རྣམ་པར་སྤོང་བས་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ནལ་འབྱོར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
 སྒྲོ་བློས་ཆེན་པོ་རི་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་
 སྦྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་འཇིག་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
 འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་སྦྱུ་མ་དང་མི་ལམ་གྱི་གཟུགས་སྦྱེ་བ་
 དང་འབྲེལ་བར་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་བྱིར་མི་སྦྱེ་སྟེ། རང་
 གི་སེམས་སྤང་བ་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་
 པར་མཐོང་ངོ་། །དངོས་པོ་མེད་པར་མཐོང་བས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་

པ་ལ་གནས་ཏེ། སེམས་དང་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཆོས་
ལྷ་དང་རང་བཞིན་དང་བདག་མེད་པ་གཉིས་རྟོགས་པ་རབ་རྒྱ་གྱུར་པ་ཁོང་
དུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་རབ་རྒྱ་ཐོབ་པོ། །ཞེས་པ་དང་སྒྲོམ་
མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དོན་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལང་གཤེགས་
ལས། སེམས་ཅམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྟ། །ཕྱིར་རོལ་དོན་ལ་མི་བརྟག་གོ།
།དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་གནས་ནས། །སེམས་ཅམ་ལས་ཀྱང་འདུང་
བར་བྱ། །སེམས་ཅམ་ལས་ནི་འདས་ནས་སྟ། །སྤང་བ་མེད་ལ་གནས་
པར་བྱ། །སྤང་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །དེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་དོན་སྒྲོམ་རིམ་དུ་བཤད་པ་དང་།
ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་རྒྱ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་བཞི་དང་དོན་
མཐུན་ནོ། །རྒྱུད་ཕྱེ་ལས་ངེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། དཔལ་གྱེད་རྗེར། རྒྱེ་
མེད་རིམ་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི། །འདི་ལྟར་ལྟར་ཅིག་རྒྱེས་རྣམ་བཞི། །ཞེས་
གསུངས་ལ། དེ་དོན་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གཏན་ལ་པལ་པ། སྒྲོམ་འབྱུང་གི་ལུ་
གསུམ་པར། དེ་བཞིན་མཁའ་མཉམ་སྟོང་པ་ཉིད། །སྣ་ཆོགས་དེ་བཞིན་
ཉིད་བདག་མེད། །ཐབས་ནི་སྟོང་རྗེའི་སྟོབས་ཡིན་ཏེ། །བྱང་དུ་འཇུག་པ་
རྣམ་རྟོག་བྲལ། །དཀྱིལ་འཁོར་སྟོང་པོ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་གཏན་
ལ་འབེབས་པ་གཞི་བྲག་རྒྱ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསུངས། དེ་ནས་འབེབས་བྱེད། དེ་མ་
ཐག་དུ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྦྱོར་བསམས་ཀྱང་། །དེ་ཆེ་མི་རྟོག་བསམ་མི་
བྱུང་། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག ། ཅས་ཅེ་གཅིག་གསུངས་ལ། ཅེ་
གཅིག་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་པའོ། །དེ་ནས། བདེ་

བའི་དབང་པོ་རྣམ་པ་མེད། །དེ་ཉིད་དངོས་དང་དངོས་མིན་བདག ། ཉག་
 ཏུ་སྤིང་བ་འབྱུང་བར་མཛད། །སྤྱི་ཚོགས་སྤྱོད་པའི་རྟོག་པ་མེད། ། ཉག་
 ཏུ་འབྱུང་བ་བདེ་བ་ཆེ། །སྤྱི་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས། །དེ་ལས་སྤྱི་
 བ་ཡང་དག་འབྱུང་། །བེམ་པོ་མིན་ཕྱིར་བདག་ཉིད་རིག ། མི་ཤེས་རྣམ་
 བར་མི་མཐོང་བས། །གཞུགས་མེད་གང་དུའང་མི་གནས་ཤིང་། །འབྱུང་
 བ་མེད་ཅིང་བརྟན་པའོ། ། གུན་ཇོ་བ་སྤྱི་བ་འབྱུང་བས་ན། །མེད་པ་མིན་
 ཕྱིར་དངོས་མེད་མིན། །ཞེས་བས་སྤྱོད་བྲལ། དེ་ནས། ལྟན་ཅིག་སྤྱི་བ་
 དགའི་རང་དངོས་སུ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལྟན་ཅིག་སྤྱི་བ། །བདག་
 ཕྱིན་ཆུབས་པ་རང་བྱུང་བ། །མི་ཤིགས་འཇིག་པ་མེད་པ་སྟེ། །སྤྱི་བ་མེད་
 པའི་རོ་ཕྱོང་བས། །བསྐྱེམ་པ་ཡང་ནི་དེ་ཉིད་དེ། །སྟོང་ཉིད་སོ་སོར་རྟོགས་
 བས་ན། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཏུ་ཡང་འབྱུང་། །ཞེས་བས་རོ་གཅིག་
 དེ་ནས། །ཆོས་ཀྱན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན། །བསྐྱེམ་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱེམ་
 མེད་པའོ། །ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བདེ་བ་ཆེ། །བྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་དེ་
 བཞིན། །དེ་ཉིད་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །དེ་རྣམས་དབྱེ་བ་རབ་བསྟན་
 ལ། །སྤྱི་མ་དམ་པའི་མན་ངག་གིས། །གསལ་བར་འབྱུང་གིས་གཞན་དུ་
 མིན། །ཞེས་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་ལ། །ལེའུ་གསུམ་པར། དེ་
 བས་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡི། །སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཡང་རྒྱས་བཤད་དང་།
 སྤྱི་ཁྱེད་པར་ཡང་། །ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་
 མཐར་ཆགས་སུ་བསྟན་ལ། །མདོ་རྒྱུད་གཞན་ནས་སྤྱོད་པ་རེ་བསྟན་པ་ནི་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པོ། །དཔལ་ས་ར་ཏས་ཅེ་མོ་དོ་ཏར། །སེམས་ཉིད་ཀུན་

ཏུ་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་པ་ཡིན་གྱི་ཅེ་གཅིག་དེ་ནས། ཡོད་པ་མ་ཡིན་
མེད་མ་ཡིན། །རིག་པས་གྲུབ་བམ་ཡིན་ནོའི་བར་གྱི་སྒྲོས་བྲལ། མ་འདས་
དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ལ། །གཅིག་ཏུ་བཞག་པར་བྱ་བའང་མེད། །ཅེས་
པའི་བར་གྱི་རོ་གཅིག་དྲངས་མ་དེ་ཉིད་མ་སྤང་བའི། །ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གར་
མ་གཤོས། །ཞེས་པ་མན་གྱིས་སྒྲོམ་མེད་བསྟན་ནོ། །དེ་ལས་འདྲར་ནི་ཅེ་
གཅིག་ཞི་གནས་དང་། སྒྲོས་བྲལ་ལྷག་མཐོང་གི་ཁྲིད་དུ་མཇད་ནས་སྟོན་
པས། དེ་དག་ལ་སྟན་མོང་གི་ཉམས་ལེན་ཞེས་མདོ་ལམ་གྱི་དངོས་བསྟན་
དང་། སྟན་མོང་དུ་གྱུར་པ་ཤས་ཆེ་བས་དང་། ནལ་འབྱོར་ལྷག་མ་གཉིས་
ནི་མདོ་སྟོགས་གྱི་དངོས་བསྟན་ལས་ཁྲུང་པར་དུ་འགྱུར་བ་སྟགས་སྒྲ་ན་
མེད་པའི་བསྟན་དོན་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྟངས་མཇད་
པའོ། །དེ་ལྟར་ན་གོང་དུ་ནལ་འབྱོར་གྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་མདོ་ནས་བསྟན་
ཚུལ་བྱུང་བ་དང་འགལ་ལམ་སྟམ་ན། མདོ་སྟོགས་ནས་ཀྱང་དེ་དེའི་ཐ་སྟངས་
དང་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲོམ་ཅམ་བསྟན་ཡང་ཞིབ་ཆགས་ཁྲིགས་རིམ་ལག་ཏུ་
སྒྲུབ་བདེ་མ་སྤྲས་མཐའ་རྒྱས་སུ་བསྟན་པ་མེད་པས་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ས་མཆོམས་འདྲིན་གྱི། གཞན་མདོ་སྟགས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་སྟགས་སུ་གང་ཞིག་བསྟན་དོན་དེའི་ཐོབ་ཐང་ས་ཁོངས་ཅམ་རེ་
མདོར་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྟན་མོང་བ་རང་སྟོན་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་
ཀྱང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། སྤྲ་མ་ལ་བརྟེན་གྱི་མ་སྟེ། །དམན་དང་མཆོག་
ཏུ་གནས་ཕྱིར་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་སྤྲ་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་རིམ་བས་
གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་པར་ཕྱིན་དུག་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་

སྤྱི་བ་དང་། རྒྱ་མཚན་སྤྱི་མ་དམན་བ་དང་སྤྱི་མ་མཚན་ཏུ་གྱུར་བ་བཞིན་
རགས་བ་དང་སྤྱི་བའི་དབང་གིས་ཀྱང་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། བཤེས་སྤྱིང་
ལས་ཀྱང་། བསམ་གཏན་མེད་པར་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མེད། །ཅེས་དང་།
སྤྱོད་འདུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །ཉོན་
མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་བ་ཤེས་བྱས་ནས། །ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙལ་
བྱ་དེ་ཡང་ནི། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་དང་སྒྲོ་མ་ཐུན་པར།

སྒྲོ་མ་གྱི་ཅ་བ་ཞི་གནས་གྱི་ཉམས་བཙལ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་རྣམ་
འབྱོར་བསྒྲོམ་བ་དང་། གནས་འབྱུང་ཅ་བ་དབྱེད་ནས་ལྷག་མཐོང་ངོས་
བཟུང་སྟེ་སྤྱིས་བྲལ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་བསྒྲོམ་བ་གཉིས་གྱི་རིམ་བས་འཆད་
པའི། འཆད་གཞི་ཞི་ལྷག་གི་ངོ་ཤོ་ངོས་ཆོག་དབྱེ་བ་དག་ཀྱང་འདྲིར་ཁར་
གྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་གྱི་ངོ་ཤོ་ནི། མདོ་སྟེ་དགོངས་བ་ངོས་
པར་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་གཅིག་བྱ་དབེན་པར་འདུག་སྟེ་ནང་དུ་ཡང་དག་
བཞག་ནས། ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཡིད་ལ་
བྱེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་གང་གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་དེ་ནང་དུ་རྒྱན་
ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞུགས་ཤིང་དེ་ལ་
ལན་མང་དུ་གནས་པ་དེ་ལ། ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་བ་དང་། སེམས་ཤིན་
ཏུ་སྤངས་པ་དེ་ཐོབ་ནས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤངས་ནས།
ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ནང་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
སྤྱོད་ལུལ་གཟུགས་བརྟན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་མོས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་
ལྟར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་གཟུགས་བརྟན་དེ་དག་ལས་ཤེས་བྱའི་

སྒོམ་གྱི་ཙ་བ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་བཅལ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ།

དོན་དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་ལྟ་བ་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། ཞི་གནས་
ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་
པའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཀྱི་མིང་ནི་སྒོམ་པའང་འདི། །ཞི་
གནས་ལམ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །ལྷག་མཐོང་ལམ་ནི་འདི་དོན་རྣམས། །རྣམ་
པར་དཔྱོད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཡང་དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས། །སེམས་ལ་སེམས་ནི་འཛིག་བྱིར་དང་། །ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་
པའི་བྱིར། །ཞི་གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་
བར་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་
ནས་སེམས་ལ་སེམས་འཛིག་པའི་བྱིར་དང་། །ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་
པའི་བྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱ་ཡི། ཉིང་དེ་འཛིན་མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་
མཐོང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་བཤད་དེ། སྤྱིར་བཏང་ཙམ་ཏུ་ནི་
དམིགས་པའི་ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སེམས་གཏད་ནས། སེམས་དེ་
གཞན་ཏུ་མི་ཡིངས་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཞི་གནས་དང་། ཤེས་པར་
བྱ་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་འབྱེད་ཅིང་
དཔྱོད་པའི་སེམས་ལྷག་མཐོང་ཏུ་གསལ་བར་གསལ་ཤིང་། དེ་ཡང་དང་
སོར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིག་པ་དང་བསྐྱུས་ཏེ་འཛིག་དགོས་པ་ནས་
མཐར་ཐུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་མཉམ་པར་འཛིག་པའི་བར་ཐམས་ཅད་
ཞི་གནས་དང་། ཤེས་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་འབྱེད་

བ་ནས་མཐར་ཐུས་པར་མཁས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་
 བར་ཐམས་ཅད་ལྷག་མཐོང་དུ་བཤད་དེ། བྱང་ས་ལས། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
 དངོས་པོ་ཅམ་དང་། རྟོན་ཅམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ངེས་པར་གཏད་
 བས། སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་སེམས་ཡོངས་སུ་གཡེང་བ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དམིགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ལ་མོས་པ་ན། ཉང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཆན་མ་རྣམས་ལ་སེམས་
 འཛིག་པ་དང་། བསྐྱས་ཏེ་འཛིག་པ་ནས། ཐུས་པར་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་
 པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པའི་བར་འདི་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །ལྷག་
 མཐོང་གང་ཞེ་ན། ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམ་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་
 གྱིས། ཇི་ལྟར་བསམ་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མཆན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་
 འབྱེད་པ་དང་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་
 པ་ནས། ཐུས་པར་མཁས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཇུག་པའི་བར་གང་
 ཡིན་པ་འདི་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ངེས་ཆེག་ནི་སྒྲ་སྒྲུར་
 བམ་པོ་གཉིས་པར། སམ་ཐ་ཞེས་བྱ་བ། སམ་པ་སྒྲེ་ཏེ་ས་མ་ཐ་ཞེས་བྱ་
 སྟེ། སམ་ནི་ཞི་བ། སྒྲ་ནི་གནས་པ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གྱིས་
 སེམས་གཡེང་བ་ཞི་བར་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་དང་གང་སྐྱོམ་པ་དེ་ལ་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་མིང་ཡིན་པས་ན་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་ཞེས་
 དང་། བི་སྒྲི་བྱ་ན་ཞེས་བྱ་བ་བི་ནི་བི་ཤེ་ཤེ་བྱུང་པར་རམ་ལྷག་བ། བ་
 བྱ་ན་མཐོང་བའམ་ལྟ་བུ་ལ་བྱ། སྒྲིར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོའི་རང་
 བཞིན་ལྷག་པར་ཉོགས་པའི་མིང་ཡིན་པས་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ། ཞེས་

སྒྲོམ་གྱི་ཙ་བ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་བཙལ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པ།

འབྱུང་སྟེ། མདོར་ན་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞི་ཞིང་
དགེ་བའི་དོར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་། མཐོང་བ་དང་བྲལ་
བའི་དོན་རིམ་བཞིན་ལྷག་གེར་མཐོང་བ་ནི་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷག་
པར་མཐོང་བ་སྟེ་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་འང་རགས་པ་
དང་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་རགས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྟོག་པ་ཙམ་དང་། སྤྱོད་པ་
ནི་སྤྱོད་ཡང་རྟོག་པ་དེ་ལ་དཔྱུད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མཐོང་ལས། རྟོག་དང་
དཔྱུད་པ་ཅིང་ཞིབ་ཉིད། །ཅེས་བཤད་མོད། འདིར་མན་རག་གི་དབང་དུ་
ན་ཡུལ་ལ་འབྱུག་པའི་རྟོག་དཔྱུད་མདོན་གྱུར་དུ་ཆོར་བ་དེ་རགས་པ་དང་།
ཡུལ་ལ་དངོས་སུ་འབྱུག་པ་མི་ཆོར་བ་དེ་སྤྱོད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞི་
ལྷག་གི་དབྱེ་བ་ལས། ཞི་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་འཛིག་རྟེན་
དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཞི་གནས་གཉིས་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་
ནས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཞི་གནས་སོགས་གསུམ་ཡོད་
ཡང་། གྲགས་ཆེ་བ་ལ་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སེམས་རྣམ་པ་དགྱུར་འབྱེད་དེ།
མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། །དེ་རྒྱན་རྣམ་
པར་གཡེང་མི་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་པར། དབྱིག་གཉེན་གྱིས།
ཆོགས་སུ་བཙད་པ་བཞི་པ་འདིས་ནི་སེམས་གནས་པ་རྣམ་པ་དགྱུས་
གནས་པའི་ཐབས་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པ་དགྱུ་ནི། སེམས་འཛིག་པར་བྱེད།
ཀུན་ཏུ་འཛིག་པར་བྱེད། དེས་པར་འཛིག་པར་བྱེད། ཉེ་བར་འཛིག་པར་
བྱེད། འདུལ་བར་བྱེད། ཞི་བར་བྱེད། ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་
བྱེད། མཉམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད། ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་

ལས་བརྩས་ལས། ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ནང་ཉིད་ལ་སེམས་
 འཛིག་པ་དང་། ལྷན་དུ་འཛིག་པ་དང་། ལྷན་ཏེ་འཛིག་པ་དང་། ཉེ་བར་
 འཛིག་པ་དང་། འདུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་
 ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཅེ་གཅིག་དུ་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་པར་འཛིག་
 པའོ། །ཞེས་སེམས་གནས་དགའ་བ་ཤད་ལ། ལྷག་མཐོང་གི་དབྱེ་བ་ནི།
 དགོངས་འབྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྷག་མཐོང་ལ་རྣམ་པ་དུ་མཆིས།
 བྱམས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མཚན་མ་ལས་བྱང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཆོལ་
 བ་ལས་བྱང་བ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱང་བའོ། །ཞེས་མཚན་མ་
 ལས་བྱང་བའི་ལྷག་མཐོང་སོགས་གསུམ་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་གི་ངོས་
 འཛིན་ཡང་དེ་ཉིད་དུ། མཚན་མ་ལས་བྱང་བ་གང་ཞེ་ན། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
 སྟོན་ལུལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་འབའ་ཞིག་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ལས་བྱང་
 བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་དེར་ཤེས་རབ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་
 པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། །སོ་སོར་རྟོགས་པ་ལས་བྱང་བ་
 གང་ཞེ་ན། དེ་དང་དེར་ཤེས་རབ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་
 ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བས། ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་བདེ་བ་ལ་རེག་
 པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་
 སོ། །ཀྱན་ལས་བརྩས་ལས། ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་
 རྣམས་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་

སྒྲོམ་གྱི་ཅ་བ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་བཅའ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པ།

སྒྲོམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔྱད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། གནས་ངན་
ལེན་དང་མཚན་མའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་འབྱེན་པ་དང་།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་ཆོས་རྣམས་
པར་འབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དང་།
ཡོངས་སྒྲུབ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་དང་། ཡོངས་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔྱད་པར་བྱེད་པའི་ལྷག་
མཐོང་བཞི་བཤད་པ་ལ། དེ་དག་དང་གོང་གི་ཞི་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་དག་
ལ་སོགས་པའི་ངོས་འཛིན་སྐབས་སྒྲུབ་བས་པ་འགའ་ཅམ་རིམ་གྱིས་
འཆད་པར་འགྱུར་ལ། འདིར་ནི་བསྟན་བྱ་དངོས་སྒྲོམ་གྱི་ཅ་བ་ཞི་གནས་
ཀྱི་ཉམས་བཅའ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པ་ལ། མདོར་བྱས་
པའི་རྣམས་དབྱེ་ནི་གཉིས་ཉེ། རྟེན་ཅན་དང་རྟེན་མེད་དོ། །དེ་ཡང་སོ་སོ་སྟེ་
སོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་སྒྲོ་བྱུང་དུ་དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་མི་རུས་པས།
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་དམིགས་པ་ཞིག་ལ་དམིགས་
དགོས་པས་རྟེན་ཅན་དང་སོར་སྟོན། དེ་ལ་ཡང་རྒྱུད་མེད་རྒྱུད་ཅན་གཉིས།
རྒྱུད་མེད་ལ་ཡང་། ཆོས་རྗེ་རས་པས། རྟེན་ནི་དེ་ཉིད་ཤིང་བྱ་དང་། །མར་
མེ་སྒྲ་མ་དག་ལ་གཏད། །ཅེས་གསུངས་པས། སྒྲ་མ་ཞེས་པའི་བྱར་གྱིས་
དག་པའི་རྟེན་རྣམས་སྟོན་པས་ན། མ་དག་པ་དེ་ཉིད་ཤིང་བྱ་ལ་རྟེན་བཅའ་
བ་དང་། དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲུབ་སྒྲུང་ཐུགས་ལ་རྟེན་བཅའ་
བ་གཉིས་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་དང་སོ་ནི། གང་ཟག་སྒྲོ་དམན་པ་དག་ཐོག་མར་
སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་ཆོལ་བ་ལ་སེམས་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་མ་ངེས་པ་ཅི་
རེག་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་གནས་འཆོལ་བར་རུང་སྟེ། ཉི་མེ་པས། ལྷ་སྟངས་

སེམས་འཛིན་ཡན་ལག་དུ་མ་ཡིས། །རིག་པ་རང་ལ་མི་གནས་བར་དུ་
གཙུག། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་དང་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལའི་སྒྲོམ་
རིམ་རྣམས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་
སེམས་གནས་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཐོག་མའི་དམིགས་པར་བཤད་ཀྱང་། སྐྱབ་
བརྒྱད་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྒོ་དམན་པ་དག་ལ་དང་པོ་ཉིད་ནས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྐྱའི་རྣམ་པ་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་རང་ཡང་ཆེས་དཀའ་བས་
པལ་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་འཛིན་བྱས་ན་སེམས་གནས་བདེ་ལྷག་ཏུ་
སྐྱེ་བར་དགོངས་ནས། དང་པོར་མ་དག་པའི་རྟེན་ལ་དམིགས་པར་བཞེད་
དེ། དེ་དང་མཐུན་པར་རྩོམ་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས། ཞི་གནས་ཡན་
ལག་རྣམས་ཉམས་པས། །རབ་ཏུ་འབད་དེ་བསྒྲོམས་བྱས་ཀྱང་། །མོ་ནི་
སྒྲོང་ཐག་དག་གིས་ཀྱང་། །ཉིང་འཛིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཕྱིར་
ཉིང་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལས། །གསུངས་པའི་ཡན་ལག་ལ་དམིགས་
ནས། །དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་དག་ལ། །ཡིད་ནི་དགེ་ལ་བཞག་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉིང་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལས་པལ་བར་དམིགས་པ་
སོགས་ཀྱང་བཤད་པས་སོ། །སྒོ་བ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་ཀྱང་། །ཁ་
ཕྱིར་བལྟས་པ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་ཏེ། །བྱད་པར་ཅན་དང་པལ་
པའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་པལ་པར་འདི་ཡང་འདུ་བས་སོ། །དེ་ལ་གོང་དུ་
བཤད་པ་བཞིན་ལྷས་གནད་ལེགས་པར་བཅས་ནས་སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་
བྲག་ཏུ་བཏབ་དགོས་ཏེ། རྟོགས་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མ་དག་མོས་གྲུས་སྒྲོམ་གྱི་མགོ་
བོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྩེ་བཙུན་བྱམས་པས། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་

གློ་མ་གྱི་ཅ་བ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་བཅལ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པ།
 དམ་དེ། །དད་པ་ཁོ་ནའི་རྟོགས་བྱ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དད་མོས་
 འདུག་པ་གཅིག་པས་སོ། །དེས་ན་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུས་སུ་མོས་
 པས་སྤྱི་བོར་བསྒྲོམ། མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྦྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་གི་རྒྱད་
 ལ་རྟོགས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། བྱག་རྒྱ་ཆེན་
 པོ་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་
 གསོལ་བ་བཏབ་དངོས་བྱུང་ཁུས་ནས་སྒྲ་མ་འོད་དུ་ཁྱེད་ལ་ཐིམ་པས་
 ཐུགས་ཡིད་གཉིས་མེད་དུ་འདྲེས་པར་བསམ་པའི་ངང་ནས། མདུན་དུ་ལྟ་
 ལྟངས་ཀྱི་ཐད་ཀར་རྟེན་འཕེལ་བྱ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དཀར་མདངས་དང་
 འོད་འཛེར་བ་མིན་པ་མིག་ལ་མི་གཞོད་པ་ལྟ་མོ་ཞིག་བཞག་སྟེ། དམིགས་
 རྟེན་དེ་ལ་མིག་ལྟ་ལྟངས་མི་འགྱུར་པའི་བརྟོད་ལུང་བཟུང་ནས་སེམས་སྟོང་
 གྱིས་གཏད་པས། དེ་ལས་གཞན་གང་དུའང་སེམས་མ་འཕྲོས་ཤིང་མ་
 ཡོངས་ཅམ་བྱ་ལ། དམིགས་རྟེན་དེ་ཉིད་ལའང་བཅོར་འཛིན་དུ་བྱས་ནས།
 དེའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་ལ་སྒྲོས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་དབྱེད་
 གཞིག་གི་བསམ་མཐོ་སོགས་མི་གཏོང་བར། མདོར་ན་དམིགས་རྟེན་མ་
 དོར་ཅམ་ལས་ཆེད་དུ་མི་བསམ་པའི་རྟོག་མེད་དུ་རྟེན་ལྟ་ནི་གནས་པའི་
 ཆ་འཆོལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡུད་ཅམ་རེའི་གནས་ཆ་རྟེན་ན། གནས་
 བཞིན་པའི་ངང་དེ་ཉིད་འཕྲོ་བཅད་ལ་རྩང་ཟད་ངལ་གསོས་ནས་ཡང་
 གནས་སུ་འདུག ཡུན་ཐུང་ལ་གངས་མང་དུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། གློ་མ་འཕྲོ་
 གཙོད་པ་ལ་གློ་མ་དང་བཟང་གྱིས་བྱས་པས་བྱིས་གློ་མ་འདོད་པ་འོང་ལ།

ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ངལ་དུ་བ་ཆེ་བར་བྱས་ན་སྤྱོད་བསམ་ན་ཁྱེད་ནས་ཕྱིས་སྒྲིམ་
 མི་སྒྲོ་བ་འབྱུང་བའི་ཉེན་ནོ། །ཁ་གཅིག་དེའུ་དང་ཤིང་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་
 གནས་ཆ་འཆོལ་བ་ནི་གཞུང་གཞན་དུ་མ་བཤད་པས་སེམས་གནས་སྐྱབ་
 བའི་དམིགས་པ་མ་ཤེས་པའོ་སྤྱོད་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ལྟོ་དམན་དག་གིས་
 གྲང་སེམས་གནས་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟེན་བའི་དགོས་པ་དང་། ཆོག་ས་ཆུང་ལ་
 རྟོན་ཆེ་བའི་ཟབ་གནད་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་གཞན་ལས་བཤད་པ་
 བྱི་གོང་དུ་བྱངས་པས་ཤེས་སོ། །འོ་ན་སེམས་གནས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་
 ཉིང་དུ་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི། དེའུ་ཤིང་བྱ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམས་མཐོང་བའི་
 དབང་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་མི་རིགས་སོ་སྤྱོད་ན་སྒྲོན་མེད་དེ།
 དབང་ཤེས་རྣམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་གཙོ་བོ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱེད་
 ལ། དབང་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཤེས་གཡོ་བ་ཤས་ཆེ་བའི་གནད་ཀྱིས་
 མིག་གི་དབང་པོ་མི་གཡོ་བའི་ལྟ་སྤངས་བྱས་པས་དེའི་དབང་ཤེས་གྲང་
 མི་གཡོ་ཁིང་། དབང་ཤེས་གཞན་ཡང་གཡོ་བ་ཉུང་བ་དང་། དེ་མ་གཡོས་
 བ་ཡིད་ཤེས་གྲང་གཡོ་བ་ཉུང་བའི་གནད་ཀྱིས་གནས་ཆ་རྟེན་སྤྱོད་བ་དང་
 དེའུ་ཤིང་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་ཡིད་དང་མིག་ཤེས་གཉིད་པ་ཅམ་བྱ་བ་ཡང་། དེ་
 ལས་གཞན་དུ་ཡིད་མི་ཡེངས་པའི་མཆན་མ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་
 བ་དོན་མི་བརྗོད་པའི་རྟགས་མཆན་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་བློ་བ་བཞིན་
 ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་འཛོག་པའི་མཆན་མ་ལ་ངས་པ་མེད་དེ། རྣམ་པར་
 བམ་པ་སོགས་མི་སྤྱུག་པའི་མཆན་མ་ཉིད་ལའང་མཆན་མ་མི་འབྲེལ་བ་མང་
 དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་གའི་གཞུགས་དང་སྒྲ་དང་འོད་དང་མིང་ལ་

སྒྲོམ་གྱི་ཅ་བ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་བཅའ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་རྣམ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པ།

སེམས་འཛིག་པ་སོགས་མང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོམ་རིམ་ཉིད་
དུའང་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཞན་ཡང་སྒོམ་སྒོམ་དཔོན་སྤྱ་སྤྱབ་གྱིས་མ་ཉེའི་རྩེ་པོ་ནས་འཁོགས་
པ་ཞིག་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བཞེད་ནས་གང་གསལ་བྲིས་བསམ་མ་ཉེ་ཉིད་
གསལ་ཐེར་ནས། མ་ཉེའི་རྩ་མགོ་ལ་སྐྱེས་པར་བསྒྲོམ་དུ་བརྟག་པས་དེ་
ལ་གསལ་སྤང་སྐྱེས་ནས་རྩ་ལུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཅམ་དུ་བྱུང་བ། སྤྱར་
མེད་པར་བསྒྲོམ་བས་སྤར་བཞིན་གྱུར་ལ་རིམ་གྱིས་གདམས་པ་གཞན་
ཡང་བསྒྲོམ་ཁུས་སུ་གྱུར་པའི་འསྐྱོལ་ཆེ་དུས་བྱས་པ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་རྩ་
ག་པོ་རྩི་སྤྱིའི་བྱང་ཆུབ་བྱ་བ་སྤྱ་ཆེ་དེ་ལ་མཆོག་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བྱར་གྱུར་
པ་དང་། བྱ་བཞོར་བ་ཞིག་ལ། སྒོམ་དཔོན་གི་རྩ་བས་གདམས་པ་བཏབ་
གྱུར་བྱ་བཞོར་གྱི་རྟོག་པ་ཁོ་ནས་སྒྲོམ་སྐྱེར་མ་འདོད་པས་ཟན་ལ་བྱའི་
གཟུགས་བརྟན་བྱས་ནས། དེ་རྣམས་གསོད་པའི་ཚུལ་ལ་དམིགས་རྟེན་
བྱས་ནས་སྒྲོམ་བརྟག་པས་སེམས་ངོ་མཐོང་བ་དང་། སྒོམ་དཔོན་གི་ན་པི་
མི་གི་སྤྱ་ལ་སེམས་རྟེན་བྱས་ཏེ་བསྒྲོམས་པས་གྲོལ་བ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
མང་དུ་འབྱུང་བའང་འདི་དང་ཕྱོགས་མཐུན་ཏེ། གང་ཞིག་གང་ལ་འབྲིས་
པ་དང་གོམས་སྟོབས་གང་ཆེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་སྐྱེ་སྤྱ་བ་ཞིག་
འདིའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལས། སེམས་ཅན་ལས་དང་པོ་བ་དགེ་
བ་ལ་ཆེར་མ་གོམས་པ། དཀོན་མཆོག་ལ་དད་གུས་ཀྱི་བག་ཆགས་མི་
བཟང་བ་དག་གིས་ཐོག་མ་ནས་དག་པའི་རྟེན་ལ་སེམས་འཛིན་མི་ཁུས་
པས། དང་པོར་བག་ཆགས་འབྲིས་གོམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་རྟེན་ཤིང་བྱ་ལ་

སོགས་དངོས་པོ་པལ་བ་ལ་སེམས་འཛིན་བདེ་ཞིང་དོན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར་མ་དག་པའི་རྟེན་ལ་སེམས་འཛིན་བསྟན་ལ། སྐལ་བ་དགེ་པའི་
 རིགས་ཅན་སྐྱ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་རྒྱས་པས་
 བྱེད་ཀྱི་ལྟར་བྱ་བ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སྟོན་པོར་
 རོབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ལ་རྟེན་བཅའ་བ་ལ། རིམ་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྐྱ་
 གཟུགས་བརྟན་ལ་རྟེན་བཅའ་བ་ནི། སྤར་གྱི་དེའུ་སོགས་མ་དག་པའི་
 དམིགས་རྟེན་གྱི་ཆབ་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་ལུགས་སུ་བྱུག་པ་ལྟ་
 བུའི་འགྱུར་མཐའ་རིམ་མོར་བྱིས་པ་ལྟ་བུ། ཆ་ཆར་ལེགས་ཤིང་མ་རྟོང་བ་
 གྲམས་རལ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་མེད་པས་མཐོང་ན་མི་མཐུན་བྲལ་བ་ཞིག་
 བཀྱར་བསྟེ་དང་བཅས་པས་མདུན་དུ་བཞག་སྟེ། རྒྱལ་བའི་སྤར་བརྟན་ལྟར་
 ཡོད་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་ཆེ་སྟམ་དུ་སྟོབ་དང་བཅས་ཤིང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྐྱ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་སྟམ་དུ་འདུན་པ་བསྐྱེད་རྗེས། མིག་
 དང་སེམས་གཞན་དུ་མ་ཡོངས་མ་འགྱུར་བར་དེ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཟླ།
 དེ་ཡང་སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་སྒྲོས་གཙང་མིན་དང་རྒྱུའི་བྱུང་པར་
 སོགས་ལ་མི་རྟོག་པར་སྐྱ་དེ་ལ་མ་ཡོངས་པའི་བྲན་རྟེན་ཅམ་ཞིག་བྱས་
 བས་རང་བབས་སྟོད་པོར་སྟོང་། བྲན་རྟེན་བྲན་པས་ངོས་འཛིན། ཡོངས་
 སྐབས་སུ་འདུན་པས་འཆོ་སྟོང་བྱེད། རྒྱན་རིང་བས་ལུས་གནད་མི་བདེ་
 བ། སྐྱ་མི་མཐོང་བ། སེམས་གནས་སྟོང་མི་སྐབ་པ་སོགས་བྱུང་ན་འཕྲོ་
 བཅད་དེ་ངལ་གསོས་ནས་སྤར་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་སྤར་བཞིན་བསྐྱུང་

སྒྲོམ་གྱི་ཅ་བ་ཞིག་ནས་ཀྱི་ཉམས་བཅའ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་རྒྱལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པ།

ངོ་། །དེ་ལྟར་སྒྲུང་བརྟན་ལ་སེམས་ཟེན་ནས། དེ་དང་རང་གི་བར་དུ་སྒྲུང་
བརྟན་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་བསྒྲོམ་ལ་སེམས་འཛིན། དེ་ལ་གནས་ན་སྐྱུ་གཟུགས་
མིག་སྔ་ན་མི་འཛོག་པར། མདུན་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱི་བསྐྱེ་ཉི་ཁྲུས་བརྟན་
པའི་སྤྱང་དུ་སྒྲོན་པ་ཤུག་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱུ། གསེར་སྦྱངས་པའི་རི་པོ་ཉི་
གཞོན་གྱིས་འཕྲུང་པའི་ཁ་དོག་ཅན་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ས་གཞོན་དང་
མཉམ་བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། མཆན་བཟང་པོ་སྲུང་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་།
དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྟན་ཅུས་བརྟན་པ། མཆམས་སྤྱིན་གྱི་ཁ་དོག་འཛིན་
པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་གྱིས་མཛེས་ཤིང་། ཞབས་རྩྭ་རྩྭ་སྤྱིལ་མོ་ཀྱང་གིས་
བཞུགས་པ་ཞིག་ཡིད་གྱིས་དམིགས་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བསམས་
ཤིང་། ཡོན་ཏན་རྩེས་སུ་བྲན་པའི་དད་འདུན་བསྐྱེད་རྩེས་སྒྲུང་བཞིན་
སེམས་འཛིན། དེ་ཡང་དང་པོ་འདྲིས་པའི་བག་ཆགས་ལ་བསྐྱབ། དེ་ནས་
རྒྱལ་པོའི་སྐྱུ་བརྟན་དངོས་བཅས་ལ་བསྐྱབ། དེ་ནས་དངོས་མེད་ཡིད་གྱིས་
སྒྲོམ་པའི་སྐྱུར་བསྐྱབ་པ་བ་སྟེ་སྒྲོ་དམན་རིམ་གྱིས་ཁྱིད་པའི་ཐབས་
སོ། །གཞན་དུ་དང་པོ་ནས་དམིགས་པ་གསལ་བ་ལ་དངོས་བཅས་གྱི་སྐྱུ་
ལ་སེམས་གཏོད་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ་འདི་ནི་གསུང་དང་ཐུགས་
ལངས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་འདི་ནི་བཙུང་ལྟན་འདས་ཉིད་གྱིས་ཁྱིམ་
བདག་རྒན་པོ་ཞིག་ལ་སྒྲོང་བ་ཉིད་གྱི་དོན་བསྟན་པ་མ་འཆའ་ནས་ཁྱོད་
ཅེ་ལ་སེམས་འགྲོ་ཞེས་ངེ་བའི་རྒྱལ་མཛད་པ་ན། བདག་བཙུང་ལྟན་འདས་
ཉིད་གྱི་སྐྱུ་ལ་སེམས་འགྲོ་ཞེས་གསོལ་བས། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། དེ་
ལྟར་ན་བདག་ཉིད་བསྒྲོམས་ཏེ་དེ་ལ་སེམས་གཏོད་ཅིག་གསུངས་པ་ལྟར་

བྱས་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཆོས་དོན་ཟབ་མོ་རྟོགས་པར་བཤད་པ་
 སོགས་ཡོད་ཅིང་། བཟང་སྤྱོད་གིས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས། བཟང་སྤྱོད་འདི་
 ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ང་ད་ལྟར་སྤྱི་ཉི་མ་དུ་ན་འདུག་ཅིང་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཡིད་ལ་
 བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་གདན་ལ་བཞུགས་ཤིང་ཆོས་འཆད་པ། རྣམ་པའི་
 མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ། གཟུགས་བཟང་བ། མངོས་པ་ལྟ་ན་སྤྱག་
 པ། སྐུ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
 ཡིད་ལ་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོན་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ཡང་བསོད་
 རྣམས་བརྒྱས་བསྐྱེད་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་
 ཤིང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོར་ཡང་། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་སྐུ་ལྱས་
 གྱིས། །འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་རབ་ཏུ་མངོས་པ་ནི། །དམིགས་པ་དེ་ལ་གང་
 གིས་སེམས་གཏོད་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མཉམ་བཞག་ཅེས་
 བྱ། །ཞེས་དང་། ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས། རྣམ་འབྱོར་པས་ཐོག་མར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་ལ་སེམས་
 བཞག་ནས་ཞི་གནས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྐུ་ལ་དད་པས་བལྟ་བ་འདི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 རྒྱ་མཆོའི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསོད་རྣམས་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་པ། སྤྱི་བ་བ་
 ཐམས་ཅད་འདག་པ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་མདོ་སྡེ་ལས་བཤད་
 ཅིང་། སློབ་དཔོན་སྐུ་སྐྱབ་གྱིས། སངས་རྒྱས་ཡིད་ལ་བྱས་པས་ནི། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུ་སྟོབས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་མཛོད་

སྒྲོམ་གྱི་ཅ་བ་ཞི་གནས་གྱི་ཉམས་བཅལ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་ནལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པ།

འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་
མཛོན་དུ་བྱེད་དོ། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབས་ཐམས་ཅད་གྱི་མངའ་བདག་
ཆེན་པོར་གྱུར་ནས་ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་ཉེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་འོད་ཟེར་གྱི་བ་སྤག་བརྒྱའི་དབང་བསྐྱར་
ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཡིད་བྱེད་པ། དེ་ཡི་མདུན་དུ་
སྤུབ་པ་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོར། མཆོན་མོ་
མཁའ་ལ་སྐར་མས་གང་བ་ལྟར། །འཕྲོ་དང་འཆག་དང་ཉལ་དང་འདུག་པ་
ན། མི་གང་སྤུབ་པའི་རྒྱ་བ་བྲན་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་མདུན་དུ་སྒྲོན་པ་ཉག་པར་
བཞུགས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་མཉམ་རྗེས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་
ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མ་ཡེངས་པ་དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱེད། །འདི་དུས་བྱིང་
རྒྱགས་གྱི་སྒྲོན་བྱུང་ན། ལྟ་སྟངས་དང་སེམས་འཕངས་བསྐྱོད་ནས། རྒྱལ་
བའི་སྐྱའི་གཙུག་ཉིང་རམ་མཛོད་སྤྲུལ་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སེམས་
འཛིན། འཕྲོ་ཆོད་གྱི་སྒྲོན་ལ་ལྟ་སྟངས་དང་སེམས་འཕངས་དཔལ་དཔལ་
རྒྱལ་བའི་སྐྱའི་ལྟེ་བ་ཞབས་ཁྲི་བད་སོགས་ལ་སེམས་འཛིན་པས་སེལ་ལ།
བྱིང་ཆོད་མེད་པའི་ཆེ་སྐྱ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སེམས་གཏད་པའོ། །གཞན་
ཡང་མདུན་མཁར་གྱང་གིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིར་སངས་རྒྱས་ནམ་
པར་སྤང་མཛད་སྐྱ་མདོག་རྒྱ་བ་རྩ་ཤེལ་ལྟར་དཀར་པ། བྱང་རྩབ་མཆོག་
གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་དང་། རྒྱང་པོ་ཆེས་བཏེག་པའི་ཁྲི་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་སྐྱ་མདོག་
བེའུ་ཡའི་སྤྱང་པོ་ལྟ་བུ་ས་གཞོན་མཉམ་བཞག་རྩི་རྩེ་དང་བཅས་པ། ཉ་
མཆོག་གིས་བཏེག་པའི་ཁྲི་ལ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གསེར་གཙོ་མ་ལྟ་བུ་

མཆོག་སྤྱིན་དང་མཉམ་བཞག་མཛད་པ། མ་བྱས་བཏེག་པའི་ཁྲི་ལ་སངས་
 རྒྱས་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་སྐྱུ་མདོག་བསྐྱེ་རྩ་ག་ལྟར་དཔར་བ་མཉམ་བཞག་
 གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། ཤང་ཤང་གིས་བཏེག་པའི་ཁྲི་ལ་དོན་ཡོད་བྱུང་བ་སྐྱུ་
 མདོག་པར་གད་ཀྱི་རི་པོ་ལྟར་ལྟང་བ་སྐྱབས་སྤྱིན་དང་མཉམ་བཞག་གི་
 ཕྱག་རྒྱ་ཅན། དེ་རྣམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཞི་བའི་འཇུག་ཞལ་ཅན། མཆོན་དཔེ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། ཆོས་གོས་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། འོད་ཟེར་
 རབ་ཏུ་འཕྲོ་བས་སྤྱི་ནང་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པ་དང་།
 གཞན་ཡང་རིགས་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་དང་སྐྱ་མ་དོ་རྩེ་འཆང་ངམ་དོ་རྩེ་
 སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་སོགས་དང་། ཡི་དམ་པག་མོ་སོགས་རང་གི་ཡིད་
 རྩོམ་བའི་ཅིང་གསལ་བ་གང་ཡིན་པ་ཅམ་ཞིག་ལ་དང་པོར་སེམས་འཛིན།
 དེ་ལ་བརྟན་ནས་དམིགས་པའི་ཐོགས་འབྲིན་ནམ་རྩལ་འདོན་ལྟ་བུར་ཞར་
 རྒྱུད་གི་དགོས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གཅིག་ཁོ་ནར་སེམས་འཛིན་སུན་པ་
 ལྟར་སྤང་བ་ལ་ཡང་སྤར་སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་ཟིན་ནས། ཡི་དམ་བྱང་
 སེམས་གཞན་མང་པོ་ལ་རིམ་པས་སེམས་བཞག་ན་ལེགས་པར་འགྱུར་
 བ་ཡོད་ལ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་གང་ཤས་ཆེ་བའི་གཉེན་པོའི་སྒོམ་
 ཚུལ་ཡང་གཏི་མུག་ཤས་ཆེ་བས་རྣམ་སྤང་། ཞེ་སྤང་ལ་མི་བསྐྱོད་པ། ང་
 རྒྱལ་ལ་རིན་འབྱུང་། འདོད་ཆགས་ལ་སྤང་མཐའ། ཐུག་དོག་ཤས་ཆེན་
 དོན་བྱུང་གི་སྐྱུ་ལ་སེམས་འཛིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་པ་དེ་དང་དེའི་དབང་གིས་བསགས་པའི་རྩི་མ་བག་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་བྱང་ཞིང་དག་ནས་རིགས་ལྔ་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་གོ་འཕང་མཛོན་བྱེད་

གྲོམ་གྱི་ཙ་བ་ཞི་གནས་གྱི་ཉམས་བཅའ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་ནལ་འཁྱར་བསྐྱོམ་པ།
 གྱི་ཉེན་འབྲེལ་རྒྱུ་ལ་བསྐྱིག་ཅིང་། གནས་སྐབས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་དེའི་
 མགོ་ཞོན་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་དམན་པས་འཇམ་
 དབྱངས། སྤང་ཇེ་དམན་པས་སྦྱུན་རས་གཟིགས་གྱི་སྐྱར་སེམས་འཛིན་པ་
 སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་རིགས་ལྔ་དང་ཤུ་གཉི་རྒྱལ་པོ་སོགས་
 སངས་རྒྱས་དང་། བྱམས་པ་འཇམ་དབྱངས་སོགས་བྱང་སེམས། བདེ་
 བག་སོགས་ཡི་དམ་གྱི་སྐྱར་རང་ཉིད་བསྐྱོམས་ནས་དེ་ལ་སེམས་འཛིན་
 པ་ཡང་ལེགས་ཤིང་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་བྱང་རྒྱལ་བཟང་པོས།
 ལུས་ཉིད་ལྷའི་ནམ་པར་དམིགས་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། །གཉིས་པ་གསུང་ཡིག་འབྲུལ་ཉེན་བཅའ་བ་ནི། རང་གི་མདུན་དུ་རྩ་
 བའི་དགྲིལ་འཁོར་དངས་ཤིང་ཉ་གང་བ་སྔན་མ་ཙམ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་རྩ་
 ཡིག་ལྔ་མོ་སྦྱས་བྲིས་པ་ལྷ་བྱ་སྟོ་མདངས་འོད་ཟེར་ལྡས་འཁོར་བ་ཞིག་
 བསམས་ཏེ་རྩ་ཡིག་དེ་ཁ་ལ་སེམས་མ་ཡེངས་པར་གཏད། ཡེངས་ན་
 འདུན་པ་བསྐྱིམས་ཏེ་དམིགས་པ་བསྐྱོམ། རྒྱན་རིང་བས་བྱིང་བ་སོགས་
 སུ་སྐྱར་ན་འཕྲོ་བཅད་དེ་སྤར་བཞིན་བསྐྱོམ། འདིར་གོང་མ་དག་བྱིང་
 རྒྱགས་སེལ་ཐབས་སུ་རྩ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་འོད་ཟེར་འབར་བ་དང་། དེའི་
 སྟེང་དུ་རྩ་ཡིག་ཀྱང་དཀར་ལ་འཆར་བ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོམས་ལ་སེམས་གཏད།
 བོད་ན་རྩ་ཡིག་མཐིང་ནག་ཉོན་མོངས་ཆེན་དམར་བ། རྒྱན་དུ་ཁ་དོག་ལྔ་
 ལྷན་བསྐྱོམ། ཞེས་ཀྱང་གསུངས། དེར་མ་ཟད་རྩ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་
 གནས་པའི་ཨོ་ཡིག་དཀར་པོ་དང་། ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་ལྷུ་ཡིག་དམར་
 པོ་དང་། སྤར་གྱི་རྩ་ཡིག་སྟེ། རོ་ཇེ་ནམ་པ་གསུམ་གྱི་ས་བོན་དང་། དེ་

བཞིན་གཤམས་པ་ལྟམ་ཡེ་ཤེས་ལྟམ་པ་བཞིན་མི་རྒྱུ་ལྟམ་པ་
 རིམ་བཞིན་དགར་སྒྲུ་མེར་དམར་ལྟམ་པ་སོགས་ཀྱང་བསྐྱམ་པར་བཞེད་
 དེ། དེ་ལ་འབྲུག་ལས་པ་དམིགས་པས་ནི་སྒྲོག་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་ནས་རྩོ་
 རྩོ་གསུམ་ཐོབ་པའི་རྩོན་འབྲེལ་བསྒྲིགས་པ་དང་། འབྲུག་ལས་ནི་རྩོན་མོངས་
 དྲུག་ལྟམ་པ་ནས་ཡེ་ཤེས་ལྟམ་པར་བྱེད་པས་རང་ལྟར་རྩོན་མོངས་
 ཀྱི་གས་དང་བསྐྱེད་ནས་དེ་དང་དེ་སྒྲོམ་པ་སྤར་བཞིན་བྱུང་ངོ་། །ཡང་ན་
 མདུན་མཁར་རྒྱ་ཉི་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིང་དྲུག་མཁའ་ཡི་དམ་གྱི་ས་པོན་ལ་
 དེའི་སྤགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་རང་སྤྱོད་གས་པའི་དབྱིབས་སྤྱུང་འཇུག་ལ་
 སེམས་གཏོང་བ་དང་། རང་ཉིད་སྤར་བཤད་ལྟར་གྱི་རིགས་ལྟོར་སེམས་
 བག་མོ་ལ་སོགས་པར་གསལ་བའི་སྤྱིང་གར་རྒྱ་བཟམ་ཉི་མ་ལ་རང་རང་
 གི་ས་པོན་སྤགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱང་
 རོ། །གསུམ་པ་ཐུགས་ཐིག་ལེ་ལ་རྩོན་བཅའ་བ་ནི། རང་མདུན་གཏོང་གིང་
 གང་ཅམ་གྱི་ནམ་མཁར། ཐིག་ལེ་བྱའི་སྤོང་པའི་དབྱིབས་འབྲུ་བ་སྤྲོ་མ་
 ཅམ་པ་རང་བཞིན་དྲངས་གིང་སོགས་པ་མེད་པ་ཁ་དོག་སྤོན་པོ་འོད་ཟེར་
 ལྷ་ཆོགས་འཕྲོ་བཟམ་ཡང་ན་ཁ་དོག་སྤྲ་ལྷ་པ་ཞིག་བསྐྱེམས་ནས། དེ་ལ་
 སེམས་གཏོང་བ་སོགས་སྤོན་བཞིན་བྱ། དེར་སེམས་བརྟན་ནས་ཐིག་ལེ་
 བྱ་སྤོང་ཅམ་ལ་སོགས་པར་རྩོ་ཆེ་དང་། ལྷངས་འབྱུང་ཆད་ལ་སོགས་པར་
 རྩོ་ཆུང་དྲ་དམིགས་གིང་སེམས་བརྟན་པ་ཡང་དམིགས་པའི་རྩལ་འདོན་
 དྲ་འབྱུར་ལ། བྱིང་སྤྲུགས་ལ་ཐིག་ལེའི་འོད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་
 ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བསམས། རྟོན་ན་ཐིག་ལེ་ནག་པོ་འོད་འཕྲོ་བ་ལ་

མོམ་གྱི་ཙ་པ་ཞི་གནས་གྱི་ཉམས་བཅའ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པ།

མེམས་གཏད་པས་མེལ་བ་ཡིན། ཡང་ན་རང་ལྟར་གསལ་བའི་སྒྲིང་གར་
ཐེག་ལེ་སྔོན་པོ་ལ་མེམས་འཛིན་པ་སོགས་དང་ཐེག་ལེ་དཀར་དམར་
མཐིང་གསུམ་དང་། ལྷ་ལྷ་བ་ཐ་དད་སོ་སོར་བསྐྱོམ་པ་དང་། ལྷ་ཆོམས་
ལྷ་བྱར་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །པན་ཡོན་ནི། རྩོམ་མཁའ་འགྲོར།
སྒྲིང་གི་དབྱས་སུ་ཐེག་ལེ་གནས། ཐེག་ལེའི་གཟུགས་ལ་མི་ཤིགས་
པ། །ཡེ་ཤེས་འོད་གྱི་རྣམ་འབྱིགས་ལྟན། །དེས་ན་རྩོམ་པར་
བསྐྱོམ། །རྩོམ་པ་དག་མེད་མ་འཁོར་ལོ། །བསྐྱུལ་བའི་ཆོ་ག་བསྐྱོམ་པར་
བྱ། །མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་སྒྲ་ཅེར་ནི། །ཡུངས་ཀར་རྣམ་པར་གནས་པར་
བསྐྱོམ། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་ཡུངས་ཀར་རུང་། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་བསྐྱོམས་སྒྱུར་
ན། །རང་བྱིན་རྣམས་པ་རབ་ཏུ་འབྱུག། །ཅེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ཡི་རྩ་བུ་ཉིས།
འཁོར་འདས་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱན། །ཐེག་ལེའི་གོང་བུ་གཅིག་བྱས་
ནས། །སྒྲིང་གསུམ་མ་ལུས་བྱབ་པ་དང་། །ཡུངས་འབྲུ་ཅམ་ཏུ་བསྐྱུ་བར་
བྱ། །དེ་དག་སྤར་གས་གང་ཡིན་དབྱས། །རྩོམ་གསུམ་གྱི་དབྱིལ་འཁོར་
དང་། །རྩོམ་པོ་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱུམས་ནས། །སྒྲོ་དང་བསྐྱུ་བའི་བདག་
ཉིད་ལས། །རྩོམ་པོ་ལྟའི་ཉིང་འཛིན་དང་། །སྐྱུ་འབྱུལ་གར་གྱི་དབང་བུ་ག་
ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་སྒྲོགས་མཐུན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་ལེ་སྔོན་
པོ་བསྐྱོམས་པས་ཆོས་སྐུ་མི་འགྱུར་བ་ཐོབ་པ་དང་། །ཁ་དོག་ལྷ་ལྷན་གྱིས་
སྐྱུ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་རྩོགས་ཐོབ་པའི་རུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་། །སྒྲིང་གར་ཐེག་ལེ་
བསྐྱོམས་པས་ཉིན་མཚན་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་བ་སོགས་སོ། །ཞར་བྱུང་
ཐུགས་བྱུག་མཚན་ལ་དམིགས་པའང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་མདུན་ཏུ་

ཟླ་བའམ་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ། རྫོང་ཐུན་པོ་རིན་ཆེན་
 སེར་པོའམ་ཆ་བརྒྱད་པ་སྣ་ཚོགས་སམ་སྟུན་པོ། བསྐྱེད་པར་པོ། སྣ་
 ཚོགས་རྫོང་འམ། རལ་གྱི་སྟེ་རིགས་ལྟེ་ཕྱག་མཆོན་རྣམས་འཇའ་འོད་
 གྱི་རང་བཞིན་ཚོན་གང་བ་ཅམ་དང་། གཞན་ཡང་ཡི་དམ་གྱི་ཕྱག་མཆོན་
 རྫོང་ལ། རྫོང་། གྱི་ཐོད། ཁའྲི་ག་ལ་སོགས་པ་དང་། རིགས་བཞིའམ་ལྟེ་
 ཕྱག་མཆོན་དེ་དག་རང་ལྟར་གསལ་བའི་གནས་བཞིའམ་ལྟེ་ལ་སོགས་
 པར་སྟོམ་ཡང་ལེགས་ཏེ། སྤྱི་ཐོར་འཁོར་ལོ། མགྱུན་པར་བསྐྱེད་པར་
 རྫོང་། ལྟེ་བར་རིན་ཆེན། གསང་བར་རྒྱ་གམ་མམ་རལ་གྱི་ལོ། །འབྲལ་
 ཕྱགས་གྱི་པན་ཡོན་ནི་ཐེག་ལེའི་སྐབས་བསྟན་པ་དང་མཚུངས་སོ། །དེ་
 ཡང་སྟོབ་དཔོན་བྱང་རྒྱལ་བཟང་པོས། མཆོན་མ་སྤྲོ་མོ་ལ་དམིགས་པ་
 དང་། ཐེག་ལེ་ལ་དམིགས་པ་དང་། འོད་ཟེར་གྱི་ཡན་ལག་ལ་དམིགས་པ་
 དང་། དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པ་ལོ། །ཞེས་ཐེག་ལེ་ལ་དམིགས་
 པ་དངོས་སུ་གསལ་ཞིང་། མཆོན་མ་ཞེས་པས་ཕྱག་མཆོན་ལ་དམིགས་
 པ་བསྟན་ཏོ། །འདི་དག་ཀྱང་གསང་བ་སྟོན་མེད་རྒྱུད་ལས། དམིགས་པ་
 དག་ལ་བརྟེན་ནས་སུ། །མི་དམིགས་པ་དག་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །མི་དམིགས་པ་
 ལ་གོམས་བྱས་ན། །དམིགས་མེད་ངོ་མོ་ཉིད་དུ་འབྱུབ། །ཅེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་གཙོ་བོར་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་མེད་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་
 དུ་ཡིན་ལ། ཡང་སྟུན་དུ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་ཅིང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མན་
 དག་རྒྱས་པ་ཐོས་པས་སྐབས་འདིར་མངོན་བྱང་ལྟས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་
 པའི་བསྐྱེད་རིམ་སེམས་འཛིན་གྱི་སྤྱད་དུ་བསྟོམས་ན་ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་

སྒྲིམ་གྱི་ཅ་བ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་བཅའ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲིམ་པ།

ནས་ལེགས་པར་འགྱུར་མོད། སལ་ཆེར་ལ་དམིགས་པའི་བྱ་རྩལ་མང་
པོས་སེམས་གཡེང་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་སྤང་བས་དེ་དག་གིས་ནི་རེ་ཞིག་
ཅི་བདར་བཞག་པོས་པ་ཁོ་ནའོ། །སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ལ་དམིགས་པའི་རིམ་
པ་འདི་ཡང་སྒྲོ་བ་དཔོན་བྱང་ཚུབ་བཟང་པོས། ཁ་བྱར་བལྟས་པས་ཐོབ་པ་
ལ་གཉིས་ཏེ། བྱང་པར་ཅན་དང་པལ་པའོ། །དེ་ལ་བྱང་པར་ཅན་ལ་གཉིས་
ཏེ། སྤྱི་ལ་དམིགས་པ་དང་གསུང་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་སྤྱི་དང་གསུང་
ལ་དམིགས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཐུགས་ཞར་ལ་འཕངས་པའི་དོན་
ནོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ལ་དམིགས་པ་རིམ་པར་བཤད་པའང་གོ་
རིམ་ཅམ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གཅིག་གིས་གསུམ་པོ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་
དགོས་ངེས་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་། འགའ་ཞིག་རིམ་ཅན་གྱིས་ཐོགས་སུ་འགྱུར་
བ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་གཏན་ནས་དོན་མེད་པའང་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱང་
ཅན་ནི། རྩེ་བཅུན་ཉིམྱི་བས། རྩོད་མན་སྤྱི་པོ་དང་ལ་མི་གནས་ན། །རྒྱང་
གི་གནད་བཟུང་རིག་པ་བཅུད་ལ་པོར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་རྒྱང་
གི་བཞོན་པ་ཅན་ཡིན་པས་རྒྱང་འཆིང་ན་སེམས་འཆིང་བའི་གནད་གྱིས་
རྒྱང་ཅན་གྱི་ཁྱིད་སྟོན་པ་འདི་ལ། རྩོད་མེད་བཟླས་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བྱམ་
པ་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་སོ། །དེའི་དང་པོ་ནི། ལུས་གནད་ཆོས་བདུན་
སྟོན་མེད་པར་བཅས། ལྷ་མ་ལ་གསོལ་བ་བྱུང་ཚུགས་སུ་གདབ་པ་སྟོན་
དུ་འགྲོ་བས། དུག་གསུམ་དག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་རྒྱང་རོ་ལན་གསུམ་
བསལ་རྩེས། སྤྱི་བྱག་གི་རྒྱང་རྩམ་པ་སྤྱི་ཅན་གྱི་དབག་མེད་པར་དབྱགས་
རང་བབས་གྱིས་ནང་དུ་འོང་བ་དང་། སར་དལ་བྱས་རང་འགྲོས་སུ་འགྲོ་

བ་དེ་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་གཏད་པས། རྒྱུ་མེས་ལ་འབྲེས་པ་ལྟར་སོང་བ་དེ།
 དང་པོར་ཁྱལ་པ་བདུན་དང་ཉེར་གཅིག་ཙམ་ནས། མཐར་ཉི་མི་ཆིག་སྟོང་
 སྟག་བརྒྱ་ཙམ་རྫོགས་པའི་བར་དུ་འགྲང་བར་བྱ་ལ། མ་གོ་མས་པའི་དབང་
 གིས་མེས་ལ་ཡོངས་ཤིང་ལུས་གནད་དང་རྒྱུ་སྟོན་ཅན་དུ་སོང་ན། སྐར་
 རྒྱུ་རོ་བས་ལ་ནས་གནད་རྣམས་བཅས་ཏེ་སྤར་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་སོ། །དེ་
 ལ་བཀྲང་བྱ་ཡང་། འབྱུང་འཕྱག་གནས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཐེངས་
 གཅིག་དང་གཉིས་སོགས་ནས་བཀྲང་བ་སྟེ་དེ་ལས་མེས་ལ་གནས་ཆེད་
 བར་འགྱུར་བ་ནི་དགོས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། ཞར་བྱུང་གི་འབྲས་བྱུར་
 ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་རྒྱུ་རི་ཙམ་རྒྱ་བའི་གྲངས་ལ་སྟེན་ཆུད་པའམ་ངེས་པ་
 ཆེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འབྱུང་འཕྱག་གནས་པ་སོ་སོར་བརྟགས་ཤིང་།
 དེ་གསུམ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ནས་སམ། རྟོགས་གཅིག་ཁོ་
 བ་ལས་རྒྱ་བ་དབྱགས་འབྱུང་རུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བས་གཞིགས་ཤིང་
 དཔྱད་པ་ན། ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སམ་ཆོགས་པ་གང་ལས་ཀྱང་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་
 བར་ཤེས་ཏེ་ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་མཆོན་ཉིད་ལ་མཁས་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཚུལ་འདི་ནི་དཔལ་སྟོན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལས། རྣལ་འབྱོར་
 པས་ནི་མཉམ་བཞག་པས། །འཕྱག་པའི་རྒྱུད་ནི་བཀྲང་བར་བྱ། །རི་སྟོན་
 འབྲུམ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས། །སྤྱོད་དང་བྲལ་བར་ཉག་ཏུ་བཟླ། །སྤྱབ་པོས་
 སྤྱོད་དང་བྲལ་བར་ནི། །འབྲུམ་བཟླས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། །ཆེ་ཉམས་
 པ་ཡང་ལོ་ལྟ་རུ། །འཆོ་བ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོས་མེད། །ཅེས་ཆེ་བསྤིངས་ཐབས་
 སུ་འགྱུར་བའི་པན་ཡོན་དང་བཅས་ནས་གསུངས་སོ། །འགྲོ་འོང་ལ་བསྐྱབ་

སྒོམ་གྱི་ཅ་བ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་བཅའ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་རྣམ་འབྱུང་བསྒྲུབ་པ།

པ་ནི། རྒྱང་གྲངས་ལ་མི་རྟོག་པར་དབྱུགས་དང་ཤེས་པ་བསྐྱེས་ཏེ།
དབྱུགས་ལྟེ་བ་ནས་སྒྲ་ཅེར་འགྲོ་བ་དང་། སྒྲ་ཅེན་སྟེ་བའི་བར་འོང་བ་
དེ་གཉིས་ཀྱི་རོ་པོ་ལ་བལྟས་ནས་མ་ཡེངས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན་
ལ། དེའི་ཞར་གྲུང་གི་འབྲས་ཏུ་རྒྱང་ལྟེ་ཁ་དོག་མཐོང་ཞིང་ཐེན་པར་
འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ས་རྒྱང་མེར་པོ། རྩ་རྒྱང་དཀར་པོ། མེ་རྒྱང་དམར་པོ།
རྒྱང་གི་རྒྱང་ནག་པོ། བམ་མཁའི་རྒྱང་སྟོན་པོ་སོགས་སོ། །རིང་བྱང་ཐེན་
པ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་སྟོན་སྤྱིར་སོར་བཅུ་དྲུག་གི་མཆམས་
ཅུན་ནས་མཁའི་རྒྱང་དང་། བཅོ་ལྷ་བ་ནས་རྒྱང་གི་རྒྱང་། བཅུ་བཞི་ནས་
མེ་རྒྱང་། བཅུ་གསུམ་ནས་རྩ་རྒྱང་། བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མཆམས་ནས་ས་རྒྱང་
རྒྱ་བ་ནས་སྤྱིར་སོར་ཆད་རེ་བྱང་དང་། ནང་གི་ལུས་ལ་རེ་རིང་དུ་སོང་
བའོ། །དེ་ལྟར་ཁ་དོག་དང་རིང་བྱང་ཐེན་ནས་འབྱུང་བ་སོ་སའི་རྒྱང་མ་
འདེས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་གཡས་ནས་ས་རྒྱང་རྒྱ་བའི་
དུས་དེར་སའི་རྒྱང་མེར་པོ་སྒྲ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཅམ་རྒྱང་དེ་དང་ཤེས་
པ་བསྐྱེས་ཏེ་བསྒྲོམས་པས་ས་རྒྱང་གི་སྟོབས་སམ་རྒྱས་པ་ཐེན་པས་
མཆོན་འབྱུང་ལྟེ་རྒྱང་གི་སྟོབས་རྒྱས་ཐེན་པར་འགྱུར་པོ། །དེ་ནས་འབྲུ་
གསུམ་རྟོ་རྟེན་བཟླས་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། སྒྲ་སྟོན་རྒྱང་སྤྱིར་འགྲོ་བའི་དུས་
རྒྱང་དེ་ཡི་གོ་གཟབ་མའི་ཨོ་ཡིག་དཀར་པོའི་འཕྲེང་བ་ཨོ་གྱི་གདངས་ཅན་
དུ་ཐོན་པར་དམིགས། ནང་དུ་འོང་བའི་ཆེ་རྒྱ་ཡིག་སྟོན་པོའི་ཕྲེང་བ་རྒྱ་གི་
གདངས་ཅན། གནས་པའི་ཆེ་རྒྱ་ཡིག་དམར་པོ་གཅིག་གས་དུ་མ་རྒྱུའི་
གདངས་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་ལྟེ་འོག་ཏུ་གནས་པར་བསམས་ཏེ། དེ་ལྟར་

རྒྱུ་འབྱུང་འདྲུག་གནས་གསུམ་ཡེ་གེ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱར་ནས་དེ་དག་གི་
 འཕྲོ་འདྲུག་གནས་གསུམ་ལ་དམིགས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བཤད་རྒྱུ་དོན་
 མེད་ལས། རྒྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་རྣམས། །སྤྲུགས་ནི་བཟུང་ཞིང་བཟླས་
 བཟོད་བྱ། །དེ་ཡིས་དངོས་གྲུབ་ལྟར་འགྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། བྱི་
 མ་འདིའི་འབྲས་བྱ་དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཟད་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱུང་
 རྒྱས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཡུལ་ལ་མི་འཕུན་པས་བྱིར་ཆད་ཀྱི་
 འཆར་སློ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རིམ་ལྔ་དང་བསྐྱེ་འཕོ་སོགས་སུ་
 འབྱུང་བའི་དོན་བཟླས་ནི། བཟོད་དང་དམིགས་པར་བཅས་པ་དང་། །བརྟེན་
 རྒྱུར་དང་ནི་དོན་དམ་མོ། །ཞེས་རིམ་བ་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་བཞི་ལ་བརྟེན་
 པའི་ལམ་རྩོགས་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་སློར་ལུས་རྒྱུང་དམིགས་གསུམ་རི་
 ལྟར་བཤད་པའི་རིམ་བ་མ་འཆོལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་མོད་ཀྱང་།
 ཞི་གནས་ལ་སློབ་པའི་སྐབས་འདིར་གཟུང་བྲན་ཀྱི་རྟེན་ཅམ་ཡིན་པས་དེ་
 དག་རིམ་ཅན་ཏུ་འཕམ་ནང་གསེས་སློ་གང་ལ་འདྲུག་པ་གཅིག་ཅམ་བསྐྱོམས་
 པས་ཀྱང་ཆོག་གོ། །གཞན་ཡང་མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་སློམ་རིམ་རྣམས་སུ་རྣམ་
 རྟོག་གས་ཆེ་བས་རྒྱུང་སློམ་པར་བཤད་པའི་སློམ་ཚུལ་ལ། མཛོད་ཀྱི་རང་
 འབྲེལ་དུ། བཟང་དང་རྗེས་འཕྲོ་འཛོག་པ་དང་། །རྟོག་པ་དང་ནི་བསྐྱར་བ་
 དང་། །ཡོངས་དག་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་བཤད་པ་ལས། དང་པོ་
 བཟང་བ་ནི། དབུགས་འབྱུང་རྟུབ་ཉེར་གཅིག་ནས་རྒྱ་སྤང་དང་རྒྱ་ཆོད་ཀྱི་
 བར་གྲངས་མ་འཆོལ་བར་བཟང་བ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་འཛིན་
 པའོ། །རྗེས་འཕྲོ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱུང་འདི་ལུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་འདྲུག་གས་

སྒྲིམ་གྱི་ཅ་བ་ཞི་གནས་གྱི་ཉམས་བཅའ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲིམ་པ།

འགའ་ཞིག་ཏུ་འདུག་ཅེས་ལུས་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བ་དང་ཕྱོག་བ་ལ་དམིགས་པའོ། །འདྲིག་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་
བར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་འདྲིག་པའོ། །རྟོག་པ་ནི། རྒྱུ་གི་ངོ་
བོ་མི་དམིགས་པར་རྟོག་པའོ། །བསྐྱར་བ་ནི། རྒྱུ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་དེ་
ཉིད་ཞི་གནས་གྱི་དམིགས་པ་གཞན་ཏུ་བསྐྱར་བའོ། །ཡོངས་དག་ནི།
གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྟོག་མེད་ཏུ་སྒྲིམ་པའོ། །ཡང་
རྒྱུ་བགྱང་བ་ནི་སའི་སྒྲིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། རི་ལྟར་ན་བྱུང་
པའི་དབང་གིས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་དབྱགས་ཕྱི་ནང་ཏུ་རྒྱ་བ་
ལ་རྟོག་ཅེ་ན། ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་བགྱང་བ་དང་། ཞེས་དང་།
དེ་བཞིན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་རྗེས་སུ་བྱུང་བས་བཟུང་བར་བསམ་གཏན་
དག་ལ་ཞུགས་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་ཆོས་དོན་དམ་པ་ལ་གནས་པའི་
སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །བསམ་གཏན་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་
བསྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བསྐྱགས་པ་དང་བཅས་ཉེ་གསུངས་
སོ། །གཉིས་པ་བྱམ་པ་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་ནི། རྟོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལ། དགང་
བ་ཡིས་ནི་ལུས་དག་ནས། །དུག་དང་རིམས་གྱི་ཆ་བ་འཕྲོག། །བྱམ་པ་
ཅན་གྱི་རྒྱུ་བཅེངས་ན། །སྒོ་ཡི་བྱ་ག་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
སྒྲིམ་འབྱུང་ལས། །སྟང་དང་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུང་། །ཡིད་གྱི་ཁ་སྐྱོར་ཏུ་
བྱས་ཉེ། །དེ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་གོམས་པ་གང་། །དེ་ཡིས་བརྟེན་པའི་གོ་འཕང་
ཐོབ། །དང་། ཡང་ན་བྱམ་པ་ཅན་སྐྱོར་བས། །ཐམས་ཅད་ཏུ་ནི་འཆི་ལས་
རྒྱལ། །བདག་ཉིད་རིག་པས་རྟེན་མཐིལ་བར། །ཐམས་ཅད་རྒྱུ་གིས་ཀུན་

བཀའ་ལྟེ། །བུམ་པ་ཅན་ལ་རྟེན་བཅས་ནས། །ཞེས་བཤད་དོ། །དུས་འཁོར་
ལས་ཀྱང་། །ཁ་ཡང་བཅུམ་སྟེ་སྣ་ཡི་བྱ་ག་གཉིས་ཀ་དག་ནས་ཕྱི་རོལ་དག་
གི་རྒྱང་ནི་མ་ལུས་པ། །སྟོག་གི་འཁྱགས་ཀྱི་དགྲུགས་ཏེ་དེ་མ་མེད་པའི་
སྟོག་དང་མཚུངས་པའི་ཐུར་སེལ་རྒྱང་དང་སྦྱར་བྱས་པ། །དུས་ཀྱི་གོམས་
པའི་སྦྱར་བ་དག་ལས་སྒྲ་བ་ཉི་མ་མེ་ཡི་དབྱས་སུ་རོ་མཉམ་འགྱུར། །ལུས་
ལ་ཟས་ལ་སོགས་པས་བཀྲས་བ་དང་ནི་སྟོམ་བ་འཕྲོག་སྟེ་འཆི་བ་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱང་སྟེར། །ཞེས་བ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཚུལ། །ལུས་གནད་བཅས་ཏེ་རྒྱང་
རོ་ལན་གསུམ་སོགས་བསལ་ནས། །ཕྱི་རོལ་ཀྱི་རྒྱང་དལ་བྱས་སྣ་བྱག་
གཉིས་ནས་རྫོགས་པར་བརྟུབ་སྟེ་སྟེ་འག་ཏུ་བསྦྱར། །འག་རྒྱང་ཅུང་ཟད་
འཐེན་པ་ཁ་སྦྱར་དུ་བཟུང་། །མི་བདེ་བ་མེད་ཅམ་དུ་ཁྱོད་བག་དང་སྦྱ་མེད་
པར་སེལ་གྱིས་བཏང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་ནས་བརྟུབ་པ་དང་ནང་དུ་
བསྟོམ་པ་དང་ཕྱིར་བཏང་བའི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱར་བཞིན་ཡིད་མ་
ཡོངས་པར་བྱན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་བྱ་བ་དང་། །ཁྱད་པར་ནང་དུ་རི་སྟོང་
བསྐྱམ་པའི་བར་ཡིད་རྟོག་མེད་དུ་ཏད་དེ་སེམ་མེ་རུ་རེ་གནས་པའི་རྒྱན་
བསྐྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དང་པོར་ཁྱག་པ་བདུན་དང་ཉེར་གཅིག་
སོགས་ཀྱི་བར་ཅི་རིགས་ལ་དབྱགས་ངལ་གསོ་ཞིང་གོམས་ནས་ཡུན་རི་
རིང་ལ་སྦྱངས་ཏེ། །དེ་ལྟར་སྦྱངས་པས་སེམས་ཁྱོད་དུ་སོང་ན་མ་ཡོངས་
ཅམ་མ་གཏོགས་སེམས་ཁོང་སྟོང་། །དེས་ཀྱང་འཚུབ་ན་དུབ་པ་ཡིན་པས་
དུབ་བསངས་ཅི་རིགས་བྱ། །མགོ་འཁོར་བའམ་སེམས་ཡོངས་ན་རྒྱང་ཁ་
སྟེས་པས་བཟའ་བཏུང་བཏུང་ཆེན་བརྟེན་ཅིང་བཀྲ་མཉེ་བྱ། །རྒྱང་བསྐྱམ་

སྒོམ་གྱི་ཅ་བ་ཞི་གནས་གྱི་ཉམས་བཅལ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱུང་བསྒོམ་བ།

པའི་གནད་གྱིས་བྱིང་བ་ཤས་ཆེར་མི་འབྱུང་ལ། བྱུང་ན་ལྟ་སྟངས་དཔངས་
བསྟོད་ནས་ཉུང་འདོན་པ་སོགས་བྱ། རྟོག་པ་འོག་འགྲུས་ལྟ་བུར་མ་སོང་
བར་བློ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་རྟོག་པ་སྤེལ་འཆར་བ་ལ་སྒྲིན་དུ་མི་བཟུང་།
འཁྱུ་འཕྲིག་མི་བྱ་བར་སྒྲར་བློ་བློ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་ཤེས་པ་གཏིང་
གིམས་ལ་ཁ་སྟོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱའོ། །ཡང་ན་རྒྱ་རོ་ཞབས་གྱིས། བརྟུབ་
དང་དགང་དང་གཞིལ་བ་དང་། །འཕང་བར་བྱ་དང་རྣམ་པ་བཞི། །སྒྱུར་བ་
བཞི་ལྟ་མ་ཤེས་ན། །ཡོན་ཏན་སྒྲིན་དུ་འགྲུར་བའི་ཉེན། །ཞེས་དང་།
ལྷགས་ཀྱི་བཞིན་དུ་དགྲག་པར་བྱ། །བྱམ་པ་བཞིན་དུ་དགང་བ་དང་། །རྒྱ་
མདུད་བཞིན་དུ་བསྐྱམས་ནས་སྟ། །མདའ་ལྟར་བྱེན་དུ་འཕང་བར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྱུར་བ་བཞི་ལྟ་བུ་སྒྱུར་བཏེན་པར་ལེགས་
པས། དེ་ནི་སྒྲ་གཉིས་ནས་ལྟན་ཅིག་པར་རྒྱང་རོ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་བ་ལྟེ་ལན་
གསུམ་བསལ་བའོ། །ཡང་ན་སྒྲ་གཡས་ནས་རྒྱང་བྲངས་པ་གཡོན་ནས་
འབྱུང་། གཡོན་ནས་བྲངས་པ་གཡས་ནས་འབྱུང་། གཉིས་ཀ་ནས་བརྟུབ་
པ་གཉིས་ཀ་ནས་བྱིང་བསལ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཤུགས་རྒྱང་བ་དང་འབྲིང་དང་
ཆེན་པོ་སྟེ་དགྲ་ཤུགས་སུ་བསལ་ཇེས། ལྟེང་རྒྱང་སྒྲ་ནས་དལ་བྱས་རྟུབ་
པ་དང་འོག་རྒྱང་ཡིད་ཅམ་འཐེན་པ་སྟེ་འོག་ཁ་སྒྱུར་དུ་བསྐྱམས་ནས་རིང་
དུ་བཟུང་། དེ་ནས་བཟུང་བ་དེ་ནམ་གྱིས་མནན་ལ་སྒྲར་རྟུབ་རྒྱང་གཅིག་
བྱས། གཡས་གཞིལ་གཡོན་གཞིལ་ཆ་མཉམ་དུ་གཞིལ་ཇེས་རྒྱང་ཟད་ཅིག་
བསྐྱམ། དེ་ནས་དང་པོ་དང་མཐར་ཤིང་རྒྱང་ཞིང་བར་དུ་ཤུགས་ཆེ་བ་དེ་
ལྟར་དབྱུང་བ་ལས་སྒྲར་ཡང་སྒྲར་བཞིན་བསྐྱར་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་

བཤོ། །ཡང་ན་རྒྱང་རྫོང་བསལ་རྗེས་སྣ་ནས་དལ་བྱས་བརྒྱབ་པ་ཁོག་སྤང་
 ཏུ་ཡིད་ཅམ་མཐོན། ཁོག་སྤྲོད་ཡང་སང་དེ་བཞག་ནས་མི་བདེ་བ་མེད་ཀྱི་
 བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། དེ་ནི་དགང་བའི་རྒྱང་ཅམ་ཞིག་གོ། དེ་ལྟར་རྒྱང་གི་
 རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེ་ལུས་གནད་རྒྱབ་མཐུན་གཤམ་གཡོན་
 སོ་སོར་ཡོ་བ་དང་། སྤྱི་པོ་གོས་ཀྱིས་གཏུམས་ནས་རྒྱང་འཛིན་པ་དང་།
 དག་ཏུ་བརྒྱབ་པ་དང་། རྒྱང་རྫོང་ལེགས་པར་མ་བསལ་བར་རྒྱབས་པ་དང་།
 ཕྱིར་གཏོང་བའི་ཆེ་ལུས་ནང་དུ་རྒྱང་ལྷག་ལུས་པ། མི་སྤྱབ་པར་ཅེག་ཅེག་
 ཟེར་བ་ཅམ་དུ་སྐྱོམ་པ་སོགས་རྒྱང་བརྒྱང་མ་ལེགས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་
 བསལ་བར་བྱས་ལ། རྣལ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་བྱས་པའི་པན་ཡོན་ནི།
 ལས་དང་པོ་པའི་བྱམ་པ་ཅན་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་
 དུས་ཀྱི་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་བ་སོགས་རིམ་བས་ཁེགས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་
 མཐུས་སྤར་བྲངས་པའི་དོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་ལུང་གི་དངོས་བསྟན་དུག་དང་
 རིམས་ལ་སོགས་པས་མི་ཚུགས་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་།
 ཆོག་དེའི་སྤྲས་དོན་ཡང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བྱར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དུག་
 བྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་དང་རིམས་ཀྱི་ཆ་བ་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་སྟེ་དེ་
 གཉིས་འདག་ཅིང་། སྦྱོར་བཞི་གནས་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པས་སྒོ་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱ་བ་འགགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔལ་ས་ར་ཏས། རམ་ཞིག་སྦྱོར་བཞི་གནས་གཅིག་
 ལ་ནི་ཞུགས་པ་ན། །བདེ་ཆེན་མཆོག་ནི་རམ་མཁའི་ཁམས་སུ་མི་ཤོང་
 རོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་ཁྲིད་ཡིག་དུ། རྒྱང་གི་འཕྲོ་

སྒོམ་གྱི་ཅ་བ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་བཅའ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་ནལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ།

བ་ཟད་བས་སེམས་ཡུལ་ལ་འབྱུན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའང་ཟད་པར་
འབྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་འབབ་ལ། རྒྱུ་གི་རྒྱ་བ་
ཟད་པ་དང་། འཕོ་བ་ཟད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་གམ་སྒྲིམ་དུ་དོགས་པ་ལ།
རྒྱུ་གི་རྒྱ་བ་ཟད་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་རྒྱུང་མ་རྒྱས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་
ཡུལ་ལ་མི་འབྱུན་པས་ཕྱིར་ཆད་ཀྱི་འཆར་སྒོ་ཟད་པ། འཕོ་བ་ཟད་པ་ནི་
ནང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་འཕྲོ་འདུའང་དམིགས་མེད་དུ་ཐིམ་བས་ཕྱི་ནང་གཉིས་
འཛིན་གྱི་འཕོ་བ་ཟད་པ་འདི་དངོས་ནི་འཕགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
ཡང་། རྗེས་མཐུན་པ་ཅམ་ཞིག་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འང་འབྱུར་བ་ཡིན་
ནོ། །དོན་དུ་ན་ཟད་པ་ཞེས་པ་མེད་པར་སོང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། འགག་
མེད་ཀྱི་ཅལ་སྒྲིམ་གྱི་འཕྲོ་མི་འགོག་པས་ཐོག་མ་ནས་ཐ་མའི་བར་དུ་རང་
བཞིན་གྱིས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན་གནས་འགྱུའམ་གཤིས་
གདངས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་དབྱིངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཟད་
པའི་བདེ་སྦྱར་བ་ཅམ་སོ། །འོ་ན་གྱང་སྐབས་འདིར་ནི་རྒྱུང་ལ་བརྟེན་པའང་
གནས་ཆ་རྟེན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་པལ་ཆེར་གྱིས་བྱམ་ཅན་ཆེན་པོ་
ཞེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཅམ་དུ་འབད་པ་ཤས་རྒྱུང་ཡང་དབང་ཕྱོག་འགའ་
ཞིག་སྐབས་འདི་ཁོ་ནར་ལམ་རྫོགས་པས་ཤེས་སྐྱིབ་དང་ཉོན་སྐྱིབ་དག་
པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་ཡང་སྤིད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སེམས་རྟོག་པའི་
འཁོར་ལོ་མ་ཟད་པའི་རྒྱུ་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ནི་དོན་གང་ཡང་མི་འགྱུར་
ཅིང་ངོ་མཆར་མི་ཆེ་སྟེ། རྒྱ་གར་ན་ཉ་པ་དང་ཕུ་ཉིག་གསད་པས་འཆོ་བ་
དག་གྱང་རྒྱུང་འཛིན་པར་བྱེད་ལ། འཇམ་དབྱངས་བརྒྱས། རྒྱུང་སེམས་

དབྱེར་མེད་མི་སྤྱོད་བའི། །རྒྱུད་རྒྱུད་འབྱུང་བ་སྤྱི་མེད་ཏེ། །ལུས་ཀྱི་འབྲུལ་
འཁོར་གར་མཁན་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཟད་ལ། །རྒྱུད་དང་མི་
རྟོག་པ་རྒྱུད་འབྱུག་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པས།
རྗེ་སྒོམ་ཚུལ་གྱིས། །རྒྱུད་སེམས་དབྱེར་མེད་མན་ངག་འདི། །སྒོམ་ཆེན་
རབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་གྲུབ་ཆེན་ཉིམྱི་
པས། །ལྟ་སྟངས་སེམས་འཛིན་ཡན་ལག་དུ་མ་ཡིས། །རིག་པ་རང་ལ་མི་
གནས་བར་དུ་བཅུན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་ལ། །དབྱེར་སྤྱོད་
པོ་ལས་ཀྱང་། །ཡིད་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་ལྷག་འགྲོ་བ། །དམིགས་པའི་ཀ་བ་བརྟན་
པོ་ལ། །འབྲས་པའི་ཐག་བས་ངེས་བཅེངས་ནས། །ཤེས་རབ་ལྷགས་ཀྱས་
རིམ་དབང་བྱ། །ཞེས་སེམས་སྒྲུང་པོ་མ་དུལ་བ་དང་འདྲ་བ་དེ། །དམིགས་
པ་ཀ་བ་བརྟན་པོ་དང་འདྲ་བ་ལ། །འབྲས་པ་ཐག་བ་དང་འདྲ་བས་བཅེངས་
ནས་མི་སྤོད་ན། །ཤེས་བཞེན་ལྷགས་ཀྱ་དང་འདྲ་བས་བཟབ་སྟེ་རིམ་པས་
རང་དབང་དུ་བྱ་བའི་དཔེ་དོན་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྟོན་མེད་ཀྱི་
སྒོམ་རིམ་ནི། །རྒྱུད་ལས། །དངོས་མེད་དངོས་པོ་ལ་བརྟན་ནས། །རྟོན་པ་
མེད་པར་དངོས་པོར་བྱ། །ཡིད་མེད་ཡིད་ནི་བྱས་ནས་སྟ། །རྒྱུད་ཟད་ཅམ་
ཡང་མི་བསམ་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་གཞིལ་བ་སྟེ། །སྤར་བཤད་པའི་དེའི་
ཤིང་བྱ་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་རྟོན་རྒྱུད་ལ་བརྟན་ནས་སེམས་འཛིན་སྤྱབ་པ་ལྟ་
བུ་མ་ཡིན་པར་གང་ལའང་སེམས་རྟོན་བཅས་པ་མེད་པས་ན་རྟོན་མེད་
ཅེས་བྱ། །དུགས་རྒྱུད་པ་འགའ་ཞིག་རྟོན་ཅན་རྟོན་མེད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་
དེའི་ཤིང་བྱ་དང་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ལ་རྟོན་བཅའ་བ་གཉིས། །རྟོན་མེད་ལ་

སྒྲིམ་གྱི་ཅ་བ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་བཅའ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲིམ་པ།

རྒྱུ་ཅན་དང་རྒྱུ་མེད་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་མ་ནི། གོང་གི་སེམས་འཛིན་གྱི་ཡན་
ལག་དེ་དག་གིས་སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་ཅེ་རིགས་པ་རྟེན་པ་དེ་ཉིད་རྟེན་
མེད་གཏད་མེད་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཞིག་ལ་བཞེད་ཅིང་། དེའི་ཚུལ་
ཡང་ལུས་གནད་ལྟར་བཞེན་ལས། བྱིའི་དམིགས་རྟེན་དང་ནང་གི་དབུགས་
འགྲོ་འོང་སོགས་ལ་སེམས་གཏད་དེ་འཛིན་པའི་སྒྱུར་བ་མི་བྱ་བར།
སེམས་གང་ལའང་བརྟེན་ས་མེད་ཅིང་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པས་ཀྱང་མ་
དབུགས་པར་སེམས་རང་ལུགས་ཀྱི་རང་ཉིད་ལ་སེམས་འཛོགས་ཏེ། དེ་
ཡང་སྒྲོན་འདི་ལྟར་བྱས་པ་དང་བྱུང་བ་སོགས་འདས་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་
བསམ། བྱིན་ཆད་འདི་བྱ་དང་འདི་བྱེད་སོགས་མ་འོངས་པའང་སེམས་མི་
སྒྲོ། འཕྲལ་ཁྲི་ལྟར་འདུག་དང་འདི་ལྟར་སྒྲུང་སོགས་ད་ལྟའི་རྟོག་དཔྱད་
ཀྱང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སེམས་རང་གར་སྒྲོད་དེ་ཤིག་གི་བར་འཛོགས་པ་
ཡིན་ལ། འཛོགས་ཚུལ་འདི་ནི་གསང་འདུས་ལས། སེམས་ནི་སེམས་མིན་
བྱས་ནས་སྟ། །ཅི་ཡང་བསམ་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་
པའི་དོན་དུ་བཞེད་མོད། འོན་ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་པད་དཀར་ཐབས་
ཀྱིས་བྱག་ཆེན་ཁྲིད་ཡིག་འདིར་ནི་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཚུལ་དེ་འབྲ་བ་བྱུར་
དུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། བཞག་ཐབས་ཀྱི་གནད་རྣམ་པ་བཞིར་གསུངས་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཁོངས་ནས་ཐོན་ལ། དེ་བས་ན་འདིར་ནི་རྟེན་མེད་ལ་ཐོལ་
སྒྲེས་ཅད་གཅོད། གང་ཤར་བཅོ་མེད་བཞག་ཐབས་ཀྱི་གནད་བཤད་པ་ཏེ་
གསུམ་མོ། །དེ་ལས་དང་པོར་ཐོལ་སྒྲེས་ཅད་གཅོད་ཀྱི་ལམ་འདི་ནི་འུ་མས་
འུ་མ་འབྲུག་པ་དང་། བྱིའུ་བྱིའུ་འབྱེན་པའི་དཔེ་ལྟ་བུར་རྟོག་པའི་གཉེན་

པོར་རྟོག་པ་གཏོང་བའི་ལམ་མོ། །དེ་ཡང་འདས་པ་བློ་བས་མ་འོངས་པ་
 དང་། ད་ལྟར་གྱི་འཆིང་བ་མངོན་རྒྱ་སྒྲོམ་ཆེད་དུ་བརྟགས་པའི་བསྒྲོམ་པ།
 ཅང་མེད་དུ་ལྟ་བའི་སྟོང་བ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ངན་བཤམ།
 དེའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་སྟོང་ངོ་། །དེ་སྟོང་མཁན་ཡང་དུས་འདིར་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་མ་སྐྱེས་པར་བྱའོ་སྐྱེས་པའི་སྒྲོ་ཁོ་ནར་བད་དོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་
 གཟུང་བློ་གྱི་མིང་བརྟགས་ནས་འདིར་དེ་ལ་སྒྲོམ་དུ་བྱས་ནས་དེས་སྤྲ་མ་
 རྣམས་བསྒྲོག་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་རྟོག་པ་མ་འཕྲོས་པ་བྱའོ་
 སྐྱེས་པ་དང་། འཕྲོ་ན་བློ་བས་བཟུང་ནས་འཕྲོ་གཅོད་པས་ཐོལ་སྐྱེས་ཐད་
 གཅོད་དུ་བརྟགས་སོ། །དེ་ཡང་ལུས་གནད་སྤར་ལྟར་དང་། རྒྱ་མ་ལ་
 གསོལ་བ་བྲག་པོ་བརྟམ། དག་མ་དག་གི་རྟེན་དང་རྒྱང་སོགས་དམིགས་
 རྟེན་དུ་མི་འཛིན་པར། རིག་པ་ངར་དང་བཅས་པས་རྣམ་རྟོག་སྐྱད་ཅིག་
 གྲང་མ་སྐྱེས་པར་བྱེད་དགོས་སྐྱེས་པའི་འདུན་པ་བྲག་པོ་སྟོན་དུ་འཕྲོ་བས་
 སེམས་ལ་དྲངས་ཆ་ཐོན་ནས་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སྤང་སོགས་རྣམ་རྟོག་སྐྱ་
 ཚོགས་གཅིག་རྟེན་དུ་གཅིག་སྐྱེས་པ་ལ། གང་སྐྱེས་ཀྱི་རྟོག་པའི་འཕྲོ་
 འབྲལ་འབྲལ་བཅད་དེ་བསྒྲོམ། དེ་འབྲལ་བ་ལུན་བསྐྱངས་པས་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་རེ་མང་དུ་སོང་ནས་མཐར་རྣམ་རྟོག་གཅིག་རྟེན་ལ་གཅིག་སྐྱེ་བས་
 རྒྱན་མི་ཆོད་པ་ལྟ་བུར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན། བདག་འབྲལ་བ་སྒྲོམ་གྱི་སྐལ་བ་
 མེད་པ་ཡིན་ནམ། རྣམ་རྟོག་ནི་སྤར་ལས་གྲང་མང་ཞིང་རྟོད་པར་སོང་སྐྱེས་
 པའི་སྒྲོ་བསུན་པ་སྐྱེ་ཡང་། སྤར་བསྒྲོམ་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། རྒྱང་
 ཟད་ཡོད་སྤྱིད་གྲང་བྱིང་རྒྱགས་ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་སོང་ནས་འཆོར་

སྒྲོམ་གྱི་ཅ་བ་ཞིག་ནས་གྱི་ཉམས་བཅའ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པ།

བ་ཡིན། འདིར་བསྒྲིམས་ཏེ་བསྒྲོམ་པས་རྣམ་རྟོག་ངོ་མེས་པ་སྟེ། དཔེར་
ན་ཁང་སྟོང་དུ་རྒྱན་མ་ཡང་ཡང་འོང་བྱུང་བདག་པོ་མེད་པས་མང་ཅུང་གི་
ཆ་མི་འབྱུང་། བདག་པོ་ཡོད་དུས་ལན་གསུམ་བཞི་ཙམ་རེ་ལ་ཡང་མང་
བའི་སྤང་བ་བྱུང་ཞིང་། བདག་པོ་ཡོད་པས་རྒྱན་མ་ངོས་འཛིན་པ་ལྟར་
སེམས་ལ་བདག་པོ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྣམ་རྟོག་མང་ཅུང་གི་སྟོན་
ཚུད་པ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ཙམ་སེམས་གནས་པས་རྣམ་རྟོག་གི་སྟེ་
འགག་ཤེས། དེའི་དབང་གིས་རྣམ་རྟོག་མང་དུ་སོང་བ་འབྲེལ་བྱུང་བ་
མ་གཏོགས་རྣམ་རྟོག་རྒྱན་ཆགས་སུ་སྟེ་མང་ཅུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་
ཅིག་སྤྲ་མ་ལ་སྟེ་ཞིང་འབྲི། བྱི་མ་ལ་འང་དེ་འབྲེལ་བ་བལྟ་བས་ཏེ་སྟེ་བ་ཆོས་
ཉིད་པས་འཁོར་བ་ཐོ་རྒྱུ་གྱི་འབྱུང་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། འདི་དག་ནི་ཆོས་
རྒྱུས། དང་པོར་རྣམ་རྟོག་བཀག་ནས་སྒྲོམ། །ཞེས་དང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས།
རྣམ་གཤེད་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་བྱུང་། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་
དང་། སུམ་ཁར། སྟོང་དང་སྟོང་མིན་བཟུང་བ་ལས། །རྟོག་པ་ཅུང་མིན་སྟེ་
བར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ལ། དེ་རྟོག་པ་བཀག་པ་དང་
མི་རྟོག་པ་རྒྱུ་བ་བར་འདོད་པས་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱུན་མི་
ཆད་པ་སྟེ་བས་བྱུང་ཆོར་སྟེ་འགག་ཤེས་པ་དེ་ལ་རྣམ་རྟོག་ངོས་ཟེན་གྱི་
ཉམས་ཟེར། གནས་པ་དང་པོ་རི་གཟར་ཆུ་འབབ་ལྟ་བུའི་དུས་ཏེ། ཉི་མེ་
པས། ལས་ནི་དང་པོ་གཙོང་རོང་འབབ་ཆུ་འབྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་
འབྲེལ་བའོ། །འདི་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོན་དུ་འཛིན་པར་སྤང་ཡང་། འདི་
ཙམ་ཞིག་མ་སྒྲིམས་ན་གང་ཤར་བཅོ་མེད་དུ་སྟོན་པའི་གནད་ཀ་གཞན་མི་

རྟེན་དོ། །གཞན་ཡང་དང་པོའི་དུས་སེམས་གནས་གནས་འདྲ་བས་རྣམ་
 རྟེན་སྐབས་རེ་ཙམ་ལས་མི་འགྲུ་བར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་འབྱུང་བ་ཀྱན་ཀྱང་རིག་པ་
 དྲུངས་སྟོགས་མ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་ཡང་སྒྲིང་ཚུལ་འདི་
 གལ་ཆེད། །རྩེ་ཁང་གི་ཁལ་ནས། གནས་པ་དང་པོ་འབྱུང་དུས་སུ། །རི་
 གཟར་ལོགས་ལས་སྐབ་འདྲིལ་འདྲ། །རྣམ་རྟེན་ཟམ་མི་ཆད་པར་
 ལྷང་། །སྒྲོམ་ཉམས་མེད་དམ་སྒྲུབ་པ་འོང་། །རྣམ་རྟེན་བྱུང་ཆད་ཆོར་བ་
 དེ། །ཤེས་པ་ཅུང་ཟད་གནས་པ་ཡིན། །གནས་པ་མེད་པའི་གོང་རྩལ་
 དུ། །རྣམ་རྟེན་རང་གར་ཤོར་བ་ཡིན། །རྟག་པར་འགྲུས་ཀྱང་ངོ་མི་
 ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །དགོས་པ་ནི། རྣམ་རྟེན་ངོས་འཛིན་སྐབས་
 ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཞིང་པ་དག་ཚུ་སྟོབས་དང་ལྷན་པར་འདོད་པས་
 རྩིང་དུ་བསྐྱེལ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་དུ་ན་སྒྲུབ་པའི་འཆར་སྒྲོ་ནི་རྒྱལ་བའི་
 རྒྱལ་གིས་ཀྱང་ཞེགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་གང་ཤར་བཅོ་མེད་
 གིས་ཁྲིད་པ་ནི། ཐོལ་སྐྱེས་སྐད་གཅོད་དུ་སྒྲིང་བའི་ཐབས་དེར། རྣམ་རྟེན་
 གཅིག་རྟིང་ལ་གཅིག་སྐྱེ་བས་འཕྲོ་མི་ཆོད་པར་སུན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ན། རྟེན་
 པ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ལྟོད་གིས་སྒྲོད་ནས་རྣམ་རྟེན་ཁོ་རང་གང་བྱེད་དུ་
 བཞག་དབང་དུ་ཡང་མ་སོང་། དགག་ཀྱང་མི་དགག་པར་བློ་བས་བྱ་ར་
 ཙམ་བྱས་ནས་བཞག་པས་རྣམ་པར་རྟེན་པ་འཕྲོར་མི་ཉན་པར་སེམས་
 རང་མལ་དུ་བརྟན་ཆ་རྟེན་པའི་ཞི་གནས་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་པ་འབྱུང་
 བ་ནི། ཀློག་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཚུ་པོ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་ །
 མ་བསྐྱེལ་བཞག་ན་དྲུངས་པར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟེན་

སྒྲིམ་གྱི་ཅ་བ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་བཅའ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་ནྤ་ལ་འབྱོར་བསྒྲིམ་པ།

ཀྱང་། །མ་བསྐྱལ་བཞག་ན་དྲངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རབ་ཏུ་མི་
གནས་པའི་རྒྱད་ལས། བསྒྲིམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །རང་གར་བཞག་ན་
བདེ་བ་ཆེ། །ཞེས་དང་། ས་ར་ཏས། འབྱུར་བྱས་བཅིངས་པའི་སེམས་ཉིད་
ནི། །སྒྲོད་ན་མྱོལ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །དང་། བཅིངས་བར་གྱུར་ན་ཚྭ་གས་
བཅུར་འགྲོ་བར་བཅུམ། །ཐོངས་བར་གྱུར་ན་མི་གཡོ་བརྟན་པར་
གནས། །གོ་ལྷག་རྩ་མོང་ལྟ་བུར་བདག་གིས་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས།
ལྷང་ཕྱི་མ་འདིའི་དོན་ཡང་། ཐོལ་སྐྱེས་ཐད་གཅོད་དུ་སྒྲོང་ཚུལ་ནམ་རྟོག་
འགགས་པའི་སྒྲིམ་པ་ནི་རྟོག་པ་འགྲོ་རྒྱུན་བྱེད་ལ། རྒྱ་ཡན་དུ་བཏང་བས་
རྟོག་པ་མི་འགྲོ་མི་གཡོ་བར་གནས་པ། དཔེར་ན་རྩ་མོང་ཐག་བས་བརྟོད་
ན་ཚྭ་གས་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པས་པན་ཚུན་དུ་འཆག་ཅིང་འཐེན་པ་
སོགས་བྱེད་ལ། བརྟོད་ལུར་བཏང་བས་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བར་བག་ཐེབས་
ཉེ་སྔོན་པ་བཞིན་གོ་ལྷག་གི་ཚུལ་ཅན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་པ་
དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། རྒྱུ་རྟོག་ངན་པ་སྤང་ལ་རྒྱ་རྟོལ་འདྲ། །བཀག་
པས་ཁེགས་པར་མི་འདུག་དིང་རི་བ། །དང་། མིང་བཟུང་བས་བསྐྱས་མ་
འོང་གི་སེམས་བཟུང་བས་བསྐྱས་མ་ནི་མི་ཐོབ། དེ་བས་རང་བཞིན་དེས་
པའི་ངང་ནས་མ་བཟུང་མ་བཅིངས་སྒྲོད་ན་བདེའོ། །ཞེས་དང་། ལྷབ་ཐོབ་
སྤྲིང་གིས། མ་བཅོས་སོ་མར་བཞག་ན་རྟོག་པ་འཆར། །རྒྱ་ལོའི་རྒྱན་བཞིན་
བསྐྱངས་ན་ཡོངས་ཀྱང་འཆར། །དམིགས་གཏང་མཆན་མ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སྤངས་ལ། །རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་ཞོག་དང་ནྤ་ལ་འབྱོར་པ། །དང་།
རྩེ་རྒྱ་རས་ཀྱིས། སེམས་མ་བཅོས་ན་བདེ། །རྒྱ་མ་བརྟོགས་ན་

དུངས། །ཞེས་པ་དང་། གུན་མཁུན་བརྒྱ་དཀར་པོ། སེམས་མ་བཅེངས་མ་
 བཅེངས་སྟོང་ལ་ཞོག ། སེམས་བཅེངས་ན་སྟོགས་བཅུར་འགྲོ་བར་
 བཅོམ། །ཁྱེལ་ན་དུ་བཞག་ན་ནལ་དུ་དབབ། །ཡེངས་མེད་དུ་བསྐྱངས་ན་
 རང་མཁའ་རིག ། བཅས་བཅོས་ཀ་བྱས་པའི་སྟོམ་གྱིས་བསྐྱུས། །ཞེས་
 དང་། རྗེ་མུ་ཅེ་བས། སྟོང་གིས་སྟོང་དང་ཐོངས་གྱིས་འོང་བ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས། དེ་ཡང་ཆོས་རྗེ་རས་པས། བར་དུ་ནམ་རྟག་བཞིག་ནས་
 སྟོམ། །ཞེས་གསུངས་པས། ནམ་རྟག་བཞིག་ནས་སྟོམ་པའི་དོན་ཡང་
 སྟོང་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད། དེ་ལྟར་གནས་པ་ལས་ཡང་ནམ་རྟག་
 ལ་སོགས་པར་བྱུར་བྱུར་འགྲོ། དེ་ལ་ཡང་སྤྲ་མ་བཞིན་བསྟོམས་པས་
 གནས་རྒྱུན་རིམ་དུ་འགྲོ་བཞི་གནས་པ་བར་པ་ཚུ་སྤྱང་དལ་གྱིས་འབབ་
 པ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉི་མེ་པས་བྱག་ཆེན་གདམ་མར། བར་དུ་ཚུ་པོ་གདམ་དལ་
 བཞིན་གཡོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་ཁང་གིས། དེ་ནས་དལ་འབབ་ཚུ་པོ་
 བཞིན། །ཤེས་པ་དལ་ཞིང་ནམ་རྟག་ཉུང་། །ཞེས་གསུངས། འདི་ནི་དཔལ་
 སྐྱུ་ཅར། ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པ་ཉིད། །ཚུ་ཤིང་ལྟ་བུར་ཡོངས་
 ལྷ་བཟུང་། །སྟོང་པ་བསྟོམ་པར་མི་བྱ་ཞིང་། །སྟོང་མིན་བསྟོམ་པར་མི་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལྟར་མཉམ་ཉིད་རྗེས་མཐུན་པའི་སྟོམ་པ་
 ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་མ་འགགས་པས་སྟོང་པ་བསྟོམས་པར་མ་སོང་། རྟག་པ་
 རང་གང་མཐོར་བསྐྱར་བས་སྟོང་མིན་བསྟོམས་པར་མ་སོང་། དེས་སྤང་
 དོར་མཉམ་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤྱང་དབྱེན་དེ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མི་རུང་བས་
 ཚུ་ཤིང་དཔེར་བཟུང་སྟེ་མ་དབྱེད་པའི་མཉམ་ཉིད་ཅེས་གྲང་བྱའོ། །འདིར་

གློམ་གྱི་ཅ་བ་ཞི་གནས་གྱི་ཉམས་བཅལ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་པ།
 བསྟན་གྱི་སྒྲིང་ཚུལ་དང་སྒར་རང་བབས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཡིད་མི་གཡོ་
 བའི་གློམ་ཚུལ་ལ་བྱད་པར་རི་ལྟར་སྟམ་ན། ཡིད་མི་གཡོ་བའི་སྐབས་སུ་
 ཁ་ནང་དུ་ལོག་ནས་གཅེས་གློམ་ལུགས་ཀྱི་མའི་རྣམ་པ་ཅམ་བཤད་ལ།
 གང་ཤར་བཅོ་མེད་གྱི་སྐབས་འདིར། རྣམ་རྟོག་ཁོ་རང་གང་བྱེད་དུ་བཞག་
 ཅེས་སོགས་ཁྲིད་ཡིག་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་འདི་ནི་ཞི་གནས་རང་ལ་
 དབགས་པའི་ཁ་ཡན་དུ་སྒྲིང་བ་སྟེ། རི་ཡང་དགོན་པས། གློ་རྟོག་པ་ལ་
 སྒྲོན་དུ་མི་བལྟ་ཞིང་། མི་རྟོག་པ་ཆེད་དུ་མི་སྦྱབ་པར། སེམས་རང་ལུགས་
 སུ་ཞོག་ལ་བྲན་པའི་རྒྱང་སོ་ཞིག་ཚུགས་དང་། གློམ་ཞི་གནས་གྱི་མཐེལ་
 དུ་ཐེབས་པ་ཞིག་འོང་གི། ཞེས་གསུང་པའི་དོན་ཡིན་པས་བྱད་པར་ནི་
 དེ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་བཞག་ཐབས་གྱི་གནད་ལ་བཞི་སྟེ། བྲམ་ཟེ་སྦྱད་
 བ་འཁེལ་བ་ལྟ་བུར་བཞག་པ། སོག་པོན་ཐག་པ་ཆད་པ་ལྟ་བུ། བྱ་ཅུང་
 ལྟ་ཁང་བལྟ་བ་ལྟ་བུ། སྒྲང་པོ་ཆེ་ལ་ཆེར་མ་བཏབ་པ་ལྟ་བུར་བཞག་པ་སྟེ་
 དེམ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་བྲམ་ཟེ་སྦྱད་པ་འཁེལ་བ་ལྟ་བུར་བཞག་པ་ནི།
 སྒར་བཤད་ཐོལ་སྦྱེས་ཅད་གཅོད་དང་། གང་ཤར་བཅོ་མེད་དེ་སྒྲིང་ཐངས་
 རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ནི་སྒྲ་མས་རྣམ་རྟོག་དབྱར་ཡངས། དྲི་མས་སྟོམས་ལས་
 སམ་བྱིང་རྒྱེན་དུ་འགྱུར་ཉེ་བས་དེ་སྒྲིང་བའི་བྱིར་སྦྱིམས་སྟོད་སྟེལ་སྟོམ་
 དུ་བྲ་བ་སྟོན་ཏེ། སྒྲིང་བ་མི་སྒྲང་རྣལ་འབྱོར་པས། །སྒྲིང་མིན་ཡོངས་སུ་
 མི་སྒྲིང་ངོ་། ཞེས་ཁ་སྦྱོར་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། བྱིང་བར་ཉེ་ན་ཐོལ་
 སྦྱེས་ཅད་གཅོད་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་སུ་སྦྱིམ་པ་དང་། འཕྲོ་ཁྲོད་དུ་འཕྲོ་
 བས་སུན་པ་ལ་གང་ཤར་བཅོ་མེད་རི་བཞིན་སྟོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐབས་

ཐོབ་དང་སྒྲུབ་ཤེས་པ་ལས་གཅིག་སེལ་གཅིག་གིས་འདོན་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ནི་མདོ་ལུགས་ལས། ཕྱིར་ཞིང་མྱེ་བ་གཟེངས་བསྟོན་ཅིང་། །འཛོར་
 ཞིང་འབྲམས་པ་རང་སོར་ཞོག ། ཅེས་བ་དང་མཐུན་ལ། བྲམ་ཟེ་སྐྱད་པ་
 འཁེལ་བ་ཞེས་པའི་བད་ཆད་ནི། དཔལ་ས་ར་ཏས། བྲམ་ཟེའི་སྐྱད་པ་
 འཁེལ་བ་བཞིན། །ནལ་འབྱོར་ཤེས་པ་སྟོན་ལ་ཞོག ། ཅེས་གསུངས་ཏེ།
 སྟོན་ཅེས་པའི་ཆོག་ཀུས་སྟོན་པར་བྱ་རྒྱ་གིས་གྲིས་བསྐྱེམ་པའི་གནད་ཀྱང་
 རུགས་ལས་བསྟན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩེ་པག་མོ་བྱ་བས། གཉུག་མ་
 ཆོས་སྐྱབས་སྐྱེམ་པ་ནི། །བྲམ་ཟེ་སྐྱད་པ་འཁེལ་བ་བཞིན། །སོ་མ་མ་བཙུག་
 ལྷག་པར་བཞག ། བཞག་པར་སྟེངས་དང་བཏང་སར་འབྲམས། །ཉེས་
 པའི་བྱི་མ་བྱུང་བྱུར་ན། །ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་སྒྲུབ་བསྐྱེམ་པར་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་ལ། རྟོག་གེ་ལ་དབྱེས་པ་ལྟར་སྟོན་པའི་མཁས་པ་དག་གི་ཞལ་
 ནས། བྲམ་ཟེ་སྐྱད་པ་འཁེལ་བ་ལྟར། །སོ་མ་མ་བཙུག་ལྷག་པར་བཞག །
 འདི་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཟེར། །འདི་དོན་བརྟག་ན་འདི་ལྟར་མཐོང་། །སོ་
 མར་བཞག་ན་བལ་ཉིད་ཡིན། །སྐྱད་པར་བྱས་ན་བཙུག་པར་འགྱུར། །དེ་
 ཕྱིར་འདི་ལ་དཔེ་སྟོན་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ནི། སྐྱད་པ་འཁེལ་བ་གྲིས་
 ལྟོད་སྟོམས་པའི་དཔེ་ཡིན་པར་མ་དགོངས་པ་དང་། སོ་མའི་དོན་ཡང་མ་
 མཐུན་པ་ལྟར་སོང་བ་དང་། དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱོགས་ཅམ་ལ་ཕྱག་ཆེན་
 དུ་མི་བཞེད་པའང་མ་དགོངས་པས་ཚོད་པ་སྟོན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་རོ། །དེས་ན་
 འདིའི་དོན་ནི་སྐྱད་པ་དེ་གིས་སྐྱེས་ན་འཇུར་ཏེ་ཆོམས་ཐགས་སོགས་
 ལ་མི་འགྲིམ། ལྟོད་སྐྱེས་ན་ཤག་ཤིག་ཏུ་སོང་ནས་བཞོལ་ཏུ་མི་གཏུབ་

སྒྲོམ་གྱི་ཙ་བ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་བཅལ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་རྣམ་འབྱུང་བསྒྲོམ་པ།

པས། གྲིམ་སྟོང་སྟོམས་ན་ཆོམ་ཐགས་སོགས་གར་ཡང་ལེགས་པ་བཞིན་
གྲིམ་སྟོང་ཤེས་པའི་དཔེ་ཙམ་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། ཡང་དཔེར་བུ་བ་ལ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས་ན་ནི། ཆང་མའི་སྐབས། སྤྱི་
མི་རྟག་པའི་དཔེར་བུམ་པ་བཀོད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རྟེ། སྤྱི་ལ་
བུམ་པའི་མཚུ་འབྱུང་བ་དང་སྟོང་གི་ར་བ་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་སོག་ཤོན་
ཐག་པ་བཅད་པ་ལྟ་བུར་བཞག་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤར་གྱི་དམིགས་པ་བུ་ཅོལ་
སྟོང་ལེན་གྱི་སྤྱིས་པས་བསྐྱད་པའི་བཟུང་བློ་ཁོ་ན། དེ་ཕྱིན་དེ་ལྟ་བུའི་བློ་
འཛིན་སྤར་ནས་རང་ལུགས་སུ་བཞག་པ་སྟེ། ཅན་གྱི་མིས། བཅོན་པས་
བཏན་ན་ཁོད་པ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་སྤངས་ན་ནི་ཞུམ་བ་སྤྱི་བར་
འགྱུར། །དེ་བས་རིག་པ་མཉམ་འཇུག་རྟེན་དཀའ་ན། །བདག་གི་སེམས་
དཀྱགས་པས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེ་བས་འདི་ནི་ཅོལ་མེད་
གྱི་བློ་པའི་ཚོགས་གཏོགས་ཙམ་སྟེ། ཁ་སྤྱོད་ལས། གཉིས་གྲིས་བཟུང་
བ་ཡོངས་སྤངས་ལ། རྣམ་རྟོག་གནས་དང་བྲལ་བ་སྟེ། །ང་ཞེས་བུ་པའི་
རྣམ་རྟོག་འདི། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་ཡོངས་སུ་སྤངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་ཡང་ཡིན་རྟེ། །ང་ཞེས་པར་གཟུང་བློ། དེ་ནི་བདག་ལྟའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་
པ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོང་བར་གསུངས་པའོ། །གསུམ་པ་བུ་རྒྱུ་ལྟ་ཁང་
བལྟ་བ་ལྟ་བུར་བཞག་པ་ནི། ཡིད་གཡོ་མེད་དུ་འཆིང་པས་ཕྱི་ནང་གི་
རྟགས་ཅི་རིགས་པ་འཆར་རྟེ། དོ་རྟ་ལས། མཁའ་འཕར་བུས་ན་རྒྱུད་ནི་
རྣམ་པར་འཆིང་། །མཉམ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་རབ་རྟ་ཐིམ། །མདའ་
བསྐྱུན་གྲིས་སྤྱིས་རྣམ་ཞིག་རུས་ལྟན་ན། །མི་རྟག་གཡོ་བ་སྤར་དུ་སྟོང་

བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་རྣམ་པར་དབེན་པ་དེའི་དབང་
གིས་རྒྱང་དྲངས་པའི་རྟགས་སྣང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཞིག་འཆར་བ་
ནི། གསལ་ཉམས། རྟོང་ཉམས། བདེ་ཉམས་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། དེ་ལ་
གསལ་ཉམས་ནི་འབྱུང་ལྗེའི་རྒྱང་རང་མལ་དུ་འཆིང་བ་ལས་འཆར་བ་དང་།
དབྱ་སར་བྱགས་པ་ལས་འཆར་བ་དང་། དབྱ་མར་གནས་པ་ལས་དང་
དབྱ་སར་ཐེམ་པ་ལས་འཆར་བ་སོགས་ཡོད་ལྟར། གང་ཟག་པལ་ཆེར་ལ་
སྐབས་འདིར་འཆར་བ་ནི་དང་པོ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ས་རྒྱང་ཐེན་པ་ལས་
དུ་བ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ཞེས་པ་དུ་བ་འཕྱུང་བ་དང་དུ་སྤང་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་
འཆར། རྒྱ་རྒྱང་ཐེན་པ་ལས་སླིག་རྒྱ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ཏེ་སླིག་རྒྱ་ལྟར་ཤིག་
ཤིག་པ་འོད་ཟེར་ལྟ་དང་ལྟན་པ་སྟོ་མེར་བ་དང་། སྟོ་ཕྱི་བ་ཕྱི་བ་དང་། རྒྱ་
གཡོ་བའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་རྒྱག་ཅིང་ཆར་ཐེམ་འབབ་པ་ལྟ་བུ། མེ་
རྒྱང་ཐེན་པས་སླིན་བུ་མེ་བྱིར་ལྟར་དམར་ཅིག་ཅིག་པ་དང་། དམར་སྐྱ་སྐྱ་
བ་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲེ་ཞིང་། ཡལ་བ་དང་འདྲ་འཕྲོ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་འཆར། རྒྱང་
གི་རྒྱང་ཐེན་པས་མར་མེ་འབར་བའི་རྟགས་ཏེ་སྟོན་མེ་གཅིག་གསུམ་གཉིས་
ལ་སོགས་པ་ནས་སྟོན་མེའི་སྒྲོང་བ་བསྐྱེགས་པ་ལྟ་བུའི་བར་གྱི་རྟགས་
རྣམས་འཆར། ཡང་ན་རྒྱང་གི་རྒྱང་ཐེན་པ་ལས་སྐྱ་རེངས་གསུམ་པ་ཤར་
བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། བཀའ་ཡང་དག་པའི་ཆོད་མ་ལས། དུ་
བ་སླིག་རྒྱ་མེ་བྱིར་དང་། །སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་རི་བཞིན་དང་། །ནམ་མཁའ་
སླིན་དག་ལྟ་བུ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །ནམ་མཁའི་རྒྱང་ཐེན་པའི་རྟགས་རྣམ་
མཁའ་སླིན་དག་ལྟ་བུ་ནི། དུ་ག་ཆག་སེ་དང་ཕྱ་མིག་དང་སྐར་ཁུང་ལྟ་བུ་

གློ་མ་གྱི་ཅ་བ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་བཅའ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་རྣམ་འབྱོར་བསྒྲུབ་པ།
 སོགས་འབྲེལ་ཏེ་དེ་ཡང་ས་སྤྱར་ནས་མཐའ་དབུས་མེད་པར་འགྲོ་ཞིང་
 གང་གིས་ཀྱང་མི་སྤྱི་བ་པར་རང་དབང་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བྱས་རྒྱུ་དབུ་མར་ཞུགས་པ་སྟེ། ཞུགས་པར་མགོ་ཅོམ་པའི་རྟགས་འབར་
 བ་ལ་སོགས་པ་འཆར་ཏེ། དེ་ཡང་ས་སྤྱར་དབུ་མར་འཇུག་རྟགས་འབར་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐིག་ལེ་སེར་པོ་ལྷ་བ་ལྷ་བ་དུ་འབར་བའི་རྣམ་པ་དང་། ཅུ་རྒྱུང་
 འཇུག་རྟགས་རྒྱ་བ་སྟེ་ཆེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་གྱི་རྒྱ་བའི་རྣམ་པ་
 དང་། མེ་རྒྱུང་ཞུགས་རྟགས་ཉི་མ་སྟེ་ཉི་མ་འཆར་ཁ་དང་ཤར་བའི་རྣམ་པ་
 ལྟ་བུ། རྒྱུང་གི་རྒྱུང་ཞུགས་རྟགས་སྤྱ་གཅན་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་ནག་པོ་རྒྱུ་པོ་
 དང་མིག་གི་རྣམ་པ་སོགས་འཆར། བྱམ་མཁའི་རྒྱུང་དབུ་མར་འཇུག་པའི་
 རྟགས་སུ་སྟོག་ཅེས་པ་འོད་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་སྟོག་ཁེམ་ཁོམ་བྱེད་པ་ལྟར་སྤྱང་
 བ་སྟེ། རྟགས་བཅུ་ཞེས་བྱ་བ་གསལ་བའི་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་ཡང་གསལ་བ་ལ་དངོས་སུ་དང་། མི་གསལ་བ་ལ་མི་ལམ་ཅམ་དུའང་
 འཆར། དེ་དག་ཀྱང་དུས་འཁོར་ལས། བྱམ་མཁའ་ཀྱན་ནས་ཞེན་པའི་
 སེམས་དང་མིག་ནི་མི་འཇུག་རྟོ་རྟོ་ལམ་དུ་རབ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིས། །སྤྱོད་
 པ་ལས་ནི་དུ་བ་སྟོག་རྒྱ་རབ་གསལ་བི་མ་མེད་པའི་མཁའ་སྤྱང་ཉི་དང་མར་
 མེ་དང་། །འབར་བ་དང་ནི་རྒྱ་བ་ཉི་མ་རྟོ་རྟོ་རྣམས་དང་མཆོག་གི་ཆ་དང་
 ཐིག་ལེ་མཐོང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་རྟགས་ལྔ་ཆན་གྱི་ཕྱི་མ་ནི།
 མཆན་བརྟེན་ལས། བྱམ་མཁའ་ལས་བྱུང་རང་བྱུང་བ། །ཤེས་རབ་ལེ་
 ཤེས་མེ་པོ་ཆེ། །འོད་ཆེན་རྣམ་པར་སྤྱང་བར་བྱེད། །ཡེ་ཤེས་སྤྱང་བ་ལམ་
 མེ་བ། །འགྲོ་བའི་མར་མེ་ཡེ་ཤེས་སྟོན། །གཟི་བརྟེན་ཆེན་པོ་འོད་གསལ་

བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ། །རྟགས་བཅུ་ཤར་བའི་རྗེས་སུ་
 ཐེག་ལེ་ཆེན་པོའི་སྤང་བ་འཆར་བ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་ལ། སྤྱིར་གོ་རིམ་ངེས་
 མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རིགས་བྱུག་གི་གནས་སྤྱོད་འཆར་ཏེ། དེ་ཡང་སད་དུས་
 སམ། མི་ལམ་དུ་རང་ཉིད་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱོད་བའམ།
 གཞན་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་མཐོང་བ་དང་། རང་ཉིད་བདེ་འགྲོ་གསུམ་གྱི་
 ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་དང་། གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་བ་མཐོང་བའི་རྣམ་པ་
 སོགས་འཁོར་བ་ན་སྤྱད་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀྱན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 །ཁམས་ཆེ་ཆུང་མ་ངེས་པ་དུ་མ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་།
 འོད་ཀོར་དུ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱ་ཆེ་སྦྱ་ཆེག་རྒྱང་ཡབ་ཡུམ་
 ཆོས་བྱ། མཆོད་རྟེན་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་སོགས་མདོར་ན་སྤྱང་ལས་འདས་
 པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཆར་ཏེ། དཔལ་
 ཤ་བ་རས། རྟགས་བཅུ་རྟོགས་པར་གྱུར་པས་ན། །ཐེག་ལེ་ཆེན་པོའི་སྤང་
 བ་འབྱུང་། །སྦྱ་ཆོགས་ཐེག་ལེ་ཆེན་པོ་ལ། །ངེས་འགའ་ནག་པོའི་རྣམ་པ་
 འབྱུང་། །དེ་ནས་འགྲོ་བ་བྱུག་སོགས་དང་། །ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བའི་སྤྱུལ་སྤྱུ་
 དང་། །ལོངས་སྤྱོད་དུ་མ་མཐོང་གྱུར་པས། །སྦྱ་ཆོགས་གཞུགས་ཅན་འོད་
 གསལ་བའོ། །ཞེས་དང་། །ཉམས་ཀྱི་སྦྱོན་མེ་ལས། གཞན་ཡང་རྒྱུད་ཟེན་
 བག་ཆགས་དང་། །མེམས་ཕྱོགས་མེད་པའི་རང་སྤྱང་གྱིར། །ངན་སོང་
 གསུམ་གནས་སྤྱག་བསྐལ་དང་། །འདོད་ཁམས་ལྟ་མའི་སྤང་ཚུལ་
 དང་། །བསྐྱེད་ཆལ་དང་སངས་རྒྱས་ཞིང་། །ཉམས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཅི་ཡང་
 འཆར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྤྱན་ནག་དུ་བསྐྱོམས་ཀྱང་ཡང་།

སྒྲིམ་གྱི་ཅ་བ་ཞི་གནས་གྱི་ཉམས་བཅའ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་ནལ་འབྱོར་བསྒྲིམ་པ།

སྒྲིམ་གྱི་ཅ་བ་ཞི་གནས་གྱི་ཉམས་བཅའ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་ནལ་འབྱོར་བསྒྲིམ་པ།
བསྐྱེད་སྒྲིམ་པས་རྩ་བ་དང་རི་སོགས་གྱིས་སྒྲིབ་པ་མེད་ཅིང་པ་རོལ་གྱིས་ཅི་
བྱེད་མཐོང་བ་སོགས་ཟག་བཅས་གྱི་མངོན་ཤེས་འཆར་བས་བདག་ནི་
མངོན་ཤེས་ལྟ་དང་ལྟན་ཏེ་ས་ལམ་མཐོན་པོར་སྒྲིབས་པའོ་སྒྲིམ་པ་ཅམ་
དུ་སྒྲིམ་ནས་པ་ཡང་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །སྒྲིང་ཉམས་ནི་རྣམ་རྟོག་གི་ར་
རི་གཏན་ནས་དག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལུས་སེམས་ཡོད་དུ་མི་ཆོར་བ་བར་
སྒྲིང་སྒྲིང་པ་ལ་འདུག་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཉམས་གྱི་སྒྲིང་བ་འཆར་
བའོ། །བདེ་ཉམས་ནི་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྐྱེད་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པའི་བདེ་བ་ལྟ་བུའས།
འབྲིག་པའི་བདེ་བ་ལྟ་བུས་གང་ཞིང་བརྒྱལ་བ་ཅམ་དང་། བདེ་བ་ཁལ་
ཁོལ་གཡོ་བ་ལྟ་བུའོ། །བདེ་སྒྲིང་གི་ཉམས་བཟང་པོས་ལུས་སེམས་བརྒྱང་
བས་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པས་ཡིད་གཡོ་བ་དང་བྱལ་ནས་ཉིན་མཚན་
འདྲིས་ཏེ་ཉིན་ཞག་མང་པོ་མཉམ་བཞག་གཅིག་གིས་འདའ་བས་མི་འགྱུར་
བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དངོས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནམ་སྒྲིམ་པ་སོགས་འབྱུང་བར་
བཤད་དོ། །ཡང་ན་ཉམས་ལ། ལུས་ཉམས། སེམས་ཉམས། སྒྲིང་ཉམས།
མི་ཉམས་ཏེ་བཞིར་ཡང་བཞག་པའི། ལུས་ཉམས་ནི། ས་རྒྱུད་ཟེན་པས་
ལུས་ལྗིད་ཡོ་རེ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་མནན་པ་འདྲ་བ། རྩ་རྒྱུད་གིས་ལུས་
འཇམ་ཁིང་མཉེན་པ་གངས་སེལ་བ། མེ་རྒྱུད་གིས་བྱོད་ཆེ་ཁིང་རྩལ་བ་དང་
སྒྲིམ་པའི་སྒྲིང་བ། རྒྱུད་གི་རྒྱུད་ལས་ལུས་ཡང་ཁིང་ཡེར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ།
ནམ་མཁའི་རྒྱུད་གིས་ལུས་ཡོད་མེད་མི་ཆོར་བ་སོགས་འབྱུང་། སེམས་
ཉམས་ལ། ས་རྒྱུད་གིས་གནས་ཆ་ཆབ་བྱིང་རེ་བ། ལུན་ནི་བ་འབྱུང་། རྩ་

རྒྱུད་གིས་ཤེས་པ་འཇམ་མེ་བ་དང་། མེ་རྒྱུད་གིས་གནས་པའི་སྤྲེད་དུ་ཤེས་
 པ་ཆབ་ཚུབ་ཅུང་རེ་འབྱུང་། རྒྱུད་གི་རྒྱུད་ལས་སེམས་གཡེང་གཡེང་གཏད་
 སོ་མེད་པ། ཉམ་མཁའི་རྒྱུད་ལས་སྒྲོང་ཤས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཡུལ་སྒྲུང་
 སོགས་གང་ཡང་མེད་སྟུང་བ་འབྱུང་། སྒྲུང་ཉམས་ནི། སྒྲུང་བཤད་པའི་དུ་
 བ་སྤྲིག་རྒྱ་སོགས་ཡིན་ལ། མི་ཉམས་ནི། ས་རྒྱུད་ལས་མི་ལམ་དུ་ས་ནང་
 དང་ས་ཕྱག་དུ་ཉལ་བ་སོགས། རྒྱུ་རྒྱུད་ལས་ཕྱང་བ་རྒྱས་ཁེངས་པ་རྒྱ་
 བཀལ་བ་རྒྱས་ཁྱེར་བ་སོགས་མི། མེ་རྒྱུད་ལས་རི་དང་ནགས་ཆལ་ཁང་
 ཁྱིམ་རང་ལུས་སོགས་མེར་འབར་བ་མི། རྒྱུད་གི་རྒྱུད་ལས་རྒྱུད་གིས་ཁྱེར་
 བ་དང་། ཉམ་མཁའ་འབྱུང་བ། རྒྱ་རྒྱག་པ་སོགས་འབྱུང་། ཉམ་མཁའི་
 རྒྱུད་ལ་ཡང་རྒྱུད་གི་དང་མཚུངས་པ་དང་རང་ལུས་མེད་པར་སོང་བ་
 སོགས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། གཞན་སྒྲུང་བཤད་ཀྱི་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཀྱན་ཀྱང་
 མི་ལམ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཇེ་བཅུན་མི་ལའི་ཞལ་ནས། རྣལ་འབྱོར་
 པའི་ཉམས་ལ་ཅི་ཡང་འཆར། །དབྱར་ཀའི་སྤང་ལ་ཅི་ཡང་སྟེ། །གསུངས་
 པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་ན་ཁམས་གསུམ་དུ་གོ་ལ་བར་
 བཤད་པས། དེ་ཉིད་ཀྱིས། བདེ་དང་གསལ་དང་མི་རྟོག་གསུམ། །འདི་
 གསུམ་སྟོན་གྱི་གོ་ལ་ས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེ་བས་ན་མཚུངས་མེད་
 རྒྱལ་བའི་དབང་པོས། ཆོས་སྤྱི་ཡིན་ཞེས་སྟོན་མ་འདོགས། རྣམ་རྟོག་ཡིན་
 ཞེས་སྤྱར་མ་འདེབས། བཏང་སྟོམས་སུ་ཞོག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལམ་
 དུ་ཁྱེར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དགའ་ཞེས་སྤང་བྱེད་གི་སྟོ་མེད་པར་ལམ་དུ་
 ཁྱེར་བའི་བྱིར་བྱ་རྒྱུད་ལྟ་ཁང་བལྟ་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱིས་བ་རྒྱུད་དུ་

མོས་ཀྱི་ཅ་བ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་བཅའ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱོས་པ།
 འདྲ་ཤེས་མ་བྱེ་བ་ལྟ་ཁང་དུ་ཁྱིད་ནས་ལྡེར་བཅོ་དང་མཆོད་རྩིས་ཀྱི་བྱེ་
 བྲག་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་དག་བསྐྱན་ཡང་དེ་ལ་ལེགས་ཉེས་སུ་རྟོག་པ་དང་
 འདོད་པ་མི་འབྱུང་བ་དེ་དཔེར་བྱས་པའོ། །འདིར་འཕྲོས་དོན་ཅུང་ཟད་
 བརྗོད་ན། དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་འདི་དག་ལ་རང་གཞན་གྱི་མཁས་
 གྲུབ་ཀྱིང་མ་རྣམས་བྱག་རྩོགས་སྦྱོར་བྱག་གཏུམ་མོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཤར་བ་ཐམས་ཅད་གོ་འཕང་མཉམ་པར་བཞེད་པ་དང་། སྦྱོར་བྱག་གི་
 ཉམས་ནི། བྱེ་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་པར་འཆར་བུལ་ཆེ་ཞིང་རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྡན་ངོ་མ་ཡིན་ལ། གཞན་
 རྣམས་སྦྱོང་གཟུགས་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་ཀྱན་པར་མ་དེས་ཞེས་གནད་དུ་
 བསྐྱེན་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་ལས་གང་ཤར་བའི་རྟགས་ལ་ཡང་བྱུང་པར་ཡོད་
 པར་བཞེད་པ་དང་ཡང་གཏུམ་མོ་སྦྱོར་བྱག་སོགས་སྐྲགས་ལམ་སྐྱེན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྦྱོང་གཟུགས་ནི་རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྡན་དངོས་
 ཡིན་ཀྱང་། བྱག་ཆེན་གྱི་སྐབས་འདིར་འཆར་བ་ནི་མདོ་དང་སྐྱེན་མོང་པ་
 ལས་བྱུང་བའི་བྱེར་སྐྲགས་ལམ་ཁོ་ནའི་སྦྱོང་གཟུགས་པས་དམན་ཞིང་།
 དེའི་དོན་གྱིས་སྦྱོང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཉམས་ཀྱན་མི་སྣང་བར་དག་
 རྩིས་ངོ་མོ་མཐོང་དགོས་པ་ཡིན་ལ། སྐྲགས་ཀྱི་དེར་ནི་ཉམས་སྣང་དེ་དག་
 རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་ཞིང་བརྟན་པ་ཉིད་ལས་འགྱུར་མེད་བདེ་ཆེན་རྟོགས་པ་ཡིན་
 ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཡོད་མོད། འདིར་ཡང་རྟགས་སྣང་དེ་ཀྱན་ལས་
 སྣང་གི་སྣང་དུ་ཁྱིད་པས་ཉམས་སྣང་དུ་འཕོ་བ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 མཛོན་དུ་བྱེད་པ་སྤིང་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་འོད་གསལ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་

ཡང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཞིར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ཕྱིན་སྐྱགས་ལམ་
 ཁོ་ནའི་དང་རྣམ་དབྱེ་འབྱེད་དཀའ་བར་ཡང་སྤང་ངོ་། ཁོ་ན་གྱར་བརྒྱན་
 པའི་ཕྱག་བཞེས་སྤྱི་ཙམ་དུ་དེ་ལྟར་དགྲི་བའི་སྲོལ་མི་མཛད། གདུལ་བྱའི་
 སྐལ་བའི་བྱད་པར་གྱིས་དེ་འབྲུག་པ་མི་སྲིད་པའང་མིན་ནོ། །སྐྱོང་ཚུལ་བྱང་
 རྒྱལ་དུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་འདི་སྤྲུལ་ཅེས། རྣམ་པ་མེད་ཅིང་དོགས་པ་
 མེད། །འདོད་པ་མེད་ཅིང་སྤྲིག་པ་བྲལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །གང་
 ཟག་གི་རིགས་འགའ་ཞིག་ལ་དུ་སོགས་ཀྱི་ཉམས་སྤང་མ་ཤར་ཡང་ངོ་མོ་
 མཐོང་རྒྱས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་གྱི་ཆེ་སོར་སྤྱད་པ་བཞིན་ཉམས་སྤང་ཆེད་
 དུ་བསྐྱབས་དགོས་པའང་མིན་ཏེ། རྒྱད་སྟོང་པོ་ལས། སྤྲིག་རྒྱལ་སོགས་
 ཉགས་གང་ཞིག ། རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་དགོས་མིན་ཏེ། །མངོན་དུ་གྲུབ་པའི་
 རྣམ་མཁའ་ཆེར། །ཉགས་ནི་དགོས་པ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་སྤང་པོ་ཆེ་ལ་ཆེར་མ་བཏབ་པ་ལྟ་བུར་བཞག་པ་ནི།
 སྤང་གཉིན་དུས་མཉམ་པ་དེའི་ཆེ་འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དེ་ལ་སྟོང་
 ཉིད་ཀྱི་ཆགས་ཟེར། དེས་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ཐོབ་པར་
 བྱེད་ལ། དེ་ནི་གནས་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་དེ། སྟོམ་རིམ་ལས། སྤྱི་རོལ་
 གྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ནས་ནང་གི་དམིགས་པར་རྒྱན་དུ་རང་གིས་
 རང་གི་འཇུག་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་
 དེ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ནི་ནི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལས་སོ་སོར་
 རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། ལུང་འཕྲོར། ཞི་གནས་དེ་ཉིད་ལ་
 གནས་པའི་ཆེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་

སྒྲོམ་གྱི་ཅ་བ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་བཅའ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་ནལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པ།

སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དེ་ནས་དེ་ཡི་ལྷས་དང་
སེམས། །ཡིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་ཆེ་ཐོབ་ནས། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་དབྱེད་ཤེས་
བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནི་གནས་ཐོག་ཏུ་རྟོག་པ་སྦྱས་པ་དང་ངོ་ཤེས་པའི་བླ་
པ་དུས་མཉམ་དུ་ལངས། སྤང་གཉེན་བྱང་འཕྲོད་པས་ནམ་རྟོག་གཅིག་
ནས་གཉིས་སུ་བརྒྱད་མ་བྱལ། གཉེན་པོ་རྩལ་བས་སྦྱབ་མ་དགོས་པར་
རང་བྱུང་བའི་བླ་པ་རྩལ་བཅངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་རྟོག་བྱུང་ཆོར་ལ་
དགག་སྦྱབ་མི་བྱེད་པར་འཛིག་པ་སྤང་པོ་ཆེ་ལ་ཆོར་མ་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་ལྟ་
བཞག་པའི་དོན་ནོ། །འདིའི་དཔེ་དོན་ལ་འགའ་ཞིག་སྤང་པོ་ཆེ་མཆོངས་
རྒྱག་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་། སྤང་རྗེས་སྦྱི་པོར་ལྷགས་སུ་བཟུང་ནས་ཁ་ཁ་
སྦྱས་མ་ཐག་ཉལ་བ་བཞིན། ནམ་རྟོག་ཉོན་མོངས་ཅི་སྦྱེས་རང་ངོ་ཤེས་པ་
ཅམ་གྱིས་རང་གྲོལ་དུ་འཕྲོ་བའོ། །ཞེས་འཆད་མོད། དོན་མཐེལ་ནི་སྤང་
ཆེན་ལ་ཆོར་མ་བཟུང་ཀྱང་དེ་ལ་ཉམས་ངམེད་པའི་དོན་ནོ། །སྤབས་འདི་
ནི་མཉམ་མེད་དྲགས་པོས། སྤང་ལ་མ་ངེས་པའི་ཞི་གནས་ཞེས། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མར་བསྡགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། འདི་
ནས་གནས་ཐོག་ཏུ་འགྱུ་བ་སྤང་རགས་ཅི་གར་ཡང་གཉེན་པོའི་རྩལ་བས་
བསྦྱབ་པ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་དུ་ཤོར་བ་དང་། ནམ་རྟོག་གཅིག་ནས་
གཉིས་སུ་བརྒྱད་པ་སོགས་གཉེན་པོའི་ཅབ་ཅུབ་མི་དགོས་པར་ངོས་ཟེན་
པ་དེ། གནས་ཐོག་འགྱུ་བའི་རང་ངོ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། རང་ངོ་ཤེས་ཅམ་
ནས་སྒྲོམ་སྒྲོའི་འདུན་པས་བྱིར་བསྡེགས་མི་དགོས་པར། རྩ་ཐོག་ཏུ་རྩ་
རྒྱག་པ་བཞིན་གནས་པ་ཁོ་རང་གི་སྤྱིང་དུ་རང་གསལ་དུ་ཡིར་གྱིས་སྦྱོབ་

བ། ཀནས་འགྲུ་གཉིས་ཐ་དང་དུ་དབྱེ་མ་དགོས་པ་དེ་གནས་འགྲུ་གཉིས་
 གྱི་བར་ལག་འབྱེལ་བའོ། །དེ་དུས་ཀྱི་གནས་པ་དང་འགྲུ་བ་ངོ་མེས་མཁན་
 དེ་ལ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་བའམ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་མེས་རབ་དང་རང་
 རིག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཚེ་ལ་སྐྱབ་མེད་པའི་རང་གསལ་འཛིན་མེད་ཅེས་ཀྱང་
 བྱའོ། །དེ་ཡང་སྐྱུ་ཏར། ཐོག་མ་མཐའ་མའི་རྟོག་ལས་གྲོལ། །ནམ་མཁའ་
 ལྟ་བུར་མཁས་པས་སྒྲོམ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མའི་རྟོག་པ་ཞེས་པ་
 བློ་དགག་བྱ། མཐའ་མ་ཞེས་པ་ནི་འགྲུགས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོའོ། །དེ་ལ་
 གནས་པ་མཐའ་མ་རྒྱ་མཚོ་རྒྱབས་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་དེའི་
 མཐའ་མ་ཞེས་པའང་འདྲ་མེས་ཆེ་གཅིག་པ་དེའི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་
 དགོངས་ཤིང་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པར་མ་ལྟར་བས་འདྲིན་
 སེམས་དེ་འདྲིན་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་པས་སོ། །འདི་
 དུས་གནས་ཐོག་ཏུ་འགྲུ་བའི་རང་ངོ་མེས། འགྲུ་ཐོག་ཏུ་གནས་པའི་རང་
 ས་འཛིན་པས་གནས་འགྲུའི་བར་ལག་འབྱེལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཆེ་གཅིག་རང་
 རོ་འཕྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆེ་གཅིག་གི་ནལ་འཕྲོར་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་
 སྒྲོམ་རིམ་དུ་མཛད་ན་སེམས་གནས་དབྱུ་པོ་གང་དང་གང་དུ་འཕྲོར་ཞེ་ན།
 དེ་ལ་སེམས་གནས་དང་པོ་སེམས་འཛིན་པ་ནི། སེམས་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་
 ལྟར་སོགས་ཀྱན་ལ་འཕྲོ་ཞིང་ཡེངས་ནས་མི་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཡང་དག་
 པར་བསྐྱུས་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པ་སྟེ། དམིགས་པ་ལ་ནི་
 སེམས་གཏད་ནས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱུན་དུ་འཛིན་པ་ནི། དང་པོར་
 དམིགས་པ་ལ་གཏད་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་ཡེངས་མི་གཏོང་བར་

སྒྲོམ་གྱི་རྩ་བ་ཞི་གནས་གྱི་ཉམས་བཅའ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པ།

དེའི་རྒྱུན་མཐུད་ནས་འཛོག་པ་སྟེ། དེ་རྒྱུན་རྣམ་པར་གཡེངས་མི་བྱ། །ཞེས་
སོ། །དེ་དག་ནི་དཔེན་གསུམ་རྟེན་ཅན་རྣམས་དང་སྦྱོར་ལ། གསུམ་པ་ཟློན་
ཏེ་འཛོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བརྟེན་ངེས་གྱིས་གཞན་དུ་ཡེངས་ན་དེ་ཞེས་པར་
བྱས་ནས་སྤར་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་གཡེང་སྦྱར་
དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །དེ་ལ་སྤར་ནི་ཟློན་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ཉེ་
བར་འཛོག་པ་ནི། སེམས་འཕྲོ་ཡུལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལས་ཡང་ཡང་བསྐྱུས་ཏེ་ལྷ་
བར་བྱས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཅེན་གྱིས་འཛོག་པ་སྟེ། ཟློན་ལྷན་གོང་ནས་
གོང་དུ་ཡང་། །སེམས་ནི་ནང་དུ་བསྐྱུ་བར་བྱ། །ཞེས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཐོལ་
སྦྱེས་ཅད་གཅོད་ངང་འགྲིག་གོ། །ལྷ་པ་དུལ་བར་བྱེད་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛོན་
གྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་ཏེ་དེ་ཉིད་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱས་པས་སེམས་དུལ་བར་
བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཉིང་ངེ་འཛོན་ལ་སེམས་
འདུལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དུག་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། རྣམ་གཡེང་གི་ཉེས་སྦྱོན་
བསམས་ནས་ཉིང་ངེ་འཛོན་ལ་མི་དགའ་བའི་སེམས་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ།
རྣམ་གཡེང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་
སོ། །བདུན་པ་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། ཆགས་སེམས་དང་ཡིད་མི་
བདེ་བ་དང་རྒྱགས་གཉིད་ལ་སོགས་པ་ཉིང་ངེ་འཛོན་ལ་སྦྱོན་བྱུང་ན་སོ་
སོའི་ཐབས་གྱིས་དེ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཆགས་སེམས་ཡིད་
མི་བདེ་ལ་སོགས། །ཡངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་ཏེ། དེ་གསུམ་
ནི་སྦྱར་བསྐྱར་ནས་སྦྱི་བྱུང་དུ་འགྱུར་རོ། །བརྒྱད་པ་ཅེ་གཅིག་དུ་བྱེད་པ་
ནི། ཉིང་ངེ་འཛོན་དེ་ཉིད་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་ཕྱིས་ནས་

འབད་མེད་ལྷན་ཆགས་སུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ།
 དེ་ནས་སྒྲིམ་བཅོམ་ཅན་གྱིས་ནི། །སེམས་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
 བཅས། །རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བ་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །དེ་ནི་གང་ཤར་བཟོ་
 མེད་ཀྱི་སྒྲིང་ཚུལ་དང་སྒྱུར་རོ། །དགུ་པ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ནི། སེམས་
 བརྒྱད་པ་དེ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། འབད་མེད་ལྷན་གྱུ་བ་ཏུ་རང་གི་རང་
 གིས་འཇུག་ཅིང་རང་དབང་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་
 བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ནི་བཞག་ཐབས་གཉིས་པ་མན་དང་འཕྱོར་བ་ཡིན་
 རོ། །ཡང་ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་སེམས་གནས་དགུ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་བཞི་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པ་དང་། བར་
 ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་དང་། སྐབས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། ལྷན་
 གྱིས་གྱུ་བ་པར་འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་
 འཛོག་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་
 རོ། །བསྐྱེམས་ཏེ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་ཉེ་བར་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་དུལ་
 བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྐབས་
 སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་རོ། །རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་
 ལ་ནི་སྐབས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་རོ། །ཉིང་
 དེ་འཛོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཚུལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་
 རོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་སེམས་གནས་དགུ་པའི་མིང་གོང་དང་མི་འབྲུ་བ་ཅན་
 རེ་བྱུང་ཡང་ངོ་མོ་གཅིག་པ་ཡིན་རོ། །འོ་ན་སེམས་གནས་དང་པོ་གཉིས་
 ལའང་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་ཡོད་ལ། བར་པ་ལྷ་ལའང་སྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་

སྒྲོམ་གྱི་ཙ་བ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་བཙལ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པ།

དགོས་པ་ཡོད་པས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་
ཡོད་ཀྱང་དང་པོ་གཉིས་ལ་སེམས་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཤས་ཆེ་བས་
སྒྲིམས་ཉེ་འཇུག་པའི་ཐ་སྟད་དང་། བར་པ་ལ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་འགྲོ་བ་
ཤས་ཆེ་བས་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཐ་སྟད་གསུངས་པར་སྤང་ངོ་། །དེ་ལ་
བཞག་ཐབས་བཞི་པས་སྤང་གཉིན་དུས་མཉམ་པ་དེའི་ཆེ། འདོད་སེམས་
ཅེ་གཅིག་པ་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་ཟེར། དེས་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་
ཏུ་སྤངས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཞི་གནས་མཆོན་ཉིད་པར་འདོད་དེ། སྒྲོམ་
རིམ་ལས། བྱེ་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞི་ནས་ནང་གི་དམིགས་
པར་རྒྱན་དུ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤངས་
པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
དང་། དེ་ལས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། ལུང་འཕྲོར། ཞི་
གནས་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་གནས་པའི་ཆེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་གཡོ་བའི་ཉིང་
དེ་འཛིན་དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་ན་སྤང་བ་རྟོགས་ན་སྒྲོམས་པར་འཇུག་
པ་དགུ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་ལ། འདིར་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཙམ་
ནས་ལྷག་མཐོང་དུ་ཁྱིད་པས་མཐར་གནས་ཀྱི་སྒྲོམས་འཇུག་སོགས་ལ་
སྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་དབའ་བོས། ཁྱིད་ཀྱི་བསྟན་ལས་
ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི། སྟེ་བོ་མ་རིག་གིས་ལྟོངས་པ། སྟིང་ཅེའི་བར་དུ་ཕྱིན་
ནས་ཀྱང་། །རྟུག་བཟུལ་ཡང་འབྱུང་སྟིང་པ་སྟུབ། །ཁྱིད་ཀྱི་བསྟན་པའི་
རྗེས་ཞུགས་རྣམས། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །བདུད་ཀྱི་

མིག་རས་བཙའ་བཞིན་དུ། །སྲིད་པ་དག་ནི་བསྐྱོག་པར་བྱེད། །ཅེས་དེ་
 བཞིན་གསལ་གསུངས་པར་བསྐྱོད་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་དངོས་
 གཞིར་མི་ལྟོས་པར་སྒྲག་མཐོང་སྤྱེ་བར་བཤད་དོ། །སྐབས་འདིར་ཞི་ལྷག་
 གི་རྒྱ་བསྐྱོན་པ་དང་། ཞི་ལྷག་གི་སྤྱི་བ་པ་སྤང་བ་ཞར་བྱུང་ཚུལ་གྱིས་བཤད་
 བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་སྤེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། བཙམ་ལྷན་
 འདས་ཞི་གནས་དང་སྒྲག་མཐོང་གི་རྒྱ་གང་ལགས། བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་
 རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་ངོ་། །ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་སྒྲ་བ་རྣམ་
 པར་དག་པའི་རྒྱ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་། རྗེ་སྐམ་པོ་པས་ཀྱང་རྒྱ་དེ་ལྟར་དུ་
 གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ཞི་གནས་ནི། རྩ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་དང་རྟེན་
 འགྲེལ་དང་ཆོགས་བསགས་པ་དང་སྤྱི་བ་པ་སྤངས་པ་ལས་སྤྱེ་བར་བཤད་
 དེ། དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ལའང་མཚུངས་སོ། །སྐྱོམ་རིམ་བར་བར། མཐུན་
 པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ། འདོད་པ་རྒྱུང་བ་ཆོག་ཤེས་པ་བྱ་བ་མང་པོ་སྤང་
 བ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ། རྣམ་རྟེན་གྱི་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་དུག་ཞི་
 གནས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། སྤྱི་བ་བྱ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ། མང་དུ་ཐོས་པ་བཙའ་བ།
 ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་གསུམ་སྒྲག་མཐོང་གི་རྒྱར་བཤད་དོ། །ཞི་ལྷག་
 གི་སྤྱི་བ་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཙམ་ལྷན་འདས་སྤྱི་བ་པ་ལྟ་པོ་གང་
 དག་ལགས་པ་དེ་དག་ལས། དུ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ལགས། དུ་ནི་ལྷག་
 མཐོང་གི་སྤྱི་བ་པ་ལགས། དུ་ནི་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་བ་པ་ལགས། བྱམས་པ་
 རྟོན་པ་དང་འགྱོད་པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱགས་པ་དང་
 གཉིད་དང་ཐེ་ཆོམ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་སྤྱི་བ་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་ལ་འདུག་

སྒྲིམ་གྱི་ཙ་བ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་བཅའ་ནས་ཅེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲིམ་པ།

པ་དང་གཞོན་སེམས་ནི་གཉིས་ཀའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་སྒྲིབ་
པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་མདོར་བསྟུན་བྱིང་སྒྲུགས་ཞོད་
གསུམ་དུའམ་བྱིང་ཞོད་གཉིས་སྤུང་འདུལ། གསུམ་དུ་བྱིང་པ་ལྟར་ན།
སྒྲིམ་རིམ་ལས། གང་གི་ཆེ་དཔུས་ལོང་ལྟ་བུའམ་སྒྲན་པར་ཞུགས་པ་ལྟ་
བུའམ། མིག་བརྩམ་པ་ལྟ་བུར་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་གསལ་བར་མི་
མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་བྱིང་བར་གྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྒྲུགས་པ་
ནི། མཛོད་འགྲེལ་དུ། སྒྲུགས་པ་གང་ཞེ་ན། ལུས་ལྗེ་བ་ཉིད་དང་སེམས་ལྗེ་
བ་ཉིད་དེ་ལུས་ལས་སྤྱི་མི་རུང་བ་དང་། སེམས་ལས་སྤྱི་མི་རུང་བ་ཉིད་གང་
ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས། ཞོད་པ་ནི། ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལས། ཞོད་པ་གང་
ཞེ་ན། སྒྲུག་པའི་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་འབྲུག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་
གཏོགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པའི་
ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། སེལ་ཐབས་ནི་མདོར་བསྟུན་ན། ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས།
བྱིང་ཞིང་ལྗེ་བ་གཟེངས་བསྟོད་ཅིང་། །འཐོར་ཞིང་འབྲུམས་པ་རང་སོར་
བཞག་ཅེས་པའི་དོན་ལྟར་དང་། གཞན་ཡང་ཞོད་པ་ལ་མི་རྟག་པ་བསྒྲིམས་
ནས་ཡིད་ཞུམ་པར་བྱིང་པ་དང་། འགྱོད་པ་ལ་དེའི་ཡུལ་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བ་
དང་། སྒྲུགས་པ་ལ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱིང་པ་དང་། བྱིང་པ་ལ་
གཟེངས་བསྟོད་པ་དང་། གཉིད་ལ་སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཟེ་
ཆོས་ལ་ཡིད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དབབ་པ་དང་། འདོད་འདུན་ལ་འདོད་ཡོན་གྱི་ཉེས་
པ་དང་ཆོག་ཤེས་བསམ་པ་དང་། གཞོད་སེམས་ལ་བྱམས་པ་དང་། གཞན་
ཅན་གྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་གནད་དུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

༥ གཉིས་པ་གནས་འགྱུར་ཅ་བ་དབྱེད་དེ་ལྷག་མཐོང་ངོས་བཟུང་
ནས་སྒྲིལ་བྲལ་གྱི་ནལ་འཕྲོར་བསྒྲོམ་པ་ལ། གནས་འགྱུར་ཅ་བ་དབྱེད་པ།
ལྷག་མཐོང་ངོས་འཛིན་པ། སྒྲིལ་བྲལ་གྱི་ནལ་འཕྲོར་བསྒྲོམ་པ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་གནས་འགྱུར་ཅ་བ་དབྱེད་པ་ནི། རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་ལས། སེམས་
ཀྱི་སྒྲུང་ཆེན་སྒྲིལ་པ་ནི། །ཆོས་ལ་སེམས་པའི་ཀ་ཆེན་ལ། །ཅི་ལྟར་
བརྟགས་པ་མི་འཆོར་བར། །དེ་ལྟར་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་བརྟག་ །ཅི་ནས་
ཉིང་འཛིན་བཅོན་པ་ནི། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་མི་འཆོར་བར། །བདག་
གི་ཡིད་ནི་གར་དཔྱོད་ཅེས། །དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་སོ་སོར་བརྟག་ །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དབྱེད་པར་བྲལ། དེའི་ཚུལ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
ཞི་གནས་དེ་ཁ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱ་ལངས་པ་ལྟེ་ཞི་གནས་ཅུང་
ཟད་ངར་དང་ལྷན་པས་དཔྱོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱང་གནས་
འགྱུས་བྱེ་བའི་འགྱུ་བ་ནི་མིན་ཏེ། བོང་མ་དག་ཅེ་གཅིག་གི་མཉམ་རྗེས་
གནས་མི་གནས་ཞེས་ཅེ་གཅིག་གི་སྐབས་སུ་སེམས་གནས་པ་མཉམ་
བཞག་དང་། མི་གནས་པ་རྗེས་ཤེས་ཡིན་པའང་འདི་ལ་རྗེས་སོབ་ནི་མེད་
པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱེད་གཞི་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་
ཚུ་ལས་གཞན་པའི་བྲགས་རོམ་མེད་པ་བཞིན་ཏེ། རོ་ཏ་ལས། དེ་ལྟར་
བདག་ཉིད་ངེས་པར་མ་འཁྲུལ་པར། །རང་གིས་རང་ལ་ངེས་པར་ཤེས་
པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡངས་མེད་ཀྱི་དཔྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབ་
དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱང་པོས། དེ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་ནི་ལྷག་མཐོང་དང་ཐ་
མི་དད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པའི་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་

ཕྱིར། ཞེ་གནས་ཀྱི་ལམ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པའི་སེམས་ཀྱི་སྒྱུད་
 ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་། དམིགས་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་
 སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་དཔྱད་ན། གནས་པ་དེའི་ངོ་བོ་རི་ལྟ་བུ་
 ཞིག་ཚུལ་རི་ལྟར་གནས། དེ་ལས་རི་ལྟར་འགྱུ། འགྱུ་བའི་ཆེ་གནས་པ་
 ལས་གཡེལ་ཏེ་འགྱུའམ། གནས་བཞིན་པར་འགྱུ། འགྱུ་བ་དེ་གནས་པ་
 ལས་གཞན་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། དེ་ཀའི་ངོ་བོ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་མཐར་འགག་
 པའི་ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེས་དབྱེད་ཅིང་། གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུ་བ་
 དང་། འགྱུ་བ་ལས་གཞན་དུ་གནས་པ་བཞག་དུ་མེད་པས་གནས་འགྱུའི་
 ངོ་བོ་མ་རྟོག་པ་དེའི་ཆེ། དཔྱད་མཁན་གྱི་རིག་པ་ཉིད་ལ་བརྟགས་པས།
 བལྟ་བུ་དང་ལྟ་བུ་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས། དེའི་ངོ་བོ་གང་དུ་ཡང་བཞག་
 དུ་མེད་པས་སྒྲོ་འདས་ཀྱི་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་དང་བལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 རྒྱལ་བའི་དབང་པོས། རྒྲོས་བྱས་ཀྱི་ལྟ་བ་བཟང་ཡང་འདིག ། རྒྲོ་འདས་
 ལ་ལྟ་བའི་མིང་ཡང་མེད། །བལྟ་བུ་དང་ལྟ་བུ་དབྱེར་མེད་པའི། །ངེས་པ་
 འདི་སྒྲ་མའི་རིན་ལས་རྟོག། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དོ་ཉར། གདོད་
 རས་དག་པ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ལ། །བལྟས་ཤིང་བལྟས་ཤིང་མཐོང་
 བ་འགགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། སེམས་ཉིད་
 ཀྱི་ངང་དུ་བལྟས་ལགས་པས། །ལྟ་བུ་ཀྱི་ཤེས་པ་དབྱེངས་སུ་
 ཡལ། །བལྟ་བུ་དང་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཟད། །ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་
 དབྱེད་པ་དག་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟས། ཅི་ནས་ཉིང་འཛིན་བརྩོན་པ་

ནི། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གྲང་མི་འཆོར་བར། །བདག་གི་ཡིད་ནི་གར་དཔྱོད་
 ཅེས། །དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་སོ་སོར་བརྟག། ཅེས་ཡེངས་མེད་ཀྱི་རང་ནས་
 དཔྱོད་པ་དང་། དཔྱོད་མཁན་གྱི་རིག་པ་དབྱུང་གཞི་དང་བཅས་པ་ཡིད་ཀྱི་
 ཆོ་འཕྱུལ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ཡང་དམིགས་སྤྱུ་མེད་པར་བསྟན་པ་སྟེ། འདི་
 ལ་དགོངས་ནས་ཨུ་དེ་ལའི་ཞལ་ནས། བདེ་དེ་གང་གིས་རིག་ཅེ་
 བ། །ཡིད་ཀྱིས་རིག་པ་བྱེད་མོད་ཀྱི། །རང་བཞིན་མེད་ཕྱིར་རིག་བྱ་
 དང་། །རིག་བྱེད་གྱུར་པའི་སྒྲོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཤེས་
 རབ་དེས་གཉིས་འདོན་རྟོག་ཆོགས་སྤངས་ནས་དེ་ཉིད་གྲང་ཉེ་བར་ཞི་བར་
 འགྱུར་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་པ་དགོན་བརྟེན་གས་ཀྱི་ནང་ཆོན་འོད་སྤང་གིས་
 ལྷས་པའི་མདོ་ལས། ཤིང་གཉིས་བྱུང་པ་ལས་ནི་མེ་འབྱུང་སྟེ། །བྱུང་བ་དེ་
 ཡིས་དེ་གཉིས་བསྟེན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་དབང་པོ་སྦྱེས་ནས་
 གྲང་། །སྦྱེས་པ་དེ་ཡིས་དེ་གཉིས་སྟེན་པར་བྱེད། །ཅེས་ཤིང་ལྷན་པོ་བྱེད་
 ཏུ་གཤགས་པ་གཉིས་པན་ཚུན་བྱུང་ཅིང་བསྐྱབས་པ་ལས། རྩོ་བྱར་དུ་མེ་
 བྱུང་བ་དེས་ཤིང་གཉིས་ཀ་བསྟེན་ནས་ཐལ་བ་ཅམ་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན།
 གནས་འགྱུ་གཉིས་ལ་སོར་རྟོག་གིས་དབྱུང་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་རྩོ་བྱར་དུ་སྦྱེ་ལ། དེས་གནས་འགྱུ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྤངས་
 མཐར་ཤེས་རབ་ཁོ་རང་ཡང་དམིགས་སྤྱུ་མེད་དེ་དཔེར་བཀོད་པའི་གཙུབ་
 ཤིང་དང་གཙུབ་གཏན་བསྐྱབས་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་མེས་ཤིང་གཉིས་
 བསྟེན་མཐར། སྟེན་བྱེད་ཀྱི་མེ་ཡང་ཟད་པ་དང་མཚུངས་པར་ངོ་སྤྲད་པ་
 སྟེ། རྩོད་འཇུག་ཤེས་ལེར་ཡང་། རྩོད་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པས་

ནི། །དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སྒྲོང་འགྱུར་ཞིང་། །ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་
 བས་ནི། །དེ་ཡང་བྱིས་ནས་སྒྲོང་བར་འགྱུར། །གང་ཆེ་གང་ཞིག་མེད་དེ་
 ཞེས། །བརྟག་བྱའི་དངོས་པོར་མ་དམིགས་པ། །དེ་ཆེ་དངོས་མེད་རྟེན་
 བྲལ་བ། །སྒྲོ་ཡི་མདུན་ན་ངེ་ལྟར་གནས། །གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་
 དག ། །སྒྲོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་ན། །དེ་ཆེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་
 བས། །དམིགས་པ་མེད་པ་རབ་རྟུ་ཞི། །ཞེས་དང་། དབྱ་མ་འཇུག་པར།
 སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས། །མི་རྟོག་ནལ་འབྱོར་པ་ནི་གྲོལ་
 འགྱུར་ལ། །རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་དེ། །རྣམ་པར་དཔྱོད་
 པའི་འབྲས་བྱར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་
 ངོས་བཟུང་བ་ནི། མཉམ་བཞག་གི་ངང་ནས་དགའ་སྦྱིད་ལྟ་བུའི་ཆགས་
 སྒྲོང་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསལ་ཞིང་ངར་དང་བཅས་པ་ཞིག་འཆར་
 ཏུ་བཅུག་སྟེ། དེ་ཤར་བ་ན་དེ་གའི་སྒྲོང་ཚུལ་ལ་གཅེར་གྱིས་བལྟས་པས།
 རྟོག་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པའི་ཆ་ནས་ག་མ་ཆག་གྲུ་མ་ཉམས་པ་ལ། རོ་བོའི་ཆ་
 རས་ངོས་བཟུང་ཏུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཏུ་མཐོང་སྟེ། རྣམ་ཆ་
 གསལ་བ་དང་། རོ་བོ་སྒྲོང་པ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་འགྱུ་སྒྲོང་ཏུ་ཉམས་
 སུ་སྒྲོང་བས་ཨ་འཐས་གྱི་བདེན་འཛིན་མི་བསྐྱེད་པ་ན། རྣམ་རྟོག་ལྷན་
 སྒྲིམ་གྱི་རང་ངོ་མཐོང་བ་ལྷག་མཐོང་ངོས་བཟུང་བ་ནི་གང་ཤར་ངོས་འཛིན་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གྱི་རིག་པ་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ལ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་འཆར་
 བ་འདི་ལ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །རྟོག་པ་དེའི་འཆར་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་མ་
 འགགས་པར་གསལ་བཞིན་དུ། ཐ་མལ་དུ་ཡེངས་ཤིང་འབྲལ་པའི་རྣམ་

རྟོག་རང་ཁ་མ་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ལ། འབྲུལ་རྟོག་གི་བྱ་
 བ་ཨ་འཐམས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མི་བསྐྱེད་ཅིང་། རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་
 བཞིན་ངོས་བཟུང་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད། དེ་ལྟར་རྟོག་པའི་ནམ་
 བ་གསལ་བ་དང་། རོས་བཟུང་མེད་པའི་སྟོང་པ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ།
 སྟོང་འགྲུའམ་འགྲུ་སྟོང་ལྟ་བུར་ཉམས་སྲུང་བའི་ནམ་རྟོག་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་
 རང་ངོ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་རྒྱལ་པ་ཞི་རྩ་ལས་མ་འདས་ཤིང་རྩ་
 ཉིད་རྒྱལ་སྲུང་ཤར་ལ་ཤར་ཡང་རྩ་ལས་གཞན་མིན་པ་ལྟར་ནམ་རྟོག་གྲང་
 ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་མ་འདས་ཤིང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་མ་འགགས་པས་
 རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་རྟོག་པའི་ནམ་བ་ཅམ་དུ་ཤར་ལ། ཤར་ཡང་
 དེའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་དང་བྲལ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་མིན་པ་ལྟར་
 རོ། །འདིའི་སྐབས་སུ། རྟོག་པའི་འཆར་སྒོ་མ་འགགས་པ་ལ་ཞེན་འཛིན་
 རང་སར་དག་པ་ཞི་གནས་དང་། དེ་ཉིད་གྲང་སྐྱེ་མེད་ཆོས་སྐྱེའི་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་རང་ངོ་ཤེས་པའི་ངོ་ཤེས་པའི་ངོ་ཤེས་ལྷག་
 མཐོང་དང་། འགྲུ་བ་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་སྟོང་པ་འགྲུ་བའི་ནམ་
 བ་ཅན་ཏེ་མདོར་ན་སྟོང་འགྲུའམ་འགྲུ་སྟོང་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ཞི་ལྷག་བྱུང་
 འཇུག་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ནམ་རྟོག་ཆོས་སྐྱུར་ཤར་བའམ་གྲོལ་བ་ཡིན་ལ།
 འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་པས་ནམ་རྟོག་ཆོས་སྐྱུ་དང་།
 འབྲུལ་བ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བའི་རྟོགས་ཆོས་དང་དེའི་ཐ་སྙད་བཞེད་པ་
 ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འདི་ཉིད་མདོ་རྒྱད་ནས་ངེ་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། རྫོ་གྲོས་མི་
 ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས། ཉན་མོངས་པ་འདི་དག་རྟོགས་པའི་བྱིར་བྱུང་

ཚུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡང་
 དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོ་བློས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སྒྲོ་བློས་
 རྒྱ་མཚོས་གསོལ་པ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་ནི་རྣམ་པར་
 འཚལ་བར་དཀའ་བ་ལགས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་
 དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་བྱང་ཚུབ་སྟེ། དེ་བས་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་བྱང་ཚུབ་ལ་རིང་བའི་འདུ་ཤེས་མི་བྱའོ །ཞེས་
 དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལས། འདོད་ཆགས་
 རྱ་ངན་འདས་པར་གསུངས་སོ། །ཞེ་སྤང་གཉི་སྟག་དེ་བཞིན་ཏེ། །བྱང་
 ཚུབ་དེ་དག་གནས་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་དང་། བྱང་ཚུབ་འདོད་ཆགས་གཉིས་
 སྟེ་མེད། །ཅེས་སོགས་དང་། དགོན་བརྟེན་སྟེ་མ་སྦྱེས་པ་ལས་ཐམས་
 ཅད་སྦྱེས། །སྦྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་སྦྱེ་བ་མེད། །ཅེས་དང་། བརྟེན་གཉིས་
 ལས། རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་གཟུགས་ཅན་དང་། །འཁོར་བ་རྣམ་པར་རྟོགས་
 པ་ལ། །བྱང་པར་རྩེད་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འདི་ཉིད་འཁོར་བ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། །འདི་ཉིད་རྱ་ངན་འདས་པའང་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཁོར་བ་
 ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ། །འདི་རྣམས་ཚོས་ནི་རྱ་ངན་འདས། །ཞེས་དང་།
 སམ་ཁེར། འཁོར་བ་དང་ནི་རྱ་ངན་འདས། །གཉིས་སྟེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། །འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ལས། །རྱ་ངན་འདས་ཞེས་བརྗོད་པ་
 ཡིན། །ཞེས་དང་། བྱམ་ཟེ་ཆེན་སོས། ཡེ་ཤེས་ནི་མ་ལྟ་བུའི་འད་ཟེར་དག་
 པ་ཡིས། །མ་རིག་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་དེ་ནི། །གསེར་

འགྱུར་ཅི་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་བསྐྱར་མཛད་པ། །ཞེས་
 དང་། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། འཁོར་བ་ལྷ་འདས་པ་ལ། །ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་
 ཡོད་མ་ཡིན། །ལྷ་འདས་པ་འང་འཁོར་བ་ལས། །ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་
 ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡལ་དེ་བའི་མི་རྟོག་པའི་རབ་བྱེད་ལས། རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་གང་ཅིའང་རུང་། །དེ་དག་སྤངས་པའི་རང་བཞིན་ལས། །ལྷ་
 འདས་པ་གཞན་ན་ནི། །ཡོད་མིན་ཡུལ་ནི་གང་དུ་ཡང་། །རྣམ་པར་
 མི་མེས་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། བེར་མ་པས། ལྷ་མས་བསྐྱར་བའི་
 གཉུག་མའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་གྱུར་ན། །འཛེག་སྤྱོད་ཆོག་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་སུ་རང་བཞག་སྟེ། །ཞེས་དང་། ཉི་མེ་པས། སྤང་པོ་ཁམས་དང་
 རྒྱུ་མཆེད་རྣམས། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ལས། །མ་ལུས་དེར་བྱུང་
 དེ་རུ་ཐིམ། །ཞེས་དང་། ལྷ་རྩེ་མི་ཉིད་ཆོག་བསྐྱུས་ལས། །ཉོན་མོངས་ཡེ་
 བེས་ཆེན་པོ་སྟེ། །ནགས་ལ་མེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་གྲོགས། །ཞེས་དང་།
 རྣམ་རྟོག་རང་གྲོལ་ཡེ་བེས་ཆེ། །ཞེས་དང་། མི་ཉི་པས། མ་སྐྱེས་པ་ལས་
 རྟོག་པ་སྐྱོ་བུར་བ། །རྟོག་པ་དེ་ཉིད་དབྱིངས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད། །དེ་གཉིས་
 གཤོད་ནས་ཐ་དད་མེད་པ་སྟེ། །དེ་གཉིས་རོ་མཉམ་གྱུར་པ་ངས་བསྐྱར་
 ཏོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དོན་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་བཀའ་བརྒྱུད་
 རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་དྲེང་གསུང་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་མ་སྦྱོས་སོ། །སྐབས་
 འདིར་ཁ་ཅིག་རྣམ་རྟོག་ལ་བལྟས་པས་དེ་ཉིད་དག་ནས་མི་རྟོག་པར་ཆམ་
 ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐྱེའི་དོན་དུ་འདོད་པ་དང་། །ཁ་ཅིག་རྣམ་རྟོག་
 གི་རང་བཞིན་རྟོགས་ན་ཆོས་སྐྱེ་དང་མ་རྟོགས་ན་ཆོས་སྐྱེ་མིན་པར་འདོད།

བར་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་མ་ནི་རྣམ་རྟོག་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་སྐྱུར་གནས་
 བ་མ་ཤེས་པར་རྣམ་རྟོག་དེ་དག་ནས་གཞོད་ཆོས་སྐྱུར་འགྲོ་དགོས་པར་
 སྒྲུང་བས། དེས་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐྱུའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ཕྱི་མ་ནི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་ཆོས་སྐྱུར་གནས་པ་མ་
 ཤེས་པར། གང་ཟག་གིས་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་སྒྲུང་བས།
 དེ་ལྟར་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཆོས་སྐྱུ་འཕོ་འགྱུར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །འོ་ན་རི་ལྟར་ཞེ་ན། སྒྲ་མའི་དོན་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་སྒྲུང་བ་དང་།
 དེའི་རང་བཞིན་སྒྲུང་པར་གནས་པ་གཉིས་ཆོགས་པའི་ཉམས་སྦྱོང་དང་
 དེས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐྱུའི་ཐ་སྙད་བཞག་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་
 མའི་དོན་ནི་གང་ཟག་ལ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཡོད་ཀྱང་དེས་རྣམ་རྟོག་གི་རང་
 བཞིན་ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་མིན་དུ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་ཡོད་མེད་ཀྱིས་
 ཉི་མ་འོད་ཟེར་ཅན་ཡིན་མིན་དུ་མི་འཛོག་པར། ཉི་མ་ནི་རི་སྤིད་ཀྱི་བར་
 རྒྱན་དུ་འོད་ཟེར་ཅན་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལུང་ནི་གོང་དུ་བྲངས་པ་ལྟར་
 རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་རང་ཉིད་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་
 བཞིན་དུ་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐྱུ་དང་འབྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བའི་ཐ་སྙད་
 ལ་རྟོལ་བ་ནི་སྐྱུ་འདོད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། རང་གི་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་
 ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཅི་ཡོད་པ་འདིའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོགས་
 སྒྲ་མ་ལ་སུན་འབྲེན་ཅིང་ཡོད་པ་ཁྱེད་རང་ལ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱེད་
 ཀྱི་ཕྱོལ་ཆོག་ལ། སྐུའས་དེར་འཁོར་བའི་རྣམ་པ་ཅམ་ལས་དོན་ལ་འཁོར་
 བ་མིན་པ་དང་། སྐྱུང་འདས་འབའ་ཞིག་པར་འཆད་མོད། འཁོར་བའི་རྣམ་

བ་ལ་འཁོར་བའི་ཐ་སྟོད་མི་བྱེད་ན་འཁོར་བའི་ཐ་སྟོད་འདོགས་ས་མི་རྟེན་
 བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་འདས་གཉིས་དབྱེར་མེད་རྒྱུའི་འཁོར་བའི་
 ཐ་སྟོད་བཞག་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མེད་ན་འཁོར་འདས་བྱང་འཇུག་
 དེ་ལྟར་འདས་རྒྱང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་མཆུངས་ལྡན་གྱི་རིག་
 བས་ཐབས་ཤེས་བྱང་འཇུག་སོགས་བྱང་འཇུག་གི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་
 ཤེས་རབ་རྒྱང་བ་སོགས་ཡ་བྲལ་དུ་འགྱུར་བས་གཞོད་བྱེད་ཤིན་ཏུ་མང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་རྟོག་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་རང་ངོ་ཤེས་པ་
 ཅམ་གྱིས་རང་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ལམ་གང་ཤར་ལ་སྤང་བྲུང་མེད་པ་
 ཉིད་དེ། བརྫོགས་པའི་སྒོམ་པར་ཡང་བཏགས་སོ། །སྤྱིར་བྲགས་པ། བརྫོགས་
 པའི་སྒོམ་པ་འདི་ཉིད་ནི། །སངས་རྒྱས་ལྷ་སྟེགས་གྱིས་མི་ཤེས། །ཞེས་
 སངས་རྒྱས་པའི་ལྷ་སྟེགས་ཞེས་པ་བསྐྱེད་རིམ་པ་མན་ཆད་གྱིས་མི་ཤེས་
 པའི་གསང་བ་དང་ཐབ་པར་བསྟགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དངོས་ནི་འདི་མེན་
 ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་རྗེ་རས་པས། རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་རྟོག་པ་ཐོངས། །བརྫོགས་
 བསྒོམ་རྟོག་པའི་སྒྲོར་འདེད་ཡིན། །ཞེས་སྤང་གཉེན་ཅན་དུ་གསུངས་ལ།
 དེ་བཞིན་རྒྱད་ལས་ཀྱང་། རི་ལྟར་ན་བར་ཆུ་ཁྱགས་པ། །ཆུ་གཞན་གྱིས་
 བེད་ཀྱག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་ལམ་གཞན་ལས་
 འོན་དམ་པ་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་མོད། འདིར་ནི་སྤང་གཉེན་སོགས་གཉིས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་འབགས་པ་
 ཞིག་སྟེ། དཔལ་མཆོག་གི་རྒྱུད་དུ། སྤྱིད་པ་ངོ་མོ་ཉིད་གྱིས་དག ། རོ་མོ་
 ཉིད་གྱིས་སྤྱིད་བྲལ་བྲས། །རང་བཞིན་དག་པའི་སེམས་དཔལ་ནི། །སྤྱིད་

པའི་དམ་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་
སྤྲུལ་པ་དེ་ལ་གོམས་པས་ཀྱང་སྤང་གཉིན་དཔྱེར་མེད་འདི་འབྱུང་བྱིར་རྒྱ་
མིང་འབྲས་ལ་བཏགས་པའོ། །བརྟག་གཉིས་ལས། སྤྱི་བོ་མི་ཟད་པ་ཡི་
ལས། །གང་དང་གང་གིས་འཆིང་འགྱུར་བ། །ཐབས་དང་བཅས་ན་དེ་
ཉིད་ཀྱིས། །སྤིད་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་
དང་། དོ་ཉར། ཡུལ་རྣམས་བཞེན་ཀྱང་ཡུལ་གྱིས་མི་གོས་ཏེ། །ཡུལ་
འདབ་མ་རྒྱ་ཡིས་མི་གོས་ཤིང་། །གང་ལ་རྩ་བ་རྣལ་འབྱོར་སྐྱབས་འགྲོ་
དང་། །དུག་གི་སྤྲགས་ཅན་དུག་གིས་ག་ལ་རྩྭགས། །ཞེས་སོགས་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ། །

༥ གསུམ་པ་སྒྲིམ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་བསྒྲིམ་པ་ལ། དུས་གསུམ་
གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱུད་པ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱུད་པ། གཅིག་
ཐ་དད་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱུད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་དུས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་
ནས་དབྱུད་པ་ནི། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བཅེགས་པའི་ཆོས་གྱི་རྣམ་
གངས་ལས། དེ་ལྟར་སེམས་ཡོངས་སུ་འཆོལ་ཏེ། ཅི་འདས་པའམ། མ་
འོངས་པའམ། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཞིག་གམ། དེ་ལ་འདས་པའི་སེམས་གང་
ཡིན་པ་ནི་ཟད་པའོ། །མ་འོངས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པའོ། །ད་ལྟར་
བྱུང་བ་ནི་གནས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་མི་དམིགས་
སོ། །གང་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་འདས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་འདས་པ་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་མ་
ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དུས་གསུམ་ལས་ཡང་དག་པར་

འདས་པའོ། །ཞེས་དང་། ཤ་མ་རིས། མི་དམིགས་དུས་གསུམ་མ་སྐྱེས་
འགག་པ་མེད། །དེ་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི། །རང་བཞིན་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་པར་ཤེས་
བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་རང་གི་ཤེས་པ་འདི་འདས་པའི་ཤེས་པ་འཇམ། ད་
ལྟར་བའཇམ། མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེས་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་
ཞེས་བརྟག་ན། ཤེས་པ་སྐྱེད་ཅིག་མ་འདི་གཅིག་ལྟ་དུས་གསུམ་ཅན་གྱིས་
བསྐྱེས་པར་ནི་བཞག་ཏུ་མེད་ལ། དུས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཞིག་གིས་
བསྐྱེས་པའོ་སྐྱེས་ན། འདས་པའི་སེམས་ནི་འགགས་ཤིང་ཞིག་མ་འོངས་
པའི་སེམས་ནི་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་བྱུང་། ད་ལྟ་བའི་སེམས་ནི་དོས་འཛིན་དུ་
ཅི་ཡང་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བརྟགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་
དེ་འདྲ་བ་ཞིག་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་སྒོས་
བརྟགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པས་སྐྱེ་བ་དང་འགགས་པ་དང་གནས་པ་ཅི་ཡང་
གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །འདིར་རྒྱད་
ལས་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་སེམས་དཔའ་ནི། །ཞེས་དང་། ཐོག་མ་མཐའ་
མ་མེད་ཞི་བ། །སོགས་གྱིས་སེམས་ཉིད་མ་སྐྱེས་མི་འགག་པས་ཐོག་
མཐའ་མེད་པར་བསྟན་ན། འདས་པའི་སེམས་ནི་འགགས་ཤིང་ཞིག་
སོགས་གྱིས་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་ཚུལ་འདི་ཅི་ཞིག་སྐྱེས་ན། སེམས་ཉིད་ཀྱི་
ངོ་བོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཐོག་མ་བར་གསུམ་མེད་པ་དང་། རྣམ་འགྱུར་
གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་འགགས་ཤིང་ཞིག་པ་སོགས་ཀྱི་ངེས་པ་སྐྱེད་པ་
སྟེ། དོན་རྣམས་འགྱུར་སྒྲོས་བྲལ་དུ་རྟོགས་ན་རང་བཞིན་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་

མི་དཀའ་བའི་དགོངས་པས་བྲིད་ཡིག་འདིར་ཡང་དེ་ཙམ་ལས་མ་
གསུངས། འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོའི་དབང་བྱས་ཀྱི་དབྱེད་པ་བྱ་
ཚུལ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་དང་པོ་གང་ནས་སྤྱོད་པ། བར་དུ་གང་དུ་གནས།
ཐ་མར་གང་དུ་འགག་ཅེས་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་ན། དང་པོ་གང་ནས་ཀྱང་མ་
སྤྱོད་པ། བར་དུ་གང་དུ་འང་མི་གནས། ཐ་མར་གང་དུ་འང་མི་འགོ། དང་པོ་
ལྟར་ན་སྤང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་དུ་འགག་ཅེས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་གང་དུ་ཡང་མ་བྱུང་བར་ཤེས་ན་འདས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱོད་པ་མེད་
པ། མ་འོངས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱོད་པ་མེད་པ། ད་ལྟ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ངོས་བཟུང་
མེད་པ་སྟེ། གདོད་མ་ནས་མཐའ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའོ། །དེ་ཡང་མ་
སྤྱོད་པར་སྤྱི་ཞིག་འགག་སྤྱོད་འགག་མེད་ན་སྤྱི་ཞིག་གནས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་
འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པས་རྒྱུན་གྱིས་ཅིར་ཡང་འཆར་
བ་དང་། རྟོན་ལ་ངོས་བཟུང་མེད་པ་གཉིས་མི་འགའ་བར་རྟོགས་པས་ཤར་
གྲོལ་དུས་མཉམ་པ་སྟེ། སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔལ་
ས་ར་ཏས། དངོས་པོར་སྤྱོད་པ་མཁའ་ལྟར་རབ་ཞི་ནས། །དངོས་པོ་ནམས་
སྤངས་ཀྱི་ནས་ཅི་ཞིག་སྤྱོད་པ། །གདོད་ནས་སྤྱོད་མེད་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ། །དེ་
རིང་སྤྱོད་མ་མགོན་པོས་བསྟན་པས་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་
དབྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་དབྱེད་པ་ནི།
དཔལ་ཤ་ཤ་རས། སེམས་ཡོད་ཀྱུར་ན་ཆོས་ཀྱི་ཡོད་རིགས་ཏེ། །སེམས་
མེད་པ་ལས་ཆོས་ཤིག་སྤྱོད་པ་རྟོགས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་
རང་རིག་གིས་དབྱེད་པས་སྤྱོད་འགག་གནས་བྲལ་དུ་ཤེས་ཏེ། ལྷའི་རྒྱལ་

པོ་མ་རྣམས་པས་ཁུས་པའི་མདོར། གང་ཞིག་ལས་ནི་དངོས་བྱེད་
 མིན། །དངོས་མེད་དངོས་པོ་མེད་བྱེད་མིན། །དངོས་དང་དངོས་མེད་བྲལ་
 བ་ནི། །མཆོག་གི་ལས་གང་བསྟོམ་བའོ། །བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་དངོས་
 མེད་པ། །མཁུན་པས་ཀ་ཏུ་ཡ་ཏུ་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་
 དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀ་བཀག་པར་མཛད། །ཅེས་དང་། བྲམ་ཟེ་ཆེན་
 པོས། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ནི། །དངོས་དང་དངོས་པོ་
 མེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས། །མདའ་བསྐྱུན་རྟག་ཏུ་འོད་དུ་འབོད་པར་བྱེད། །ཅེས་
 གསུངས་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་སྟེ། དེ་ལ་རང་གི་སེམས་འདི་ཡོད་
 པ་དངོས་པོར་གྲུབ་བམ། མེད་པ་དངོས་མེད་དུ་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན།
 གཟུང་བ་འཛིན་པ་གང་དུ་གྲུབ། གཟུང་བར་གྲུབ་ན་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་
 གང་དུ་གྲུབ་པ་བརྟག་སྟེ། དེ་ལ་དབྱིབས་སུ་གྲུབ་ན་ཟུར་གསུམ་གྱི་བཞི་
 སོགས་གང་དུ་གྲུབ་ལེགས་པར་བརྟག་གོ། །ཁ་དོག་དུ་གྲུབ་ན་དཀར་པོ་
 དང་ནག་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་གྲུབ་ལེགས་པར་བརྟག་གོ། །འཛིན་པར་
 གྲུབ་པོ་སྟོམ་ན། དེ་ནི་བཟུང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་པས། བཟུང་བར་མ་
 གྲུབ་ན་འཛིན་པར་མི་གྲུབ་པོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ཞིག་ན། ལྷ་ཆོགས་སུ་
 ལྷང་བ་འདི་གང་གིས་བྱས་ཞེས་བརྟག་པས་ནམ་མཁའ་མཐོ་གཤམ་གྱི་
 སྒྲ་དང་འབྲུ་བར་མེད་པ་ཁོ་ན་འང་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྐྱང་བ་འདི་ཀྱན་
 གང་ལས་འཆར་བའི་གཞི་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དངོས་མེད་དུ་འང་
 མི་གྲུབ་པོ། །འོན་ཀྱང་རྗེ་མི་ལས། སེམས་འགྱུ་བ་དངོས་མེད་སྟོང་པ་
 འདི། །འདྲེ་ཁྱོད་པས་ངས་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་སེམས་དངོས་མེད་

དུ་གསུངས་པ་དང་། ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོར་གཟུགས་ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་
 བར་ཐམས་ཅད་མེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཡོད་དེ། དེ་དག་གྲང་ཡོད་
 མཐའ་འགོག་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། རྟོན་དུ་དངོས་མེད་ཁོ་ནའང་
 མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པས་བརྟག་པའི་དོན་ཅི་ཡང་
 གྲུབ་པ་མེད་པས་ཡོད་པ་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་བཞག་ཏུ་མ་རྟེན། རང་རིག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་མེད་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་མ་
 སོང་དེས་ན་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བས་རྟག་
 པ་དང་ཆད་པའི་ལམ་དུ་མ་ལྟར་བ་དབྱ་མའི་ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟག་ཆད་
 སྤངས་པ་ནི་དབྱ་མའི་ལམ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་རྟག་ཆད་སྤངས་པས་སྐྱེ་
 འགག་འགྲོ་འོང་སོགས་གྲང་སྤྱོདས་པར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པས་མཐའ་བརྟུན་
 སྤངས་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། དེས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་གྲུས། གང་གི་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་
 མེད་པ། །འོང་བ་མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ། །ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་
 མིན། །སྒྲོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞིར་བསྟན་པ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱ་རྣམས་
 གྱི། །དམ་པ་དེ་ལ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་
 རྟགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྟོག་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་
 མའི་མན་ངག་གིས་ལག་པའི་མཐེལ་དུ་གནས་པའི་གཏེར་མཐོང་བ་དང་
 འབྲ་བས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲ་མའི་ངག་གིས་མ་བརྟན་པའི། །དབྱ་
 མའང་འབྲིང་པོ་ཅམ་རྟེན་དེ། །སྒྲ་མས་སྒྲས་པ་གང་གི་སྦྱིང་ཞུགས་
 བ། །ལག་པའི་མཐེལ་དུ་གནས་པའི་གཏེར་མཐོང་འབྲ། །ཞེས་གསུངས་

སོ། །གསུམ་པ་གཅིག་ཐ་དད་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱད་པ་ནི། དབྱ་མའི་མན་ངག་
ལས། འདི་ལྟར་ནས་མཁའ་དང་འབྲ་བས་སམ་བྱུང་བའམ་ཡང་ན་གཅིག་
དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བས་སམ། མ་སྐྱེས་པ་དང་དེའི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་
བ་ལ་སོགས་པ་རིག་པས་དབྱད་ཅིང་གཞིགས་པས་མ་བྱུང་བར་ཤེས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་དབྱད་པ་ནི། སེམས་འདི་
གཅིག་ཕྱ་ཞིག་གམ་དུ་མ་ཞིག་གཅིག་ཏུ་འབྲུག་ན་འཆར་སྒོ་མི་འབྲ་བ་སྣ་
ཚོགས་སུ་འབྱུང་བ་ཅི་ཡིན། དུ་མར་ངེས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་
མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཉམ་པར་ངེ་ལྟར་འབྱུང་བ་བརྟགས་པས་ཐ་དད་དང་
བཅས་པ་དང་། མཐའ་དང་བྲལ་བ་ལས་ཀྱང་འདས་པས་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་དོ་ཏར། གཉིས་སུ་མི་བྱ་གཅིག་
ཏུ་བྱ་བ་སྟེ། །རིགས་དང་བྱེ་བྲག་དག་ཏུ་མ་འབྱེད་ཅིག ། ཅེས་དང་།
སེམས་ཉིད་གཅིག་ཕྱ་ཀུན་གྱི་ས་ཐོན་ཏེ། ཞེས་སོགས་སེམས་ཉིད་གཅིག་
ཁོ་ན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མང་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་ཡང་མིན་པར་
འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ལུང་གི་དངོས་བསྟན་ལ་སྟོགས་གཅིག་ནས་གཞལ་ན།
གཉིས་པན་ཆད་མ་ཡིན། གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ཡང་།
དོན་ནི་གཅིག་ཐ་དད། དངོས་པོ་དངོས་མེད། ཡོད་མེད་དམ་ཏྱག་ཆད་
སོགས་རིགས་དང་། སྟེ་ཆན་དང་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་མ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་
ཡིན་ལ། ཡང་ན་དབྱད་ཅམ་གྱི་ངོར་སེམས་ཉིད་གཅིག་ཕྱ་དང་། འིན་ཏུ་
དབྱད་ན་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གི་
སྐབས་སུ་དཔྱོད་ཚུལ་གཞན་ཡང་། སེམས་བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་

ནས་གནས་སམ། རང་རང་གི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་བརྟག་རང་
 གི་ལུས་ལ་གནས་པ་སྣམ་བྱེད་ན། ལུས་ཀྱི་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྒྱུ་མཐེལ་གྱི་
 བར་གྱི་ལྷ་དང་དུམ་བུ་ལ་གནས་སམ་མ་ལུས་སྤྱི་བྱུང་ཏུ་གནས་བརྟག་སྤྱི་
 བྱུང་ཏུ་གནས་ན་སྤྱི་རང་གི་ཚུལ་དུམ་འབྲེས་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་བརྟག་
 འབྲེས་ན་སེམས་ཕྱིའི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་རྣམས་ལ་འབྲོས་པའི་ཆེ་རི་
 ལྟར་སོང་སོགས་བརྟག་ངོས་བཟུང་དང་རྣམ་འགྲུར་ལ་སེམས་དེ་སྟོང་པར་
 ངོས་བཟུང་རྒྱུམ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདུག་གམ། གསལ་བའི་ངོས་བཟུང་
 དང་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདུག་བརྟག་སྟོང་པར་འདུག་ན་ཅང་མེད་ཀྱི་སྟོང་
 པ་དང་བར་སྒྲུང་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་རི་ལྟར་འདུག་བརྟག་གསལ་ན་ཉི་ཟླ་ལྟ་
 བུམ་མར་མེ་ལས་འོད་འཛོལ་བ་ལྟ་བུར་གསལ་བ་དང་འོད་དང་ཁ་དོག་
 མེད་པའི་རང་གསལ་དུ་འདུག་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་བརྟག་ཅིང་
 དབྱེད། ཐོས་སྒྲོ་དང་གོ་ཡུལ་ཅན་སྒྲོ་ལ་ཤར་ནས་མ་བརྟགས་ན་སེམས་
 ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཐིག་མི་ཚུད་ཅིང་ཕུ་ཐག་མི་ཆོད་པས་སེམས་ཀྱི་སེམས་
 རྩོ་རུས་ཐུག་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པས་གནས་དང་
 བརྟེན་ས་སོགས་གཅིག་ཏུ་ངོས་བཟུང་མེད་ཅིང་། འོད་དང་ཁ་དོག་སོགས་
 མེད་པའི་སེམས་རང་རིག་རང་གསལ་ལྟ་བུ། ངོས་བཟུང་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་
 པའི་རང་སྟོང་ལྟ་བུ། དེ་ཡང་དཔེ་རིག་ཡོད་པའི་ཆེ་སིང་དེ་ཡེ་རེ་བ་ལྟ་བུའི་
 ཉམས་སུ་སྤྱོད་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ལ། དཔེ་རིག་ཡེངས་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ཤོར་
 ནས་ཐ་མལ་དུ་སྒྲེས་སེ་འགོ་བ་གཅིག་ཏུ་ཐིག་ཚུད་ན་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་
 བ་སྒྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་རང་གི་སེམས་འདི་ཡིན་གྱི་ངོས་བཟུང་མེད་

བཞིན་དུ་རང་གིས་རང་རིག་ཅིང་རང་གསལ་བ་དེའི་རང་མ་ཤོར་བའི་བླ་
 རིག་ཏུ་རེ་བརྟེན་ནས་སྐད་ཅིག་གྲང་མ་ཡེངས་པར་བསྐྱར་རོ། །དེ་ལྟར་
 བརྟག་དབྱུང་བྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་མ་ཡེངས་པའི་རང་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་པ་ཡིན་གྱི། བླ་རིག་ཡེངས་ནས་ཐ་མལ་པའི་
 བསམ་མཐོ་ལྟ་བུ་བཏང་ནས་དཔྱོད་པ་མིན་ཏེ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས། གྱེ་མ་
 རང་ལ་རང་གིས་དེ་ཉིད་མཆོན་ཏེ་སྟོས། །མ་ཡེངས་སེམས་ཀྱིས་བལྟ་
 དང་བྲམ་གྱུར་ན། །ཡེངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་
 གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་དབྱུང་པའི་སྟོམ་པ་ནི། མདོ་ཕྱགས་ཀྱི་ལམ་
 རིམ་ལྟ་བུ་བྱིན་སོགས་སུ་བྱ་ཆེར་འབྱུང་ལ། དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་མང་པོས་
 ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་དབྱུང་པ་ཁོ་ན་དགོས་པར་བཤད་པ་སོགས་བྱུང་།
 དཔྱོད་ཚུལ་གྲང་ལུང་རིགས་ཀྱི་དབྱུང་པ་ཅམ་བྱེད་པར་སྒྲུང་བས། དེ་ནི།
 ལུང་པོ་ནམ་དབྱུང་སྟོང་པ་ཉིད། །ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྤྱང་པོ་མེད། །ཅེས་
 གསུངས་པ་དེར་འགྱུར་ལ། འདིར་བཤད་པའི་དབྱུང་པ་ནི། ཁ་ཕྱིར་བལྟས་
 ཀྱི་ལུང་རིག་གི་དབྱུང་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་ཕྱོགས་མི་འབྲསྟེ། མ་
 ཡེངས་བླ་ཐོག་ནས་དཔྱོད་པས་ཀྱ་ས་ལའི་དབྱུང་བསྟོམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁ་
 བླ་བལྟས་ཀྱི་དབྱུང་པ་ལོ། །ཁ་ཅིག་མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཐོས་བསམ་གྱི་དབྱུང་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་ཀྱ་ས་ལེས་མན་ངག་
 ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་བཞག་འབའ་ཞིག་བྱེད་པར་སེམས་པ་སོགས་སྒྲུང་
 མོད་གྲང་། ཕྱིར་གཉིས་ཀར་ཡང་གཉིས་ཀ་དགོས་ཤིང་སྟོམ་ཆེན་ལའང་
 དབྱུང་སྟོམ་དགོས་པ་ནི་ཡིན་མོད། ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱི་དབྱུང་སྟོམ་དེ་མེད་

ཀྱང་རུང་བ་ཡིན་ལ། ཡོངས་མེད་གྱི་དབྱེད་སྒོམ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ངེས་པར་
 མེད་དུ་མི་རུང་བས་ནན་ཏན་བྱའོ། །དབྱེད་པ་དེ་འདྲ་བ་ནམས་ལ་སྐྱབ་
 བརྒྱད་པ་དག་སེམས་འཆོལ་གྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ལ། འགའ་ཞིག་སེམས་
 དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས་ཆོལ་རྒྱ་མེད། མེད་བཞིན་དུ་ཆོལ་བ་དོན་མེད་དུ་
 འགྱུར་ཞེས་སྒྲིམ་བཞི་དོན་དམ་པའི་གནད་ལ་སྒྲོངས་པ་སྟེ། སེམས་འཆོལ་
 གྱི་ཐ་སྙད་ནི། དགོན་བརྟེན་གས་གྱི་ལུང་གོང་དུ་བྱངས་པ། དེ་ལྟར་སེམས་
 ཡོངས་སུ་ཆོལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་དང་། གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས།
 དེ་སེམས་ཀྱན་དུ་འཆོལ་བ་ནི། །ཞེས་སོགས་དང་། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་
 པའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། མཁས་པ་དེ་ཉིད་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོལ། །དེ་ནི་
 སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོལ་བ་ན། །སེམས་དང་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་
 བ་ན། །སེམས་དེ་སེམས་གང་གིས་ནི་ཆོལ་བྱེད་པ། །སེམས་དེ་ཡང་ནི་
 རང་བཞིན་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་ལ། སེམས་
 དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟག་དབྱེད་གྱིས་འཆོལ་བ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ།
 འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྤྱན་སྒྲོམ་རིམ་དུ་བྱངས་པ་ལས། དེ་སྟོང་བ་ཉིད་
 སྒྲོམ་པ་མང་བས་གནས་གང་དང་གང་དུ་སེམས་འཕྲོས་ཤིང་། སེམས་
 མདོན་པར་དགའ་བའི་གནས་དེ་དང་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བཅལ་
 བ་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བརྟག་ན་སྟོང་པར་
 རྟོགས་སོ། །སེམས་གང་གིས་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱན་དུ་བཅལ་
 བ་སྟོང་པར་རྟོགས་ཏེ། དེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་མཆོན་མ་མེད་པའི་རྣལ་

འབྱོར་ལ་འཇུག་གོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་བྱུང་གོ། ། །

༥ གཉིས་པ་སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་ལེན་བསྟན་པ་ནི། དེ་
ལ་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་མོང་གི་ཉམས་ལེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉན་
རང་ཐེག་ཆེན་གསུམ་ཀའི་སྐྱེ་མོང་བའི་ལམ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་
ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་སྦྱོབ་པ་ལ་ཞི་ལྷག་ངེས་པར་
དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འདུག་པ་གསུམ་གྱི་ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་
བྱ་གཅིག་པར་ཐལ་བའི་སྐྱེ་མོང་མི་འཇུག་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སོ་སོར་ཡོད་པས་སོ། །མདོར་ན་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཐེག་
པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་སྐྱེ་མོང་བ་དང་། རོ་གཅིག་སྒྲོམ་མེད་ཐེག་ཆེན་
གཉིས་སྐྱེ་མོང་ཡིན་ཀྱང་ཐེག་དམན་ལས་སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པས་སྐྱེ་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ཉམས་ལེན་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་སེམས་
གཉིས་མེད་དུ་རྩོམས་པ་རོ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཆོས་ཐམས་
ཅད་གཉེན་མ་ལྟར་ཅིག་སྒྲེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་སྒྲོམ་མེད་
ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་སེམས་དབྱེར་
མེད་དུ་རྩོམས་པ་རོ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ། གཉིད་དང་མི་ལམ་གྱི་
དཔེས་སྤང་བ་སེམས་སུ་རྩོམ་སྟེ། ཆུ་དང་འབྲུག་རོམ་གྱི་དཔེས་སྤང་སྟོང་
ཟུང་འཇུག་ཏུ་རྩོམ་སྟེ། ཆུ་དང་ཆུབས་ཀྱི་དཔེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་
དུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཉིད་དང་མི་ལམ་གྱི་
དཔེས་སྤང་བ་སེམས་སུ་རྩོམ་སྟེ། ཇི་ལྟར་གཉིད་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུར་
སྤང་བ་དང་སེམས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཨ་ཐ་རས། རང་གི་

སེམས་ཉིད་རྟོགས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། རི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་ཡང་རང་གི་སེམས་ལས་ལོགས་ན་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤང་བ་ནི་རང་གི་སེམས་ཁོ་ནའི་གཟུགས་ཅན་ཏེ། ས་ར་ཏས། རྒྱང་གིས་རྒྱ་ལ་ཞུགས་ཤིང་དུག་པ་ན། །འཇམ་པའི་རྒྱ་ཡང་རྩོད་པའི་གཟུགས་སུ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་མདའ་བསྐྱུན་སྤང་བ་ཡང་། །གཅིག་ཉིད་ན་ཡང་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉིད་གྱི་དུས་སུ་རི་ལྟར་སྤང་ཡང་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་མེད་དེ། དེར་བཟང་ངན་དགའ་སྦྱག་ལེགས་ཉེས་ཅི་ཤར་ཡང་། རང་གི་སེམས་སྤང་ལས་གཞན་རང་རྒྱ་ཐུབ་པ་མེད་པར་ངོ་མེས་བསྐྱབ་བཞིན། ཉིན་སྤང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཉི་ལྷག་གི་གཉིད་ལོག་པའི་མི་ལམ་སྟེ། རང་སེམས་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས། སྤང་བ་གང་སྤང་གི་ཡུལ་ཐོག་དེ་ཁར་སྒྲོད་ནས་བཞག་པ་ཉིད་གིས་ཕྱིའི་ཡུལ་སྤང་དང་། རང་གི་སེམས་ཞེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་དུ་མེད་པར་རོ་གཅིག་དུ་འབྲེས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་སྤྱིང་གིས། མདའ་མི་ལམ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དེ། །སྤང་བ་སེམས་སུ་རྩོད་སྤྱོད་པའི། །སྒྲོབ་དཔོན་གཅིག་ལགས་ཏེ་གོ་ལགས་སམ། །ཞེས་དང་། གྱི་རྩོད་མེ་ལས། བརྟན་དང་གཡོ་བའི་དངོས་པོ་གང་། །རྩ་ལྷག་འཁྲི་ཤིང་ལ་སོགས་པ། །བདག་གི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལས། །དམ་པའི་དེ་ཉིད་ངེས་གོམས་བྱ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་མཐུན་ནོ། །འདི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཡིན་པས། རོ་ཏར། ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་གཅིག་དུ་ཁ་དོག་བསྐྱར་ཞིག་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཁམས་གསུམ་ལུས་ངག་

ཡིད་གསུམ། འདྲིང་ཆགས་ཆེན་པོ་བྱང་འཇུག་ལྷན་སྐྱེས། ཁ་དོག་བསྐྱར་
 ཞིག་དང་ཞེས་པ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་གྲིས་ཤིག་པར་གདམས་པའོ། །གཉིས་
 པ་ཚུ་དང་འབྲུག་རིམ་གྱི་དཔེས་སྤྲང་སྤྲང་བྱང་འཇུག་ཏུ་རྩོད་པ་ནི། རེ་
 བཅུན་མི་ལས། བྱི་སྤང་བ་རི་ལྷར་སྤང་ལགས་ཀྱང་། །མ་རྟོགས་དུས་ན་
 འབྲུལ་སྤང་སྟེ། །ཡུལ་གྱི་ཞེན་པས་འཆིང་བར་བྱེད། །རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་
 ཆོས་སྤྲང་སྤང་། །ཡུལ་སྤང་སེམས་གྱི་ཁྲོགས་སུ་འཆར། །ཞེས་འབྱུང་།
 སྒྲོས་བྲལ་གྱི་དུས། སྤང་སྤྲང་ཐ་མི་དད་པར་ཤེས་ཀྱང་། ཡུལ་སྤང་སྒྲོམ་
 དུ་མ་ཤར། རོ་གཅིག་གི་དུས་དེ་དེར་ཤར་བས་སྤང་སྤྲང་ལྷན་སྐྱེས་རི་
 བཞིན་པ་མངོན་དུ་འགྱུར། དེ་ཡང་སྤང་ཙམ་གྱི་དུས་ཅིར་ཡང་མ་བྱལ།
 མ་བྱལ་བ་ཉིད་སྤང་ཙམ་དུ་ཤར་བས་སོ། །ཡུལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ། ཡུལ་
 ཅན་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་གྱི་སྤྲང་ཉིད་དང་བྱང་དུ་འཇུག་པ་བདེ་སྤྲང་ལྷན་
 སྐྱེས། སྐུ་ལུས་ཀུན་རྩིབ་གྱི་བདེན་པ། འོད་གསལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པ། གཉིས་མེད་བདེན་གཉིས་ལྷན་སྐྱེས་སམ་བྱང་འཇུག་སོགས་དུ་མ་
 རོ་གཅིག་སྟེ། རི་ལྷར་སྤང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་དུས་དེ་ཉིད་དུ་
 རོ་བོ་ཅིར་ཡང་མ་བྱལ་བས་སྤྲང་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཅིར་ཡང་མ་བྱལ་བཞིན་
 དུ་ཅིར་ཡང་སྤང་གི་འདུག་པས་སྤང་སྤྲང་བྱང་འཇུག་གམ་རོ་གཅིག་པ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་འབྲུག་པ་དང་ཚུ་བཞིན་ནོ། །ཚུལ་དེས་བདེ་སྤྲང་
 གསལ་སྤྲང་རིག་སྤྲང་བྱང་འཇུག་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བས་དུ་མ་རོ་གཅིག་
 དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྟོགས་པར་གྱུར་ན་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་
 ལས་གཞན་ཞིག་སུས་ཀྱང་རྟོད་མི་འགྱུར། །ཁྲོག་པ་དེ་ཡིན་འཛིན་དང་

བསྐྱོམ་པའང་དེ། །ཞེས་གསུངས། རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པར་ཡང་། དེ་
 ཡི་འཁོར་ལོ་རྩེ་ཞེས་བཞེད། །བསྐྱོམ་པ་རྩེ་གཅིག་མཉམ་པ་ཉིད། །འདི་ནི་
 དོན་གྱི་བཞེད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། རི་ཁོད་ཞབས་ཀྱིས། གར་ལ་སོགས་
 རྒྱ་ཁྲུང་སྤྱོད་ཆོགས་པ། །བ་ཚུ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མཚོར་རྩེ་གཅིག་ལྟར། །བརྟག་
 པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རྩེ་
 གཅིག་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉི་ཡིན་ལུགས་ཇི་ལྟར་
 བ་མདོན་དུ་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་རྒྱ་དང་རྒྱབས་ཀྱི་དབེས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རྩེ་མཉམ་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་འགྲོའི་ཉིང་
 འཛིན་ཉི། དབེར་ན་རྒྱ་དང་རྒྱབས་རྒྱ་ཉིད་ལས་ཤར་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཉིད་སྒྲིང་པ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པར་ཤར་
 བའི་རྒྱལ་གྱིས་བྱས་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། ས་ར་ཏས། ཇི་སྲིད་སེམས་ལས་
 རྣམ་འཕྲོས་པ། །དེ་སྲིད་མགོན་པོའི་རང་བཞིན་ཉི། །རྒྱ་དང་རྒྱབས་དག་
 གཞན་ཡིན་ནས། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱབས་ཇི་ལྟར་ཆེ་ཡང་རྒྱ་མཚོའི་
 དང་། །ཞེས་པ་ལྟར། རང་ངོ་ཤེས་ན་བདེ་འཕྲོད་པ་ཡི་གེ་བཞིན། ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་རང་གི་སྟོགས་སུ་འཆར་ཞིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་འགག་དུ་ཡང་མེད་
 དེ། ཉི་མ་ཤར་ན་སྤང་བ་འགག་དུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལ་ཆོས་ཉིད་
 གཅིག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྩེ་གཅིག་དུ་མར་ཤར་བ་ཞེས་
 བྱའོ། །འདི་རྟོགས་པའི་ནུས་འབྱོར་པ་ཇེས་ཤེས་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱི་འགྲོ་
 བར་འཆར་རོ། །དེ་ཡང་བརྟག་གཉིས་ལས། ང་ལས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་
 འབྱུང་། །ང་ལས་གནས་གསུམ་པོ་ཡང་འབྱུང་། །ངས་ནི་འགྲོ་ཀྱན་བྱེད་པ་

སྟེ། །འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་གཞན་མ་མཐོང་། །ཞེས་དང་། ཀུན་སྒྲིབ་ལས།
འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་སངས་རྒྱས་ལྔ་བདག་ཉིད། །གར་མཁན་དག་དང་རིམ་
བཟང་ལྟར་སྤང་། །གང་དུ་བདེ་ཆེན་ཞེས་བྱ་གཅིག་བྱ་ཉིད། །གཅིག་ཕྱི་
ཉམས་ཀྱིས་དུ་མའི་གར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེ་རོ་གཅིག་དུ་
མར་ཤར་བས་ཐེ་སྟེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའོ། །

༥ གཉིས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་
ཀྱི་སྐྱར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒྲིམ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི།
སྤངས་པ་ཆེན་པོའི་ཆ་ནས་སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད།
རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆ་ནས་ཆོས་ཉིད་གཉུག་མ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་
རང་ལས་མི་གཡོ་བར་བརྟན་པས་སྐྱེ་གཉིས་ཟུང་འབྲུག་གི་དོན་གཉིས་
མཐར་ཐྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། ས་ར་ཏས། གཉིས་མེད་སེམས་ཀྱི་སྤྲོད་པོ་དམ་
པ་ནི། །ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་ཀུན་དུ་བྱབ་པར་སོང་། །སྤྲོད་ཐེ་མེ་རྟོག་
གཞན་པའི་འབྲས་བུ་འཛིན། །དེ་ནི་མཆོག་དུ་གཞན་ལས་པན་པའོ། །ཞེས་
དང་། སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་པོ་དམ་པ་མེ་རྟོག་རྒྱས། །སྤྲོད་ཐེ་མེ་མེ་རྟོག་དུ་
མར་ལྟ། །ལྟན་གྱིས་བྱབ་པ་བྱི་མའི་འབྲས་བུའོ། །བདེ་བ་འདི་ནི་སེམས་
ལས་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྩ་ཐེ་སྤྲོད་པོར། མི་ཡི་སྐྱེ་བ་དག་ཞིང་
ལ། །དམིགས་མེད་སྤྲོད་ཐེ་མེ་ས་པོན་ནི། །བཏབ་པས་གང་ཞིག་དེ་ཡི་
བྱིར། །སྤྲོད་ཉིད་དཔག་བསམ་ལྟོན་ཤིང་བྱུང་། །སྤྲོད་ཉིད་དཔག་བསམ་
ལྟོན་ཤིང་ལས། །དམིགས་མེད་སྐྱགས་ཐེ་མེ་འབྲས་བུ་ནི། །སེམས་ཅན་
ཀུན་གྱིས་བསམ་བྱས་ན། །འབྱུང་བ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོས་མེད། །ཅེས་པ་དེ་ལྟར་

སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པས་སྤང་བྱེད་གཉེན་པོ་ཟད་ནས་ལམ་ཆད་དེ།
 དེ་ལས་གཞན་དུ་ཕྱིན་ས་མེད་དེ། འཇུག་པ་ཆད་དེ། དེ་ལས་གོང་དུ་ཕྱལ་
 ས་མེད་པ་མི་གནས་པའི་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་ཡེ་
 བེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ཡང་བསྐྱེད་སྒྲིམ་གྱི་གཞུང་ལས། གྱི་ཉོ་འདི་ནི་རང་རིག་ཡེ་བེས་
 ཏེ། །ངག་གི་ལམ་འདས་ཡིད་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་མིན། །ཉི་མེད་པས་ནི་ཅི་ཡང་
 བསྐྱར་དུ་མེད། །རང་གིས་རང་ཉིད་མཆོན་ཏེ་བེས་པར་གྱོས། །ཞེས་
 དང་། མི་མཐོ་མི་བསམ་མི་དབྱུང་ཅིང་། །མི་བསྒྲིམ་མི་སེམས་རང་བབས་
 བཞག། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་
 གྲང་། དངོས་པོ་མེད་པས་བསྒྲིམ་པ་མེད། །བསྒྲིམ་པར་བྱ་བ་བསྒྲིམ་པ་
 མིན། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པར། །བསྒྲིམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་
 པའོ། །ཞེས་དང་། ཏེ་བཟླ་ལས། སྒྲིམ་པ་པོ་མེད་བསྒྲིམ་པའང་མེད། །ཅེས་
 སོགས་དང་། རྗེ་རྒྱ་རས་གྱིས། སྒྲིམ་མེད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་པ། །བྱ་
 རྩལ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་གྱི་དོ་རྗེར།
 གཞན་གྱིས་བརྗོད་མིན་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས། །གསུངས་པས་མཆོན་རྒྱུད་སྤེ་
 རྣམས་སུ་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་ཡེ་བེས་ཞེས་ཆོས་དོན་གྱི་གཙོ་བོར་བསྐྱར་
 པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ནི། བརྟན་གཡོ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱབ་
 བདག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་གནས་སྐབས་
 གྱི་དབྱེ་བ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ལྷན་སྒྲེས་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་དེ།

དེ་ཡང་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའམ་སྒྲིང་པོར་གྱུར་པའི་སེམས་
 རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ནི་གཞིའི་ལྷན་སྐྱེས་དང་། ཐོས་བསམ་
 སྒོམ་གསུམ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོལ་སྒྲོང་བ་ཉིད་དུ་
 ཉོགས་པའི་ལྷ་བ་ནི་ལམ་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་དང་། དེ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་
 གཞིའི་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ཉིད་དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་སུ་གྱུར་བ་འབྲས་
 བུའི་ལྷན་སྐྱེས་སུ་བཤད་དོ། །ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་ཡང་ཁྱབ་དེ་ལྷན་
 སྐྱེས། བདེ་སྒྲོང་ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་སོགས་འབྱུང་མོད། འདིར་ནི་རྗེ་དུགས་
 པོས། སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། ལྷང་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
 པ་ཆོས་སྒྲུའི་འོད། །དེ་ཕྱིར་ལྷང་སེམས་དབྱེར་མེད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། །ཞེས་
 གང་གསུངས་པ་སྟེ། གཤེས་གདངས་གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་གཉིས་སུ་ལྷང་
 བ་ལ། གཤེས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ནི། སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
 པ་སྟེ། ལྷང་བ་དང་གདོད་ནས་ལྷན་ཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། གདངས་རྣམ་ཀུན་
 མཆོག་ལྷན་གྱི་སྒྲོང་བ་ནི་ལྷང་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་སྟེ། སེམས་ཉིད་དེ་དང་
 ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པས་སེམས་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད་པའང་མདོ་ཕྱོགས་སུ་བྱུར་
 ཅོམ་བསྟན་པ། རྒྱུད་ཆ་མར། རི་ལྷར་སྤར་བཞིན་ཕྱིས་དེ་བཞིན། །འགྱུར་
 བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱུད་སྤར་ནི། ཉག་ཏུ་རང་
 གཞན་བདེ་བ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། འདིའི་ལྷང་བ་ལྷན་སྐྱེས་
 ཉོགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་སྟེ། སྒྲུ་མ་ལྷ་བུའི་ཉིང་དེ་འདྲོ་
 བས་སྒྲུ་ལུས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཉིད་ལྷན་སྐྱེས་ཉོགས་པས་ནི་རྫོགས་
 ལྷ་བུའི་ཉིང་འཛིན་དང་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་མཐོང་བ་སྟེ་དོན་དམ་བདེན་

པ། ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་པོ་ཆ་མཉམ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་རྟོགས་པས་ནི་ཟུང་འཇུག་
གི་རིམ་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ན། སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐེལ་
ཕྱིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་དུ་སྤྲ་མ་དང་། དེ་ནས་རོ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་
ཐོབ་ཚུན་བར་མ། དེ་ནས་སྒོ་མ་མེད་རྟོགས་པའི་བར་གྱིས་རིམ་པ་སྤྲེ་མ་
དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རྒྱལ་དབང་རྗེས།
སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལ་ངོས་བཟུང་། ལྷང་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལ་
ཅལ་སྤྱང་། ལྷང་སྤྱིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལ་ལ་ཟླ། ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་ཉིད་
གཅིག་ལྷན་འདི་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆ་ནས་གཞི་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས།
དེའི་རང་ལ་འཛོག་པ་ལ་ལམ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་
ལ་འབྲས་བུ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་སྟེ། རོ་ཐོ་ནི་རང་རིག་ཡེ་ཤེས། རྣམ་
པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་འཆར་བ། ལུས་ཀྱང་བཟོ་བཅས་མ་བྱས་པ་འདི་གདོད་
མ་ནས་ལྷན་གྱིས་བྱལ་པས། དེ་ཀ་ལྷར་རང་སོར་འཛོག་པ་མ་གཏོགས་
ཆེད་དུ་བསྒོམ་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཁྲིད་ཡིག་ཏུ། མི་མཚོ་
མི་བསམ་སོགས་ཉི་ཤེས་ཆོས་ལྷག་གི་ལྷང་འདིར་ཡང་པབ་པ་ནི་ཆོས་ལྷག་
པོ་དེ་ལ་ལ་བཟླ་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ གསུམ་པ་རྗེས་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ངོས་བཟུང་ཞིང་རང་ངོ་སྤྲོད་
པ། གེགས་དང་གོ་ལ་ཤར་དབྱེད་པ། ཉམས་རྟོགས་གོ་བ་གསུམ་གྱི་ཤུན་
འབྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ངོས་བཟུང་ཞིང་རང་
ངོ་སྤྲོད་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་བཞི་པོ་རེ་རེ་བཞིན། གཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ།
ལམ་ཉམས་སྤྱང་བ། ཉམས་སྤྱང་གི་སྤྲ་རིས་འབྱེད་པ། ས་ལམ་གྱི་རྫོང་།

རྟགས་དབྱེ་བ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་སྤྱར་ཏེ། གཞི་དང་ཉམས་
ལེན་ཉམས་སྤྱོད་དང་། འོད་རྟགས་འབྱེད་དང་འབྲས་བུ་ནི། མངོན་གྱུར་
རྣམ་འབྱེད་བཞི་པོ་འདིར། ལམ་ནི་དེས་པའི་མངོན་བསྟན་སོ། གཞི་ནི་
གཏན་ལ་དབབ་དེ་བཞིན། ལམ་དུ་ཉམས་ལེན་དེ་ཉིད་ལས། བྱུང་བའི་
ཉམས་སྤྱོད་དེ་ཡི་ལམ། རིམ་ལྡར་བསྟོད་དང་མངོན་གྱུར་འབྲེལ། ཞེས་
སོགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་མར་གསུངས་པ་
དེས་དོན་བསྟན་བའི་མིག་གི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་བབ་
པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་ལ། རོས་འཛིན་རྩ་སྟོད་མངོན་བྱིན་བའི་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་རང་གང་ལ་ཟེར་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནས། གནས་
ལུགས་ལ་ཟེར། དེ་གཏན་ལ་གང་དུ་འབབས་སྟུང་ན། སེམས་ཉག་གཅིག་
གི་སྟེང་དུ་གཏན་ལ་འབབས། ལམ་གང་དུ་ཁྱེར་ན། ལྡང་བྲགས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལམ་དུ་ཁྱེར། འབྲས་བུ་ཅི་ལྟར་ཐོབ་སྟུང་ན། ལྡང་སྟོང་སྟུ་
གསུམ་ཀྱི་རོལ་པར་འཆར་རོ། དེ་ལམ་དུ་རིམ་ལྡར་ཁྱེར་ཞེ་ན། ཉེ་བརྩ་
ལས། གང་སྤྱིར་ཡིད་ཀྱིས་མི་བསྟོམ་པར། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྟོམ་
པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགག་སྒྱུབ་དང་སྤང་སྤང་དང་ཆེད་
འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་མི་བྱེད་པར། གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་རྩ་སྟོང་བ་
དང་། དེ་ལ་ཚུལ་མེད་ལྷག་པར་འཛིག་པ་ཞེས་པ་དང་། རང་སར་རང་
རོ་ཤེས་པ་ཞེས་དང་། སྤྱི་མེད་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་འགག་མེད་ལ་རྩལ་
སྤང་བ་ཞེས་དང་། ཚུལ་མེད་ཡང་དག་གི་བྱ་བ་ཞེས་དང་། ལམ་རང་
བྱུང་སྟོང་པོའི་རང་འགྲོས་ཞེས་དང་། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་

སོགས། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྲོད་ཕྱགས་
བཤད་ཅིང་། མིང་དེ་རྣམས་རང་ལ་གོ་རྒྱུ་དེ་ཡོད་པས་གནས་ཕྱགས་ཀྱི་
རྟོགས་པ་སྤྲོད་བའི་གནད་ཟིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བྲན་པ་
ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་ཀྱང་བྲན་བྱ་བྲན་གྱིད་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ལས་འདས་
པ། དེས་པའི་བརྟ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པས། ཡིད་ལ་བྲན་པ་དང་མི་བྲན་པ་
གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་བྲན་པ་རང་རྒྱུད་པས་གནས་ཕྱགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་
པར་འདོད་པ་ནི་དོན་མིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱལས་དང་གདམས་
པའི་གནད་ཀྱིས་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རང་ལ་ཤར་བ་ན། དེ་དོགས་ཀྱི་ཐག་
པ། གཉིས་འཛིན་གྱི་མདུད་པ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་འཆིང་བ་རྣམས་རང་གྲོལ་བ་
སྟེ། དཔེར་ན་རྩ་མའི་མདུད་པ་འགྲོལ་བ་ལ་རྩོལ་བས་འབད་མི་དགོས་པ་
བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གོགས་དང་གོལ་ཤོར་དཔུད་པ་ནི། གོགས་ལ་སྤང་
བ་དགྲར་ལངས། རྣམ་རྟོག་དགྲར་ལངས། སྤྲོད་པ་དགྲར་ལངས་གསུམ།
སེལ་ཐབས་དང་པོ་ནི། སེམས་ལས་གཞན་མེད་པར་ནི་སྒོས་རིག་ནས།
དེ་ནས་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལྟར་སྤང་
བ་སེམས་གཟུགས་སུ་དེས་པས་སེལ། གཉིས་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་ནི་ཡེ་ཤེས་
ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པར་ཆོས་སྐྱེ་ལས་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་སྟེ། ས་
ར་ཏས། རྣམ་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་སྟེ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་སྟེམ་གྱིད་
ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་དམིགས་པས་སེལ། གསུམ་
པ་ནི། ས་ར་ཏས། སྤྲོད་རྩེ་དང་བྲལ་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཞུགས་གང་། །དེས་ནི་
ལམ་མཆོག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་སྤྲོད་རྩེ་འབའ་ཞིག་བསྐྱོམས་པས་

ཀྱང་། །འཁོར་བ་འདིར་གནས་ཐར་བ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་སོགས་
 ལྷར་སྟོང་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་པར་བསམ་བས་སེལ་
 ལོ། །གོལ་ས་གསུམ་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་ལ་
 ཞེན་བས་ཉེ། བེར་ཐ་བས། གནས་ལུགས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་ཉམས་ལ་ཞེན་
 བ་དང་། །དེ་དག་སྒྲོམ་ཀྱི་དོན་དུ་དམིགས་ན་གོལ་བལོ། །ཞེས་གསུངས།
 དེའི་དབྱེ་བ། བདེ་བས་འདོད་ཁམས། གསལ་བས་གཟུགས་ཁམས། མི་
 རྟོག་པས་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་གོལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་རྣམས་སྟོང་
 བའི་ཐབས་གཞི་རྩ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་བ་བསྐྱེད་
 བས་སེལ་ལོ། །རྗེ་སྒྲམ་པོ་བས། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་སྐྱེ་མེད་
 དུ་ངེས་སུ་འཇུག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞོར་ས་བཞི། རྒྱས་པར་ཡེ་
 ཞོར་དང་འབྲེལ་ཞོར་གཉིས་གཉིས་སུ་མ་དབྱེ་བར་ཡོད་ནའང་། འདིར་མ་
 བྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོ་སྟོང་ཉིད་ཤེས་བྱའི་གཤིས་ལ་ཞོར་བ་
 བློ། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་བྱང་འཇུག་ཏུ་མ་ཤེས་པར་སྟོང་རྒྱུད་དུ་ཞེན་བས་རྒྱ་
 འབྲས་བྱུང་གསོད་ལྟ་བུ་གོང་གི་སྟོང་བ་དགྲར་ལངས་དང་གནད་གཅིག་
 འོན་ཀྱང་སྤྲ་མ་ནི་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་ལ་གཙོ་བོ་དང་། འདི་ནི་ལྟ་བའི་སྒྲོན་དུ་
 གཙོ་བོར་འགྱུར་རོ། །བརྟག་གཉིས་ལས། སྟོང་བ་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་
 པ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །སེལ་བའི་ཐབས་
 བློ། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱལོ། །རྒྱས་འདེབས་སུ་
 ཞོར་བ་བློ། ཡེ་ནས་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་མ་རྟོགས་

བར་མི་རྟོག་སྒྲོས་བྱས་ཀྱིས་རྒྱས་འདེབས་པ་སྟེ། དེ་སེལ་བ། རང་གི་ངོ་བོ་
 གླེ་འགག་གནས་པ་དང་བྲལ་བར་ཤེས་པས་སོ། །གཉེན་པོར་ཤོར་བ་ནི།
 རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་དུ་མ་གོ་བར། སྤང་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་གཉེན་པོ་
 ཡེ་ཤེས་ཐ་དད་པར་གཟུང་ནས་དགག་སྐྱབ་ཏུ་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་སེལ་བ་སྤང་
 གཉེན་རོ་མཉམ་ལྷན་ཅིག་སྒྲིས་པར་ངེས་པས་སོ། །ལམ་དུ་ཤོར་བ་ནི།
 གཞི་ལམ་དང་། ལམ་འབྲས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་མ་རིག་པར། ལམ་གཞན་
 དང་འབྲས་བྱ་གཞན་དུ་རྟོགས་པ་དང་། བྱ་ཚེལ་སྤྱོད་འདོད་ཀྱིས་བསྤྲད་
 པ་སྟེ། དེ་སེལ་ཐབས། ཤར་གྲོལ་མཉམ་པ་དང་། སྐྱ་གསུམ་རང་ཆས་
 སྐྱ་གནས་པས་སོ། །ཉམས་རྟོགས་གོ་བ་གསུམ་གྱི་ཤར་འབྱེད་པ་ཡང་།
 ཆོས་རྗེ་རས་པས། བརྟག་དབྱེད་བྱས་པ་གོ་བ་ཡིན། །བདེ་གསལ་མཐོ་
 དམའ་ཉམས་སྤྱོད་ཡིན། །གནས་ལུགས་ངོ་ཤེས་རྟོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོ་བའི་དུས་སྐབས་བ། མོས་པས་
 སྤྱོད་པ་ཅམ་ན་ཉམས་སྤྱོད་བ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོགས་པར་
 བཞག་གོ། །རང་རིག་གི་རྟོགས་པ་དེས་སྤྱིའི་དོགས་གཅོད་མི་རུས་པ་ཅི་
 ཡང་མེད་པས། ཆོག་ལ་མ་བརྟེན་སྤྱོད་འདོགས་ནང་ནས་ཆོད། །ཅེས་ཏེ།
 བྱད་པར་བཞི་ལས། ལྟ་བ་ལུང་རིགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྟོགས་པ་ནང་ནས་
 ཤར་བའི་བྱད་པར། དུས་དེ་ཅམ་ན་སྤང་བས་ཚུགས་མི་བྱུང། སྤང་ཐོག་དུ་
 བཞག་པ་རང་གིས་བྱིང་ཞོད་དུ་མི་འགྱུར་བས། གནད་ལ་མ་བརྟེན་བྱིང་
 ཞོད་རང་སར་གྲོལ། །དེས་སྤོམ་པ་སེམས་འཛིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྱིང་ཞོད་
 རང་སར་གྲོལ་བའི་བྱད་པར་ཞེས་བྱ། སྤང་བྱ་དང་དོར་བུའི་རང་བཞིན་

ཟད་པས་སྤང་གྲགས་ཆོས་སྤྱི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་བྱལ་བའི་ཕྱིར། ཐབས་ལ་
མ་བརྟེན་བདེ་ཆེན་རྒྱན་ཆད་མེད། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་གནང་བཀའ་ལ་མ་
ལྟོས་པར་སྤང་བྱང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བྱད་པར། སྤྱོད་པ་འདི་ལ་ཨ་ཐ་
རྩ་ཉིའི་སྤྱོད་པ་ཡང་གྲགས། རྟོགས་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དེ་སྤྱོད་གསུམ་དུ་བྱེ་
བས། ཉམས་སྤྱོད་མཐར་ཕྱིན་ཞེས་ཏེ། འབྲས་བུ་དུས་རྟོགས་ལ་མ་ལྟོས་
པར་སྤྱོད་གསུམ་ལྟན་གྱིས་བྱལ་བའི་བྱད་པར་ཞེས་བཞག་སྟེ་ལྟ་སྟོན་སྤྱོད་
འབྲས་བཞེར་བྱེ་ལ། བྱེ་ཡང་ཐ་མི་དད་པ་སྟེ། །དེ་ན་གཞི་འབྲས་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་དེས་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཆོན་བརྗོད་ལས། སངས་
རྒྱུ་ཐོག་མ་མཐའ་མ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་སོགས་ལུང་མཐའ་ཡས་
སོ། །དེ་རྣམས་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དངོས་གཞིའི་སྤྱོད་དངོས་རྗེས་གྱི་
ཁྱིད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་སྟོས་པས་བཤད་ཐིག་ཏོ། །ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་ནམ་
ཡང་མི་འགྱུར་བྱལ་བདག་དམ་པའི་བདེ་བ་ནི། །ཆོས་ཀྱན་འབྱུང་གནས་
ནམ་ཀྱན་མཆོག་ལྟན་གཞལ་མེད་ཉམས་སུ་དགའ་བ་དེར། །རྟག་པར་
དགྱེས་པའི་རོལ་མོ་མཐའ་དག་སྦྱིབ་བྲལ་རང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་གྱི། །མིག་
ཡངས་གྱིས་ནི་ཡུལ་མེད་རྒྱལ་བྲལ་མཉམ་པར་རིག་པའི་དགོ་ལེགས་
གྱིས། །བདག་དང་མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་རྣམས། །རྣམ་པར་འབྱུང་ཉམས་
རབ་བཅའ་ནས། །འབྱུང་མེད་དེས་པའི་གོ་འཕང་ཆེར། །སྟོལ་བྱེད་ཉིད་
དུ་འདི་གྱུར་ཅིག ། དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་སྤྱོད་དངོས་
གཞིའི་ཁྱིད་ཡིག་འདི་ཡང་མི་པམ་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་ཡེ་ཤེས་སྤང་
བའི་གཏེར་གྱིས་བྲིས་པ་དགོ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག། །

བར་བྱང་སྟོན་ཆོག

ཐུབ་དབང་བཅ་བྱུང་སྐུ་དང་བཅས་པ་ཡིས།
ལེགས་གསུང་ལས་བཟང་དྲི་མེད་ཀེ་ལ་ག།
བྱ་སྟོབ་དང་བཙོན་ཉི་གཞོན་གྱིས་བསྐྱེལ་བས།
འགྲོ་ཁམས་སྣ་ཆོགས་མོས་ངོར་ཉེར་འབབ་སྤྱང་།

ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་བྱ་སྟོན་ག།
བར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།
རྒྱལ་བསྟན་མི་རྒྱབ་སྤྲིད་མཐའི་བར་དུ་གནས།
དེ་འཛིན་སྡེ་ཆོགས་སྟོན་གསུམ་ཁྲིམས་གྱིས་མཛེས།

ཐོས་བསམ་སྟོན་ལ་ཉག་དུ་འབྱུས་པ་ཡིས།
ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཐབས་ཅད་གང་བ་དང་།
དེའི་མཐུས་སྟེགས་ལྡེའི་རྒྱད་ཆོགས་དང་བུལ་ཞིང་།
འཛིག་ཏེན་རྩོགས་ལྟན་དཔལ་ལ་སྟོན་སྤྱར་ཅིག།

དཔལ་འབྱུག་པའི་གདམས་ཟབ་གཅེས་སྟོང་ཁང་ནས་བསྐྱེལ་ངོར་མདོ་
ཁམས་དགུ་མིང་བས།

ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ།

ཉེན་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལས་ཅི་ཡང་འགོང་དུ་མེད་པ་ཡིད་ལ་བཅགས་
ཏེ། དེབ་འདི་ཉིད་དཔར་སྐྱུན་ཐད་དངོས་ཤུགས་བརྒྱད་གསུམ་ནས་ལྷག་
བསམ་ཚོལ་མེད་ཀྱིས་རོགས་རམ་དང་གཞོགས་འདེགས་མཐུན་འགྱུར་
དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཡོངས་ལ་ངེད་ ། ཉདཔལ་འབྱུག་པའི་གདམས་
ཟབ་གཅེས་སྐྱོང་ཁང་། གི་ཚོམ་སྤྲིག་པས་སྤྱིང་ཁོང་ནས་བཀའ་ཤིན་དང་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུས་པ་ཡིན།

